

ผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินคดีศุลกากร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560: กรณีศึกษา สำนักงาน
ศุลกากรท่าเรือแหลมฉบัง

ACHIEVEMNT OF PROCESSING CUSTOMS PROCEEDINGS IN FISCAL YEAR 2017: A
CASE STUDY OF LAEM CHABANG PORT CUSTOMS BUREAU

อธิวัฒน์ ถวิลอรุณพงศ์

มหาวิทยาลัยบูรพา

2560

ผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินคดีศุลกากร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560: กรณีศึกษา สำนักงาน
ศุลกากรท่าเรือแหลมฉบัง

อธิวัฒน์ ถวิลอรุณพงศ์

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

กลุ่มวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน

วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา

2560

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยบูรพา

ACHIEVEMENT OF PROCESSING CUSTOMS PROCEEDINGS IN FISCAL YEAR 2017: A
CASE STUDY OF LAEM CHABANG PORT CUSTOMS BUREAU

ATIWAT THAWINARUNPONG

AN INDEPENDENT STUDY SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF
THE REQUIREMENTS FOR THE MASTER OF PUBLIC ADMINISTRATION
IN PUBLIC AND PRIVATE MANAGEMENT
GRADUATE SCHOOL OF PUBLIC ADMINISTRATION
BURAPHA UNIVERSITY

2017

COPYRIGHT OF BURAPHA UNIVERSITY

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ได้พิจารณางาน
นิพนธ์ของ อธิวัฒน์ ฤทธิอรุณพงศ์ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน ของ
มหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(อาจารย์ ดร. เทียนแก้ว เลี่ยมสุวรรณ)

คณะกรรมการสอบงานนิพนธ์

..... ประธาน
(อาจารย์ ดร. กาญจนา บุญยัง)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ธนวัฒน์ พิมลจินดา)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. เทียนแก้ว เลี่ยมสุวรรณ)

วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจอนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน ของ
มหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีวิทยาลัยการ
บริหารรัฐกิจ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อานนท์ วงษ์แก้ว)

วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

59930008: กลุ่มวิชา: การจัดการภาครัฐและภาคเอกชน; รป.ม. (การจัดการภาครัฐและภาคเอกชน)

คำสำคัญ: ผลสัมฤทธิ์/ ผลผลิต/ ผลลัพธ์/ การดำเนินคดีศุลกากร/ สำนักงานศุลกากรท่าเรือแหลมฉบัง

อธิวัฒน์ ถวิลอรุณพงศ์: ผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินคดีศุลกากร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560: กรณีศึกษา สำนักงานศุลกากรท่าเรือแหลมฉบัง (ACHIEVEMNT OF PROCESSING CUSTOMS PROCEEDINGS IN FISCAL YEAR 2017: A CASE STUDY OF LAEM CHABANG PORT CUSTOMS BUREAU) คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์: เทียนแก้ว เลี่ยมสุวรรณ ปี พ.ศ. 2560

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะของชุดข้อมูลคดีศุลกากร และเพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินคดีศุลกากรจำแนกตาม ลักษณะของผู้ดำเนินคดี และลักษณะของข้อมูลคดี โดยใช้วิธีวิจัยเอกสารจากข้อมูลจำนวนแฟ้มคดีที่เข้าสู่ฝ่ายคดี จำนวน 5,353 คดี เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบบันทึกระบบงานคดี ใช้สถิติเชิงพรรณนาวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการศึกษา พบว่า ลักษณะของผู้ดำเนินคดี เป็นผู้กล่าวหามากกว่าผู้รับผิดชอบคดี และอยู่ในระดับชำนาญการมากที่สุด ผู้ถูกกล่าวหาเป็นนิติบุคคล ได้แก่ บริษัทจำกัดมากที่สุด แฟ้มคดีส่วนใหญ่เป็นใบขนสินค้าขาเข้า นอกจากนี้ เป็นการนำเข้ามากกว่าการส่งออก ผลผลิตของการดำเนินคดี พบว่า ส่วนใหญ่เป็นงานที่เสร็จสิ้นแล้ว ใช้เวลาดำเนินการ 1-3 วัน มากที่สุด ผลลัพธ์ของการดำเนินคดี พบว่า ฐานความผิดส่วนใหญ่เป็นความผิดฐานสำแดงเท็จ ๕ และผลการสั่งคดี พบว่า สั่งคดีเป็นปรับ มากที่สุด ผลรวมของรายได้เข้ารัฐ พบว่า เป็นแฟ้มคดีประเภทค่าปรับและมูลค่าของกลางมากที่สุด การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินคดีจำแนกตามลักษณะของผู้ดำเนินคดี พบว่า แฟ้มคดีที่มีช่วงเวลาดำเนินการ 1-3 วัน มีผู้ดำเนินคดี คือ เจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้า มากกว่านิติกร เกือบ 2 เท่า ส่วนแฟ้มคดีสำแดงเท็จ ๕ และปฏิบัติพิธีการไม่ถูกต้อง ผู้ระบุฐานความผิด คือ เจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้าทั้งหมด การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินคดีจำแนกตามลักษณะของข้อมูลคดี ผลการศึกษารู้นความผิด และการสั่งคดี จำแนกตามกลุ่มประเทศต้นทาง พบว่า แฟ้มคดีลักลอบและหลีกเลี่ยง ๕ และแฟ้มคดีสั่งทั้งปรับทั้งยึดของ เป็นทวีปอเมริกาใต้มากกว่ากลุ่มประเทศต้นทางอื่น

59930008: CONCENTRATION: PUBLIC AND PRIVATE MANAGEMENT; M.P.A. (PUBLIC AND PRIVATE MANAGEMENT)

KEYWORDS: ACHIEVEMENT/ OUTPUT/ OUTCOMES/ CUSTOMS PROCEEDINGS/LAEM CHABANG PORT CUSTOMS BUREAU

ATIWAT THAWINARUNPONG: ACHIEVEMENT OF PROCESSING CUSTOMS PROCEEDINGS IN FISCAL YEAR 2017: A CASE STUDY OF LAEM CHABANG PORT CUSTOMS BUREAU . ADVISORY COMMITTEE: TIENKAEW LIEMSUWAN 2017

The purposes of this study were to examine types of customs cases, to investigate the achievement of processing customs proceedings and to compare the achievement of processing customs proceedings as classified by types of litigants and customs cases. The data were collected from 5,353 documentation of cases. The instrument used to collect the data was a recording form. The descriptive statistical test used to analyze the collected data.

The results of the study revealed that, regarding the types of litigants, they were more likely to be the accusers than those who were responsible for the cases and were at a professional level. Considering the suspects, they were legal entities who were registered as limited companies. Most of the cases were more likely to be filed from import entry declaration than the export declaration. It was found that, in most cases, it took 1-3 days for processing. Most offenses were false declarations of goods, and they were fined. Regarding the government income, it came mainly from fines and the value of impounded goods. In addition, the results from the comparisons of achievement classified by types of litigants showed that, for customs cases with 1-3 days of prosecution, there were twice as many customs officers responsible for inspecting and releasing goods than legal officers. Considering the cases of false declaration of goods and wrong practice of customs formalities, it was shown that customs officers who were responsible for inspecting and releasing goods were those who declared offenses against goods declaration. Finally, based on the comparisons of customs proceedings as classified by types of cases, offenses, and countries of origin, they were shown that there were filed cases of goods smuggling and avoidance as well as customs cases from both fine and seizure that were originally from South America more than other countries of origin.

กิตติกรรมประกาศ

งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ ด้วยเพราะความกรุณาจากหลาย ๆ ท่าน ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือเป็นอย่างดีมาตลอด โดยเฉพาะอาจารย์ ดร.เทียนแก้ว เลี่ยมสุวรรณ ที่กรุณารับเป็นที่ปรึกษา และได้สละเวลาอันมีค่าให้คำแนะนำ ให้ความรู้ ชี้แนะแนะนำ ในการทำงานนิพนธ์ครั้งนี้ ตลอดจนตรวจแก้ไข ติดตามความก้าวหน้า และเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ผู้ศึกษารู้สึกซาบซึ้ง เป็นอย่างยิ่งจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ ดร.กาญจนา บุญยัง อาจารย์ประจำวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ นายปณิธิ ภูเจริญ และนางสาวสุชาดา มิ่งขวัญ นักวิชาการศุลกากรปฏิบัติการ ฝ่ายคดี สำนักงานศุลกากรท่าเรือแหลมฉบัง ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบความเที่ยงตรง และให้คำแนะนำในการจัดทำเครื่องมือวิจัย และขอกราบขอบพระคุณท่านคณาจารย์ในวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทความรู้ให้แก่ผู้ศึกษามาตลอดระยะเวลาที่ได้ศึกษาเล่าเรียน ซึ่งความรู้ที่ได้รับนั้นเป็นประโยชน์ต่อผู้ศึกษาในการทำงานนิพนธ์ครั้งนี้เป็นอย่างมาก

ทั้งนี้ งานนิพนธ์จะสำเร็จลงไม่ได้ หากไม่ได้รับความอนุเคราะห์ ตลอดจนความร่วมมือจากบุคลากรเจ้าหน้าที่ ฝ่ายคดี สำนักงานศุลกากรท่าเรือแหลมฉบัง โดยเฉพาะนางสาวกัลยรักษ์ จันทร์กล้า เจ้าหน้าที่ธุรการฝ่าย ที่คอยอำนวยความสะดวก และให้ความช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งผลการศึกษาวิจัยในครั้งนี้จะถูกใช้เป็นข้อมูลสำหรับแนวทางในการพัฒนาขั้นตอนหรือกระบวนการงานของปฏิบัติงานด้านคดีของฝ่ายคดี สำนักงานศุลกากรท่าเรือแหลมฉบัง สู่การปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best practices) ของกรมศุลกากรต่อไป ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณจากใจจริง

สุดท้ายนี้ ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณบิดาและมารดาที่เป็นเสมือนแรงบันดาลใจ และอีกแรงสนับสนุนอันสำคัญยิ่งแก่ผู้ศึกษาตลอดมา ตลอดจนเพื่อนพี่น้องนิสิตร่วมหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพาทุกท่าน ที่คอยถามไถ่ด้วยความห่วงใย และให้ความช่วยเหลือเสมอมา รวมทั้งผู้มีพระคุณทุกท่านที่มีได้เอ่ยนามไว้ ณ ที่นี้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพ	ช
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย	6
ขอบเขตการวิจัย	6
ข้อจำกัดของการวิจัย.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินคดีศาลากร	10
แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิภาพ.....	30
แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผล	35
แนวคิดการบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์.....	38
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	43
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	53

แหล่งข้อมูลสำคัญ	53
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	53
การเก็บรวบรวมข้อมูล	54
การวิเคราะห์ข้อมูล	54
บทที่ 4 ผลการวิจัย	55
ตอนที่ 1 ลักษณะของชุดข้อมูลคดีศุลกากร	56
ตอนที่ 2 ผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินคดีศุลกากร	64
ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินคดีศุลกากรจำแนกตามลักษณะของชุด ข้อมูลคดีศุลกากร	69
บทที่ 5 สรุปผลวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	136
สรุปผลวิจัย	136
อภิปรายผล	146
ข้อเสนอแนะ	154
บรรณานุกรม	157
ภาคผนวก	162
ภาคผนวก ก	163
ภาคผนวก ข	165
ประวัติย่อของผู้วิจัย	179

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1	สรุปผลการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	49
ตารางที่ 2	ข้อมูลคดีศาลการจำแนกตามประเภทของผู้ดำเนินคดี (n=5,353)	56
ตารางที่ 3	ข้อมูลคดีศาลการจำแนกตามช่วงอายุราชการของผู้ดำเนินคดี (n=5,353).....	57
ตารางที่ 4	ข้อมูลคดีศาลการจำแนกตามประเภทผู้ถูกกล่าวหา (n=5,353)	58
ตารางที่ 5	ข้อมูลคดีศาลการจำแนกตามหน่วยงานที่ตรวจพบความผิด (n=5,353).....	59
ตารางที่ 6	ข้อมูลคดีศาลการจำแนกตามประเภทใบอนุญาต (n=5,353)	60
ตารางที่ 7	ข้อมูลคดีศาลการจำแนกตามกลุ่มสินค้า (n=5,353).....	61
ตารางที่ 8	ข้อมูลคดีศาลการจำแนกตามกลุ่มประเทศต้นทาง และกลุ่มประเทศปลายทาง (n=5,353).....	63
ตารางที่ 9	ผลผลิตจำแนกตามปริมาณงาน และระยะเวลา (n=5,353)	64
ตารางที่ 10	คดีที่ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้วจำแนกตามฐานความผิด และผลการดำเนินคดี (n=5,125).....	65
ตารางที่ 11	คดีที่ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้วจำแนกตามประเภทรายได้เข้ารัฐ (n=5,353).....	67
ตารางที่ 12	การเปรียบเทียบปริมาณงานจำแนกตามประเภทผู้ดำเนินคดี (n=5,353).....	69
ตารางที่ 13	การเปรียบเทียบระยะเวลาจำแนกตามประเภทผู้ดำเนินคดี (n=5,125)	70
ตารางที่ 14	การเปรียบเทียบฐานความผิดจำแนกตามประเภทผู้ดำเนินคดี (n=5,125).....	71
ตารางที่ 15	การเปรียบเทียบผลการดำเนินคดีจำแนกตามประเภทผู้ดำเนินคดี (n=5,353)	72
ตารางที่ 16	การเปรียบเทียบการสั่งคดีจำแนกตามประเภทผู้ดำเนินคดี (n=5,125)	72
ตารางที่ 17	การเปรียบเทียบประเภทรายได้เข้ารัฐจำแนกตามประเภทผู้ดำเนินคดี (n=3,404)..	73
ตารางที่ 18	การเปรียบเทียบผลรวมของรายได้เข้ารัฐจำแนกตามประเภทผู้ดำเนินคดี (n=3,404)	73

ตารางที่ 19	การเปรียบเทียบปริมาณงานของนิติกรจำแนกตามระดับตำแหน่ง (n=1,173).....	74
ตารางที่ 20	การเปรียบเทียบระยะเวลาจำแนกตามระดับตำแหน่งของนิติกร (n=945).....	75
ตารางที่ 21	การเปรียบเทียบฐานความผิดจำแนกตามระดับตำแหน่งของนิติกร (n=945)	76
ตารางที่ 22	การเปรียบเทียบผลการดำเนินคดีจำแนกตามระดับตำแหน่งของนิติกร (n=1,173).	77
ตารางที่ 23	การเปรียบเทียบการสั่งคดีจำแนกตามระดับตำแหน่งของนิติกร (n=945)	77
ตารางที่ 24	การเปรียบเทียบประเภทรายได้ของรัฐจำแนกตามระดับตำแหน่งของนิติกร (n=678)	78
.....	78
ตารางที่ 25	การเปรียบเทียบผลรวมของรายได้ของรัฐจำแนกตามระดับตำแหน่งของนิติกร(n=678)	78
.....	78
ตารางที่ 26	การเปรียบเทียบปริมาณงานของนิติกร จำแนกตามอายุราชการ (n=1,173)	79
ตารางที่ 27	การเปรียบเทียบระยะเวลาจำแนกตามอายุราชการของนิติกร (n=945)	80
ตารางที่ 28	การเปรียบเทียบฐานความผิดจำแนกตามอายุราชการของนิติกร (n=945).....	81
ตารางที่ 29	การเปรียบเทียบผลการดำเนินคดีจำแนกตามอายุราชการของนิติกร (n=1,173)....	82
ตารางที่ 30	การเปรียบเทียบการสั่งคดีจำแนกตามอายุราชการของนิติกร (n=945).....	83
ตารางที่ 31	การเปรียบเทียบประเภทรายได้ของรัฐจำแนกตามอายุราชการของนิติกร (n=678)..	84
ตารางที่ 32	การเปรียบเทียบผลรวมของรายได้ของรัฐจำแนกตามอายุราชการของนิติกร (n=678)	84
.....	84
ตารางที่ 33	การเปรียบเทียบปริมาณงานของเจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้า จำแนกตามระดับตำแหน่ง (n=4,180).....	85
ตารางที่ 34	การเปรียบเทียบระยะเวลาจำแนกตามระดับตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้า (n=4,180)	86
ตารางที่ 35	การเปรียบเทียบฐานความผิดจำแนกตามระดับตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้า (n=4,180)	87
ตารางที่ 36	การเปรียบเทียบผลการดำเนินคดีจำแนกตามระดับตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้า (n=4,180)	88

ตารางที่ 37	การเปรียบเทียบการสังคีติจำแนกตามระดับตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้า (n=4,180)	88
ตารางที่ 38	การเปรียบเทียบประเภทรายได้เข้าสู่รัฐจำแนกตามระดับตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ตรวจ ปล่อยสินค้า (n=2,726)	89
ตารางที่ 39	การเปรียบเทียบผลรวมของรายได้เข้าสู่รัฐจำแนกตามระดับตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ ตรวจปล่อยสินค้า (n=2,726)	89
ตารางที่ 40	การเปรียบเทียบปริมาณงานของเจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้าจำแนกตามอายุราชการ (n=4,180)	90
ตารางที่ 41	การเปรียบเทียบระยะเวลาจำแนกตามอายุราชการของเจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้า (n=4,180)	91
ตารางที่ 42	การเปรียบเทียบฐานความผิดจำแนกตามอายุราชการของเจ้าหน้าที่ตรวจปล่อย สินค้า (n=4,180)	92
ตารางที่ 43	การเปรียบเทียบผลการดำเนินคดีจำแนกตามอายุราชการของเจ้าหน้าที่ตรวจปล่อย สินค้า (n=4,180)	93
ตารางที่ 44	การเปรียบเทียบการสังคีติจำแนกตามอายุราชการของเจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้า (n=4,180)	94
ตารางที่ 45	การเปรียบเทียบประเภทรายได้เข้าสู่รัฐจำแนกตามอายุราชการของเจ้าหน้าที่ตรวจ ปล่อยสินค้า (n=2,726)	95
ตารางที่ 46	การเปรียบเทียบผลรวมของรายได้เข้าสู่รัฐจำแนกตามอายุราชการของเจ้าหน้าที่ตรวจ ปล่อยสินค้า (n=2,726)	95
ตารางที่ 47	การเปรียบเทียบปริมาณงานจำแนกตามประเภทผู้ถูกกล่าวหา (n=5,353)	96
ตารางที่ 48	การเปรียบเทียบระยะเวลาจำแนกตามประเภทผู้ถูกกล่าวหา (n=5,125)	97
ตารางที่ 49	การเปรียบเทียบฐานความผิดจำแนกตามประเภทผู้ถูกกล่าวหา (n=5,125).....	98
ตารางที่ 50	การเปรียบเทียบผลการดำเนินคดีจำแนกตามประเภทผู้ถูกกล่าวหา (n=5,353)	99
ตารางที่ 51	การเปรียบเทียบการสังคีติจำแนกตามประเภทผู้ถูกกล่าวหา (n=5,125).....	99

ตารางที่ 52 การเปรียบเทียบประเภทรายได้เข้ารัฐจําแนกตามประเภทผู้ถูกกล่าวหา (n=3,404)
 100

ตารางที่ 53 การเปรียบเทียบผลรวมของรายได้เข้ารัฐจําแนกตามประเภทผู้ถูกกล่าวหา (n=3,404)
 100

ตารางที่ 54 การเปรียบเทียบปริมาณงานจําแนกตามหน่วยงานที่ตรวจพบความผิด (n=5,353)
 101

ตารางที่ 55 การเปรียบเทียบระยะเวลาจําแนกตามหน่วยงานที่ตรวจพบความผิด (n=5,125). 102

ตารางที่ 56 การเปรียบเทียบฐานความผิดจําแนกตามหน่วยงานที่ตรวจพบความผิด (n=5,125)
 103

ตารางที่ 57 การเปรียบเทียบผลการดำเนินคดีจําแนกตามหน่วยงานที่ตรวจพบความผิด
 (n=5,353) 104

ตารางที่ 58 การเปรียบเทียบการตั้งคดีจําแนกตามหน่วยงานที่ตรวจพบความผิด (n=5,125).. 105

ตารางที่ 59 การเปรียบเทียบประเภทรายได้เข้ารัฐจําแนกตามหน่วยงานที่ตรวจพบความผิด (n=3.404)
 106

ตารางที่ 60 การเปรียบเทียบผลรวมของรายได้เข้ารัฐจําแนกตามหน่วยงานที่ตรวจพบความผิด
 (n=3.404) 107

ตารางที่ 61 การเปรียบเทียบปริมาณงานจําแนกตามประเภทใบอนุญาต (n=5,353) 107

ตารางที่ 62 การเปรียบเทียบระยะเวลาจําแนกตามประเภทใบอนุญาต (n=5,125) 109

ตารางที่ 63 การเปรียบเทียบฐานความผิดจําแนกตามประเภทใบอนุญาต (n=5,125) 110

ตารางที่ 64 การเปรียบเทียบผลการดำเนินคดีจําแนกตามประเภทใบอนุญาต (n=5,353) 111

ตารางที่ 65 การเปรียบเทียบการตั้งคดีจําแนกตามประเภทใบอนุญาต (n=5,125) 112

ตารางที่ 66 การเปรียบเทียบประเภทรายได้เข้ารัฐจําแนกตามประเภทใบอนุญาต (n=3,404). 113

ตารางที่ 67 การเปรียบเทียบผลรวมของรายได้เข้ารัฐจําแนกตามประเภทใบอนุญาต
 (n=3,404) 114

ตารางที่ 68 การเปรียบเทียบปริมาณงานจําแนกตามกลุ่มสินค้า (n=5,353) 114

ตารางที่ 69	การเปรียบเทียบระยะเวลาจำแนกตามกลุ่มสินค้า (n=5,125).....	116
ตารางที่ 70	การเปรียบเทียบฐานความผิดจำแนกตามกลุ่มสินค้า (n=5,125)	117
ตารางที่ 71	การเปรียบเทียบผลการดำเนินคดีจำแนกตามกลุ่มสินค้า (n=5,353).....	118
ตารางที่ 72	การเปรียบเทียบการสั่งคดีจำแนกตามกลุ่มสินค้า (n=5,125)	119
ตารางที่ 73	การเปรียบเทียบประเภทรายได้เข้ารัฐจำแนกตามกลุ่มสินค้า (n=3,404)	120
ตารางที่ 74	การเปรียบเทียบผลรวมของรายได้เข้ารัฐจำแนกตามกลุ่มสินค้า (n=3,404).....	121
ตารางที่ 75	การเปรียบเทียบปริมาณงานจำแนกตามกลุ่มประเทศต้นทาง (n=3,347)	121
ตารางที่ 76	การเปรียบเทียบระยะเวลาจำแนกตามกลุ่มประเทศต้นทาง (n=3,152).....	123
ตารางที่ 77	การเปรียบเทียบฐานความผิดจำแนกตามกลุ่มประเทศต้นทาง (n=3,152)	124
ตารางที่ 78	การเปรียบเทียบผลการดำเนินคดีจำแนกตามกลุ่มประเทศต้นทาง (n=3,347).....	125
ตารางที่ 79	การเปรียบเทียบการสั่งคดีจำแนกตามกลุ่มประเทศต้นทาง (n=3,152).....	126
ตารางที่ 80	การเปรียบเทียบประเภทรายได้เข้ารัฐจำแนกตามกลุ่มประเทศต้นทาง (n=1,634)	127
ตารางที่ 81	การเปรียบเทียบผลรวมของรายได้เข้ารัฐจำแนกตามกลุ่มประเทศต้นทาง (n=1,634)	128
ตารางที่ 82	การเปรียบเทียบปริมาณงานจำแนกตามกลุ่มประเทศปลายทาง (n=2,006).....	128
ตารางที่ 83	การเปรียบเทียบระยะเวลาจำแนกตามกลุ่มประเทศปลายทาง (n=1,973).....	130
ตารางที่ 84	การเปรียบเทียบฐานความผิดจำแนกตามกลุ่มประเทศปลายทาง (n=1,973)	131
ตารางที่ 85	การเปรียบเทียบผลการดำเนินคดีจำแนกตามกลุ่มประเทศปลายทาง (n=2,006).	132
ตารางที่ 86	การเปรียบเทียบการสั่งคดีจำแนกตามกลุ่มประเทศปลายทาง (n=1,973)	133
ตารางที่ 87	การเปรียบเทียบประเภทรายได้เข้ารัฐจำแนกตามกลุ่มประเทศปลายทาง (n=1,770)	134
ตารางที่ 88	การเปรียบเทียบผลรวมของรายได้เข้ารัฐจำแนกตามกลุ่มประเทศปลายทาง (n=1,770)	135

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1	มูลค่าความเสียหายทางเศรษฐกิจ.....	2
ภาพที่ 2	กรอบแนวคิดในการวิจัย	5
ภาพที่ 3	แผนผังขั้นตอนหรือกระบวนการเกี่ยวกับการดำเนินคดีศาลการขอฝ่ายคดี สำนักงาน ศาลการทำเรือแหลมฉบัง	20
ภาพที่ 4	สมการการบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์	39
ภาพที่ 5	องค์ประกอบการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์	40

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ เป็นรูปแบบการบริหารที่นำมาใช้กับภาครัฐเพื่อลดปัญหาต่าง ๆ ในการบริหารจัดการ โดยเน้นการทำงานที่ยึดผลลัพธ์เป็นหลักมีการวัดผลสัมฤทธิ์และค่าใช้จ่ายอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อเป้าหมายสุดท้าย คือ ระบบราชการมีระบบการทำงานที่มีประสิทธิภาพประสิทธิผลสูงเท่าเทียมมาตรฐานสากล มีเจ้าหน้าที่ที่มีประสิทธิภาพศักยภาพสูง และมีการบริหารจัดการทรัพยากรของภาครัฐอย่างประหยัด คุ่มค่า เหมาะสม ทำให้ระบบราชการมีความคล่องตัว ยืดหยุ่น สามารถปรับตัวได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมและประชาคมโลก สามารถสนองตอบความต้องการและนำการบริการที่ดี มีคุณภาพไปสู่ประชาชนได้ การบริหารจัดการภาครัฐ จึงหมายถึงถึง “การบริหารจัดการ” และ “การจัดการภาครัฐ” (สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน สำนักงาน ก.พ., 2547)

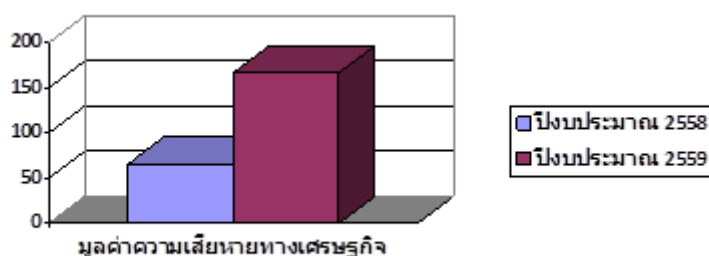
การบริหารจัดการภาครัฐในปัจจุบัน จะดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพประสิทธิผล และสามารถสะท้อนให้เห็นผลสัมฤทธิ์ได้อย่างเป็นรูปธรรม ตลอดจนเป็นไปตามแนวทางการจัดการภาครัฐแนวใหม่อย่างสมบูรณ์ได้นั้น กระบวนการบริหารงานย่อมจะต้องได้รับการสนับสนุนปัจจัยทรัพยากรด้านต่าง ๆ และที่ขาดไปไม่ได้ คือ งบประมาณทางการเงิน ที่จะคอยเป็นตัวขับเคลื่อนในทุก ๆ แผนงาน โครงการ และกิจกรรมทางการบริหารให้ดำเนินไปได้อย่างต่อเนื่อง รัฐจำเป็นต้องพิจารณาถึงแหล่งที่มาของเงินรายได้เป็นสำคัญ ภาษีเป็นส่วนหนึ่งของรายได้ของรัฐ ดังนั้นรัฐจึงต้องมิกลไกในการจัดเก็บภาษีที่มีประสิทธิภาพ จึงจะสามารถเก็บค่าภวาระภาษีที่เกิดขึ้นภายในประเทศได้อย่างครบถ้วนและนำรายได้เข้ารัฐได้อย่างเพียงพอ (ภักชา ด้วงกลัด, 2555)

นอกจากการจัดเก็บภาษีจะเป็นเครื่องมือหนึ่งในการหารายได้แก่รัฐแล้ว เครื่องมือดังกล่าวจะต้องถูกนำไปใช้งานเพื่อให้เกิดประโยชน์และได้ผลเป็นรูปธรรมอย่างแท้จริง สำหรับประเทศไทยนั้นมีหน่วยงานที่ทำหน้าที่จัดเก็บภาษี ได้แก่ กรมสรรพากร กรมสรรพสามิต กรมศุลกากร รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่น (กระทรวงการคลัง, 2559) โดยแต่ละหน่วยงานก็จะมีหน้าที่ในการจัดเก็บภาษีที่แตกต่างกันออกไปตามแต่ลักษณะโครงสร้างของภาษี คือ ภาษีทางตรงและภาษีทางอ้อม

ท้ายที่สุดแล้ว ภาษีดังกล่าวที่ได้ถูกจัดเก็บก็จะถูกนำไปรวมกันกับรายได้อื่น ๆ รวมกันเป็นรายรับของรัฐบาล และเป็นที่มาของเงินงบประมาณในการบริหารประเทศนั่นเอง

ในปัจจุบันกรมศุลกากร เป็นหน่วยงานที่นำหลักการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ มาปรับใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการจัดเก็บภาษีอากรจากสินค้าที่นำเข้าและส่งออก เพื่อนำไปพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ รวมทั้งดูแลป้องกันปราบปรามการลักลอบหนีศุลกากร เพื่อให้การจัดเก็บภาษีอากรเป็นไปตามเป้าหมายและเกิดความเป็นธรรมแก่ผู้ประกอบการที่สุจริต นอกจากนี้กรมศุลกากรยังมีบทบาทและหน้าที่ในการมุ่งเน้นพัฒนาส่งเสริมด้านการค้าระหว่างประเทศและการส่งออกของไทยให้มีศักยภาพในการแข่งขันกับตลาดการค้าของโลกเพิ่มมาอีกทางหนึ่ง อย่างไรก็ตามในทางปฏิบัติมักจะพบว่า ผู้ประกอบการนำเข้าส่งออก มักจะพยายามกระทำความผิดเพื่อหลีกเลี่ยงการชำระภาษีอากร โดยใช้กลวิธีต่าง ๆ จึงทำให้ผลการจัดเก็บภาษีอากรมักจะไม่เป็นไปตามเป้าประสงค์ กรมศุลกากรจึงได้เล็งเห็นถึงความสำคัญที่จะสกัดกั้นและอุดช่องว่างดังกล่าว จึงได้มีมาตรการควบคุมทางศุลกากร ซึ่งใช้หลักการบริหารจัดการความเสี่ยง (Risk management) ประกอบกับได้นำเอาเทคโนโลยีมาใช้ในการควบคุมทางศุลกากร จึงทำให้สามารถตรวจพบการกระทำความผิดทางศุลกากรมีประสิทธิภาพขึ้น โดยผู้กระทำความผิดจะต้องถูกดำเนินคดีทางศุลกากร และเป็นไปตามขั้นตอนที่ได้ถูกกำหนดหรือบัญญัติไว้ในกฎหมายศุลกากร และกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

สำหรับกระบวนการเกี่ยวกับการดำเนินคดีศุลกากรต่อผู้กระทำความผิดของฝ่ายคดีสำนักงานศุลกากรท่าเรือแหลมฉบังที่ผ่านมาต้องประสบกับปัญหาปริมาณงานด้านคดีศุลกากรที่เพิ่มสูงขึ้น อันเป็นผลมาจากการตรวจพบการกระทำความผิดทางศุลกากรที่มีประสิทธิภาพ หากคิดเป็นมูลค่าความเสียหายทางเศรษฐกิจแล้วมีแนวโน้มที่สูงขึ้นเรื่อย ๆ จากสถิติในปีงบประมาณ 2558 คิดเป็นมูลค่า 65.521 ล้านบาท และปีงบประมาณ 2559 คิดเป็นมูลค่า 166.617 ล้านบาท

ภาพที่ 1 มูลค่าความเสียหายทางเศรษฐกิจ (สำนักงานศุลกากรท่าเรือแหลมฉบัง, 2559)

ในการนี้กรมศุลกากรได้สังเกตเห็นถึงสภาพปัญหาดังกล่าวจึงได้ให้แนวทางในการปฏิบัติงานด้านคดีต่อผู้กระทำความผิดที่นอกจากจะเป็นการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ที่บัญญัติไว้ในประมวลระเบียบปฏิบัติศุลกากร พ.ศ. 2556 แล้วนั้น ยังต้องคำนึงถึงประโยชน์ของทางราชการและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องในด้านคดีศุลกากร และเป็น การกระจายอำนาจการบริหารงานด้านคดีศุลกากร นอกจากอำนาจที่ได้รับมอบหมายให้ฝ่ายคดี ดำเนินการแล้ว ซึ่งอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 33 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหาร ราชการแผ่นดิน พุทธศักราช 2534 ประกอบคำสั่งกรมศุลกากรที่ 319/2556 ลงวันที่ 8 ตุลาคม 2556 หมวด 3 ส่วนที่ 1 (ก) ข้อ 9.1 และข้อ 10 คำสั่งทั่วไปกรมศุลกากรที่ 29/2556 ลงวันที่ 26 ธันวาคม 2556 โดยให้ฝ่ายคดีสำนักงานศุลกากรท่าเรือแหลมฉบังดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตาม ขั้นตอนหรือกระบวนการงานที่ได้กำหนดไว้ให้ผู้ปฏิบัติงานถือปฏิบัติ ในขณะที่เดียวกันก็จะต้อง สอดคล้องเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับนโยบายหรือคำสั่งที่ได้มีการเปลี่ยนแปลง ซึ่งแยกประเด็น ในการพิจารณาดำเนินคดีตามความเหมาะสมของงานและเพื่อให้การดำเนินงานด้านคดีเป็นไป อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ดังนี้ (ฝ่ายคดี สำนักงานศุลกากรท่าเรือแหลมฉบัง, 2560)

1. กรณีสั่งคดีไปก่อนจะรับผิดชอบงานโดยเจ้าหน้าที่ผู้ตรวจพบความผิด (เจ้าหน้าที่ ตรวจปล่อยสินค้า) หรือรับผิดชอบของหน่วยงานด้านบริการศุลกากรตามคำสั่งสำนักงานศุลกากร ท่าเรือแหลมฉบัง ที่ 6/2557 เรื่อง มอบหมายการสั่งคดีไปก่อนตามประมวลระเบียบปฏิบัติศุลกากร พ.ศ. 2556

2. กรณีทำการจับกุมจะรับผิดชอบงานโดยนิติกรจะเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการ ระวังคดีในชั้นศุลกากรตามเกณฑ์การเปรียบเทียบงดการฟ้องร้องตามพระราชบัญญัติศุลกากร การดำเนินงานด้านคดีต่อผู้กระทำความผิดถือเป็นหน้าที่สำคัญ และยังเป็นการปฏิบัติงานตาม อำนาจหน้าที่ที่บัญญัติไว้ในหมวด 1 ราชการศุลกากร บทที่ 1 ส่วนราชการและหน้าที่ความ รับผิดชอบตามประมวลระเบียบปฏิบัติศุลกากร พ.ศ. 2556 กล่าวคือ ฝ่ายคดี มีหน้าที่พิจารณา ดำเนินคดีแก่ผู้กระทำความผิดตามกฎหมายศุลกากรและกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการ เปรียบเทียบระวังคดีหรือดำเนินคดีตามที่ได้รับมอบหมาย (กรมศุลกากร, 2556)

จากที่กล่าวมาข้างต้นการดำเนินคดีศุลกากรของสำนักงานศุลกากรท่าเรือแหลมฉบัง เป็นอีกหนึ่งมาตรการสำคัญถัดลงมาจากการควบคุมทางศุลกากร ซึ่งทั้งสองจะช่วยลดมูลค่า ความเสียหายทางเศรษฐกิจอันจะเกิดขึ้นกับประเทศ และยังเป็นการปลูกฝังวินัยและเสริมสร้าง ทัศนคติที่ดีกับผู้ประกอบการนำเข้าส่งออกให้พึงรู้หน้าที่และความรับผิดชอบต่อการค้าระหว่าง ชาติ แต่ทั้งนี้การดำเนินงานด้านคดีที่ผ่านมา ยังไม่มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน

ของฝ่ายคดี ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาว่า การดำเนินคดีศาลปกครองของสำนักงานศาลปกครองท่าเรือแหลมฉบัง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างไร ซึ่งพิจารณาได้จาก ผลผลิตกับผลลัพธ์ และเมื่อลักษณะของชุดข้อมูลคดีศาลปกครองแตกต่างกันจะมีผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินคดีศาลปกครองแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร ซึ่งผลการศึกษาวิจัยในครั้งนี้จะถูกใช้เป็นข้อมูลสำหรับแนวทางในการพัฒนาขั้นตอนหรือกระบวนการของปฏิบัติงานด้านคดีของฝ่ายคดีสำนักงานศาลปกครองท่าเรือแหลมฉบังสู่การปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best practices) ของกรมศาลปกครองต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

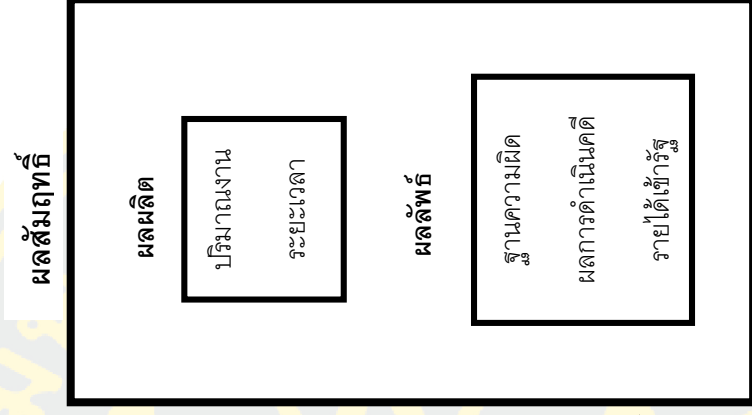
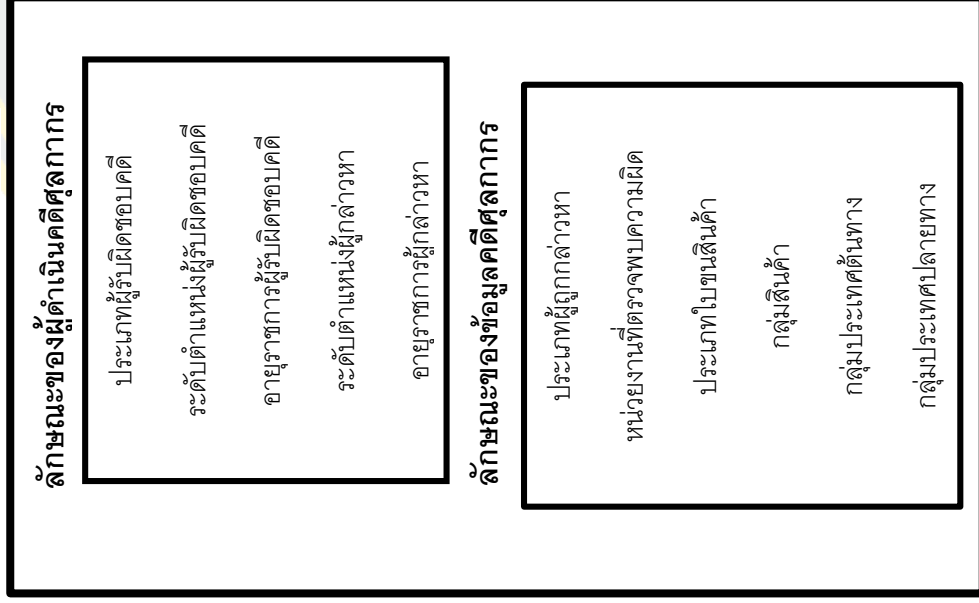
1. เพื่อศึกษาถึงลักษณะของชุดข้อมูลคดีศาลปกครอง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560
2. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินคดีศาลปกครอง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินคดีศาลปกครอง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 เมื่อจำแนกตามลักษณะของผู้ดำเนินคดีศาลปกครอง และลักษณะของข้อมูลคดีศาลปกครอง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวความคิดในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการศึกษา ผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินคดีศาลปกครอง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560: กรณีศึกษา สำนักงานศาลปกครองท่าเรือแหลมฉบัง มีประเด็นที่ต้องการศึกษา ได้แก่

1. ลักษณะของชุดข้อมูลคดีศาลปกครอง ประกอบด้วย 1.1) ลักษณะของผู้ดำเนินคดีศาลปกครอง ได้แก่ ประเภทผู้ดำเนินคดีศาลปกครอง ระดับตำแหน่งผู้รับผิดชอบคดี อายุราชการ ผู้รับผิดชอบคดี ระดับตำแหน่งผู้กล่าวหา อายุราชการผู้กล่าวหา 1.2) ลักษณะของข้อมูลคดีศาลปกครอง ได้แก่ ประเภทผู้ถูกกล่าวหา หน่วยงานที่ตรวจพบความผิด ประเภทใบอนุญาต กลุ่มสินค้า กลุ่มประเทศต้นทาง และกลุ่มประเทศปลายทาง
2. ผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินคดีศาลปกครอง ประกอบด้วย 2.1) ผลผลิต ได้แก่ ปริมาณงานระยะเวลา และ 2.2) ผลลัพธ์ ได้แก่ ฐานความผิด ผลการดำเนินคดี รายได้เข้ารัฐ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในการสะท้อนให้เห็นถึงผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินคดีศาลปกครองตามแนวคิดการบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ของทศพร ศิริสัมพันธ์ (2543), ทิพาวดี เมฆสุวรรณ (2545) และสุพจน์ ทราญแก้ว (2543) โดยผู้วิจัยได้นำมาใช้กำหนดเป็นกรอบแนวคิด ดังนี้

ลักษณะของชุดข้อมูลดี

ภาพที่ 2 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1. ทราบถึงลักษณะของชุดข้อมูลคดีศาลการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560: กรณีศึกษา สำนักงานศาลการท่าเรือแหลมฉบัง
2. ทราบถึงผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินคดีศาลการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560: กรณีศึกษา สำนักงานศาลการท่าเรือแหลมฉบัง
3. เพื่อนำผลการศึกษาและข้อเสนอแนะมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาขั้นตอนหรือกระบวนการของปฏิบัติงานด้านคดี ของสำนักงานศาลการท่าเรือแหลมฉบัง สูการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best practices) ของกรมศาลการ

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินคดีศาลการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560: กรณีศึกษา สำนักงานศาลการท่าเรือแหลมฉบัง โดยมีขอบเขตของการวิจัยไว้ ดังนี้

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาข้อมูลเอกสาร โดยมุ่งศึกษาจำนวนแฟ้มคดีเข้าสู่ขั้นตอนหรือกระบวนการของฝ่ายคดี สำนักงานศาลการท่าเรือแหลมฉบัง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 และมีประเด็นศึกษาได้แก่

1. ลักษณะของชุดข้อมูลคดีศาลการ ประกอบด้วย ลักษณะของผู้ดำเนินคดีศาลการ ได้แก่ ประเภทผู้ดำเนินคดี ระดับตำแหน่งผู้รับผิดชอบคดี อายุราชการผู้รับผิดชอบคดี ระดับตำแหน่งผู้กล่าวหา อายุราชการผู้กล่าวหา และลักษณะของข้อมูลคดีศาลการ ได้แก่ ประเภทผู้ถูกกล่าวหา หน่วยงานที่ตรวจพบความผิด ประเภทใบอนุญาต กลุ่มสินค้า กลุ่มประเทศต้นทาง และกลุ่มประเทศปลายทาง
2. ผลผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินคดีศาลการตามแนวคิดการบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ของ ทศพร ศิริสัมพันธ์ (2543), ทิพาวดี เมฆสุวรรณ (2545) และสุพจน์ ทรายแก้ว (2543) ประกอบด้วย ผลผลิต ได้แก่ ปริมาณงาน ระยะเวลา และผลลัพธ์ ได้แก่ ฐานความผิด ผลการดำเนินคดี รายได้ เข้ารัฐ

ขอบเขตด้านประชากร

จำนวนแฟ้มคดีที่เข้าสู่ขั้นตอนหรือกระบวนการของฝ่ายคดี สำนักงานศาลากรท่าเรือแหลมฉบัง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ซึ่งมีได้หมายรวมถึงแฟ้มคดีที่ผู้กระทำความผิดไม่ยินยอมที่จะการดำเนินการระงับคดีในชั้นศาลากร (ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2559 ถึงวันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2560) จำนวน 5,353 คดี

ขอบเขตด้านระยะเวลา

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระยะเวลาในการดำเนินการวิจัยตั้งแต่สิงหาคม พ.ศ. 2560 ถึงมิถุนายน พ.ศ. 2561 รวมระยะเวลา 10 เดือน

ข้อจำกัดของการวิจัย

1. การดำเนินงานด้านคดีที่ผ่านมา ยังมิได้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานเนืองด้วยหน่วยงานมิได้มีการกำหนดเกณฑ์ในการใช้วัดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน
2. ข้อมูลที่ใช้สำหรับการวิจัยนั้นเป็นเพียงข้อมูลคดีที่มีการตรวจพบการกระทำความผิดและถูกดำเนินคดีศาลากรเท่านั้น จึงมีอาจเปรียบเทียบหรืออ้างอิงไปยังข้อมูลคดีที่เกิดขึ้นได้จริงจากปริมาณการนำเข้าส่งออกสินค้าทั้งหมด

นิยามศัพท์เฉพาะ

ผลสัมฤทธิ์ หมายถึง ผลรวมของผลผลิตที่ได้จากการดำเนินคดีศาลากร และผลลัพธ์ที่ได้จากการดำเนินคดีศาลากร

ผลผลิต หมายถึง ผลงานที่ได้จากการดำเนินคดีศาลากร ประกอบด้วย ปริมาณงานระยะเวลา

ผลลัพธ์ หมายถึง ผลกระทบที่เกิดจากการดำเนินคดีศาลากร ประกอบด้วย ฐานความผิด ผลการดำเนินคดี และรายได้เข้ารัฐ (ซึ่งหมายรวมเฉพาะประเภทงานที่เสร็จสิ้นแล้ว)

ปริมาณงาน หมายถึง จำนวนแฟ้มคดีที่เข้าสู่ขั้นตอนหรือกระบวนการของฝ่ายคดีระยะเวลา หมายถึง จำนวนวันของการดำเนินงานต่อหนึ่งแฟ้มคดีตั้งแต่วันที่รับเรื่องจนถึงวันที่ทราบผลการดำเนินคดี

ฐานความผิด หมายถึง ฐานความผิดที่ใช้ในการสั่งคดี ได้แก่ ความผิดฐานลักลอบและหลีกเลี่ยง (มาตรา 27) ความผิดฐานล่าแดงเท็จ (มาตรา 99) ความผิดฐานปฏิบัติพิธีการไม่ถูกต้อง

ผลการดำเนินคดี หมายถึง ผลที่เกิดจากการดำเนินคดี ประกอบด้วย 1) การสั่งคดี ได้แก่ ปรับ ปล่อยพักการปรับ ยึดของ ทั้งปรับทั้งยึดของ และ 2) อยู่ระหว่างการดำเนินคดี รายได้เข้ารัฐ หมายถึง ค่าปรับ และมูลค่าของกลาง (รวมราคาและภาษีอากร) ที่เรียกเก็บเป็นเงินเข้ารัฐ

ประเภทผู้ดำเนินคดี หมายถึง ผู้มีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบต่อแฟ้มคดีหนึ่ง ๆ ได้แก่ ผู้รับผิดชอบคดี (กรณีจับกุม) และผู้กล่าวหา (กรณีสั่งคดีไปก่อน)

ผู้รับผิดชอบคดี หมายถึง เจ้าหน้าที่ศุลกากรที่ได้รับมอบหมายให้มีอำนาจในการดำเนินงานด้านคดี (กรณีจับกุม) คือ นิติกร

ผู้กล่าวหา หมายถึง เจ้าหน้าที่ศุลกากรที่ได้รับมอบหมายให้มีอำนาจในการดำเนินงานด้านการตรวจปล่อยสินค้า รวมถึงตรวจพบและตั้งข้อกล่าวหาว่าได้กระทำความผิดตามกฎหมายศุลกากรหรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง แก่บุคคลธรรมดา และนิติบุคคล (กรณีสั่งคดีไปก่อน) คือ เจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้า

ผู้ถูกกล่าวหา หมายถึง บุคคลธรรมดา และนิติบุคคล ที่ผู้จับกุมตั้งข้อกล่าวหาว่าได้กระทำความผิดตามกฎหมายศุลกากรหรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

หน่วยงานที่ตรวจพบความผิด หมายถึง หน่วยงานที่เป็นผู้ตรวจพบการกระทำความผิดตามกฎหมายศุลกากรหรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องในการนำสินค้าเข้าหรือส่งสินค้าออก ได้แก่ ส่วนบริการศุลกากร 1-3 ส่วนบริการกลาง ส่วนควบคุมทางศุลกากร และศูนย์เอกซเรย์และเทคโนโลยีศุลกากร

ประเภทใบอนุญาตนำเข้า หมายถึง เอกสารแสดงรายการสินค้า ได้แก่ ชนิด คุณภาพ ปริมาณ น้ำหนัก ราคา และรายการอื่น เป็นต้น ซึ่งผู้ประกอบการจะต้องยื่นต่อเจ้าหน้าที่ศุลกากร เมื่อนำเข้าส่งออกสินค้า ได้แก่ ใบขนสินค้าขาเข้า ใบขนสินค้าขาออก ใบขนสินค้าพิเศษ เป็นต้น

กลุ่มสินค้า หมายถึง กลุ่มสินค้าต่าง ๆ ที่ได้จำแนกเป็นหมวดตามพิกัดอัตราศุลกากร กลุ่มประเทศต้นทาง หมายถึง กลุ่มประเทศที่ไทยได้นำสินค้าของประเทศนั้น ๆ เข้ามา กลุ่มประเทศปลายทาง หมายถึง กลุ่มประเทศที่ไทยได้ส่งออกสินค้าไปยังประเทศนั้น ๆ

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง ผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินคดีศาลากร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560: กรณีศึกษา สำนักงานศาลากรท่าเรือแหลมฉบัง ผู้วิจัยได้ดำเนินการทบทวน แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัย ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินคดีศาลากร

1.1 กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินคดีศาลากร

1.1.1 การสืบสวนและสอบสวน

1.1.2 การปฏิบัติต่อผู้ต้องหา

1.1.3 การปฏิบัติต่อของกลาง

1.1.4 การฟ้องคดี

1.1.5 การเปรียบเทียบและงดการฟ้องร้อง

1.2 ขั้นตอนหรือกระบวนการงานเกี่ยวกับการดำเนินคดีศาลากรของฝ่ายคดี สำนักงาน

ศาลากรท่าเรือแหลมฉบัง

1.3 เหตุผลและวัตถุประสงค์ในการจัดเก็บภาษีศาลากร

1.4 ฐานความผิดและโทษตามกฎหมายศาลากร

1.4.1 ฐานความผิด

1.4.2 โทษตามกฎหมายศาลากร

1.5 ส่วนราชการ/ หน้าที่ความรับผิดชอบ และอำนาจการสั่งคดี

2. แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิภาพ

2.1 ความหมายของประสิทธิภาพ

2.2 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

3. แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผล

3.1 ความหมายของประสิทธิผล

3.2 ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลขององค์การ

4. แนวคิดการบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์

4.1 ความหมายของการบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์

4.2 แนวคิดการบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์

- 4.3 การวัดผลการทำงานตามแนวทางการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 5.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในบริบทของกรมศุลกากร
 - 5.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในบริบทของหน่วยงานอื่น

แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินคดีศุลกากร

กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินคดีศุลกากร

การดำเนินคดีสำหรับการกระทำความผิดตามกฎหมายศุลกากร มีลักษณะพิเศษที่แตกต่างจากการกระทำความผิดตามกฎหมายอื่นตามที่กล่าวมาแล้ว นอกจากจะดำเนินคดีตามกระบวนการยุติธรรมโดยพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการจนถึงการฟ้องร้องต่อศาลแล้ว กฎหมายศุลกากรยังได้ให้อำนาจแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา 102 และมาตรา 102 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พระพุทธศักราช 2469 (พระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 22) พระพุทธศักราช 2557, 2557) ที่จะดำเนินการด้านคดีเพื่อให้คดีเสร็จสิ้นโดยไม่ต้องฟ้องร้องคดีต่อศาลก็ได้ สำหรับการดำเนินคดีในความผิดตามกฎหมายศุลกากร มีกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินคดีศุลกากรดังนี้ (มาโนช รอดสม, 2558, หน้า 247)

การสืบสวนและสอบสวน

การสืบสวน หมายถึง การแสวงหาข้อเท็จจริง และหลักฐานเพื่อที่จะทราบรายละเอียดแห่งความผิด

การสอบสวน หมายถึง การรวบรวมพยานหลักฐานและดำเนินการทั้งหลาย ซึ่งพนักงานสอบสวนได้ทำไปเกี่ยวกับความผิดที่กล่าวหา เพื่อที่จะทราบข้อเท็จจริงหรือพิสูจน์ความผิด และเพื่อที่จะเอาตัวผู้กระทำความผิดมาฟ้องลงโทษ

โดยการสืบสวนและการสอบสวนต้องดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเป็นส่วนใหญ่ บทบัญญัติในกฎหมายศุลกากรหรือระเบียบข้อบังคับที่ออกมาเพื่อใช้ปฏิบัติตามกฎหมายศุลกากรเป็นเพียงส่วนประกอบเท่านั้น

ปัจจุบันพนักงานศุลกากรมิได้เป็นพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา จึงไม่มีอำนาจสอบสวนในคดีอาญา การดำเนินคดีศุลกากรกรณีที่ต้องฟ้องร้องต่อศาลจึงต้องส่งเรื่องให้พนักงานสอบสวนดำเนินการ แต่กรณีความผิดตามกฎหมายศุลกากรที่ผู้ต้องหาสามารถร้องขอระงับคดีในชั้นศุลกากรหรือในชั้นคณะกรรมการเปรียบเทียบได้โดยไม่ประสงค์จะให้นำคดีขึ้นฟ้องร้องต่อศาล ในทางปฏิบัติพนักงานศุลกากรจึงได้ทำหน้าที่ทั้งสืบสวนและสอบสวน สำหรับคดีศุลกากรที่พนักงานศุลกากรจับกุมไว้ด้วย พร้อมกันนั้นได้รวบรวม

พยานหลักฐาน และดำเนินการตามอำนาจหน้าที่เท่าที่จะทำได้เกี่ยวกับความผิดนั้น ๆ เพื่อที่จะทราบข้อเท็จจริงหรือพิสูจน์ความผิด และเพื่อเอาตัวผู้กระทำผิดมาลงโทษ แต่การสืบสวนและสอบสวนที่ได้ดำเนินไปนั้น หากมีผลสมบูรณ์เป็นการสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา กรณีจะต้องดำเนินคดีกับผู้ต้องหาในกระบวนการยุติธรรมปกติไม่ เพราะถ้าจำเป็นต้องฟ้องผู้ต้องหาต่อศาลแล้ว ก็ต้องส่งสำนวนให้พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนเสียก่อนอีกชั้นหนึ่ง เพราะศาลจะรับฟ้องโดยไม่ได้ไต่สวนมูลฟ้องไม่ได้ ซึ่งกรมตุลาการเคยพยายามเสนอเรื่องเพื่อขอให้พนักงานตุลาการเป็นพนักงานสอบสวนสำหรับสำหรับความผิดตามกฎหมายตุลาการเช่นกัน แต่ยังไม่ประสบผลสำเร็จ โดยหากมีการแก้ไขกฎหมายตุลาการให้พนักงานตุลาการมีอำนาจทำการสอบสวนคดีตุลาการได้ จะส่งผลให้การดำเนินคดีตุลาการในกระบวนการยุติธรรมปกติ (การนำคดีขึ้นสู่การพิจารณาของศาล) สะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น

การปฏิบัติต่อผู้ต้องหา

เมื่อจับกุมบุคคลที่กระทำผิดกฎหมายตุลาการ ต้องนำตัวผู้ต้องหาไปยังสถานีตำรวจเพื่อจัดการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ทั้งนี้เนื่องจากกฎหมายไม่ได้ให้อำนาจแก่กรมตุลาการที่จะกักขังหรือจำคุกผู้ต้องหา โดยเฉพาะอย่างยิ่งกฎหมายตุลาการหลายมาตราได้บัญญัติให้นำตัวผู้ต้องหาไปส่งให้พนักงานสอบสวนหรือไปยังสถานีตำรวจ เช่น มาตรา 20 มาตรา 20 ทวิ มาตรา 37 เบญจ แห่งพระราชบัญญัติตุลาการ พระพุทธศักราช 2469 และ มาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติตุลาการ (ฉบับที่ 7) พุทธศักราช 2480 เป็นต้น

เมื่อกรมตุลาการมีอำนาจและหน้าที่ในการแสวงหาข้อเท็จจริง ตลอดจนการระงับคดีที่กรมตุลาการได้ด้วย ฉะนั้น ก่อนส่งตัวผู้ต้องหาไปยังสถานีตำรวจ พนักงานตุลาการก็จะดำเนินการสอบปากคำเป็นพยานหลักฐานติดสำนวนไว้ ถ้าสอบปากคำไม่เสร็จก็นำไปฝากขังยังสถานีตำรวจเพื่อเบิกตัวมาสอบต่อ หรือให้ประกันตัวไปก่อนก็ได้ แต่หากผู้ต้องหาไม่ประสงค์จะให้ส่งตัวไปให้พนักงานสอบสวนและยอมรับผิดพร้อมยื่นคำร้องขอระงับคดีในชั้นตุลาการ ก็ไม่ต้องนำตัวผู้ต้องหาส่งพนักงานสอบสวน สามารถใช้พยานหลักฐานต่าง ๆ ที่ได้จากการแสวงหาข้อเท็จจริงดังกล่าวเพื่อประกอบการพิจารณาทำความตกลงระงับคดีได้ และปล่อยตัวผู้ต้องหาไปเมื่อได้ทำความตกลงระงับคดีเสร็จสิ้นแล้ว

การปฏิบัติต่อของกลาง

คำว่า “ของกลาง” ตามความหมายของประมวลกฎหมายอาญามาตรา 32 และมาตรา 33 หมายถึง สิ่งต่อไปนี้

- 1) ทรัพย์สินที่กฎหมายบัญญัติไว้ว่าผู้ใดทำหรือมีไว้เป็นความผิด

2) ทรัพย์สินซึ่งได้ใช้ หรือมีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิด

3) ทรัพย์สินซึ่งบุคคลได้มาโดยการกระทำความผิด

เพื่อความเข้าใจโดยรวมของความหมายคำว่าของกลางตามความผิดกฎหมายศุลกากร จึงขอให้ความหมายไว้ว่า ของกลาง หมายถึง ของใด ๆ ซึ่งได้ใช้ในการกระทำความผิดหรือได้มาโดยการกระทำความผิดหรือเกี่ยวกับการกระทำความผิดโดยประการ

การตกเป็นของแผ่นดินของของกลาง ของกลางจะตกเป็นของแผ่นดินตามหลักกฎหมายต่าง ๆ

1) การตกเป็นของแผ่นดินตามประมวลกฎหมายอาญา เป็นกรณีที่ศาลได้พิพากษาให้ริบของกลางตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 35

2) การตกเป็นของแผ่นดินตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งเป็นกรณีที่ของกลางซึ่งได้ใช้ในการกระทำความผิด หรือได้มาโดยการกระทำความผิด หรือเกี่ยวกับการกระทำความผิดโดยประการอื่น ได้ส่งไปเก็บไว้ที่หน่วยงานราชการเกินระยะเวลาที่กำหนดไว้ในมาตรา 1327 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

3) การตกเป็นของแผ่นดินตามประมวลกฎหมายศุลกากร โดยของกลางที่ได้ยึดไว้ในความผิดตามกฎหมายศุลกากร อาจตกเป็นของแผ่นดินได้ 2 กรณี ดังนี้

ก. ตกเป็นของแผ่นดินเนื่องจากการยึดของพนักงานเจ้าหน้าที่และไม่มีผู้แสดงตัวเป็นเจ้าของและเรียกครองเอาภายในกำหนดเวลาตามนัยมาตรา 24 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พระพุทธศักราช 2469 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 19) พ.ศ. 2548

ข. ตกเป็นของแผ่นดินเพราะเจ้าของขอทำความตกลงระงับคดีตามมาตรา 102 และมาตรา 102 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พระพุทธศักราช 2469 โดยยอมยกของกลางให้เป็นของแผ่นดินตามเกณฑ์ที่กรมศุลกากรกำหนด

การฟ้องคดี

กรณีผู้กระทำความผิดตามกฎหมายศุลกากรไม่ประสงค์ที่จะขอระงับในชั้นศุลกากร กรมศุลกากรจะส่งเรื่องให้พนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินการตามกระบวนการยุติธรรมต่อไป ซึ่งในกรณีการฟ้องร้องผู้ต้องหาต่อศาลนั้น ถึงแม้ว่ามาตรา 101 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พระพุทธศักราช 2469 จะบัญญัติว่า “ในคดีใด ๆ อันเกี่ยวข้องด้วยการศุลกากรนั้น พนักงานเจ้าหน้าที่คนใด ๆ ซึ่งกระทำการโดยอาศัยอำนาจของอธิบดี อาจยื่นฟ้องและทำการฟ้องหรือแก้คดี หรือดำเนินคดีได้ไม่ว่าศาลหนึ่งศาลใดก็ตาม” แต่ในทางปฏิบัติกรมศุลกากรได้มอบหมายให้อัยการ

เป็นผู้ดำเนินการแทนทั้งสิ้น โดยการฟ้องคดีศาลการได้ดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

การเปรียบเทียบและงดการฟ้องร้อง

การเปรียบเทียบและงดการฟ้องร้องเป็นอำนาจพิเศษของอธิบดีกรมศุลกากร ของคณะกรรมการเปรียบเทียบ หรือของพนักงานสอบสวนในอันที่จะดำเนินการในคดีความผิดตามกฎหมายศุลกากร คือ ถ้าบุคคลใดจะถูกฟ้องร้องตามกฎหมายศุลกากร ผู้นั้นอาจยินยอมประนีประนอมกับพนักงานเจ้าหน้าที่ขอให้งดการฟ้องร้องเสียก็ได้ การงดการฟ้องร้องเช่นนี้ถือว่าเป็นอันค้ำผู้กระทำความผิดนั้นในการที่จะถูกฟ้องร้องต่อไปในกรณีแห่งความผิดอันนั้น

การเปรียบเทียบและงดการฟ้องร้องแบ่งออกได้ดังต่อไปนี้

1) การงดการฟ้องร้องโดยอธิบดีกรมศุลกากร

การงดการฟ้องร้องโดยอธิบดีกรมศุลกากรได้บัญญัติไว้ตามมาตรา 102 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พระพุทธศักราช 2469 หลักทั่วไปในการงดการฟ้องร้องต้องให้ผู้ที่จะถูกงดการฟ้องร้องยินยอม และอธิบดีกรมศุลกากรเห็นสมควรแล้ว โดยการยินยอมต้องทำเป็นลายลักษณ์อักษร กฎหมายศุลกากรได้ให้อำนาจอธิบดีกรมศุลกากรดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่องดการฟ้องร้องใน 4 อย่าง ต่อไปนี้ คือ ใช้ค่าปรับ หรือทำความตกลง หรือทำทัณฑ์บน หรือให้ประกันความผิดที่อยู่ในอำนาจของอธิบดีที่จะงดการฟ้องร้องได้ คือ ความผิดตามกฎหมายศุลกากรทุกมาตราที่ไม่ใช่ความผิดที่กระทำในเขตต่อเนื่องตามมาตราต่าง ๆ ในหมวด 4 ทวิ หรือความผิดที่กระทำในพื้นที่พัฒนาร่วมในหมวด 4 ตริ ไม่ว่าจะเป็ความผิดที่เกี่ยวกับการลักลอบหลีกเลี่ยง สำแดงเท็จ หรือเกี่ยวกับพิธีการศุลกากร มีข้อยกเว้นอยู่อย่างเดียวคือ “ต้องอยู่ภายใต้บังคับแห่งมาตรา 102 ทวิ” นั่นคือ สำหรับความผิดตามมาตรา 27 หรือมาตราต่าง ๆ ที่บัญญัติให้นำบทบัญญัติมาตรา 27 มาใช้บังคับ รวมตลอดถึงมาตราที่ให้นำเฉพาะระวางโทษตามมาตรา 27 ไปใช้บังคับด้วย (ประกอบด้วยมาตรา 31 มาตรา 36 มาตรา 96 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พระพุทธศักราช 2496 มาตรา 5 และมาตรา 5 ทวิ ประกอบมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 7) พุทธศักราช 2480) ถ้าราคาของกลางรวมค่าอากรเข้าด้วยแล้วเกินกว่า 400,000 บาท ให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการเปรียบเทียบที่จะงดการฟ้องร้อง แต่ถ้าความผิดตามมาตราอื่น ๆ เช่น มาตรา 27 ทวิ มาตรา 99 เป็นต้น ถึงแม้ราคาของกลางรวมค่าอากรเข้าด้วยกันแล้วเกินกว่า 400,000 บาท ก็อยู่ในอำนาจของอธิบดีกรมศุลกากรที่จะเปรียบเทียบงดการฟ้องร้องได้ทั้งสิ้น

การมอบอำนาจการสั่งคดี

เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการดำเนินการเปรียบเทียบบังคับการฟ้องร้องให้สามารถกระทำได้อย่างรวดเร็ว อธิบดีกรมศุลกากรได้กำหนดเกณฑ์การเปรียบเทียบบังคับการฟ้องร้องในความผิดฐานต่าง ๆ ไว้ แล้วมอบอำนาจให้พนักงานศุลกากรระดับต่าง ๆ สั่งคดีแทนอธิบดีกรมศุลกากรได้ เดิมการสั่งคดีไปก่อนของพนักงานศุลกากรเหล่านั้นหาทำให้คดีระงับหรือเสร็จสิ้นไปไม่ เนื่องจากอำนาจการเปรียบเทียบบังคับการฟ้องร้องตามมาตรา 102 เป็นอำนาจเฉพาะตัวของอธิบดีกรมศุลกากร เมื่อผู้ที่ได้รับมอบอำนาจสั่งคดีไปก่อนแล้ว เพื่อให้มีผลคดีเสร็จสิ้นตามกฎหมายศุลกากร จะต้องรายงานการสั่งคดีของแต่ละหน่วยงานให้อธิบดีทราบและพิจารณาด้วย เมื่ออธิบดีทราบและเห็นชอบการสั่งคดีนั้นแล้ว ถือว่าคดีได้ถึงที่สุดและเป็นอันคัมผู้กระทำความผิดนั้นไม่ต้องถูกฟ้องร้องในความผิดนั้นอีกต่อไป แต่นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 เป็นต้นมา ได้มีการแก้ไขคำนิยามคำว่า “อธิบดี” ในมาตรา 2 วรรคสาม ให้หมายถึง “อธิบดีกรมศุลกากรหรือผู้ที่อธิบดีกรมศุลกากรมอบหมาย” ทำให้การมอบหมายอำนาจของอธิบดีกรมศุลกากรให้ข้าราชการศุลกากรผู้ใดสั่งคดีแทนอธิบดีย่อมระงับคดีศุลกากรให้เสร็จสิ้นไปตามมาตรา 102 เช่นกัน

2) การงดการฟ้องร้องโดยคณะกรรมการเปรียบเทียบระงับคดี

กฎหมายศุลกากรบัญญัติตัดอำนาจของอธิบดีกรมศุลกากรในการงดฟ้องร้องสำหรับความผิดตามกฎหมายศุลกากรบางมาตราที่มีมูลค่าของกลางรวมค่าภาษีค่อนข้างสูงมีรายละเอียดตามมาตรา 102 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พระพุทธศักราช 2496แก้ไขตามพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 18) พ.ศ. 2548 มาตรานี้เป็น การตัดอำนาจของอธิบดีกรมศุลกากร โดยสำหรับความผิดตามมาตรา 27 มาตรา 31 มาตรา 36 และมาตรา 96 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พระพุทธศักราช 2496 มาตรา 5 และมาตรา 5 ทวิ ประกอบมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 7) พุทธศักราช 2480 ถ้าราคาของกลางรวมค่าอากรสูงเกินกว่า 400,000 บาท แทนที่จะให้อธิบดีกรมศุลกากรระงับคดีไปแต่ผู้เดียว ก็ให้บุคคลอื่นที่อยู่ในรูปของคณะกรรมการทำการเปรียบเทียบระงับคดีพิจารณาดำเนินการแทน ซึ่งคณะกรรมการดังกล่าวประกอบด้วยผู้แทนกรมศุลกากร ผู้แทนกระทรวงการคลัง และผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

อำนาจการเปรียบเทียบและงดการฟ้องร้องของคณะกรรมการเปรียบเทียบระงับคดีสามารถกระทำได้เช่นเดียวกับอำนาจของอธิบดีกรมศุลกากร คือ การให้ใช้ค่าปรับ การทำความตกลง การให้ทำทัณฑ์บน หรือการให้ประกัน ซึ่งแตกต่างกับอำนาจของพนักงานสอบสวนตามมาตรา 102 วรรคสองที่ให้อธิบดีสามารถทำได้เพียงการเปรียบเทียบปรับเท่านั้น

3) การงดการฟ้องร้องโดยพนักงานสอบสวน

มาตรา 102 วรรคสอง ได้ให้อำนาจแก่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังที่จะออกกฎกระทรวงมอบหมายอำนาจให้พนักงานสอบสวนทำการเปรียบเทียบงดการฟ้องร้อง สำหรับความผิดต่อกฎหมายศุลกากรเกี่ยวกับอากรเล็ก ๆ น้อย ๆ ได้ และเพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายข้างต้นกระทรวงการคลังได้ออกกฎกระทรวงการคลัง ฉบับที่ 18 (พ.ศ. 2497) ลงวันที่ 28 มิถุนายน 2497 มอบอำนาจให้พนักงานสอบสวนทำการเปรียบเทียบและงดการฟ้องร้องสำหรับความผิดตามมาตรา 27 มาตรา 31 มาตรา 36 และมาตรา 96 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พระพุทธศักราช 2496 มาตรา 5 ประกอบมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 7) พระพุทธศักราช 2480 เกี่ยวกับอากรเล็ก ๆ น้อย ๆ เฉพาะรายที่มีอัตราโทษปรับอย่างสูงไม่เกิน 10,000 บาท ได้ ซึ่งอำนาจของพนักงานสอบสวนตามกฎกระทรวงฉบับนั้นสามารถทำการเปรียบเทียบปรับอย่างเดียวนั้น หากมีอำนาจ “ทำความตกลง” หรือ “ทำทัณฑ์บน” หรือ “ให้ประกัน” ได้เช่นของอธิบดีกรมศุลกากรหรือของคณะกรรมการเปรียบเทียบด้วยไม่ และอำนาจเปรียบเทียบปรับของพนักงานสอบสวนทำได้เฉพาะความผิดตามมาตรา 27 หรือมาตราต่าง ๆ ที่บัญญัติให้นำบทบัญญัติมาตรา 27 มาใช้บังคับ รวมตลอดถึงมาตราที่ให้นำเฉพาะระวางโทษตามมาตรา 27 ไปใช้บังคับเท่านั้น เนื่องโทษตามมาตราเหล่านี้ให้เปรียบเทียบปรับเป็นเงิน 4 เท่าราคาของซึ่งรวมค่าอากรเข้าด้วยแล้วตายตัว ฉะนั้นพนักงานสอบสวนจะเปรียบเทียบปรับเป็นอย่างอื่นไม่ได้ เพราะพนักงานสอบสวนไม่มีอำนาจที่จะลดหย่อนโทษที่กฎหมายกำหนดดังเช่นอำนาจของศาล และไม่มีอำนาจทำความตกลงดังเช่นอำนาจของอธิบดีกรมศุลกากร เมื่อเป็นเช่นนี้จึงกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่า พนักงานสอบสวนมีอำนาจเปรียบเทียบปรับเฉพาะความผิดที่ของกลางมีมูลค่ารวมอากรแล้วไม่เกิน 2,500 บาท เท่านั้น

การงดการฟ้องร้องของพนักงานสอบสวน ถ้าเป็นการเปรียบเทียบปรับ 4 เท่าราคาของรวมค่าอากรไม่เกินจำนวนที่ระบุไว้ในกฎหมายแล้ว พนักงานสอบสวนสามารถดำเนินการไปได้ทีเดียวโดยไม่ต้องขออนุมัติระดับคดีจากอธิบดีกรมศุลกากร แต่ค่าปรับและของกลางต้องนำส่งกรมศุลกากร อย่างไรก็ตาม การที่จะทราบว่าจะของกลางมีราคารวมค่าอากรจะอยู่ในอำนาจของพนักงานสอบสวนที่จะทำการเปรียบเทียบปรับงดการฟ้องร้องหรือไม่นั้นจะต้องผ่านการประเมินราคาโดยพนักงานศุลกากร ซึ่งในทางปฏิบัติแล้วเมื่อเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมส่งของกลางให้พนักงานศุลกากร ทำการประเมินราคาอากรและเก็บรักษาของกลาง หากผู้ต้องหาหรือขอระดับคดีโดยไม่ประสงค์ให้ฟ้องร้องต่อศาลแล้ว พนักงานสอบสวนมักส่งเรื่องให้กรมศุลกากรดำเนินการ

โดยไม่คำนึงว่าคดีนั้น ๆ จะอยู่ในอำนาจของพนักงานสอบสวนที่จะเปรียบเทียบปรับระงับคดีหรือไม่

ขั้นตอนหรือกระบวนการเกี่ยวกับการดำเนินคดีศุลกากรของฝ่ายคดีสำนักงานศุลกากรท่าเรือแหลมฉบัง

การดำเนินงานด้านคดีต่อผู้กระทำความผิดถือเป็นหน้าที่สำคัญ และยังเป็นการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ที่บัญญัติไว้ในหมวด 1 ราชการศุลกากร บทที่ 1 ส่วนราชการและหน้าที่ความรับผิดชอบตามประมวลระเบียบปฏิบัติศุลกากร พ.ศ. 2556 กล่าวคือ ฝ่ายคดี มีหน้าที่พิจารณาดำเนินคดีแก่ผู้กระทำความผิดตามกฎหมายศุลกากรและกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการเปรียบเทียบระงับคดีหรือดำเนินคดีตามที่ได้รับมอบหมาย (กรมศุลกากร, 2556) ทั้งนี้ยังเพื่อประโยชน์ของทางราชการและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องในด้านคดีศุลกากร เป็นการกระจายอำนาจการบริหารงานด้านคดีศุลกากร นอกจากอำนาจที่ได้รับมอบหมายให้ฝ่ายคดีดำเนินการแล้ว โดยเฉพาะการพิจารณาสั่งคดีไปก่อนสำหรับคดีซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานศุลกากรท่าเรือแหลมฉบัง เช่น ความผิดเกี่ยวกับการปฏิบัติพิธีการศุลกากรไม่ถูกต้องครบถ้วนตามกฎหมาย และความผิดฐานสำแดงเท็จบางประการซึ่งไม่มีผลกระทบต่อค่าภาษีอากร หรือกรณีไม่มีเหตุทุจริตด้วยประการใด ๆ และอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 33 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พุทธศักราช 2534 ประกอบคำสั่งกรมศุลกากร ที่ 319/2556 ลงวันที่ 8 ตุลาคม 2556 หมวด 3 ส่วนที่ 1 (ก) ข้อ 9.1 และข้อ 10 คำสั่งทั่วไปกรมศุลกากรที่ 29/2556 ลงวันที่ 26 ธันวาคม 2556 จึงมีคำสั่งยกเลิกคำสั่งสำนักงานศุลกากรท่าเรือแหลมฉบังที่ 165/2556 ลงวันที่ 9 กันยายน 2556 เรื่อง มอบหมายการสั่งคดีไปก่อนตามประมวลระเบียบปฏิบัติศุลกากร พ.ศ. 2544 และให้ถือคำสั่งสำนักงานศุลกากรท่าเรือแหลมฉบัง ที่ 6/2557 เรื่อง มอบหมายการสั่งคดีไปก่อนตามประมวลระเบียบปฏิบัติศุลกากร พ.ศ. 2556 แทน

ดังนั้นกระบวนการเกี่ยวกับการดำเนินคดีศุลกากรต่อผู้กระทำความผิดของฝ่ายคดีสำนักงานศุลกากรท่าเรือแหลมฉบังต้องดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามขั้นตอนหรือกระบวนการที่กำหนดไว้ให้ผู้ปฏิบัติงานถือปฏิบัติ ในขณะเดียวกันก็ต้องสอดคล้องเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับนโยบายหรือคำสั่งที่ได้มีการเปลี่ยนแปลงตามความดังกล่าวข้างต้น ซึ่งแยกประเด็นในการพิจารณาดำเนินคดีตามความเหมาะสมของงาน และเพื่อให้การดำเนินงานด้านคดีเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ดังนี้ (ฝ่ายคดี สำนักงานศุลกากรท่าเรือแหลมฉบัง, 2560)

1. กรณีสั่งคดีไปก่อนจะรับผิดชอบงานกรณีสั่งคดีไปก่อนจะรับผิดชอบงานโดยเจ้าหน้าที่ผู้ตรวจพบความผิด (เจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้า) หรือรับผิดชอบต่อหน่วยงานด้านบริการศุลกากร เสนอเรื่องต่อผู้ได้รับมอบหมายให้พิจารณาสั่งคดีไปก่อน โดยระบุข้อเท็จจริงอันเป็นรายละเอียดแห่งความผิด ข้อกฎหมาย ประกาศ คำสั่งหรือระเบียบปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง พร้อมความคิดเห็น ตามคำสั่งสำนักงานศุลกากรท่าเรือแหลมฉบัง ที่ 6/2557 เรื่อง มอบหมายการสั่งคดีไปก่อนตามประมวลระเบียบปฏิบัติศุลกากร พ.ศ. 2556 ซึ่งถือเอาเกณฑ์การเปรียบเทียบการฟ้องร้องตามพระราชบัญญัติศุลกากรมาใช้ในบางข้อเท่านั้น คือ ในกรณีที่สั่งคดีให้ผ่อนผันการปรับในความผิดฐานสำแดงเท็จกรณีต่อไปนี้

ข้อที่ 1 03 03 01 (1) ข้อ 1 คือ กรณีสำแดงเท็จเป็นเหตุให้อากรเกินจากที่ต้องชำระ

ข้อที่ 1 03 03 01 (1) ข้อ 2 คือ กรณีสำแดงเท็จเป็นเหตุให้อากรขาดไม่เกิน 5,000 บาท

ข้อที่ 1 03 03 01 (1) ข้อ 3 คือ กรณีที่ขอวางเงินประกันอากรไว้ในอัตราสูงก่อนที่เจ้าหน้าที่จะตรวจพบความผิด

ข้อที่ 1 03 03 01 (1) ข้อ 4 คือ กรณีสำแดงเท็จเป็นเหตุให้อากรขาดเกิน 5,000 บาท แต่ผู้กระทำความผิดตรวจพบ ความผิดเองแล้วร้องขอแก้ไขให้ถูกต้องโดยแสดงแจ้งชัดเป็นลายลักษณ์อักษรต่อเจ้าหน้าที่ ก่อนที่เจ้าหน้าที่ ตรวจพบความผิด ทั้งนี้ โดยไม่มีเหตุทุจริตด้วยประการใด ๆ

ข้อที่ 1 03 03 01 (1) ข้อ 7 คือ กรณีสำแดงเท็จแต่ไม่มีผลกระทบต่อค่าอากร และในกรณีที่สั่งคดีให้ปรับในความผิดฐานสำแดงเท็จกรณีต่อไปนี้

ข้อที่ 1 03 03 01 (3) คือ กรณีการสำแดงเท็จเกี่ยวกับข้อมูลในใบขนสินค้าอันได้แก่ รหัสสถิติสินค้า มูลค่าการนำเข้าและ ส่งออก ปริมาณหรือน้ำหนักตามหน่วยที่จัดเก็บสถิติ รหัสประเทศที่เป็นสากล อัตราแลกเปลี่ยน และเลข ประจำตัวผู้เสียภาษีมูลค่าเพิ่ม ซึ่งไม่มีผลกระทบต่อค่าอากร ให้ปรับ 500 บาท เว้นแต่กรณีที่ผู้กระทำ ความผิดตรวจพบความผิดเองแล้ว ร้องขอแก้ไขให้ถูกต้องโดยแสดงแจ้งชัดเป็นลายลักษณ์อักษรต่อเจ้าหน้าที่ ภายใน 10 วัน นับแต่วันส่งมอบหรือส่งออก ให้ผ่อนผันการปรับ

ข้อที่ 1 03 03 01 (8) คือ การสำแดงเท็จเกี่ยวกับของที่นำเข้าเก็บในและนำออกจากคลังสินค้าทัณฑ์บน หรือเขตปลอด อากร หรือเขตประกอบการเสรี หรือขอใช้สิทธิประโยชน์จาก คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนซึ่งอาจเป็น ช่องทางให้ทุจริตได้ แม้จะอยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะยกเว้นหรือลดหย่อนอากรให้ได้ก็ตาม ให้ปรับ 1,000 บาท

ข้อที่ 1 03 03 01 (21) คือ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดละเลย หรือฝ่าฝืนระเบียบที่กฎหมายกำหนดเกี่ยวกับพิธีการศุลกากรให้ ปรับ 1,000 บาท และหากมีสัญญาประกันที่ให้ไว้ ต่อกรมศุลกากรให้พิจารณาบังคับสัญญาประกัน ตามควรแต่กรณี

ข้อที่ 1 03 03 01 (25) คือ ความผิดตามมาตรา 38 มาตรา 49 มาตรา 51 มาตรา 58 และมาตรา 118 แห่ง พระราชบัญญัติศุลกากร พระพุทธศักราช 2469 และมาตรา 15 และมาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติ ศุลกากร (ฉบับที่ 8) พุทธศักราช 2480 ซึ่งข้อเท็จจริงเห็นได้ชัดเจนว่าไม่ใช่ เป็นการกระทำเพื่อลักลอบหนี ศุลกากร หลีกเลี่ยงอากร หรือหลีกเลี่ยงข้อห้าม ข้อจำกัด ให้ปรับ 1,000 บาท

ข้อที่ 1 03 03 01 (29) คือ ผู้นำของเข้าจะมีความผิดหรือไม่มีความผิดตามกฎหมายศุลกากรก็ตาม หากยื่นแบบแสดง รายการภาษีมูลค่าเพิ่ม หรือภาษีสรรพสามิต หรือภาษีเพื่อมหาดไทย หรือภาษีอื่น ๆ ไว้ไม่ถูกต้องหรือมี ข้อผิดพลาด ทำให้จำนวนค่าภาษีที่ต้องเสียคลาดเคลื่อนไป ให้พิจารณาตามคำสั่งกรมสรรพากร คำสั่งกรม สรรพสามิต หรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง เมื่อพิจารณาเสร็จคดีแล้ว ในกรณีสั่งคดีเป็นปรับ ให้ออกใบสั่งเก็บ (Order form) เพื่อดำเนินการชำระค่าปรับ ณ ฝ่ายการเงินก่อน แล้วจึงถ่ายสำเนาเอกสารส่งเรื่องถึงฝ่ายคดี และในกรณีสั่งคดีเป็นผ่อนผันการปรับ จะไม่มีค่าปรับที่ต้องชำระ สามารถถ่ายสำเนาเอกสารส่งเรื่องถึงฝ่ายคดี หลังจากนั้นฝ่ายคดีจะดำเนินการออกเลขแฟ้มคดี พร้อมบันทึกผลข้อมูลในระบบงานคดี ส่วนเจ้าหน้าที่ผู้ตรวจพบความผิด (เจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้า) หรือรับผิดชอบของหน่วยงานด้านบริการศุลกากรจะดำเนินการแก้ไขในระบบ และให้ผู้ประกอบการปฏิบัติพิธีการในส่วนที่เกี่ยวข้องตามระเบียบต่อไป

2. กรณีทำการจับกุมจะรับผิดชอบงานโดยนิติกรจะเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการระงับคดีในชั้นศุลกากรตามเกณฑ์การเปรียบเทียบงดการฟ้องร้องตามพระราชบัญญัติศุลกากรซึ่งบัญญัติไว้ในประมวลระเบียบปฏิบัติศุลกากร พ.ศ. 2556 นอกเหนือจากที่มีได้ระบุไว้ในคำสั่งสำนักงานศุลกากรท่าเรือแหลมฉบัง ที่ 6/2557 ดังกล่าวข้างต้น โดยฝ่ายคดีจะรับเรื่องไว้และดำเนินการออกเลขแฟ้มคดี จากนั้นจะต้องทำความเข้าใจกับผู้กระทำความผิดเสียก่อนว่าจะยินยอมที่จะการดำเนินการระงับคดีในชั้นศุลกากร หรือไม่ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดยินยอมนิติกรก็จะพิจารณาความผิดเพื่อสั่งคดีดังนี้

1) กรณีนิติกรสั่งคดีให้ปรับ สคศ./ ฝปป.3 เจ้าหน้าที่ผู้ตรวจพบความผิด (เจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้า) หรือรับผิดชอบของหน่วยงานด้านบริการศุลกากร จะออกใบสั่งเก็บ (Order form) เพื่อดำเนินการชำระค่าปรับ ณ ฝ่ายการเงินก่อน แล้วจึงถ่ายสำเนาเอกสารส่งเรื่องถึงฝ่ายคดี

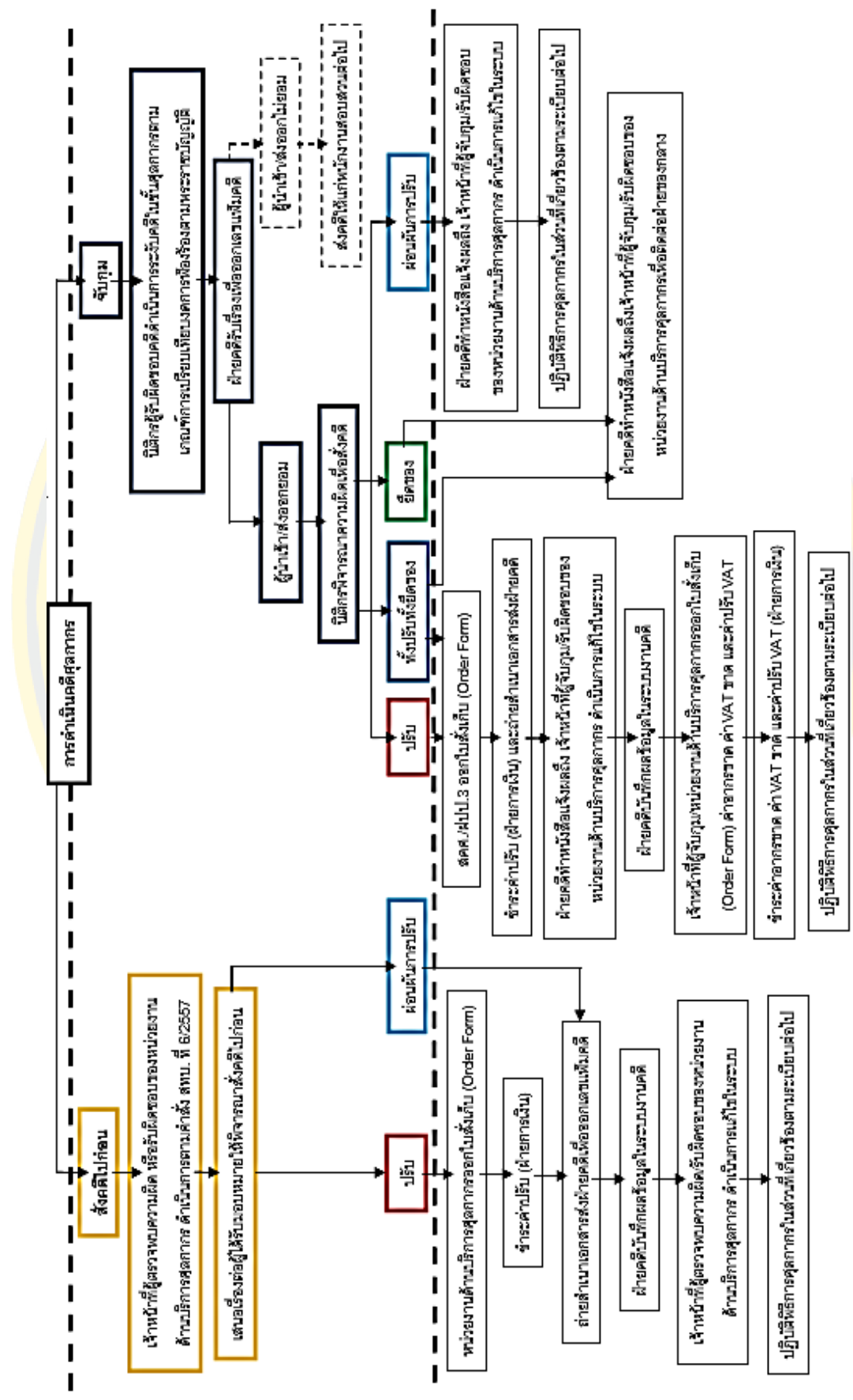
เพื่อฝ่ายคดีจะดำเนินการแจ้งผลถึงเจ้าหน้าที่ผู้จับกุม หรือรับผิดชอบของหน่วยงานด้านบริการ
ศุลกากรให้ดำเนินการแก้ไขในระบบ (กรณี ฝปป.3 ให้ถ่ายสำเนาเอกสารหลังดำเนินการแก้ไขใน
ระบบแล้วให้ฝ่ายคดีอีกครั้ง) และบันทึกผลข้อมูลในระบบงานคดี หลังจากนั้นเจ้าหน้าที่ผู้จับกุม
หรือรับผิดชอบของหน่วยงานด้านบริการศุลกากรจะออกออกไปสั่งเก็บ (Order form) ค่าอากรที่
ขาด ค่าภาษีมูลค่าเพิ่มที่ขาด และค่าปรับมูลค่าเพิ่ม เป็นต้น และให้ผู้ประกอบการปฏิบัติพิธีการใน
ส่วนที่เกี่ยวข้องตามระเบียบต่อไป

2) กรณีนิติกรสั่งคดีให้ยึดของ ฝ่ายคดีจะทำหนังสือแจ้งผลถึงเจ้าหน้าที่ผู้ตรวจพบ
ความผิด (เจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้า) หรือรับผิดชอบของหน่วยงานด้านบริการศุลกากรเพื่อ
ติดต่อฝ่ายของกลางต่อไป

3) กรณีนิติกรสั่งคดีให้ปรับและให้ยึดของ จะดำเนินการเช่นเดียวกันกับขั้นตอนในข้อที่
1 และ 2

4) กรณีนิติกรสั่งคดีให้ผ่อนผันการปรับ ฝ่ายคดีทำหนังสือแจ้งผลถึง เจ้าหน้าที่ผู้ตรวจ
พบความผิด (เจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้า) หรือรับผิดชอบของหน่วยงานด้านบริการศุลกากร
ดำเนินการแก้ไขในระบบ จากนั้นให้ผู้ประกอบการปฏิบัติพิธีการในส่วนที่เกี่ยวข้องตามระเบียบ
ต่อไป

ส่วนกรณีผู้กระทำความผิดไม่ยินยอม นิติกรก็จะพิจารณาส่งเรื่องให้พนักงานสอบสวน
เพื่อดำเนินการตามกระบวนการยุติธรรมต่อไป ทั้งกรณีการพิจารณาสั่งคดีไปก่อนโดยเจ้าหน้าที่
ผู้ตรวจพบความผิด (เจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้า) หรือรับผิดชอบของหน่วยงานด้านบริการ
ศุลกากร และกรณีนิติกรพิจารณาความผิดเพื่อสั่งคดีนั้น ผู้มีหน้าที่สั่งคดีต้องคำนึงถึง
ข้อเท็จจริงอันเป็นรายละเอียดแห่งความผิดหรือฐานแห่งความผิดตามกฎหมายศุลกากร และ
ประกอบกับกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ความผิดฐานลักลอบและหลีกเลี่ยง (มาตรา 27)
ความผิดฐานสำแดงเท็จ (มาตรา 99) ความผิดฐานปฏิบัติพิธีการไม่ถูกต้อง เป็นต้น นอกจากนี้
ฝ่ายคดียังมีบทบาทในการจัดเก็บรายได้เข้ารัฐ ซึ่งได้มาจากค่าปรับ และมูลค่าของกลาง (รวมราคา
และภาษีอากร) หรือการยกของกลาง โดยนำเงินดังกล่าวที่เรียกเก็บนั้นจะรวบรวมเป็นเงินรายได้
เข้ารัฐ เพื่อนำไปใช้ในกิจการบ้านเมืองต่อไป

ภาพที่ 3 แผนผังขั้นตอนหรือกระบวนการดำเนินงานเกี่ยวกับกรดำเนินการจดทะเบียนผู้เสียภาษีมูลค่าเพิ่ม

เหตุผลและวัตถุประสงค์ในการจัดเก็บภาษีศุลกากร

ภาษีเป็นรายได้ที่สำคัญประเภทหนึ่งของรัฐ โดยรัฐจะทำการจัดเก็บภาษีจากผู้มีหน้าที่เสียภาษีในรูปแบบของเงินตรา ซึ่งการจัดเก็บภาษีโดยรัฐนี้มีลักษณะเป็นการใช้อำนาจบังคับจัดเก็บ เป็นการจัดเก็บอย่างถาวร และไม่เป็นประโยชน์ตอบแทนโดยตรงต่อผู้เสียภาษี เนื่องจากรายได้ดังกล่าวจะถูกนำไปใช้เพื่อประโยชน์สาธารณะตามวัตถุประสงค์ที่รัฐได้กำหนดไว้

ในการชำระภาษีของผู้มีหน้าที่ต้องเสียภาษีนั้น อาจจะเป็นการชำระโดยสมัครใจหรืออาจเป็นการใช้อำนาจบังคับก็ได้ เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า การยินยอมเสียภาษีด้วยความสมัครใจเป็นส่วนประกอบที่สำคัญที่สุดของระบบภาษี ซึ่งการที่ประชาชนจะมีความยินยอมในการเสียภาษีให้แก่รัฐด้วยความสมัครใจมากน้อยเพียงใดนั้น นอกจากจะขึ้นอยู่กับความเชื่อมั่นของประชาชนที่มีต่อระบบภาษีอากรของรัฐแล้ว ยังจะต้องพิจารณาถึงปัจจัยต่างๆ ที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนในการเสียภาษีทั้งด้านปัจจัยทางสังคม การเมือง การบริหาร และเศรษฐกิจ (ศุภลักษณ์ พินิจภูวดล, 2540, หน้า 191-196)

ในการบริหารงานภาษีของประเทศไทยนั้นไม่ได้แยกเป็นภาษีทางตรง (Direct tax) หรือภาษีทางอ้อม (Indirect tax) หรือเป็นภาษีที่เรียกเก็บจากทรัพย์สินหรือจากโภคภัณฑ์โดยชัดแจ้ง แต่แบ่งออกตามความแตกต่างของหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่เป็นผู้จัดเก็บ ได้แก่ กรมสรรพากร กรมศุลกากร และกรมสรรพสามิต สังกัดกระทรวงการคลังเป็นหลัก นอกจากนี้ ยังมีส่วนราชการอื่นที่ทำหน้าที่เป็นผู้จัดเก็บภาษีพิเศษบางชนิดเอง เช่น กรมทรัพยากรธรณี กรมป่าไม้ กรมการปกครอง ฯลฯ ทั้งนี้หน่วยงานจัดเก็บภาษีสังกัดกระทรวงการคลัง ถือเป็นหน่วยหลักในการจัดเก็บภาษีถึงร้อยละ 95 ของปริมาณภาษีอากรทั้งหมด โดยแต่ละหน่วยงานต่างก็มีและใช้เครื่องมือในการจัดเก็บภาษี ได้แก่ กฎหมาย ซึ่งอาจเป็นพระราชบัญญัติ พระราชกำหนด เทศบัญญัติ ฯลฯ เป็นเอกเทศแตกต่างกันออกไป จึงทำให้เกิดความยุ่งยากในการบริหารงานด้านภาษีอากร และมีปัญหาในทางปฏิบัติ จนก่อให้เกิดช่องว่างในการทุจริตขึ้นมากมาย ซึ่งกล่าวโดยทั่วไปได้ว่ารัฐอาจมีรายได้จากภาษีอากรเพิ่มขึ้น โดยไม่จำเป็นต้องเพิ่มอัตราภาษี หรือริเริ่มเก็บภาษีประเภทใหม่ขึ้นอีก ถ้าหากสามารถปรับปรุงระบบจัดเก็บภาษีให้สามารถจัดเก็บได้เต็มเม็ดเต็มหน่วยอย่างแท้จริง

สำหรับภาษีศุลกากรในปัจจุบันนั้นเป็นแหล่งรายได้ของรัฐบาล แนวคิดเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีศุลกากรมีมาตั้งแต่สมัยโบราณแล้ว และถือได้ว่าเป็นระบบภาษีที่เก่าแก่ที่สุด คำว่า "ศุลกากร" หมายถึง ค่าอากรที่เรียกเก็บจากสินค้าขาเข้าและขาออก ในสมัยโบราณเมื่อเกิดมีบ้านเมืองขึ้นแล้ว ย่อมมีการค้าขายเกิดขึ้นระหว่างกัน บุคคลใดจะนำสินค้ามาขายหรือส่งออกไป

จำหน่ายยังบ้านเมืองอื่นก็จะต้องมีการเก็บภาษีอากร โดยอาจจะเรียกเก็บเป็นตัวเงินหรือชักส่วนจากสินค้านั้นบ้าง เมื่อเวลาผ่านไปกิจการทางด้านภาษีศุลกากรก็พัฒนาขึ้นเป็นลำดับ

สำหรับระบบภาษีศุลกากรนั้น มีทฤษฎีในทางภาษีศุลกากร กล่าวถึงภาษีศุลกากรใน 2 รูปแบบใหญ่ คือ ภาษีเพื่อรายได้ (Revenue duties) และภาษีปกป้อง (Protective duties) (สถิต ลิ้มพงศ์พันธุ์, 2531)

1) ภาษีเพื่อรายได้ (Revenue duties) มีจุดประสงค์หลักเพื่อการจัดเก็บรายได้จากภาษี โดยมุ่งหมายให้ประเทศได้รับเงินรายได้จำนวนมากจากการจัดเก็บภาษี เพื่อนำเงินรายได้เหล่านี้มาใช้จ่ายในประเทศ

2) ภาษีปกป้อง (Protective duties) มีวัตถุประสงค์ในการจัดเก็บเพื่อปกป้องอุตสาหกรรมในประเทศจากการแข่งขันของต่างประเทศและการปรับปรุงการลดดุลการค้า การลดเงินเฟ้อ ตลอดจนการปรับปรุงฐานะทางเศรษฐกิจภายในประเทศ ซึ่งเป็นการกล่าวในความหมายอย่างกว้าง โดยรวมไปถึงทั้งในแง่มุ่งของการเป็นเครื่องมือสำหรับนโยบายทางเศรษฐกิจ หรือนโยบายทางการค้า

การเก็บภาษีปกป้องจะพิจารณาว่า สินค้าจากต่างประเทศที่นำเข้ามาส่งผลกระทบต่อสหกรณ์ต่อสินค้าภายในประเทศเท่านั้นที่ควรจัดเก็บ ส่วนสินค้าต่างประเทศซึ่งไม่กระทบกระเทือนต่อธุรกิจของสินค้าภายในประเทศควรได้รับประโยชน์จากการไม่จัดเก็บภาษี

การกำหนดภาษีเพื่อรายได้และภาษีปกป้องอาจไม่จำเป็นต้องเกี่ยวเนื่องซึ่งกันและกัน การเก็บภาษีเพื่อรายได้อาจมีผลกระทบต่อสภาวะทางเศรษฐกิจในด้านการผลิตและด้านการบริโภค ในขณะที่ภาษีปกป้องซึ่งถูกใช้เป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งในการดำเนินนโยบายทางเศรษฐกิจ อาจส่งผลกระทบต่อรายได้จากการจัดเก็บภาษี ในอดีตในประเทศที่พัฒนาน้อยและประเทศกำลังพัฒนา ภาษีศุลกากรถือเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญของรัฐ แต่ในประเทศที่พัฒนาแล้วการจัดเก็บภาษีศุลกากรจะมีความมุ่งหมายไปในทางที่เป็นภาษีปกป้องมากกว่าการจัดเก็บรายได้ เช่น ในประเทศเยอรมัน รายได้จากภาษีศุลกากรคิดเป็นจำนวนไม่เกิน 2 เปอร์เซ็นต์ของรายได้ของรัฐ หรือในประเทศสหรัฐอเมริกา ภาษีศุลกากรมีอัตราส่วนไม่ถึง 1 เปอร์เซ็นต์ เพราะฉะนั้นประเทศที่พัฒนาแล้วจะใช้ภาษีศุลกากรในฐานะที่เป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งในการดำเนินนโยบายทางเศรษฐกิจยิ่งกว่าการมุ่งจัดเก็บรายได้ในรูปของภาษีศุลกากร

จากแนวความคิดดังกล่าวข้างต้น ประกอบกับนโยบายส่งเสริมการค้าการลงทุนระหว่างประเทศ ซึ่งแต่ละประเทศมีเป้าหมายที่จะพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันทางการค้า จึงได้มีการปรับเปลี่ยนมุมมองด้านศุลกากรจากการเก็บภาษีเพื่อมุ่งแสวงหารายได้เข้ารัฐเป็นจำนวนมาก

ไปสู่การคำนึงถึงผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่จะเกิดจากกิจการด้านศุลกากร เพื่อสร้างความโปร่งใสและอำนวยความสะดวกทางการค้าให้กับผู้ประกอบการ โดยสภาพภาษีศุลกากรถือว่าเป็นภาษีการขาย (Sales tax) หรือภาษีสิ่งของ (Commodity tax) ซึ่งเก็บจากสินค้าขาเข้าและสินค้าขาออก ณ จุดนำเข้าหรือส่งออกตามที่รัฐบาลกำหนดไว้ กิจกรรมทางภาษีศุลกากรนั้นสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่เกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีศุลกากร และส่วนที่เป็นการสร้างสภาพบังคับให้เข้าสู่ระบบการจัดเก็บภาษีศุลกากร สำหรับส่วนที่เกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีศุลกากร มีปัจจัยที่เกี่ยวข้องอยู่ 3 ประการ คือ พิกัดอัตราศุลกากร ราคาศุลกากร และพิธีการศุลกากร ในส่วนที่เกี่ยวกับการสร้างสภาพบังคับให้มีการจัดเก็บภาษีอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ก็คือการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางศุลกากร

จากที่กล่าวมาทั้งหมดนั้นจะเห็นได้ว่า นโยบายการจัดเก็บภาษีศุลกากรนั้นมีความสัมพันธ์โดยตรงกับการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ การจัดเก็บภาษีศุลกากรนั้นส่งผลกระทบต่อทั้งในด้านการผลิตภายในประเทศ การบริโภค และปริมาณการค้าขายกับต่างประเทศ โดยในการจัดเก็บภาษีขาเข้าและขาออกมีเหตุผลและวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

เหตุผลและวัตถุประสงค์ในการจัดเก็บอากรขาเข้าประกอบด้วย (ธัญลักษณ์ เจริญศักดิ์, 2552, หน้า 14-15)

1. เพื่อเป็นแหล่งรายได้ของรัฐ เพราะรัฐจำเป็นต้องเข้ามามีบทบาทในการส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ การเมือง การสังคม และการทหาร รัฐจึงจำเป็นต้องมีรายได้เพื่อใช้ในการบริหารโครงการต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายของการพัฒนาที่วางเอาไว้
2. เพื่อส่งเสริมและให้ความคุ้มครองอุตสาหกรรมภายในประเทศ(การคุ้มครองอุตสาหกรรมภายใน มาจากทฤษฎีภาษีอากรเพื่อปกป้องที่แท้จริง (จิรายุ อิศรางกูร ณ อยุธยา, 2514, หน้า 69-84) เพื่อป้องกันสินค้าจากประเทศอื่นเข้ามาแข่งขันในราคาที่ต่ำกว่า ในการจัดเก็บอากรขาเข้าที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้คุ้มครองอุตสาหกรรมดังกล่าวนี้ก็เนื่องมาจากรัฐเห็นว่าอุตสาหกรรมดังกล่าวเป็นอุตสาหกรรมที่จำเป็นในการพัฒนาประเทศและก่อให้เกิดผลดีต่อประเทศในด้านอื่น ๆ กล่าวคือ
 - ก) เพื่อการใช้ทรัพยากรธรรมชาติของประเทศ ซึ่งการนำนโยบายอากรขาเข้าเพื่อคุ้มครองอุตสาหกรรมมาใช้จะทำให้มีการผลิตมากขึ้น อันจะมีผลต่อการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและแรงงานภายในประเทศอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นตามไปด้วย
 - ข) เพื่อเป็นโครงการพื้นฐานในการพัฒนาอุตสาหกรรมซึ่งจะพัฒนาให้เกิดเทคโนโลยีใหม่ขึ้นตามมา

3. เพื่อส่งเสริมด้านเกษตรกรรม ซึ่งเป็นภาคการผลิตที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาประเทศและเป็นแหล่งจ้างงาน รัฐอาจนำนโยบายการศุลกากรมาใช้โดยเฉพาะอย่างยิ่งนโยบายอัตราอากรขาเข้า คือ ควรกำหนดอัตราอากรให้ต่ำหรือยกเว้นอัตราอากรสำหรับปัจจัยพื้นฐานในภาคการเกษตร เช่น โคพั้นธุ์นม แม่พันธุ์ไก่ ปุ๋ย เป็นต้น

4. เพื่อแก้ไขสภาวะทางสังคม

ก) ในด้านการบริโภค สินค้าบางอย่างไม่จำเป็นต่อการดำรงชีพ (Luxury goods) การบริโภคสิ่งเหล่านี้เป็นพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดการใช้จ่ายเงินที่เกินความจำเป็น อากรศุลกากรจึงเป็นเครื่องมือทางการคลังของรัฐ ที่จะจำกัดการบริโภคที่ไม่จำเป็นดังกล่าวนี้ เพื่อเป็นแนวทางสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้จ่ายของประชาชนมาสู่ผลิตภัณฑ์ที่ผลิตภายในประเทศ โดยการตั้งอัตราอากรสูง เพื่อลดการนำเข้า

ข) เพื่อป้องกันการผันผวนในด้านราคาสินค้าอันเนื่องมาจากการขาดแคลนโดยการลดอัตราอากรขาเข้า เพื่อเป็นการจูงใจให้มีการนำเข้าเพราะต้นทุนในการนำเข้าต่ำลง และเพื่อเป็นการบรรเทาการขาดแคลนสินค้าบางชนิดในช่วงเวลาหนึ่ง ๆ

ค) เพื่อป้องกันการท่วมตลาดของประเทศคู่ค้า ซึ่งอาจเกิดได้จากประเทศคู่ค้าที่ประสงค์จะระบายสินค้าให้หมดไป หรือมีนโยบายมุ่งทำลายคู่แข่ง หรือไม่ว่าด้วยวัตถุประสงค์ใด ๆ ซึ่งอาจส่งผลให้ภาวะเศรษฐกิจและกลไกทางสังคมของประเทศนั้นอาจถูกทำลายไปจนไม่อยู่ในฐานะที่จะแข่งขันทางด้านราคาได้ การเพิ่มอัตราอากรขาเข้าย่อมทำให้ระดับราคาสินค้าที่นำเข้ามาสูงขึ้นจนไม่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อการผลิตภายในประเทศ

5. เพื่อใช้เป็นมาตรการส่งเสริมการส่งออก ในด้านการส่งออกเกือบทุกประเทศได้ใช้นโยบายที่จะยกเลิกภาษีสินค้าส่งออกไว้ในโครงสร้างพิภักดิ์อัตราอากร (พระราชกำหนดพิภักดิ์อัตราศุลกากร (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2559 (2559) เพื่อลดต้นทุนการส่งออกให้สามารถแข่งขันกับสินค้าจากต่างประเทศได้ นอกจากนี้การลดอัตราอากรขาเข้าสำหรับสินค้าประเภททุน เครื่องจักร และวัตถุดิบบางชนิดที่จำเป็นในกระบวนการผลิตเพื่อส่งออก ย่อมทำให้ผู้ผลิตภายในประเทศสามารถแข่งขันกับผู้ส่งออกในประเทศอื่นได้

เหตุผลและวัตถุประสงค์ในการจัดเก็บอากรขาออก

ทุกประเทศมีนโยบายส่งเสริมการส่งออกเพื่อให้สินค้าของประเทศตนเองแข่งขันกับประเทศคู่แข่งในด้านราคาได้ โดยรัฐพยายามจะไม่เรียกเก็บอากรขาออกเลย ขณะเดียวกันบางประเทศอาจมีมาตรการช่วยเหลืออย่างอื่น แต่ยังคงมีเพียงของบางอย่างเท่านั้นที่รัฐยังคงจัดเก็บอากรขาออกด้วยเหตุผลดังต่อไปนี้ (ธัญลักษณ์ เจริญศักดิ์, 2552, หน้า 15)

1. เพื่อเป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (Resource conservation) โดยวิธีเก็บอากาศขาออก มิให้มีการนำเอาวัตถุดิบและทรัพยากรออกไปมากเกินไปจนความจำเป็น
2. เพื่อรักษาระดับราคาสินค้าภายในประเทศ การเก็บภาษีขาออกจะลดความแตกต่างระหว่างราคาของผู้ขายจะได้จากการส่งออกและจากการขายภายในประเทศ เพื่อมิให้ผู้ส่งออกแย่งกันส่งออก ซึ่งส่งผลทำให้ราคาสินค้าภายในประเทศสูงขึ้น

ฐานความผิดและโทษตามกฎหมายศุลกากร

ฐานความผิด

1) ความผิดฐานลักลอบและหลีกเลี่ยง

ความผิดฐานลักลอบและหลีกเลี่ยงบัญญัติอยู่ในมาตรา 27 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากรซึ่งบัญญัติว่า “ผู้ใดนำหรือพาของที่ยังมิได้เสียค่าภาษี หรือของต้องจำกัด หรือของต้องห้าม หรือที่ยังมิได้ผ่านศุลกากรโดยถูกต้องเข้ามาในพระราชอาณาจักกรไทยก็ดี หรือส่ง หรือพาของเช่นว่านี้ออกไปนอกพระราชอาณาจักกรก็ดี หรือช่วยเหลือด้วยประการใด ๆ ในการนำของ เช่นว่านี้เข้ามา หรือส่งออกปกติ หรือย้ายถอนไป หรือช่วยเหลือให้ย้ายถอนไป ซึ่งของดังกล่าวนั้น จากเรือกำปั่น ท่าเทียบเรือ โรงเก็บสินค้า คลังสินค้า ที่มั่นคง หรือโรงเก็บของโดยมิได้รับอนุญาต ก็ดี หรือให้ที่อาศัยเก็บ หรือเก็บ หรือซ่อนของเช่นว่านี้ หรือยอม หรือจัดให้ผู้อื่นทำการเช่นว่านั้นก็ดี หรือเกี่ยวข้องด้วยประการใด ๆ ในการขนหรือย้ายถอน หรือ กระทำอย่างใดแก่ของเช่นว่านั้นก็ดี หรือเกี่ยวข้องด้วยประการใด ๆ ในการหลีกเลี่ยง หรือพยายามหลีกเลี่ยง การเสียค่าภาษีศุลกากร หรือในการหลีกเลี่ยงหรือพยายามหลีกเลี่ยงบทกฎหมาย และข้อจำกัดใด ๆ อันเกี่ยวแก่ การนำของ เข้า ส่งของออก ขนของขึ้น เก็บของในคลังสินค้า และการส่งมอบของโดยเจตนาจะฉ้อค่าภาษีของ รัฐบาลของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่จะต้องเสียสำหรับของนั้น ๆ ก็ดี หรือหลีกเลี่ยงข้อห้าม หรือข้อจำกัดอันเกี่ยวแก่ของนั้นก็ดี สำหรับความผิดครั้งหนึ่ง ๆ ให้ปรับเป็นเงินสี่เท่าราคาของซึ่งได้รวมค่าอากรเข้าด้วยแล้ว หรือจำคุกไม่เกินสิบปีหรือทั้งปรับทั้งจำ”

2) ความผิดฐานสำแดงเท็จ

ความผิดฐานสำแดงเท็จบัญญัติอยู่ในมาตรา 99 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากรซึ่งบัญญัติว่า “ผู้ใดกระทำหรือจัดหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำ หรือยื่น หรือจัดให้ผู้อื่นยื่นซึ่งใบขนสินค้า คำสำแดง ใบรับรอง บันทึกเรื่องราว หรือตราสารอย่างอื่นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ในเรื่องใด ๆ อันเกี่ยวด้วยพระราชบัญญัตินี้ หรืออันพระราชบัญญัตินี้บังคับให้กระทำนั้นเป็นความเท็จก็ดี เป็นความไม่บริบูรณ์ก็ดี หรือเป็นความชักพาให้ผิดหลงในรายการใด ๆ ก็ดี หรือถ้าผู้ใดซึ่งพระราชบัญญัตินี้บังคับให้ตอบคำถามอันใดของพนักงานเจ้าหน้าที่มิได้ตอบคำถามอันนั้นโดยสัตย์จริงก็ดี หรือถ้าผู้ใดไม่ยอม หรือละเลยไม่ทำ ไม่รักษาไว้ ซึ่งบันทึกเรื่องราว หรือทะเบียน หรือ

สมุดบัญชี หรือเอกสาร หรือตราสารอย่างอื่น ๆ ซึ่งพระราชบัญญัตินี้บังคับไว้ก็ดี หรือถ้าผู้ใดปลอมแปลง หรือใช้เมื่อปลอมแปลงแล้ว ซึ่งเอกสารบันทึกเรื่องราว หรือตราสารอย่างอื่นที่พระราชบัญญัตินี้บังคับไว้ให้ทำ หรือที่ใช้ในกิจการใด ๆ เกี่ยวด้วยพระราชบัญญัตินี้ก็ดี หรือแก้ไขเอกสาร บันทึกเรื่องราว หรือตราสารอย่างอื่นภายหลังที่ได้ออกไปแล้วในทางราชการก็ดี หรือปลอมดวงตรา ลายมือชื่อ ลายมือชื่อย่อ หรือเครื่องหมายอย่างอื่นของพนักงานกรมศุลกากร หรือซึ่งพนักงานศุลกากรใช้เพื่อการอย่างใด ๆ อันเกี่ยวกับพระราชบัญญัตินี้ก็ดี ท่านว่าผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

การกระทำความผิดฐานลักลอบและหลีกเลี่ยงมาตรา 27 และฐานสำแดงเท็จตามมาตรา 99 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พระพุทธศักราช 2469 นั้นให้ถือว่าเป็นความผิดโดยมิต้องคำนึงเจตนาหรือกระทำโดยประมาทเลินเล่อ ซึ่งบัญญัติไว้ในมาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 9) พุทธศักราช 2482

3) ความผิดฐานปฏิบัติพิธีการไม่ถูกต้อง

ความผิดฐานปฏิบัติพิธีการไม่ถูกต้อง เช่น ความผิดฐานไม่หยุดยานพาหนะเมื่อพนักงานสั่งให้หยุด เพื่อจะตรวจค้น ตามมาตรา 19 ความผิดฐานไม่ยื่นรายงานบัญชีสินค้าสำหรับเรือ (Manifest) ตามระยะเวลาที่กำหนดในมาตรา 38 เป็นต้น (ซึ่งมาตราใดที่กฎหมายบังคับให้กระทำ แต่ไม่ได้บัญญัติโทษไว้ ให้ลงโทษตามมาตรา 119 คือปรับไม่เกิน 50,000 บาท)

โทษตามกฎหมายศุลกากร

บทบัญญัติในกฎหมายศุลกากรถือเป็นการกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับเอกชน (ผู้ประกอบการ) โดยรัฐมีอำนาจในการควบคุมและจัดเก็บภาษีสำหรับสินค้าหรือสิ่งของที่มีผู้นำเข้ามาหรือส่งออกไปนอกราชอาณาจักร ทั้งนี้เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายศุลกากรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงได้มีการกำหนดให้การกระทำความผิดตามกฎหมายศุลกากรมีระวางโทษทั้งในทางอาญาและทางภาษีอากร ผู้มีอำนาจลงโทษในทางอาญา คือ พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งกฎหมายกำหนดไว้ ส่วนมีอำนาจลงโทษในทางภาษีอากร คือ ศาล นอกจากนี้กฎหมายศุลกากรยังได้ให้อำนาจแก่อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย และคณะกรรมการเปรียบเทียบที่จะดฟ้องร้องได้อันมีผลให้คดีถูกระงับในชั้นศุลกากร

1) โทษจำคุก โทษจำคุกตามกฎหมายศุลกากร อาจแบ่งได้ตามระยะเวลาที่จำคุกได้แก่ 10 ปี 5 ปี 2 ปี 1 ปี 6 เดือน เป็นต้น การลงโทษจำคุกเป็นอำนาจของศาลเท่านั้น ดังนั้นบุคคลที่มีอำนาจระงับคดีศุลกากรได้ตามกฎหมายศุลกากรก็จะมีอำนาจที่ตกลงระงับคดีโดยการเปรียบเทียบปรับหรือผ่อนผันการปรับเท่านั้น ไม่มีอำนาจสั่งจำคุกผู้กระทำผิดได้

2) **โทษปรับ** โทษปรับตามกฎหมายศุลกากรอาจแบ่งเป็นโทษปรับขั้นสูงมีมากมาย ตามที่กำหนดไว้ในมาตราต่าง ๆ ลดหลั่นกันไปตามโทษานุโทษ เช่น ปรับไม่เกินห้าแสนบาท ตาม มาตรา 99 เป็นต้น ส่วนโทษปรับตายตัวจะกำหนดโทษปรับไว้ เช่น

- เงินสี่เท่าราคาของซึ่งได้รวมค่าอากรเข้าด้วยแล้วสำหรับความผิดหนึ่ง ๆ (รวมหรือแยก รายตัว เมื่อรวมกันแล้ว จะต้องไม่เกินสี่เท่าราคาของรวมค่าอากร)
 - เงินสามเท่าของราคาของ หรือเงินหนึ่งแสนบาทแล้วแต่จำนวนใดจะมากกว่า
 - เงินสองเท่าของราคาของหรือเงินห้าหมื่นบาทแล้วแต่จำนวนใดจะมากกว่า
- นอกจากนี้บทบัญญัติในกฎหมายศุลกากรได้กำหนดไว้ว่า ถ้าผู้ใดกระทำความผิด พระราชบัญญัตินี้ และความผิดนั้นมีได้มีบทบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่นในพระราชบัญญัตินี้ หรือ บทกฎหมายอื่น ผู้นั้นจะต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท (มาตรา 119 พระราชบัญญัติ ศุลกากร พระพุทธศักราช 2469)

3) **โทษกักขังแทนค่าปรับ** โทษกักขังแทนค่าปรับเช่นเดียวกับการจำคุก คือ ศาล เท่านั้นที่มีอำนาจลงโทษและโทษปรับตามกฎหมายศุลกากรมีลักษณะพิเศษแตกต่างจากโทษปรับ ทั่ว ๆ ไป คือ เป็นโทษปรับตายตัว การกักขังแทนค่าปรับสำหรับคดีที่มีจำเลยหลายคนที่มีโทษตาม มาตรา 27 หรือมาตรา 27 ทวิ จึงเฉลี่ยโทษกักขังกันออกไป

4) **โทษริบทรัพย์สิน** โทษริบทรัพย์สิน เป็นโทษทางอาญาอย่างหนึ่งที่ศาลเท่านั้นเป็นผู้ใช้อำนาจพิพากษาริบของกลาง ซึ่งเป็นไปตามกฎหมายศุลกากรที่ได้บัญญัติให้ของอันเกี่ยวข้องกับ ความผิดมาตราต่าง ๆ เป็นของอันพึงต้องริบ โดยความผิดตามกฎหมายศุลกากรอาจไม่มีการ นำคดีขึ้นสู่การพิจารณาของศาล ผู้ที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดสามารถร้องทำความตกลงขอ ระวังคดีต่ออธิบดี หรือต่อพนักงานสอบสวน หรือต่อคณะกรรมการได้ตามมาตรา 102 หรือมาตรา 102 ทวิ

5) โทษอื่นๆ

- ห้ามมาติดต่อ รับมอบของออกไปนอกอารักขา การส่งออกพิธีการยุ่งยากและ สลับซับซ้อน เจ้าของเวลามาดำเนินการด้วยตนเอง จึงมีชิปปิ้งรับหน้าที่ดำเนินการแทน และ ทำการทุจริตไม่เป็นที่ไว้วางใจหรือประพฤติไม่เหมาะสม กรมศุลกากรมีอำนาจสั่งไม่ให้บุคคลนั้น มาติดต่อก็ได้ ตามมาตรา 109

- ทำลาย เช่น อธิบดีมีอำนาจสั่งพนักงานเจ้าหน้าที่ทำลายของตกค้างได้ตามมาตรา 61
- ขายหรือจำหน่าย เช่น สิ่งของที่ยึดและริบไว้ตามพระราชบัญญัติศุลกากร หรือ กฎหมายอื่นอันเกี่ยวกับศุลกากรนั้น ให้จำหน่ายตามแต่อธิบดีจะสั่ง (มาตรา 25) หรืออธิบดีมี

อำนาจสั่งพนักงานเจ้าหน้าที่ให้นำของตกค้างออกขายทอดตลาด หรือขายโดยวิธีอื่นหรือจำหน่ายตามแต่อธิบดีจะสั่งได้ (มาตรา 61)

ส่วนราชการ/ หน้าที่ความรับผิดชอบ และอำนาจการบังคับ

ส่วนราชการ/ หน้าที่ความรับผิดชอบ

1) สำนักงานศุลกากรท่าเรือแหลมฉบัง

สำนักงานศุลกากรท่าเรือแหลมฉบัง มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

- ดำเนินการเกี่ยวกับการปฏิบัติพิธีการศุลกากร การจัดเก็บภาษีอากรและรายได้อื่นสำหรับสินค้า
 - นำเข้าและส่งออกและของติดตัวผู้โดยสาร การคืนอากรที่มีใช้กรณีตามมาตรา 19 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 9) พุทธศักราช 2482 และที่แก้ไขเพิ่มเติม รวมทั้งการควบคุมและตรวจสอบสินค้านำเข้าและส่งออก สินค้าถ่ายลำ สินค้าผ่านแดน และของติดตัวผู้โดยสารตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง
 - ดำเนินการเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ด้านคลังสินค้าทัณฑ์บน และเขตปลอดอากรตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร เขตประกอบการเสรีตามกฎหมายว่าด้วยการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และสิทธิประโยชน์ตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง
 - สืบสวนและปราบปรามการกระทำผิดตามกฎหมายศุลกากรและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง และดำเนินการเกี่ยวกับการทบทวนเอกสารต่าง ๆ หลังผ่านพิธีการทางศุลกากร
 - ตรวจสอบบันทึกบัญชีและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการนำของเข้า หรือส่งของออก ณ ที่ทำการของผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออก หรือผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อปราบปรามการฉ้อฉลทางการค้าภายในขอบเขตอำนาจหน้าที่
 - ดำเนินการเกี่ยวกับคดีทางศุลกากร ของกลาง และของตกค้างที่อยู่ในความรับผิดชอบ
 - วิเคราะห์และประเมินความเสี่ยงในการกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้าและส่งออกซึ่งสินค้า รวมทั้งจัดทำประเมินผล พัฒนา และปรับปรุงฐานข้อมูลด้านศุลกากร เพื่อใช้บริหารความเสี่ยง
 - ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

2) ฝ่ายคดี

ฝ่ายคดี มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

- 1) พิจารณาดำเนินคดีแก่ผู้กระทำความผิดตามกฎหมายศุลกากรและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการเปรียบเทียบประวัติดีหรือดำเนินคดีตามที่ได้รับมอบหมาย

- 2) ดำเนินการเกี่ยวกับการขอเบิกจ่ายเงินสินบนรางวัล ตลอดจนค่าภาระติดพันต่าง ๆ
- 3) ให้คำปรึกษา แนะนำ และตรวจสอบการขอระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ภายในสำนัก ตลอดจนเสนอขอแก้ไขปรับปรุงคำสั่งและระเบียบปฏิบัติการมศกการ
- 4) พิจารณาตอบปัญหาเกี่ยวกับพิธีการศุลกากร ปัญหาข้อกฎหมายให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- 5) จัดทำเอกสาร และรายงานเกี่ยวกับคดี
- 6) ปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องหรือตามที่ได้รับมอบหมาย

อำนาจการสั่งคดี

1) หลักการการสั่งคดี

เพื่อให้การสั่งคดีเป็นไปด้วยความรวดเร็ว มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล รวมทั้งเป็นไปตามมาตรฐานเดียวกัน อธิบดีกรมศุลกากรอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 2 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พระพุทธศักราช 2469 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 19) พ.ศ. 2548 ประกอบกับมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พระพุทธศักราช 2469 มอบหมายและกำหนดระเบียบให้ที่ปรึกษา ฯ รองอธิบดี ผู้อำนวยการสำนัก สำนักงานศุลกากร นายด่านศุลกากร หรือข้าราชการผู้ที่ได้รับมอบหมาย พิจารณาสั่งคดี หรือสั่งคดีไปก่อน หรือดำเนินคดีสำหรับคดีความผิดตามมาตรา 102 และมาตรา 102 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พระพุทธศักราช 2469

2) หลักเกณฑ์การสั่งคดี

การพิจารณาสั่งคดีตามเกณฑ์ปกติของการเปรียบเทียบงดการฟ้องร้องที่กรมศุลกากร กำหนดให้ผู้อำนวยความสะดวก สำนักงานศุลกากร นายด่านศุลกากร หรือข้าราชการผู้ที่ได้รับมอบหมาย สั่งคดีได้ ดังนี้

(1) ให้ผู้อำนวยการสำนักกฎหมายมีอำนาจเปรียบเทียบงดการฟ้องร้องตามมาตรา 102 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พระพุทธศักราช 2469 สำหรับคดีที่เป็นไปตามเกณฑ์ปกติของการเปรียบเทียบงดการฟ้องร้อง และคดีที่ผู้อำนวยการสำนัก สำนักงานศุลกากร นายด่านศุลกากร หรือข้าราชการผู้ที่ได้รับมอบหมายสั่งคดีไปก่อน

(2) ให้ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย ผู้อำนวยการสำนัก สำนักงานศุลกากร นายด่านศุลกากร หรือข้าราชการผู้ที่ได้รับมอบหมาย มีอำนาจสั่งคดีไปก่อนได้ตามที่อธิบดีกรมศุลกากร มอบอำนาจตามคำสั่งกรมศุลกากรว่าด้วยการมอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมศุลกากร

3) การเสนอคดีเพื่องดการฟ้องร้อง

(1) การส่งคดีไปก่อนที่เป็นไปตามเกณฑ์ปกติของการเปรียบเทียบงดการฟ้องร้องที่กรมศุลกากรกำหนด สำหรับคดีความผิดที่อยู่ในอำนาจงดการฟ้องร้องตามมาตรา 102 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พระพุทธศักราช 2469 ให้ผู้อำนวยการสำนัก สำนักงานศุลกากร นายด่านศุลกากร หรือผู้อำนวยการส่วนคดีสำนักกฎหมาย รายงานการส่งคดีพร้อมส่งภาพถ่ายบันทึกเสนออนุมัติระงับคดีให้ผู้อำนวยการสำนักกฎหมายอนุมัติระงับคดีเป็นรายเดือน และให้รายงานภายในวันที่ 10 ของเดือนถัดไป ตามแบบแนบท้ายประมวล ฯ บทนี้

(2) การส่งคดีไปก่อนที่เป็นไปตามเกณฑ์ปกติของการเปรียบเทียบงดการฟ้องร้องที่กรมศุลกากรกำหนด สำหรับคดีความผิดที่อยู่ในอำนาจงดการฟ้องร้องตามมาตรา 102 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พระพุทธศักราช 2469 ให้สำนัก สำนักงานศุลกากร หรือด่านศุลกากร รายงานการส่งคดีพร้อมส่งแฟ้มคดีให้สำนักกฎหมายเป็นรายเดือน และให้รายงานภายในวันที่ 10 ของเดือนถัดไป เพื่อนำเสนอคณะกรรมการเปรียบเทียบงดการฟ้องร้องพิจารณา

(3) การส่งคดีที่ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ปกติของการเปรียบเทียบงดการฟ้องร้องที่กรมศุลกากรกำหนดให้สำนัก สำนักงานศุลกากร หรือด่านศุลกากร เสนอที่ปรึกษา ฯ หรือรองอธิบดีที่กำกับดูแลสำนักกฎหมายอนุมัติ คดีที่อยู่ในอำนาจงดการฟ้องร้องตามมาตรา 102 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พระพุทธศักราช 2469 ให้สำนักงานศุลกากร หรือด่านศุลกากร รายงานการส่งคดีตาม (2) ต่อไป

แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิภาพ

ความหมายของประสิทธิภาพ

Peterson and Grosvenor (1953, p. 433) กล่าวว่า ประสิทธิภาพสูงสุดในการบริหารงานทางธุรกิจ หมายถึง ความสามารถในการผลิตสินค้า หรือบริการในปริมาณและคุณภาพที่เหมาะสม และต้นทุนน้อยที่สุด โดยคำนึงถึงองค์ประกอบ 5 ประการ คือ ต้นทุน (Cost) คุณภาพ (Quality) ปริมาณ (Quantity) เวลา (Time) วิธีการ (Method) ในการผลิต

Simon (1960, pp. 180-181) กล่าวว่า ถ้างานใดมีประสิทธิภาพสูงสุดให้ดูจากความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยนำเข้า (Input) กับผลิตผล (Output) ที่ได้รับออกมา ซึ่งสรุปได้ว่า ประสิทธิภาพเท่ากับผลผลิต

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (ราชบัณฑิตยสถาน, 2539, หน้า 395) ได้ให้ความหมายของประสิทธิภาพว่า หมายถึง ความสามารถที่ทำให้เกิดผลในการทำงาน

สมพงษ์ เกษมสิน (2526, หน้า 112) กล่าวว่า ประสิทธิภาพ หมายถึงการดำเนินงานให้เป็นไปตามที่คาดหมายไว้หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ การทำงานที่ต้องการให้ได้รับประโยชน์สูงสุด และการที่จะพิจารณาว่างานใดมีประสิทธิภาพหรือไม่ ก็พิจารณาได้จากผลงาน

ติน ปรัชญาพฤทธิ และไกรยุทธ ธีรตยาสินันท์ (2537, หน้า 12-14) พบว่า ความหมายของประสิทธิภาพ อาจแบ่งได้เป็น 3 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

1. ประสิทธิภาพจากแง่มุมของค่าใช้จ่าย หมายถึง การใช้ต้นทุนน้อยกว่าผลลัพธ์หรือการใช้ต้นทุน อย่างคุ้มค่าหรือการทำให้มากขึ้น โดยมีการสูญเสียน้อยลง
2. ประสิทธิภาพจากแง่มุมของกระบวนการการบริหาร หมายถึง การทำงานด้วยวิธีการหรือเทคนิคที่สะดวกสบายกว่าเดิม หรือทำงานด้วยความรวดเร็ว หรือการทำงานที่ถูกต้องตามระบบระเบียบขั้นตอนของทางราชการ
3. ประสิทธิภาพจากแง่มุมของผลลัพธ์ หมายถึง การทำงานที่มีผลกำไรหรือการทำงานให้ทันเวลา หรือการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพหรือการสร้างความพึงพอใจให้เกิดขึ้นในบรรดาข้าราชการด้วยกันหรือการทำงานให้สัมฤทธิ์ผล

ทิพาวดี เมฆสุวรรณค์ (2538, หน้า 12) กล่าวว่า ประสิทธิภาพในระบบราชการว่ามีความหมายรวมถึงผลิตภาพและประสิทธิภาพ โดยประสิทธิภาพเป็นสิ่งที่วัดได้หลายมิติตามแต่วัตถุประสงค์ที่ต้องการพิจารณา คือ

1. ประสิทธิภาพในมิติของค่าใช้จ่ายหรือต้นทุนการผลิต (Input) ได้แก่ การใช้ทรัพยากรการบริหาร ทั้ง คน เงิน วัสดุ เทคโนโลยีที่มีอยู่อย่างประหยัด คุ้มค่า และเกิดความสูญเสียน้อยที่สุด
2. ประสิทธิภาพในมิติของกระบวนการบริหาร (Process) ได้แก่ การทำงานที่ถูกต้องได้มาตรฐาน รวดเร็ว และใช้เทคโนโลยีที่สะดวกกว่าเดิม
3. ประสิทธิภาพในมิติของผลผลิตและผลลัพธ์ (Output) ได้แก่ การทำงานที่มีคุณภาพ เกิดประโยชน์ต่อสังคม เกิดผลกำไร ทันเวลา ผู้ปฏิบัติงานมีจิตสำนึกที่ดีกับการทำงาน และบริการเป็นที่น่าพอใจของลูกค้าหรือผู้มารับบริการ

Oxford Advanced Learner's Dictionary (2000, p. 136) ได้ให้ความหมายว่า ประสิทธิภาพเป็นความพร้อมและความสามารถในการปฏิบัติงานให้สำเร็จหรือการปฏิบัติงานได้ประสพผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ตุลา มหาพสุธานนท์ (2545, หน้า 42-43) ได้กล่าวไว้ว่า ประสิทธิภาพ (Efficiency) คือ ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งที่นำเข้า (Input) กับผลที่ได้รับ (Output) กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ ความสัมพันธ์ระหว่างทรัพยากรที่นำเข้ากับผลผลิตที่ได้ออกมา ถ้าผลผลิตที่ออกมาได้มากกว่า

ทรัพยากร (ได้แก่ คน, เงิน, วัสดุสิ่งของเครื่องไม้เครื่องมือต่าง ๆ และวิธีการผลิต) ที่นำเข้ามาหมายความว่าองค์การได้เพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการทำงานขึ้นแล้ว (มองในแง่มุมมองของผลผลิตที่ได้รับ) ในขณะที่เดียวกันหากผลผลิตที่ได้ออกมาใช้ทรัพยากรที่น้อยที่สุดหรือประหยัดที่สุด (มองในแง่ของกระบวนการหรือวิธีการผลิต) ก็หมายความว่าองค์การได้เพิ่มประสิทธิภาพขึ้นเช่นกัน ดังนั้นจึงกล่าวสรุปได้ว่าการจัดการเกี่ยวกับการค้นหาวิธีการใช้ต้นทุนทางด้านทรัพยากรที่น้อยที่สุด (Management is concerned with minimizing resource cost) หรือการทำสิ่งต่าง ๆ ให้ถูกต้องเหมาะสม (Doing thing right)

มธุรส พรหมนารถ (2549, หน้า 20) กล่าวว่า ประสิทธิภาพหมายถึง ความสามารถในการบริหารการจัดการ ความรวดเร็ว การลดต้นทุน การประหยัด ทั้งเวลา ทรัพยากร และคน เพื่อให้องค์การดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งลุล่วงไปด้วยดี ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคคลเกิดจากสถานภาพของลักษณะของประชากรศาสตร์ของแต่ละคนที่แตกต่างกัน ดังนั้นการมุ่งใจในการทำงานจึงเป็นสิ่งที่ช่วยกระตุ้น ผลักดัน และมุ่งใจให้บุคคลทำงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เป้าหมายความสำเร็จขององค์การ คือ การมีประสิทธิผลในการดำเนินงานซึ่งจำเป็นต้องอาศัยการมีประสิทธิภาพในการทำงานของพนักงานในองค์การ และการพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพขององค์การ

อนันท์ งามสะอาด (2551) อธิบายว่า ประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง กระบวนการดำเนินงาน ที่มีลักษณะ ดังนี้

1. ประหยัด (Economy) ได้แก่ ประหยัดต้นทุน (Cost) ประหยัดทรัพยากร (Resources) และประหยัดเวลา (Time)
2. เสร็จทันตามกำหนดเวลา (Speed)
3. คุณภาพ (Quality) โดยพิจารณาทั้งกระบวนการตั้งแต่ปัจจัยนำเข้า (Input) หรือวัตถุดิบมีการคัดสรรอย่างดี มีกระบวนการดำเนินงาน กระบวนการผลิต (Process) ที่ดี และมีผลผลิต (Output) ที่ดี ดังนั้น การมีประสิทธิภาพจึงต้องพิจารณากระบวนการดำเนินงานว่า ประหยัด รวดเร็ว มีคุณภาพของงานซึ่งเป็นกระบวนการดำเนินงานทั้งหมด

จากการให้นิยามความหมายของคำว่า “ประสิทธิภาพ” ตามทัศนะของนักวิชาการ และแหล่งค้นคว้าอื่น ๆ ทั้งในและต่างประเทศ เมื่อพิจารณานิยามความหมายที่ได้กล่าวมาทั้งหมดแล้วนั้น ผู้วิจัยเห็นว่าทุกนิยามความหมายล้วนเป็นประเด็นที่สอดคล้องต้องกัน จึงขอสรุปได้ว่า “ประสิทธิภาพ” คือกระบวนการดำเนินงานขององค์กร เพื่อให้ได้ผลงานออกมา อันเป็นผลมาจาก

ความสัมพันธ์ของการทำงานระหว่างปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) และผลผลิต (Output)

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

นอกจากความหมายของคำว่า “ประสิทธิภาพ” ดังกล่าวข้างต้นแล้ว นักวิชาการบางท่าน ยังได้กล่าวถึง “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน” ดังต่อไปนี้

สมพงษ์ เกษมสิน (2519, หน้า 271-273) ยังได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่มีผลต่อความสามารถในการปฏิบัติงานของบุคคลด้วยว่า ขึ้นอยู่กับปัจจัย 5 ประการ คือ

- 1) ความสามารถทางร่างกาย (Physical capacity)
- 2) ความสามารถทางการศึกษาและสติปัญญา (Education and intelligence)
- 3) ความสามารถทางจิต (Psychological factor)
- 4) ความสามารถในทางฝีมือและความสนใจในงาน (Attitudes interest and skills)
- 5) ความสามารถในการยอมรับของสังคม (Social acceptability)

นฤมล กิตตะยานนท์ (2527, หน้า 16-22) ได้เสนอว่า การปฏิบัติงานของแต่ละคน จะถูกกำหนดโดย 3 ส่วน ดังนี้

- 1) คุณลักษณะเฉพาะส่วนบุคคล (Individual attributes) แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

(1) Demographic characteristics เป็นลักษณะที่เกี่ยวกับเพศ อายุ เชื้อชาติ เผ่าพันธุ์

(2) Competency characteristics เป็นลักษณะที่เกี่ยวกับด้านความรู้ ความสามารถ ความถนัด และความชำนาญของบุคคล ซึ่งคุณลักษณะเหล่านี้ จะได้มาจากการศึกษาอบรม และสั่งสมประสบการณ์

(3) Psychological characteristics เป็นคุณลักษณะทางด้านจิตวิทยา ได้แก่ทัศนคติ ค่านิยม การรับรู้ในเรื่องต่างๆ รวมทั้งบุคลิกภาพของแต่ละบุคคลด้วย

2) ระดับความพยายามในการทำงาน (Work effort) ซึ่งจะเกิดขึ้นจากการมีแรงจูงใจในการทำงาน ได้แก่ ความต้องการ แรงผลักดัน อารมณ์ ความรู้สึก ความสนใจ ความตั้งใจ เพราะคนที่มีแรงจูงใจในการทำงานสูง จะมีความพยายามในการที่จะอุทิศกำลังกายและกำลังใจให้แก่การทำงานสูง จะพยายามในการที่จะอุทิศกำลังกายและกำลังใจให้แก่การทำงานมากกว่า ผู้มีแรงจูงใจในการทำงานต่ำ

3) แรงสนับสนุนจากองค์การหรือหน่วยงาน (Organization support) ได้แก่ ค่าตอบแทน ความยุติธรรม การติดต่อสื่อสาร และวิธีการมอบหมายงาน ซึ่งมีผลต่อกำลังใจ ผู้ปฏิบัติงาน

สมยศ นาวิการ (2529, หน้า 5) ได้กล่าวถึงแนวคิดของโทมัส เจ ปีเตอร์ (Thomas J. Peter) ซึ่งเสนอปัจจัย 7 ประการ ที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในองค์การได้แก่

- 1) กลยุทธ์ (Strategy) เกี่ยวกับการกำหนดภารกิจ การพิจารณาถึงจุดอ่อนจุดแข็ง ภายในองค์การ โอกาสและอุปสรรคภายนอกองค์การ
- 2) โครงสร้าง (Structure) โครงสร้างขององค์การที่เหมาะสม จะช่วยในการปฏิบัติงาน
- 3) ระบบ (System) ระบบขององค์การที่จะบรรลุเป้าหมาย
- 4) แบบ (Style) แบบของการบริหารของผู้บริหารเพื่อบรรลุเป้าหมายขององค์การ
- 5) บุคลากร (Staff) ผู้ร่วมองค์การ
- 6) ความสามารถ (Skill)
- 7) ค่านิยมร่วม (Shared values)

จากการพิจารณา “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน” สามารถแบ่งออกเป็น 2 ปัจจัย คือ

- 1) ปัจจัยภายนอกที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมหรือบริบทรอบตัวผู้ปฏิบัติงาน เช่น องค์การหรือหน่วยงานที่ปฏิบัติงาน เป็นต้น
- 2) ปัจจัยภายในที่เกิดจากตัวผู้ปฏิบัติงาน เช่น คุณลักษณะเฉพาะส่วนบุคคล (Individual attributes) เป็นต้น

สำหรับบริบทของการศึกษาวิจัยครั้งนี้จะมุ่งศึกษาในประเด็นประสิทธิภาพของขั้นตอนหรือกระบวนการเกี่ยวกับการดำเนินคดีศาลการขอสำนักงานศาลการทำเรือแหลมฉบัง เพื่อให้ได้ผลงานออกมา อันเป็นผลมาจากความสัมพันธ์ของการทำงานระหว่างปัจจัยนำเข้า (Input)

กระบวนการ (Process) และผลผลิต (Output) ได้แก่ ปริมาณงาน ระยะเวลา ซึ่งเรียกว่า ผลผลิต และนอกจากนี้บริบทของการศึกษาวิจัยครั้งนี้จะได้นำประเด็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานมาพิจารณาร่วมด้วย ซึ่งได้แก่

- 1) ปัจจัยภายในที่เกิดจากตัวผู้ปฏิบัติงาน เช่น ประเภทผู้ดำเนินคดี ระดับตำแหน่ง ผู้รับผิดชอบคดี อายุราชการผู้รับผิดชอบคดี ระดับตำแหน่งผู้กล่าวหา อายุราชการผู้กล่าวหา

2) ปัจจัยภายนอกที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมหรือบริบทรอบตัวผู้ปฏิบัติงาน เช่น ประเภท ผู้ถูกกล่าวหา หน่วยงานที่ตรวจพบความผิด ประเภทใบอนุญาต กลุ่มสินค้า กลุ่มประเทศต้นทาง และกลุ่มประเทศปลายทาง

แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผล

ความหมายของประสิทธิผล

Reddin (1970) ได้กล่าวว่า ประสิทธิภาพสามารถพิจารณาได้ 3 ระดับ คือ ระดับองค์กร (Corporate) ระดับหน่วยงาน (Departmental) และระดับบุคคล (Managerial) ประสิทธิภาพระดับองค์กรจะเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ กำไร ตำแหน่งในการแข่งขัน การเจริญเติบโตและขยายตัวขององค์กร ผลผลิตภาพ ความยืดหยุ่น ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากร ความรับผิดชอบต่อสาธารณะ และความสัมพันธ์กับส่วนราชการ ประสิทธิภาพระดับหน่วยงาน เป็นเรื่องที่หน่วยงานในระดับย่อยขององค์กร สามารถทำผลประโยชน์ให้เกิดขึ้นแก่ องค์กรใหญ่ในภาพรวมได้ ประสิทธิภาพระดับบุคคล เป็นเรื่องของผลการปฏิบัติงานของบุคลากรที่ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ในองค์กร

พิทยา บวรวัฒนา (2530) กล่าวว่าประสิทธิผลขององค์กรเป็นเรื่องของการพิจารณาว่า องค์กรประสบความสำเร็จเพียงใดในการดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายหรือสภาพของ องค์กรที่ตั้งไว้หรือปรารถนาให้บังเกิดขึ้น

ธงชัย สันติวงษ์ (2541, หน้า 30) ได้รวบรวมความคิดของนักวิชาการอีกหลายท่าน ที่ชี้ให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างคำว่า “ประสิทธิผลขององค์กร” (Organizational effectiveness) และประสิทธิภาพขององค์กร (organizational efficiency) ไว้ว่า ประสิทธิภาพ หมายถึง ความสำเร็จในการที่สามารถดำเนินกิจการก้าวหน้าไป และสามารถบรรลุเป้าหมายต่าง ๆ ที่องค์กรตั้งไว้ ส่วนประสิทธิภาพ หมายถึง การเปรียบเทียบทรัพยากรที่ใช้ไปกับผลที่ได้จากการปฏิบัติงานว่าดีขึ้นอย่างไรแค่ไหน ในขณะที่กำลังทำงานตามเป้าหมายขององค์กร

สุพจน์ ทรายแก้ว (2545, หน้า 18) การทำกิจกรรมการดำเนินงานขององค์กรสามารถ สร้างผลงานได้สอดคล้องกับเป้าหมาย วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ล่วงหน้าทั้งในส่วนของผลผลิตและ ผลลัพธ์ เป็นกระบวนการเปรียบเทียบผลงานจริงกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ก่อนให้เกิดผลผลิตผลลัพธ์ ที่ตรงตามความคาดหวังที่กำหนดล่วงหน้าไว้มากน้อยเพียงใด การมีประสิทธิภาพจึงมีความ เกี่ยวข้องกับผลผลิตและผลลัพธ์การดำเนินงานเป็นกระบวนการวัดผลงานที่เน้นด้านปัจจัยนำออก

พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546, หน้า 667) ได้ให้ความหมายของคำว่า ประสิทธิภาพหมายถึง ผลสำเร็จ หรือผลที่เกิดขึ้น

พิภพ วังเงิน (2547, หน้า 10) ได้อธิบายถึงการวัดหรือประเมินความมีประสิทธิภาพขององค์การว่า การวัดความมีประสิทธิภาพไม่ควรวัดเพียงเฉพาะปริมาณผลผลิตที่ได้ออกมาหรือผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจเท่านั้น แต่ต้องวัดขนาดความสำเร็จด้วยว่าบรรลุผลสำเร็จดีขนาดไหน โดยวัดอีก 2 ทางคือ วัดผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ ผลผลิตที่ทำได้ถึงเป้าหมายที่ตั้งไว้หรือไม่และวัดความสามารถขององค์การว่าช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของสมาชิกทุกตำแหน่งหน้าที่ ระดับชั้นให้ดีขึ้นและช่วยตอบสนองความต้องการได้เพียงใด

เฉลิม สุขเจริญ (2557) กล่าวว่า ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานหมายถึง การบริหารทรัพยากรที่มีอยู่ได้อย่างสมดุล คือ ประหยัดเงิน ประหยัดเวลา ใช้คนให้เหมาะสมกับงาน ใช้วัสดุอุปกรณ์ให้คุ้มค่าด้วยวิธีการที่เหมาะสม ทำให้พนักงานเกิดความพึงพอใจในการทำงาน อันเป็นผลทำให้องค์กรได้รับประโยชน์บรรลุเป้าหมายขององค์กร ซึ่งก็คือ การเกิดประสิทธิผลและประสิทธิผลจึงเป็นตัวบ่งชี้ถึงแนวทางการสร้างหรือพัฒนาประสิทธิภาพการทำงาน ประสิทธิภาพยังหมายถึง การที่แต่ละบุคคลในองค์กรเกิดความรู้สึกว่าตนเองได้รับความยุติธรรมในด้านต่าง ๆ ภายในองค์กร ซึ่งบุคคลเหล่านั้นก็ได้แสดงศักยภาพของตนอย่างเต็มความสามารถในการที่จะร่วมมือเพื่อบรรลุถึงเป้าหมายความสำเร็จขององค์กรนั้น ๆ

จากการให้นิยามความหมายของคำว่า “ประสิทธิผล” ตามทัศนะของนักวิชาการ และแหล่งค้นคว้าอื่น ๆ ทั้งในและต่างประเทศ เมื่อพิจารณานิยามความหมายที่ได้กล่าวมาทั้งหมดแล้วนั้น ผู้วิจัยเห็นว่าทุกนิยามความหมายล้วนเป็นประเด็นที่สอดคล้องต้องกัน จึงขอสรุปได้ว่า “ประสิทธิผล” คือ ผลงานหรือผลลัพธ์ (Outcome) สุดท้ายของกระบวนการดำเนินงานขององค์กร ที่ออกมาสอดรับตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดและตามเป้าหมายขององค์กร โดยมีความเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กันระหว่างผลผลิต (Output) กับผลลัพธ์ (Outcome) ซึ่งต่างก็เป็นกระบวนการวัดผลงานที่เน้นด้านปัจจัยนำออกหรือผลงานที่ปรากฏออกมา

ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลขององค์การ

James L. Price (1964) ได้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิผลขององค์การ ซึ่งแนวคิดในการประเมินประสิทธิผลขององค์การของไพร์ส จะถูกจำกัดอยู่เพียงเรื่องความสามารถในการบรรลุเป้าหมาย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Gerogopoulous and Tannenbaum (Price, 1964 อ้างถึงใน ยุทธนา ทาตายุ, 2543, หน้า 7)

James L. Price (1964) ได้เสนอตัวแปรแทรกซ้อน ซึ่งเป็นสาเหตุของความแตกต่างในประสิทธิผลขององค์การดังนี้ คือ

1. ความสามารถในการผลิต หมายถึง อัตราส่วนของผลผลิตต่อปัจจัยการผลิต
2. การยินยอมปฏิบัติกร หมายถึง ความมากน้อยของการที่สมาชิกในองค์การยอมรับบรรทัดฐานขององค์การ
3. ขวัญและกำลังใจ หมายถึง ความมากน้อยของการที่แรงจูงใจ (Motives) ของสมาชิก แต่ละคนได้รับการตอบสนอง
4. ความสามารถในการปรับตัว หมายถึง ความมากน้อยขององค์การสามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลง
5. ความเป็นปึกแผ่น (Institutionalization) หมายถึง ความมากน้อยของการที่องค์การจะถูกตัดสินใจให้เป็นที่ยอมรับในสภาพแวดล้อม หรือความอยู่รอดขององค์การ

James L. Price (1964) ได้แสดงทัศนะว่าความสามารถของการผลิตมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลขององค์การ แต่อย่างไรก็ตามตัวแปรเหล่านี้อาจไม่สัมพันธ์กันในทางปฏิบัติ เช่น ตัวแปรที่สัมพันธ์กับขวัญและกำลังใจอาจไม่สัมพันธ์กับความสามารถของการผลิต ซึ่งความสัมพันธ์กันนี้สะท้อนให้เห็นถึงประเด็นที่เกี่ยวกับเป้าหมายขององค์การ ซึ่งส่วนใหญ่จะมีเป้าหมายมากกว่าหนึ่ง เป้าหมาย กล่าวคือ ประสิทธิภาพในการบรรลุเป้าหมายหนึ่งอาจสัมพันธ์ในทางลบกับประสิทธิผลในการบรรลุอีกเป้าหมายหนึ่งก็ได้ ทำให้องค์การต้องเลือกว่าต้องการบรรลุเป้าหมายใด และเป้าหมายใดเป็นเป้าหมายที่แท้จริงที่ได้รับการตกลงยอมรับจากทุก ๆ ฝ่ายในองค์การ

จากการศึกษาของนักวิชาการข้างต้นแล้ว ทำให้ผู้วิจัยทราบถึงตัวแปรหรือสาเหตุของความแตกต่างในประสิทธิผลขององค์การ มาจากตัวแปรดังกล่าวที่อาจไม่สัมพันธ์กันในทางปฏิบัติ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงประเด็นที่เกี่ยวกับเป้าหมายขององค์การว่า องค์การต้องมีเป้าหมายที่ต้องการบรรลุอย่างชัดเจนแท้จริง และเป็นข้อตกลงจากทุก ๆ ฝ่ายในองค์การ

สำหรับบริบทของการศึกษาวิจัยครั้งนี้จะมุ่งศึกษาในประเด็นประสิทธิผลของผลงานหรือผลลัพธ์ (Outcome) สุดท้ายของขั้นตอนหรือกระบวนการงานเกี่ยวกับการดำเนินคดีศุลกากรของสำนักงานศุลกากรท่าเรือแหลมฉบังที่ออกมาสอดคล้องตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดและตามเป้าหมายขององค์การ โดยมีความเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กันระหว่างผลผลิต (Output) กับผลลัพธ์ (Outcome) ซึ่งต่างก็เป็นกระบวนการวัดผลงานที่เน้นด้านปัจจัยนำออกหรือผลงานที่ปรากฏออกมา ได้แก่ ฐานความผิด ผลการดำเนินคดี รายได้เข้ารัฐ ซึ่งเรียกว่า ผลลัพธ์

แนวคิดการบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์

ความหมายของการบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์

ทิพาวดี เมฆสุวรรณค์ (2545, หน้า 25) ให้ความหมายว่า การบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ คือ การบริหารโดยมุ่งเน้นที่ผลลัพธ์ คือ ความสัมฤทธิ์ของผลเป็นหลัก โดยใช้ระบบการประเมินผลที่อาศัยตัวชี้วัดเป็นตัวสะท้อนผลงานออกมาให้เป็นรูปธรรม ซึ่งผลการประเมินดังกล่าว จะนำมาใช้ในการตอบคำถามถึงความคุ้มค่าในการทำงาน ที่ใช้แสดงผลต่อสาธารณะ และเพื่อปรับปรุงกระบวนการทำงานให้ดียิ่งขึ้น

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2547) ให้ความหมายว่า การบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ คือ วิธีการบริหารที่มุ่งเน้นสัมฤทธิ์ผลขององค์กรเป็นหลัก การปฏิบัติงานขององค์กรมีผลสัมฤทธิ์เพียงใดพิจารณาได้จากการเปรียบเทียบผลผลิตและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจริงกับเป้าหมายที่กำหนด

สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน สำนักงาน ก.พ. (2547, หน้า 20) การบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ หรือ (Results based management: RBM) หมายถึง การบริหารโดยมุ่งเน้นที่ผลลัพธ์ คือ ความสัมฤทธิ์ผลเป็นหลัก โดยใช้ระบบการประเมินผลงานที่อาศัยตัวชี้วัดเป็นตัวสะท้อนผลงานให้ออกมาเป็นรูปธรรม

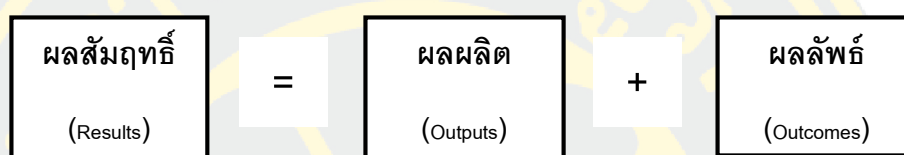
เฉลิมพงศ์ มีสมนัย (2547, หน้า 132) ให้ความหมายว่า การบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ คือ การบริหารจัดการที่ตั้งอยู่บนฐาน และมุ่งเน้นที่ผลงาน อันได้แก่ ผลผลิต (Outputs) กับผลลัพธ์ (Outcomes) และความพึงพอใจของประชาชนหรือหน่วยงานที่ทำงานร่วมกัน มากกว่าที่จะเน้นที่ทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินงานหรือปัจจัยนำเข้า (Inputs) และกระบวนการทำงาน (Process) ซึ่งเป็นวิธีการที่จะให้ได้ผลสำเร็จของงาน

จากการให้นิยามความหมายของคำว่า “การบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์” ตามทัศนะของนักวิชาการ เมื่อพิจารณานิยามความหมายที่ได้กล่าวมาทั้งหมดแล้วนั้น ผู้วิจัยเห็นว่าทุกนิยามความหมายล้วนเป็นประเด็นที่สอดคล้องต้องกัน จึงขอสรุปได้ว่า “การบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์” คือ การบริหารงานที่ตั้งอยู่บนฐาน และมุ่งเน้นที่ผลงาน คือ ผลผลิต (Outputs) กับผลลัพธ์ (Outcomes) ซึ่งผลงานดังกล่าวจะต้องเป็นผลงานที่ได้จากการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล

แนวคิดการบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์

ทิพาวดี เมฆสุวรรณค์ (2545, หน้า 25-30) สรุปได้ว่า การบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Management for results) มีความหมายตามชื่อเรียก คือ การบริหารโดยมุ่งเน้นที่ผลลัพธ์ คือ

ความสัมฤทธิ์ผลเป็นหลัก โดยใช้ระบบการประเมินผลงานที่อาศัยชี้วัดเป็นตัวสะท้อนผลงานให้ออกมาเป็นรูปธรรม ซึ่งผลการประเมินนี้จะนำมาใช้ในการตอบคำถามถึงความคุ้มค่าในการทำงาน ใช้แสดงผลงานต่อสาธารณชน และเพื่อปรับปรุงกระบวนการทำงานให้ดียิ่งขึ้น การประเมินผลงานนี้สามารถเทียบเคียงได้กับในภาคเอกชนที่ประเมินผลจากกำไรของบริษัท การบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์นี้อาจมีชื่อเรียกแตกต่างกันไปบ้าง ซึ่งมีแนวความคิดหลักเหมือนกัน แม้ว่าจะแตกต่างกันบ้างในรายละเอียด กล่าวโดยสรุป การบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ คือ การบริหารที่เน้นผลสัมฤทธิ์ (Results) โดยมีตัวชี้วัดผล (Indicators) ที่เป็นรูปธรรม ผลสัมฤทธิ์อาจเขียนเป็นสมการได้ ดังนี้

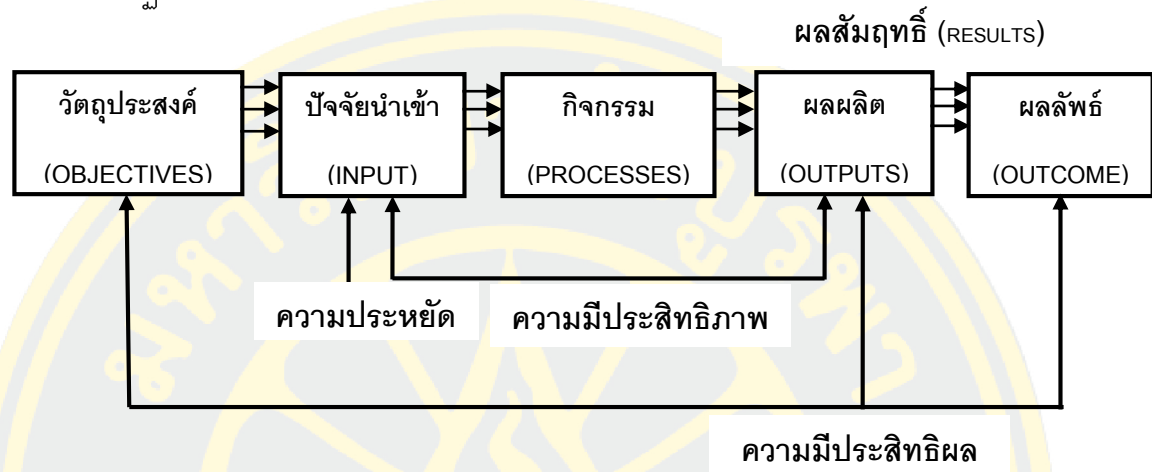

ภาพที่ 4 สมการการบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ (ทิพาวดี เมฆสุวรรณ, 2545)

โดยมีแนวความคิดดังนี้ คือ ในอดีตการบริหารงานของรัฐจะเน้นที่การบริหารปัจจัยนำเข้า (Inputs) ซึ่งได้แก่ ทรัพยากรต่าง ๆ ที่รัฐจะนำมาใช้ในการปฏิบัติงาน คือ เงิน คน วัสดุ ครุภัณฑ์ต่างๆ โดยเน้นการทำงานตามกฎระเบียบ และความถูกต้องตามกฎหมายและมาตรฐาน แต่การบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์จะเน้นที่ผลลัพธ์ (Outcomes) ของงาน โดยจะให้ความสำคัญที่การกำหนดพันธกิจและวัตถุประสงค์ของโครงการ/งาน เป้าหมายที่ชัดเจน การกำหนดผลผลิต และผลลัพธ์ที่ต้องการของทุกโครงการในองค์กรนั้นให้สอดคล้องกันไปในทางเดียวกับภารกิจและวัตถุประสงค์ขององค์กร มีกำหนดตัวชี้วัดผลการทำงานหลัก (Key performance indicator: KPI) ไว้อย่างชัดเจนเป็นที่เข้าใจของทุกคนในองค์กร การวัดความก้าวหน้าของการปฏิบัติงานโดยใช้ตัวชี้วัดดังกล่าว การยึดหยุ่นในการบริหารงานและการสนับสนุนทรัพยากรแก่ผู้บริหารระดับล่างอย่างเหมาะสม การประเมินผลการปฏิบัติงาน และให้ค่าตอบแทนตามผลงาน ตลอดจนจนถึงการปรับปรุงพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น และตรงตามความต้องการของลูกค้าคือประชาชน

ปัจจัยหลักพื้นฐานที่ทำให้การบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ประสบความสำเร็จ คือ การมีระบบข้อมูลที่เที่ยงตรงเชื่อถือได้ ไม่ว่าจะเป็นระบบข้อมูลตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงาน เพื่อให้ทราบความคืบหน้าของการปฏิบัติงาน หรือระบบการเงินและบัญชีที่สามารถให้ข้อมูลแยกรายโครงการ เพื่อให้ทราบต้นทุนค่าใช้จ่ายในแต่ละงาน การได้รับข้อมูลที่ถูกต้องจะช่วยให้ผู้บริหารทุกระดับตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง

การบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์อาจสามารถอธิบายอีกแบบได้ว่า เป็นการจัดการให้ได้ทรัพยากร การบริหารมาอย่างประหยัด (Economy) การบริหารทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ (Efficiency) และการได้ผลงานที่บรรลุเป้าหมายขององค์กร (Effectiveness) โดยมีกรอบแนวคิดในเรื่องการ วัดผลการปฏิบัติงาน ดังนี้

ภาพที่ 5 องค์ประกอบการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ (ทิพาวดี เมฆสุวรรณ, 2545)

จากแผนภาพข้างต้นที่แสดงองค์ประกอบการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์สามารถอธิบายได้ ดังนี้

วัตถุประสงค์ (Objective) เป็นเป้าหมายของผลสัมฤทธิ์ของงานที่ต้องการทั้งในระยะสั้น กลาง และระยะยาว

ปัจจัยนำเข้า (Inputs) เป็นทรัพยากรการบริหารที่องค์กร/หน่วยงานราชการใช้เป็น ปัจจัยในการทำงาน ประกอบด้วยกำลังคน เงินงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ ตลอดจนวัตถุดิบของต่าง ๆ วิธีการบริหารจัดการระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร ฯลฯ ปัจจัยนำเข้า นี้ รัฐเป็นผู้จัดหามาโดยใช้งบประมาณแผ่นดินซึ่งเก็บมาจากราษฎร ดังนั้นจึงควรใช้ด้วยความ ระมัดระวัง คำนึงถึงความประหยัดและใช้อย่างมีประสิทธิภาพ

กระบวนการ (Process) หรือกิจกรรม กระบวนการทำงาน ได้แก่ การนำปัจจัยนำเข้า ทั้งหลายมาผ่านกระบวนการเพื่อให้เกิดมูลค่าเพิ่ม ตามมาตรฐานคุณภาพที่กำหนดไว้

ผลผลิต (Outputs) ผลงานหรือบริการที่องค์กรนั้นจัดขึ้น โดยกิจกรรมที่ให้เกิดผลงานนั้น จะอยู่ภายใต้การควบคุมขององค์กร เช่น การออกใบอนุญาต การออกหนังสือสำคัญ บัตรอนุญาตต่างๆ ข้อเสนอแนะ ผู้ป่วยที่ได้รับการรักษา หรือการหางานให้ผู้ว่างงาน เป็นต้น

ผลลัพธ์ (Outcomes) ผลกระทบที่เกิดจากผลผลิตหรือผลงานที่ได้ทำขึ้น ซึ่งก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อผู้รับบริการอื่นเนื่องจากการดำเนินการ เช่น ผู้รับบริการได้รับใบอนุญาตซึ่งเป็นผลทำให้การประกอบอาชีพมั่นคงขึ้น คนไข้หายป่วยกลับไปทำงานต่อได้ และมีสุขภาพร่างกายแข็งแรง หรือผู้ว่างงานลดลงและได้งานประจำทำมากขึ้น เป็นต้น

ผลสัมฤทธิ์ (Results) เป็นผลรวมของผลผลิตและผลลัพธ์ ประกอบด้วย ผลผลิตเป็นผลสำเร็จของงานตามวัตถุประสงค์ในการวัดผลผลิต อาจวัดในเชิงปริมาณ คุณภาพของงาน เวลาที่ใช้ในการปฏิบัติงาน และความคุ้มค่าเมื่อต้องมียค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานกับผลลัพธ์ ซึ่งเป็นผลที่ต่อเนื่องจากผลผลิต มักจะใช้ในแง่ของการนำเอาผลผลิตไปใช้ประโยชน์

ความมีประสิทธิภาพ ได้แก่ ระดับการบรรลุวัตถุประสงค์ตามแผนงานโครงการจัดทำบริการสาธารณะของส่วนราชการ การบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าวจำเป็นต้องบังเกิดผลสำเร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด

ความมีประสิทธิภาพ ได้แก่ ร้อยละของอัตราส่วนระหว่างผลผลิตกับปัจจัยนำเข้า การจะเกิดประสิทธิภาพการดำเนินงานได้ ต้องมีวิธีการบริหารจัดการที่ดีอันจะทำให้ได้ผลผลิตมากๆ แต่ใช้ทรัพยากรในการดำเนินงานหรือปัจจัยนำเข้าให้น้อย ๆ ทั้งนี้ผลที่เกิดขึ้นจะต้องอยู่ภายในระยะเวลาที่กำหนด

ความประหยัด เป็นผลจากการใช้วิธีการบริหารจัดการที่ดีที่สามารถใช้ทรัพยากรบริหารที่มีอยู่จำกัด ดำเนินงานให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมาย ซึ่งมุ่งเน้นในเรื่องความคุ้มค่า การลดความสิ้นเปลือง เป็นต้น

การบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ดังกล่าวข้างต้นจะพบว่าการจะทราบว่าการบริหารจัดการจะเกิดผลสัมฤทธิ์หรือไม่นั้น ต้องมีการวัดผลงานหรือผลปฏิบัติงานหรือผลการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ว่าได้มีการใช้ทรัพยากรบริหารอย่างประหยัด สามารถดำเนินงานได้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ต้องการและเป็นการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ อนึ่ง ในการวัดผลการปฏิบัติงานนี้ จำเป็นต้องมีข้อมูลเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานทั้งทางด้านความประหยัด ความมีประสิทธิภาพ และความมีประสิทธิภาพ (เฉลิมพงศ์ มีสมนัย, 2547, หน้า 135)

การวัดผลการทำงานตามแนวทางการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์

ทศพร ศิริสัมพันธ์ (2543, หน้า 148-150) และสุพจน์ ทราญแก้ว (2543, หน้า 137-138) กล่าวถึงตัวบ่งชี้ที่ใช้ในการวัดผลการทำงานตามแนวทางการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ ซึ่งจะประกอบด้วยตัวบ่งชี้สำคัญ

1. ตัวบ่งชี้วัดปัจจัยนำเข้า (Input indicators) คือ ตัวบ่งชี้ที่แสดงถึงจำนวน ทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินการหรือการให้บริการทั้งหมด เพื่อก่อให้เกิดผลผลิตหรือผลลัพธ์ เช่น จำนวนงบประมาณที่ใช้ จำนวนบุคลากรที่มีความจำเป็นต่อการปฏิบัติการหรือให้บริการ จำนวนวัตถุประสงค์ และอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิต เป็นต้น
 2. ตัวบ่งชี้วัดผลผลิต (Output indicators) คือ ตัวบ่งชี้ที่แสดงถึงปริมาณจำนวนสิ่งของ ที่ผลิตได้จากการดำเนินกิจกรรมขององค์กร เช่น จำนวนผู้เข้ารับการอบรมพัฒนาศักยภาพ ทางด้านการผลิต จำนวนบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา จำนวนเกษตรกรที่เข้ารับการอบรมพัฒนาคุณภาพผลผลิต เป็นต้น
 3. ตัวบ่งชี้วัดผลลัพธ์ (Outcome indicators) คือ ตัวบ่งชี้ที่แสดงถึงผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานหรือการให้บริการ เช่น จำนวนบัณฑิตที่มิงานทำหลังจากสำเร็จการศึกษา จำนวน กิโลเมตรทางด่วนที่อยู่ในสภาพเกณฑ์ที่ดี รวมถึงตัวบ่งชี้คุณภาพของการให้บริการ (Quality indicators) เช่น จำนวนสินค้าที่มีความบกพร่อง จำนวนการร้องเรียนเรื่องการให้บริการหลังการขาย จำนวนหนี้ค้างชำระ จำนวนใบแจ้งหนี้ที่เกิดข้อผิดพลาด เป็นต้น
 4. ตัวบ่งชี้วัดประสิทธิภาพ (Efficiency indicators) คือ ตัวบ่งชี้ที่แสดงถึงค่าใช้จ่ายต่อหน่วยการผลิต หรือระยะเวลาในการให้บริการ เช่น เวลาการผลิตกระเป๋าหนึ่งใบ ค่าใช้จ่ายต่อหัวของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา เป็นต้น
 5. ตัวบ่งชี้วัดความคุ้มค่า (Cost-effectiveness) คือ ตัวบ่งชี้ที่แสดงถึงงบประมาณ หรือค่าใช้จ่ายของผลลัพธ์ที่แสดงให้เห็นถึงความคุ้มค่า (Value for money) ที่เกิดจากการดำเนินงานขององค์กร เช่น ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยในการซ่อมอุปกรณ์คอมพิวเตอร์เพื่อพร้อมสำหรับการใช้งาน ต้นทุนเฉลี่ยในการพัฒนาศักยภาพการทำงานของพนักงานราชการ เป็นต้น
 6. ตัวบ่งชี้วัดปริมาณงาน (Workload indicators) คือ ตัวบ่งชี้ที่แสดงถึงข้อมูลที่แสดงให้เห็นถึงความต้องการใช้บริการของผู้รับบริการ หรือภาระงานของบุคลากรในองค์กร เช่น จำนวนครูต่อนักเรียน เป็นต้น
 7. ตัวบ่งชี้สารสนเทศเชิงอธิบาย (Explanatory information) คือ ตัวบ่งชี้ที่แสดงถึงข้อมูลที่น่ามาอธิบายองค์ประกอบที่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานขององค์กร ซึ่งอาจจะอยู่ภายในหรืออยู่นอกเหนือการควบคุมขององค์กร เช่น อายุการใช้งานของอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ ร้อยละของนักเรียนที่นับถือศาสนาคริสต์ เป็นต้น
- สำหรับบริบทของการศึกษาวิจัยครั้งนี้จะได้นำประเด็นการวัดผลการทำงานตามแนวทางการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์มาพิจารณาร่วมด้วย ซึ่งได้แก่

1) ตัวบ่งชี้วัดผลผลิต (Output indicators) คือ ตัวบ่งชี้ที่แสดงถึงปริมาณจำนวนสิ่งของ ที่ผลิตได้จากการดำเนินคดีศุลกากร เช่น จำนวนแฟ้มคดีที่เข้าสู่ขั้นตอนหรือกระบวนการของ ฝ่ายคดี (ปริมาณงาน) จำนวนวันของการดำเนินงานต่อหนึ่งแฟ้มคดีตั้งแต่วันที่รับเรื่องจนถึงวันที่ ทราบผลการดำเนินคดี (ระยะเวลา)

2) ตัวบ่งชี้วัดผลลัพธ์ (Outcome indicators) คือ ตัวบ่งชี้ที่แสดงถึงผลสัมฤทธิ์ของการ ดำเนินงานด้านคดีหรือการดำเนินคดีศุลกากร เช่น จำนวนฐานความผิดที่ผู้รับผิดชอบคดีใช้ในการ สืบคดี ได้แก่ ความผิดฐานลักลอบและหลีกเลี่ยง (มาตรา 27) ความผิดฐานสำแดงเท็จ (มาตรา 99) ความผิดฐานปฏิบัติพิธีการไม่ถูกต้อง (ฐานความผิด) จำนวนผลการดำเนินคดี คือ 1) สิ่งคดี ได้แก่ ปรับ ยึดของ และผ่อนผันการปรับ และ 2) อยู่ระหว่างการดำเนินการ (ผลการดำเนินคดี) จำนวนค่าปรับ และมูลค่าของกลาง (รวมราคาและภาษีอากร) ที่เรียกเก็บเป็นเงินเข้ารัฐ (รายได้ เข้ารัฐ)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในบริบทของกรมศุลกากร ด้านประสิทธิภาพ

จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องด้านประสิทธิภาพในบริบทของกรมศุลกากร พบว่ามี การทำการศึกษาวิจัยจำนวน 3 เรื่อง คือ

วันเพ็ญ จิระวิษญา (2547) ศึกษาเรื่องประสิทธิภาพในการตรวจสอบหลังการตรวจ ปลดปล่อยของสำนักตรวจสอบอากร กรมศุลกากร จารุพรรณ ดวงใจ (2551) ศึกษาเรื่องประสิทธิภาพ ของระบบพิธีการศุลกากรอิเล็กทรอนิกส์แบบไร้เอกสารในการผ่านพิธีการศุลกากรของด่านศุลกากร เชียงแสนตามทัศนะของเจ้าหน้าที่ศุลกากรและผู้ประกอบการ และธนู อาร (2553) ศึกษาเรื่อง ศักยภาพการใช้ระบบผ่านพิธีการศุลกากรทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Customs) ที่มีต่อการค้าระหว่าง ประเทศของด่านศุลกากรในจังหวัดเชียงราย ซึ่งแต่ละท่านได้ทำการศึกษาวิจัยในประเด็น ประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานของบุคลากร ระบบงานของกรมศุลกากร และศักยภาพของ ระบบงานของกรมศุลกากร โดยมุ่งขอบเขตเนื้อหาไปที่การตรวจสอบหลังการตรวจปล่อย ณ สถาน ประกอบการ และตัวระบบผ่านพิธีการศุลกากรทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Customs) เครื่องมือที่ใช้ใน การเก็บข้อมูล คือ แบบสอบถาม ซึ่งทุกงานวิจัยเป็นการสอบถามข้อมูลเชิงความคิดเห็นจากกลุ่ม ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ได้แก่ กลุ่มเจ้าหน้าที่/ บุคลากร/ ข้าราชการ/ ของกรมศุลกากร ยกเว้นงานวิจัยของจารุพรรณ ดวงใจ (2551) และธนู อาร (2553) ซึ่งศึกษาในกลุ่มผู้ประกอบการ

นอกจากนี้งานของจากรุพรรณ ดวงใจ (2551) ยังศึกษาในกลุ่มตัวแทนออกของ และเคาน์เตอร์บริการ เป็นต้น

จากผลการศึกษาวิจัย พบว่า ระดับความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานของบุคลากร ระบบงานของกรมศุลกากร และศักยภาพของระบบงานของกรมศุลกากร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก หรืออยู่ในระดับดี และจากงานวิจัยของวันเพ็ญ จิระวิษฐา (2547) พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการตรวจสอบหลังการตรวจปล่อย ณ สถานประกอบการ ได้แก่ ความรู้ความสามารถ ทักษะ ประสบการณ์ การทำงานเป็นทีม การนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยมาใช้ แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน และความร่วมมือของผู้ประกอบการ โดยปัจจัยเหล่านี้จะทำให้การตรวจสอบหลังการตรวจปล่อย ณ สถานประกอบการ มีประสิทธิภาพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และยังพบว่า ผลการตรวจสอบหลังการตรวจปล่อย ณ สถานประกอบการ ในช่วงระยะเวลาตั้งแต่ 1 ธันวาคม พ.ศ. 2545 จนถึง 31 สิงหาคม พ.ศ. 2546 พบว่าการเข้าตรวจสอบสถานประกอบการ ส่วนใหญ่ตรวจพบความผิดเบื้องต้น และยึดเอกสารมาตรวจสอบที่กรมศุลกากร คิดเป็นร้อยละ 69.23 ส่วนสถานประกอบการที่ไม่พบความผิดคิดเป็นร้อยละ 30.77 และพบว่า ระยะเวลาในการเข้าตรวจสอบสถานประกอบการ ส่วนใหญ่ใช้เวลาในการเข้าตรวจสอบ 1 วัน คิดเป็นร้อยละ 48.08 และใช้เวลาในการเข้าตรวจสอบมากกว่า 3 วัน มีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 6.04

ส่วนธนุ อารุ (2553) ได้เปรียบเทียบศักยภาพในการใช้ระบบผ่านพิธีการศุลกากรทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Customs) ที่มีต่อการค้าระหว่างประเทศของด่านศุลกากร ในจังหวัดเชียงราย กับเกณฑ์ ผลการศึกษาพบว่า ศักยภาพในการใช้ระบบการผ่านพิธีการศุลกากรทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Customs) อยู่ในระดับดี รวมทั้งยัง พบปัญหา อุปสรรค ที่ส่งผลต่อระบบงานและการปฏิบัติงานของบุคลากรกรมศุลกากร ซึ่งได้แบ่งประเด็นพิจารณาเป็น ปัจจัยภายนอก เช่น ด้านเทคโนโลยี ด้านหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น และปัจจัยภายใน เช่น ด้านความรู้ความเข้าใจในงาน ด้านความชำนาญเฉพาะทาง เป็นต้น นอกจากนี้งานของจากรุพรรณ ดวงใจ (2551) ได้ให้แนวทางการแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนา คือ 1) มีการประสานงานกันระหว่างผู้ดูแลระบบจากส่วนกลางและเจ้าหน้าที่ศุลกากร ณ ด่านศุลกากรต่าง ๆ ให้มากขึ้น 2) จัดอบรมให้ความรู้ความเข้าใจทั้งจากเจ้าหน้าที่ศุลกากรและผู้ประกอบการให้เข้าใจตรงกัน 3) พัฒนาระบบให้สมบูรณ์ 4) มีระบบสำรองอื่น ๆ ด้วย กรณีระบบ e-Customs มีปัญหา 5) ขยายเครือข่ายสัญญาณทางอินเทอร์เน็ตให้มากขึ้น 6) ปรับปรุงเรื่องระบบการตรวจปล่อยสินค้าของนายตรวจ 7) มีการตั้ง

คณะทำงานเพื่อศึกษาปัญหาและหาแนวทางแก้ไขและพัฒนาระบบให้ใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ด้านประสิทธิผล

จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องด้านประสิทธิผลในบริบทของกรมศุลกากร พบว่ามี การทำการศึกษาวิจัยจำนวน 2 เรื่อง คือ

นฤมล บุญรอด (2548) ศึกษาเรื่องประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของข้าราชการใน หน่วยงาน ด้านวิชาการ กรมศุลกากร และรัตนา มั่นหาด (2549) ศึกษาเรื่องประสิทธิผลของระบบ การชำระค่าภาษีอากรผ่านธนาคารทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Payment): กรณีศึกษา สำนักงาน ศุลกากรท่าอากาศยานกรุงเทพ ซึ่งแต่ละท่านได้ทำการศึกษาวิจัยในประเด็นประสิทธิผลของการ ปฏิบัติงานของบุคลากร และระบบงานของกรมศุลกากร โดยมุ่งขอบเขตเนื้อหาไปที่การปฏิบัติงาน ของข้าราชการ และตัวระบบการชำระค่าภาษีอากรผ่านธนาคารทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Payment) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือแบบสอบถาม ซึ่งเป็นการสอบถามข้อมูลเชิงความคิดเห็นจาก กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย โดยงานวิจัยของนฤมล บุญรอด (2548) ศึกษาในกลุ่ม ข้าราชการในหน่วยงานด้านวิชาการ กรมศุลกากร ส่วนงานวิจัยของรัตนา มั่นหาด (2549) ศึกษา ในกลุ่มผู้ประกอบการ และตัวแทนออกของ เป็นต้น

จากผลการศึกษาวิจัย พบว่า ระดับความคิดเห็นต่อประสิทธิผลของการปฏิบัติงานของ บุคลากรอยู่ในระดับปานกลาง และระบบงานของกรมศุลกากรอยู่ในระดับที่ค่อนข้างสูง รวมทั้ง ยังพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล เช่น เพศ อายุ วุฒิหรือระดับการศึกษา ระยะเวลาการรับราชการ ระดับ ตำแหน่งงาน และรายได้ เป็นต้น ไม่มีผลใด ๆ ต่อระดับความคิดเห็นที่มีต่อประสิทธิผลของการ ปฏิบัติงานของบุคลากร และระบบงานของกรมศุลกากร

ด้านผลสำเร็จ

จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องด้านผลสำเร็จในบริบทของกรมศุลกากร พบว่ามี การทำการศึกษาวิจัยดังนี้ คือ

สมลาภ พรหมศรี (2551) ศึกษาเรื่อง ผลสำเร็จของการให้บริการพิธีการศุลกากรส่งออก ทางอิเล็กทรอนิกส์แบบไร้เอกสาร ของฝ่ายบริการคลังสินค้าทัณฑ์บนที่ 2 สำนักสิทธิประโยชน์ทาง ภาษีอากร กรมศุลกากร ซึ่งได้ทำการศึกษาวิจัยในประเด็นผลสำเร็จของระบบงานของกรมศุลกากร โดยมุ่งขอบเขตเนื้อหาไปที่ตัวระบบผ่านพิธีการศุลกากรส่งออกทางอิเล็กทรอนิกส์แบบไร้เอกสาร เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ แบบสอบถาม ซึ่งเป็นการสอบถามข้อมูลเชิงความคิดเห็นจาก กลุ่มประชากร โดยกลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ได้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการของกรม

ศุลกากร ผู้ประกอบการ และตัวแทนออกของหรือพนักงานที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการส่งออกของบริษัทต่าง ๆ

จากผลการศึกษาวิจัย พบว่า 1) ระดับความคิดเห็นต่อผลสำเร็จของการให้บริการ ให้บริการพิธีการศุลกากรส่งออกทางอิเล็กทรอนิกส์แบบไร้เอกสารอยู่ในระดับไม่สูง แต่การดำเนินงานการให้บริการของเจ้าหน้าที่ ทั้งในด้านความโปร่งใส ด้านการมีส่วนร่วม ด้านประสิทธิภาพ ด้านประสิทธิผล พบว่าโดยรวมแล้วดีขึ้นกว่าเดิม 2) ระดับความคิดเห็นต่อความคาดหวังและความพึงพอใจโดยรวม พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคาดหวังที่จะได้รับบริการต่าง ๆ ในระดับสูง และพบว่ามีความพึงพอใจต่อบริการที่ได้รับจริง อยู่ในระดับสูง เช่นกัน ดังนั้น เมื่อเปรียบเทียบความคาดหวังของผู้รับบริการที่ฝ่ายบริการคลังสินค้าทัศนทัศน์ที่ 2 จึงไม่ต่างกับบริการที่ได้รับจริง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 3) ปัญหาของการให้บริการของฝ่ายบริการคลังสินค้าทัศนทัศน์ที่ 2 ที่พบได้แก่ ปัญหาเจ้าหน้าที่มีความรู้ทางด้านคอมพิวเตอร์น้อย และขาดทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์ ปัญหาจากกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงาน เจ้าหน้าที่ และปัญหาระบบเชื่อมโยงเครือข่ายคอมพิวเตอร์ขัดข้องบ่อย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในบริบทของหน่วยศึกษาอื่น

ด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผล

จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลในบริบทของหน่วยศึกษาอื่น ผู้วิจัยได้เลือกทบทวนงานวิจัยจำนวน 2 เรื่อง คือ

วิไลวรรณ ศรีหาตาล, จุลสุซดา ศิริสม และจินดารัตน์ ปีมมณี (2551) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพการเรียนรู้กับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และวิมลมาส ไร่ไสว, กาญจนา สุคันธสิริกุล และการุณย์ ประทุม (2552) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิผลการจัดการเวลากับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ซึ่งทั้งสองท่านได้ทำการศึกษาวิจัยในประเด็นความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์กร โดยมุ่งขอบเขตเนื้อหาไปที่การปฏิบัติงานของข้าราชการกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน และการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือแบบสอบถาม ซึ่งเป็นการสอบถามข้อมูลเชิงความคิดเห็นจากกลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ได้แก่ ผู้ทำบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และข้าราชการกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

จากผลการศึกษาวิจัย พบว่า ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์กัน และงานวิจัยของวิไลวรรณ ศรีหาตาล และคณะ (2551) ยังได้พบว่า

ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์เชิงบวกกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้วีไลวรรณ ศรีหาตาล และคณะ (2551) ให้ข้อเสนอแนะว่าควรนำไปใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาศักยภาพของผู้ทำบัญชีในการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้น และเป็นแนวทางในการส่งเสริมสร้างความเชื่อมั่นต่อผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในการกำหนดทิศทางในการบริหาร ส่วนวิมลมาส ไร้ไสว และคณะ (2552) ให้ข้อเสนอแนะว่า ผลลัพธ์ที่ได้จากการศึกษาวิจัยสามารถนำไปเป็นแนวทางในการจัดการเวลาให้เหมาะสมกับการปฏิบัติงาน เพื่อเป็นข้อสนเทศในการพัฒนาและปรับปรุงแผนการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และสามารถใช้เป็นข้อมูลในการวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเวลาขององค์กรอื่นจะส่งผลกระทบต่อการทำงาน

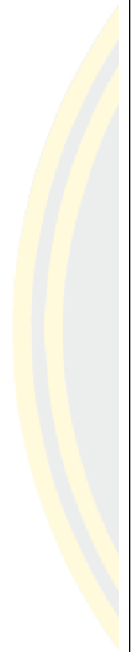
ด้านผลสัมฤทธิ์

จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลในบริบทของหน่วยศึกษาอื่น ผู้วิจัยได้เลือกทบทวนงานวิจัยจำนวน 2 เรื่อง คือ

ประภัสร์ จันทรสม (2551) ศึกษาเรื่องผลสัมฤทธิ์ของการจัดเก็บภาษีสุรากลั่นชุมชนในจังหวัดเชียงใหม่ และพัชญาณี บุญศรี (2559) ศึกษาเรื่องการประเมินผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานโครงการสนับสนุนแผนปฏิบัติงานเฝ้าระวังและควบคุมมาตรฐานสินค้าเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งแต่ละท่านได้ทำการศึกษาวิจัยในประเด็นผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงาน โดยมุ่งขอบเขตเนื้อหาไปที่การดำเนินงานของชุมชน และโครงการ โดยเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลของประภัสร์ จันทรสม (2551) คือ แบบสัมภาษณ์ ซึ่งเป็นลักษณะการถามตอบเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงความคิดเห็น และแบบสอบถาม ซึ่งเป็นการสอบถามข้อมูลเชิงความคิดเห็น ส่วนเครื่องมือของพัชญาณี บุญศรี (2559) คือ แบบสัมภาษณ์ ซึ่งเป็นลักษณะการถามตอบเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงความคิดเห็นจากกลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย โดยงานวิจัยของประภัสร์ จันทรสม (2551) ศึกษาในกลุ่มข้าราชการที่ปฏิบัติงานหน้าที่เกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีสรรพสามิต และกลุ่มผู้ประกอบการผลิตและจำหน่ายสุรากลั่นชุมชน ส่วนงานวิจัยพัชญาณี บุญศรี (2559) ศึกษาในกลุ่มผู้บริหารในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุพรรณบุรี คณะกรรมการที่รับผิดชอบการดำเนินงานโครงการ ฯ โดยตรง และเกษตรกรผู้ผลิตสินค้าเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรี

ผลการศึกษาวิจัยของประภัสร์ จันทรสม (2551) พบว่า 1) ผลของการจัดเก็บภาษีสุรากลั่นชุมชนบรรลุผลอยู่ในระดับสูง และผลสัมฤทธิ์ของการจัดเก็บภาษีสุรากลั่นชุมชนในพื้นที่เชียงใหม่ ของสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่เชียงใหม่ ตามที่เป็นจริงสูงกว่าประมาณการที่กำหนดไว้ 2) ปัจจัยความรู้เกี่ยวกับ นโยบาย กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ของการจัดเก็บภาษีสุรากลั่นชุมชน เนื่องจากผู้ประกอบการผลิตและจำหน่ายสุรากลั่นชุมชน มีความรู้

ความเข้าใจเกี่ยวกับ นโยบาย กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ประกอบกับความรู้ความเข้าใจใน กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ปฏิบัติหน้าที่ในการจัดเก็บภาษีสุรากลั่น เป็นอย่างดี จึงทำให้การจัดเก็บภาษีสุรากลั่นชุมชนมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สามารถจัดเก็บ ภาษีได้เกินเป้าหมายที่กำหนด และประภัสร์ จันทรสม (2551) ได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการ จัดเก็บภาษีสุรากลั่นชุมชนเพื่อให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล คือ ควรมีการประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ให้กับผู้ประกอบการ หรือประชาชนที่สนใจ เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจมากขึ้น ซึ่งให้เห็นถึงประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับจากการเสียภาษี และทำให้ผู้เสียภาษี มีจิตสำนึกและความพึงพอใจที่จะเสียภาษีให้กับรัฐด้วย ส่วนผลการศึกษาวิจัยของพัชฎาณี บุญศรี (2559) พบว่า ในด้านวัตถุประสงค์ (Objective) สามารถดำเนินงานควบคุมมาตรฐานได้ สำเร็จตามเป้าหมายทุกกิจกรรมร้อยละ 100 และการเชื่อมโยงผลผลิตสามารถส่งเสริมและรับรอง แหล่งจำหน่ายสินค้าคุณภาพ Q เพิ่มขึ้นร้อยละ 20 ในด้านปัจจัยนำเข้า (Input) การดำเนินงานมี กระบวนการวางแผน การส่งเสริม การควบคุม การบริหารจัดการงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์อย่าง คุ่มค่า และเพียงพอมีระบบการวัดผลการปฏิบัติงานของโครงการอย่างมีส่วนร่วมของคณะทำงาน ในด้านกิจกรรม (Process) สามารถดำเนินงานผ่านกิจกรรมหลัก 4 กิจกรรม ของโครงการ สนับสนุนแผนปฏิบัติงานใฝ่ระวังและควบคุมมาตรฐานสินค้าเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรีสำเร็จ ตามเป้าหมายที่ครบถ้วนทุกกิจกรรมร้อยละ 1000 ก่อนระยะเวลาที่กำหนด ในด้านผลผลิต (Outputs) สามารถรับรองแหล่งจำหน่ายสินค้าคุณภาพเพิ่มขึ้นร้อยละ 20 พร้อมทั้งมีการบูรณา การการส่งเสริม และดำเนินการร่วมกับโครงการอื่น ๆ ได้อย่างสอดคล้อง และในด้านผลลัพธ์ (Outcomes) มีสินค้าเกษตรที่ผ่านการรับรองมาตรฐานทางด้านความปลอดภัยเพิ่มมากขึ้นร้อยละ 20 และไม่พบข้อร้องเรียนจากผู้บริโภคเกี่ยวกับคุณภาพ และมีเกษตรกรเข้าสู่กระบวนการผลิตที่ เหมาะสมเพิ่มมากขึ้นร้อยละ 10% เกษตรกรของจังหวัดสุพรรณบุรีสามารถต่อยอดการดำเนินงาน เพื่อการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยได้ด้วยตนเอง และเชื่อมั่นว่าให้เกษตรกร เกษตรกรที่ยังคง ผลิตในรูปแบบเดิมที่พึ่งพิงสารเคมีเข้าร่วมเป็นสมาชิกของกลุ่มเพิ่มมาก จนสามารถพึ่งพาตนเอง ได้ ทั้งนี้ รัฐบาลและหน่วยงานภาครัฐควรต้องเร่งดำเนินงานด้วยการบูรณาการการทำงาน เพื่อ ขับเคลื่อนการยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรและผลักดันระบบการผลิตสินค้าเกษตรของ จังหวัดสุพรรณบุรีให้ผ่านการรับรองมาตรฐานเพิ่มขึ้นอย่างยั่งยืน

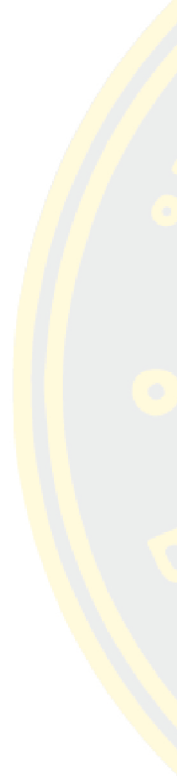
บริบทของกรมอุตสาหกรรม	
ชื่อผู้ศึกษาวิจัย	ธัญ อักษร
ปีพ.ศ.ที่พิมพ์	2553
ประเภทแหล่งที่มา	การศึกษาค้นคว้าอิสระ
งานวิจัย	ศักยภาพ
ประเด็นสำคัญ	ระบบงาน
ขอบเขตเนื้อหา	แบบสอบถาม
เครื่องมือในการเก็บข้อมูล	ความคิดเห็น
ลักษณะข้อมูล	หลักการทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
ที่มาของเครื่องมือ	ระดับค่าคะแนนความคิดเห็น
มาตราวัด	
คุณลักษณะที่วัด	<p>ขีดความสามารถทางการแข่งขันด้านการค้าระหว่างประเทศ</p> <p>การให้บริการ ความถูกต้องของข้อมูล ผลิตปัญหาต่อทรัพย์สิน</p> <p>การอำนวยความสะดวกทางการค้าระหว่างประเทศ</p>
หน่วยวิเคราะห์	ผู้ปฏิบัติงานโดยตรงในองค์กร และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องนอกองค์กร
ผลการศึกษา	<p>ประสิทธิภาพของระบบงานโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก</p> <p>โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก</p>

ตารางที่ 1 สรุปผลการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บริบทของกรมศุลกากร

ชื่อผู้ศึกษาวิจัย	นภมล บุญรอด	สมลาภา พรหมศรี
ปีพ.ศ.ที่พิมพ์	2548	2551
ประเภทแหล่งที่มางานวิจัย	ปัญหาพิเศษ	การค้นคว้าแบบอิสระ
ประเด็นสำคัญ	ประสิทธิผล	ผลสำเร็จ
ขอบเขตเนื้อหา	การปฏิบัติงาน	ระบบงาน
เครื่องมือในการเก็บข้อมูล	แบบสอบถาม	แบบสอบถาม
ลักษณะข้อมูล	ความคิดเห็น	ความคิดเห็น
ที่มาของเครื่องมือ	วัตถุประสงค์ของกรวิจัยและครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการ	กรอบแนวคิดการศึกษาวิจัย
มาตรวัด	ระดับค่าคะแนนความคิดเห็น	ระดับค่าคะแนนความคิดเห็น
คุณลักษณะที่วัด	ลักษณะการปฏิบัติงาน ความพึงพอใจในงาน ขวัญและกำลังใจ ความสามัคคีในการปฏิบัติงาน	ความพึงพอใจในการให้บริการผ่านพิธีการฯ ความรับผิดชอบต่อ ความถูกต้องของข้อมูล การมีส่วนร่วม ประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ
หน่วยวิเคราะห์	ผู้ปฏิบัติงานโดยตรงในองค์กร และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องนอกองค์กร	ผู้ปฏิบัติงานโดยตรงในองค์กร และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องนอกองค์กร
ผลการศึกษา	ประสิทธิผลของการปฏิบัติงานของบุคคลากรอยู่ในระดับปานกลาง และปัจจัยส่วนบุคคลไม่มีผลต่อประสิทธิผลของกรปฏิบัติงานของบุคคลากร	ผลสำเร็จของการให้บริการให้บริการฯ อยู่ในระดับไม่สูงแต่การดำเนินงานด้านความโปร่งใส ด้านการมีส่วนร่วม ด้านประสิทธิภาพ ด้านประสิทธิผล พบว่าโดยรวมแล้วดีขึ้นกว่าเดิม และความพึงพอใจต่อบริการที่ได้รับจริง อยู่ในระดับสูง

บริบทของหน่วยศึกษาก่อน	
ชื่อผู้ศึกษาริวิจัย	วิมลมาศ ไช้ใส, กัญญา สุดอนันต์ฤๅ และ จินดารัตน์ ปิยะมณี
ปีพ.ศ. ที่พิมพ์	2551
ประเภทแหล่งที่ม่งานวิจัย	วารสาร
ประเด็นสำคัญ	ความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพ และประสิทธิภาพ
ขอบเขตเนื้อหา	การปฏิบัติงาน
เครื่องมือในการเก็บข้อมูล	แบบสอบถาม
ลักษณะข้อมูล	ความคิดเห็น
ที่มาของเครื่องมือ	ความมุ่งหมายและกรอบแนวคิด การศึกษาริวิจัย
มาตรวัด	ระดับค่าคะแนนความคิดเห็น
คุณลักษณะที่วัด	ความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ เจตคติ
หน่วยวิเคราะห์	คุณภาพผลงาน ปริมาณผลงาน ความตรงต่อเวลา
ผลการศึกษา	ผู้ปฏิบัติงานโดยตรงในองค์กร ประสิทธิภาพและประสิทธิผล การปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์กัน

ประวัศร์ จันทร์ลอม	วิมลมาศ ไช้ใส, กัญญา สุดอนันต์ฤๅ และ กฤษณ์ ประทุม
2551	2552
การค้นคว้าแบบอิสระ	วารสาร
ผลสัมฤทธิ์	ความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพ และประสิทธิภาพ
การดำเนินงาน	การปฏิบัติงาน
แบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม	แบบสอบถาม
ความคิดเห็น	ความคิดเห็น
กรอบแนวคิดการศึกษาริวิจัย แนวคิด ทฤษฎี และกรอบคุณมเนื่อหาที่ต้องการ	กรอบแนวคิดการศึกษาริวิจัย
ระดับค่าคะแนนความคิดเห็น	ระดับค่าคะแนนความคิดเห็น
ผลสัมฤทธิ์ของการจัดเก็บภาษีสู่ภาคลังนุมน	บรรลุเป้าหมายความสำเร็จ กระบวนการปฏิบัติงาน การจัดหาและใช้ปัจจัยทรัพยากร ความพอใจของทุกฝ่าย
ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยความรู้เกี่ยวกับ นโยบาย กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ กับผลสัมฤทธิ์ของการจัดเก็บภาษีสู่ภาคลังนุมน	การควบคุมภาประชุม
ผู้ดำเนินงานโดยตรงในองค์กร และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องนอกองค์กร	ผู้ปฏิบัติงานโดยตรงในองค์กร
ผลสัมฤทธิ์ของการจัดเก็บภาษีสู่ภาคลังนุมน ตามที่เป็นจริงสูงกว่า	ประสิทธิภาพและประสิทธิผลกรปฏิบัติงาน
ปริมาณงานที่กำหนดได้ ผลสัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์กับปัจจัยข้างต้น	มีความสัมพันธ์กัน และมีความสัมพันธ์เชิงบวกกัน
และการจัดเก็บภาษีสู่ภาคลังนุมนมีประสิทธิภาและประสิทธิผล	อยู่มีนัยสำคัญทางสถิติ

	บริบทของหน่วยศึกษาก่อน	บริบทของการศึกษาวิชาয়ครั้งนี้
ชื่อผู้ศึกษาวิชาয়	พัญญานี บุญศรี	อติวัฒน์ ติวลลอรุณพงษ์
ปีพ.ศ. ที่พิมพ์	2559	2560
ประเภทแหล่งที่มางานวิชาয়	การค้นคว้าแบบอิสระ	ปัญหาพิเศษ
ประเด็นสำคัญ	ผลสัมฤทธิ์	ผลสัมฤทธิ์
ขอบเขตเนื้อหา	การดำเนินงาน	การปฏิบัติงาน
เครื่องมือในการเก็บข้อมูล	แบบสัมภาษณ์	เอกสาร และรายงานต่างๆ
ลักษณะข้อมูล	ความคิดเห็น	ข้อเท็จจริง
ที่มาของเครื่องมือ	ความมุ่งหมายและครอบคลุมประเด็นเนื้อหาที่ต้องการศึกษาวิชาয়	รวบรวมจากการปฏิบัติงานจริง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีงานวิชาয়ที่เกี่ยวข้อง วัตถุประสงค์ และครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการ
มาตรวัด		ค่าของหน่วยจำนวนนับ
คุณลักษณะที่วัด	ผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานของโครงการฯ	ปริมาณงาน ระยะเวลา
หน่วยวิเคราะห์	แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโครงการฯ	ฐานความผิด ผลการดำเนินงานที่ได้เข้ารัฐ
ผลการศึกษา	ผู้ดำเนินงานโดยตรง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในโครงการฯ องค์ประกอบ ด้านวัตถุประสงค์ ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกิจกรรม ด้านผลผลิต และด้านผลลัพธ์ (Outcomes) โดยรวมเพิ่มขึ้น และรัฐควร บูรณาการการทำงาน เพื่อยกระดับมาตรฐานสินค้าอย่างยั่งยืน	ผู้ปฏิบัติงานโดยตรงในองค์กร

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง ผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินคดีศุลกากร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560: กรณีศึกษา สำนักงานศุลกากรท่าเรือแหลมฉบัง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงลักษณะของชุดข้อมูลคดีศุลกากร เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินคดีศุลกากร และเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินคดีศุลกากร โดยจำแนกตามลักษณะของชุดข้อมูลคดีศุลกากร การศึกษาวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary research) โดยมีรายละเอียดวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

แหล่งข้อมูลสำคัญ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาข้อมูลจากเอกสาร (Documentary research) ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ทั้งหมด จึงเป็นข้อมูลจากแบบบันทึกระบบงานคดีที่ได้จากการเก็บบันทึกข้อมูลคดีศุลกากรตามจำนวนแฟ้มคดีที่เข้าสู่ขั้นตอนหรือกระบวนการของฝ่ายคดี สำนักงานศุลกากรท่าเรือแหลมฉบัง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ซึ่งมีได้หมายรวมถึงแฟ้มคดีที่ผู้กระทำความผิดไม่ยินยอมที่จะการดำเนินการระงับคดีในชั้นศุลกากร (ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2559 ถึงวันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2560) จำนวน 5,353 คดี และเอกสารทางราชการ เช่น คำสั่ง ประมวลระเบียบปฏิบัติ พระราชบัญญัติ พระราชกำหนด เป็นต้น โดยมีแหล่งข้อมูลที่สำคัญได้แก่

1. ระบบงานสารบรรณและงานธุรการ คือ แบบบันทึกระบบงานคดี ของฝ่ายคดี สำนักงานศุลกากรท่าเรือแหลมฉบัง
2. ระบบงานศุลกากรอิเล็กทรอนิกส์ คือ ระบบการผ่านพิธีการศุลกากรทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Customs)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบบันทึกระบบงานคดีของฝ่ายคดี สำนักงานศุลกากรท่าเรือแหลมฉบัง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ประกอบด้วย 2 ส่วนคือ ลักษณะของชุดข้อมูลคดีศุลกากร ประกอบด้วย ลักษณะของผู้ดำเนินคดีศุลกากร ได้แก่ ประเภทผู้ดำเนินคดี ระดับตำแหน่งผู้รับผิดชอบคดี อายุราชการผู้รับผิดชอบคดี ระดับตำแหน่งผู้กล่าวหา อายุราชการผู้กล่าวหา และลักษณะของข้อมูลคดีศุลกากร ได้แก่ ประเภทผู้ถูกกล่าวหา หน่วยงานที่ตรวจพบ

ความผิด ประเภทใบอนุญาต กลุ่มสินค้า กลุ่มประเทศต้นทาง กลุ่มประเทศปลายทาง และ ผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินคดีศุลกากร ประกอบด้วย ผลผลิต ได้แก่ ปริมาณงาน ระยะเวลา และผลลัพธ์ ได้แก่ ฐานความผิด ผลการดำเนินคดี รายได้เข้ารัฐ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากระบบงานคดีของฝ่ายคดี สำนักงานศุลกากรท่าเรือแหลมฉบัง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ซึ่งมีได้หมายรวมถึงแฟ้มคดีที่ผู้กระทำความผิดไม่ยินยอมที่จะการดำเนินการระงับคดีในชั้นศุลกากร (ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2559 ถึงวันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2560) จำนวน 5,353 คดี

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติเชิงพรรณนา (Description statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) โดยแยกเป็นสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. การศึกษาถึงลักษณะของชุดข้อมูลคดีศุลกากร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Description statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
2. การศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินคดีศุลกากร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Description statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
3. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินคดีศุลกากร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 เมื่อจำแนกตามลักษณะของผู้ดำเนินคดีศุลกากร ได้แก่ ประเภทผู้ดำเนินคดี ระดับตำแหน่งผู้รับผิดชอบคดี อายุราชการผู้รับผิดชอบคดี ระดับตำแหน่งผู้กล่าวหา อายุราชการผู้กล่าวหา ประเภทผู้ถูกกล่าวหา และลักษณะของข้อมูลคดีศุลกากร ได้แก่ หน่วยงานที่ตรวจพบความผิด ประเภทใบอนุญาต กลุ่มสินค้า กลุ่มประเทศต้นทาง และกลุ่มประเทศปลายทาง ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Description statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง ผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินคดีศาลการ ประจําปีงบประมาณ พ.ศ. 2560: กรณีศึกษา สำนักงานศาลการทำเรือแหลมฉบัง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงลักษณะของชุดข้อมูลคดีศาลการ เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินคดีศาลการ และเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินคดีศาลการ โดยจำแนกตามลักษณะของชุดข้อมูลคดีศาลการ โดยการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ลักษณะของชุดข้อมูลคดีศาลการ

ตอนที่ 1.1 ลักษณะของผู้ดำเนินคดีศาลการ

ตอนที่ 1.2 ลักษณะของข้อมูลคดีศาลการ

ตอนที่ 2 ผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินคดีศาลการ

ตอนที่ 2.1 ผลผลิตของการดำเนินคดีศาลการ

ตอนที่ 2.2 ผลลัพธ์ของการดำเนินคดีศาลการ

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินคดีศาลการจำแนกตามลักษณะของชุดข้อมูลคดีศาลการ

ตอนที่ 3.1 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินคดีศาลการจำแนกตามลักษณะของผู้ดำเนินคดีศาลการ

ตอนที่ 3.1.1 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินคดีศาลการจำแนกตามลักษณะของผู้รับผิดชอบคดี (นิติกร)

ตอนที่ 3.1.2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินคดีศาลการจำแนกตามลักษณะของผู้กล่าวหา (เจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้า)

ตอนที่ 3.2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินคดีศาลการจำแนกตามลักษณะของข้อมูลคดีศาลการ

ตอนที่ 1 ลักษณะของชุดข้อมูลคดีศาลการ

จากจำนวนแฟ้มคดีที่เข้าสู่ชั้นตอนหรือกระบวนการของฝ่ายคดี สำนักงานศาลการ ทำเรื่องแหลมฉบับ ประจําปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ซึ่งไม่ได้หมายรวมถึงแฟ้มคดีที่ผู้กระทำ ความผิดไม่ยินยอมที่จะการดำเนินการระงับคดีในชั้นศาลการ (ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2559 ถึงวันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2560) จำนวน 5,353 คดี พบรายละเอียด ดังนี้

ตอนที่ 1.1 ลักษณะของผู้ดำเนินคดีศาลการ

ตารางที่ 2 ข้อมูลคดีศาลการจำแนกตามประเภทของผู้ดำเนินคดี (n=5,353)

ประเภทของผู้ดำเนินคดี	จำนวน	ร้อยละ
ผู้กล่าวหา (เจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้า)	4,180	78.09
ระดับปฏิบัติการ	1,641	39.26
ระดับชำนาญการ	2,539	60.74
ผู้รับผิดชอบคดี (นิติกร)	1,173	21.91
ระดับปฏิบัติการ	925	78.86
ระดับชำนาญการ	248	21.14

*หมายเหตุ: กรณีส่งคดีไปก่อนผู้ดำเนินคดี คือ ผู้กล่าวหา (เจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้า) และกรณี ทำการจับกุมผู้ดำเนินคดี คือ ผู้รับผิดชอบคดี (นิติกร)

จากตารางที่ 2 พบว่า แฟ้มคดีส่วนใหญ่ ผู้ดำเนินคดีเป็นผู้กล่าวหา (เจ้าหน้าที่ ตรวจปล่อยสินค้า) (ร้อยละ 78.09) และส่วนใหญ่อยู่ในระดับชำนาญการ (ร้อยละ 60.74) สำหรับ ผู้รับผิดชอบคดี (นิติกร) (ร้อยละ 21.91) ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปฏิบัติการ (ร้อยละ 78.86)

ตารางที่ 3 ข้อมูลดีที่สุดในกิจกรรมจำแนกตามช่วงอายุราชการของผู้ดำเนินคดี (n=5,353)

ช่วงอายุราชการของผู้ดำเนินคดี	จำนวน	ร้อยละ
ผู้กล่าวหา (n=4,180)		
1-10 ปี	2,146	51.34
11-20 ปี	769	18.40
21-30 ปี	873	20.89
31 ปี ขึ้นไป	392	9.38
$\bar{X} = 14.47$ ปี SD = 10.90 ปี MIN = 1 ปี MAX = 38 ปี		
ผู้รับผิดชอบคดี (n=1,173)		
1-10 ปี	925	78.86
11-20 ปี	243	20.72
21 ปี ขึ้นไป	5	0.43
$\bar{X} = 4.29$ ปี SD = 5.66 ปี MIN = 1 ปี MAX = 37 ปี		

จากตารางที่ 3 พบว่า แพ้คดีส่วนใหญ่ ผู้ดำเนินคดีที่เป็นผู้กล่าวหา (เจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้า) มีช่วงอายุราชการ 1-10 ปี มากที่สุด รองลงมาคือ ช่วงอายุราชการ 21-30 ปี ช่วงอายุราชการ 11-20 ปี และช่วงอายุราชการ 31 ปี ขึ้นไป (ร้อยละ 51.34, 20.89, 18.40 และร้อยละ 9.38 ตามลำดับ) โดยค่าเฉลี่ยของอายุราชการ คือ 14.47 ปี (SD = 10.90 ปี) ค่าต่ำสุดของอายุราชการ คือ 1 ปี และค่าสูงสุดของอายุราชการ คือ 38 ปี

ส่วนแพ้คดีที่ผู้ดำเนินคดี เป็นผู้รับผิดชอบคดี (นิติกร) ที่มีช่วงอายุราชการ 1-10 ปี มากที่สุด รองลงมา คือ ช่วงอายุราชการ 11-20 ปี และช่วงอายุราชการ 21 ปี ขึ้นไป (ร้อยละ 78.86, 20.72 และร้อยละ 0.43 ตามลำดับ) โดยค่าเฉลี่ยของอายุราชการ คือ 4.29 ปี (SD = 5.66 ปี) ค่าต่ำสุดของอายุราชการ คือ 1 ปี และค่าสูงสุดของอายุราชการ คือ 37 ปี

ตอนที่ 1.2 ลักษณะของข้อมูลคดีศุลกากร

ตารางที่ 4 ข้อมูลคดีศุลกากรจำแนกตามประเภทผู้ถูกกล่าวหา (n=5,353)

ประเภทผู้ถูกกล่าวหา	จำนวน	ร้อยละ
นิติบุคคล	5,201	97.16
ห้างหุ้นส่วนจำกัด	124	2.38
บริษัทจำกัด	4,997	96.08
บริษัทมหาชนจำกัด	80	1.54
บุคคลธรรมดา	113	2.11
บุคคลธรรมดา (คนไทย)	77	68.14
บุคคลธรรมดา (ต่างชาติ)	36	31.86
อื่น ๆ	39	0.73
กระทรวงกลาโหม	4	10.26
กระทรวงสาธารณสุข	1	2.56
สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	1	2.56
สถานทูต	10	25.64
สถานเอกอัครราชทูต	8	20.51
หน่วยงานเกี่ยวกับธุรกิจบริการ	2	5.13
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	4	10.26
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ	2	5.13
องค์การระหว่างประเทศ	6	15.39
รัฐ	1	2.56

จากตารางที่ 4 พบว่า แพ้คดีส่วนใหญ่ ผู้ถูกกล่าวหาเป็นประเภทนิติบุคคล คิดเป็นร้อยละ 97.16 รองลงมาเป็นประเภทบุคคลธรรมดา คิดเป็นร้อยละ 2.11 และประเภทอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 0.73

นิติบุคคล ประกอบด้วย บริษัทจำกัดมากที่สุด รองลงมาคือ ห้างหุ้นส่วนจำกัด และบริษัทมหาชนจำกัด (ร้อยละ 96.08, 2.38 และร้อยละ 1.54 ตามลำดับ)

บุคคลธรรมดา ประกอบด้วย บุคคลธรรมดา (คนไทย) และบุคคลธรรมดา (ต่างชาติ)
(ร้อยละ 68.14 และร้อยละ 31.86 ตามลำดับ)

อื่น ๆ ประกอบด้วย สถานทูตมากที่สุด รองลงมาคือ สถานเอกอัครราชทูต องค์การ
ระหว่างประเทศ และกระทรวงกลาโหม (ร้อยละ 25.64, 20.51, 15.39 และร้อยละ 10.26
ตามลำดับ)

ตารางที่ 5 ข้อมูลดีเอสยูการจําแนกตามหน่วยงานที่ตรวจพบความผิด (n=5,353)

หน่วยงานที่ตรวจพบความผิด	จำนวน	ร้อยละ
ส่วนบริการศุลกากร 1	3,492	65.23
ส่วนบริการศุลกากร 2	379	7.08
ส่วนบริการศุลกากร 3	905	16.91
ส่วนบริการกลาง	114	2.13
ส่วนควบคุมทางศุลกากร	275	5.14
ศูนย์เอกซเรย์และเทคโนโลยีศุลกากร	188	3.51

จากตารางที่ 5 พบว่า แฟ้มคดีส่วนใหญ่ หน่วยงานที่ตรวจพบความผิดคือ
ส่วนบริการศุลกากร 1 รองลงมาคือ ส่วนบริการศุลกากร 3 ส่วนบริการศุลกากร 2 ส่วนควบคุมทาง
ศุลกากร ศูนย์เอกซเรย์และเทคโนโลยีศุลกากร และส่วนบริการกลาง (ร้อยละ 65.23, 16.91, 7.08,
5.14, 3.51 และร้อยละ 2.13 ตามลำดับ)

ตารางที่ 6 ข้อมูลดีที่สุดในแง่การจำแนกตามประเภทใบขนสินค้า (n=5,353)

ประเภทใบขนสินค้า	จำนวน	ร้อยละ
ใบขนสินค้าขาเข้า	3,270	61.09
ใบขนสินค้าขาเข้า	2,932	89.66
ใบขนสินค้าขาเข้าโอนย้ายจากเขตปลอดอากร	85	2.60
ใบขนสินค้าขาเข้าโอนย้ายชำระภาษีอากร	251	7.68
ใบขนสินค้าขาเข้าโอนย้ายภายในประเทศ	2	0.06
ใบขนสินค้าขาออก	2,006	37.47
ใบขนสินค้าขาออก	1,742	86.84
ใบขนสินค้าขาออกพิเศษ	3	0.15
ใบขนสินค้าขาออกโอนย้ายเข้าเขตปลอดอากร	252	12.56
ใบขนสินค้าขาออกโอนย้ายภายในประเทศ	9	0.45
ใบขนสินค้าผ่านแดนขาเข้า	7	0.13
ใบขนสินค้าพิเศษผ่านแดนขาเข้า	70	1.31

จากตารางที่ 6 พบว่า เพิ่มคดีส่วนใหญ่ ใบขนสินค้าเป็นประเภทใบขนสินค้าขาเข้า คิดเป็นร้อยละ 61.09 รองลงมาคือ ประเภทใบขนสินค้าขาออก คิดเป็นร้อยละ 37.47 ประเภทใบขนสินค้าพิเศษผ่านแดนขาเข้า คิดเป็นร้อยละ 1.31 และประเภทใบขนสินค้าผ่านแดนขาเข้า คิดเป็นร้อยละ 0.13

ใบขนสินค้าขาเข้า มีลักษณะเป็นใบขนสินค้าขาเข้า มากที่สุด รองลงมาคือ ใบขนสินค้าขาเข้าโอนย้ายชำระภาษีอากร ใบขนสินค้าขาเข้าโอนย้ายจากเขตปลอดอากร และใบขนสินค้าขาเข้าโอนย้ายภายในประเทศ (ร้อยละ 89.66, 7.68, 2.60 และร้อยละ 0.06 ตามลำดับ)

ใบขนสินค้าขาออก มีลักษณะเป็นใบขนสินค้าขาออก มากที่สุด รองลงมาคือ ใบขนสินค้าขาออกโอนย้ายเข้าเขตปลอดอากร ใบขนสินค้าขาออกโอนย้ายภายในประเทศ และใบขนสินค้าขาออกพิเศษ (ร้อยละ 86.84, 12.56, 0.45 และร้อยละ 0.15 ตามลำดับ)

ตารางที่ 7 ข้อมูลดีที่สุดในกลุ่มสินค้า (n=5,353)

กลุ่มสินค้า*	จำนวน	ร้อยละ
หมวดที่ 1	221	4.13
หมวดที่ 2	307	5.74
หมวดที่ 3	6	0.11
หมวดที่ 4	128	2.39
หมวดที่ 5	124	2.32
หมวดที่ 6	409	7.64
หมวดที่ 7	774	14.46
หมวดที่ 8	37	0.69
หมวดที่ 9	78	1.46
หมวดที่ 10	47	0.88
หมวดที่ 11	157	2.93
หมวดที่ 12	24	0.45
หมวดที่ 13	46	0.86
หมวดที่ 14	116	2.17
หมวดที่ 15	732	13.67
หมวดที่ 16	951	17.77
หมวดที่ 17	1,004	18.76
หมวดที่ 18	32	0.60
หมวดที่ 19	6	0.11
หมวดที่ 20	111	2.07
หมวดที่ 21	2	0.04
ไม่สามารถจำแนกเข้าหมวดใดหมวดหนึ่งได้**	41	0.77

* หมายเหตุ: กลุ่มสินค้าจำแนกเป็นหมวดตามพระราชกำหนด พิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ 6)

พ.ศ. 2559 ซึ่งรายละเอียดสามารถศึกษาเพิ่มเติมได้ในภาคผนวก

** หมายเหตุ: กลุ่มสินค้าปะปนกันหลายรายการจะไม่สามารถจำแนกเข้าหมวดใดหมวดหนึ่งได้

จากตารางที่ 7 พบว่า แฟ้มคดีเป็นกลุ่มสินค้า หมวดที่ 17 มากที่สุด รองลงมาคือ หมวดที่ 16 หมวดที่ 7 และหมวดที่ 15 (ร้อยละ 18.76, 17.77, 14.46 และร้อยละ 13.67 ตามลำดับ

หมวดที่ 17 ประกอบด้วย สินค้าประเภทรถยนต์ และส่วนประกอบของรถยนต์ ระบบกันสะเทือนและส่วนประกอบของของดังก้าว (รวมถึงใช้กั๊บ) รถจักรยานยนต์ เรือ

หมวดที่ 16 ประกอบด้วย สินค้าประเภทเครื่องจักรและเครื่องกล เครื่องอุปกรณ์ไฟฟ้า เครื่องยนต์ เครื่องพิมพ์และส่วนประกอบและอุปกรณ์ประกอบของเครื่องพิมพ์ แผงวงจรไฟฟ้า

หมวดที่ 7 ประกอบด้วย สินค้าประเภทเม็ดพลาสติก พลาสติกและของที่ทำด้วยพลาสติก ยาง และของที่ทำด้วยยาง

หมวดที่ 15 ประกอบด้วย สินค้าประเภทเหล็กและของใช้ทำด้วยเหล็ก อะลูมิเนียม และของอื่น ๆ ทำด้วยอะลูมิเนียม

ตารางที่ 8 ข้อมูลดีคู่ศุลกากรจำแนกตามกลุ่มประเทศต้นทาง และกลุ่มประเทศปลายทาง
(n=5,353)

ทวีป	กลุ่มประเทศต้นทาง/ กรณีนำเข้า		กลุ่มประเทศปลายทาง/ กรณีส่งออก	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เขตโอเชียเนีย	38	1.14	89	4.44
ยุโรป	238	7.11	235	11.71
อเมริกาใต้	24	0.72	28	1.40
อเมริกาเหนือ	160	4.78	160	7.98
เอเชีย	2,857	85.36	1,441	71.83
แอฟริกา	30	0.90	52	2.59
อื่น ๆ*	-	-	1	0.05
รวม	3,347	62.53	2,006	37.47

*หมายเหตุ: อื่น ๆ คือ รหัสประเทศสำหรับเขตต่อเนื่อง ๆ zz

จากตารางที่ 8 พบว่า คู่ค้าส่วนใหญ่ เป็นกรณีสินค้านำเข้า (ร้อยละ 62.53) และเป็นกรณีสินค้าส่งออก (ร้อยละ 37.47)

กรณีเป็นสินค้านำเข้า กลุ่มประเทศต้นทาง มาจาก ทวีปเอเชียมากที่สุด รองลงมาคือ ทวีปยุโรป ทวีปอเมริกาเหนือ เขตโอเชียเนีย ทวีปแอฟริกา และทวีปอเมริกาใต้ (ร้อยละ 85.36, 7.11, 4.78, 1.14, 0.90 และร้อยละ 0.72 ตามลำดับ) การนำเข้าสินค้ามาจากทวีปเอเชียมากที่สุด ซึ่งเป็นการนำเข้ามาจากประเทศญี่ปุ่นเป็นอันดับหนึ่ง ประเทศจีนเป็นอันดับสอง และประเทศไทยกับประเทศอินเดียเป็นอันดับสาม (ร้อยละ 36.00, 27.52 และร้อยละ 3.62 ตามลำดับ)

กรณีเป็นสินค้าส่งออก กลุ่มประเทศปลายทาง มาจาก ทวีปเอเชียมากที่สุด รองลงมาคือ ทวีปยุโรป ทวีปอเมริกาเหนือ เขตโอเชียเนีย ทวีปแอฟริกา ทวีปอเมริกาใต้ และอื่น ๆ (ร้อยละ 71.83, 11.71, 7.98, 4.44, 2.59, 1.40 และร้อยละ 0.05 ตามลำดับ) การส่งออกสินค้าไปยังทวีปเอเชียมากที่สุด ซึ่งเป็นการส่งออกไปยังประเทศญี่ปุ่นเป็นอันดับหนึ่ง ประเทศไทย (ประเทศไทยจะเป็นประเทศที่อยู่ในกลุ่มประเทศต้นทาง และกลุ่มประเทศปลายทางได้ตามบริบทของศุลกากร ต่อเมื่อสินค้าได้มีการนำเข้าหรือส่งออกจากคลังสินค้าทัณฑ์บน และเขตปลอดอากร) เป็นอันดับสอง และประเทศจีนเป็นอันดับสาม (ร้อยละ 17.30, 12.96 และร้อยละ 8.42)

ตอนที่ 2 ผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินคดีศุลกากร

ตอนที่ 2.1 ผลผลิตของการดำเนินคดีศุลกากร

ตารางที่ 9 ผลผลิตจำแนกตามปริมาณงาน และระยะเวลา (n=5,353)

ช่วงระยะเวลา	จำนวน	ร้อยละ
ประเภทงาน		
งานที่อยู่ระหว่างการดำเนินคดี	228	4.26
งานที่เสร็จสิ้นแล้ว	5,125	95.74
1-3 วัน	3,323	62.08
4-6 วัน	485	9.06
7-9 วัน	396	7.40
10-12 วัน	155	2.90
13-15 วัน	147	2.75
16-18 วัน	89	1.66
19-21 วัน	83	1.55
22-24 วัน	70	1.31
25-27 วัน	15	0.28
28-30 วัน	36	0.67
31 วันขึ้นไป	326	6.09
\bar{X} = 11.79 วัน SD = 42.22 วัน MIN = 1 วัน MAX = 373 วัน		

จากตารางที่ 9 พบว่า แพ้คดีส่วนใหญ่ เป็นประเภทงานที่เสร็จสิ้นแล้ว (ร้อยละ 95.74) มีเพียงร้อยละ 4.26 ที่อยู่ระหว่างการดำเนินคดี

สำหรับประเภทงานที่เสร็จสิ้นแล้ว พบว่า มีระยะเวลาดำเนินคดีอยู่ในช่วงระยะเวลา 1-3 วัน มากที่สุด รองลงมาคือ ช่วงระยะเวลา 4-6 วัน ช่วงระยะเวลา 7-9 วัน และช่วงระยะเวลา 31 วันขึ้นไป (ร้อยละ 62.08, 9.06, 7.40 และร้อยละ 6.09) โดยค่าเฉลี่ยของระยะเวลาดำเนินคดี คือ 11.79 วัน (SD = 42.22 วัน) ค่าต่ำสุดของระยะเวลาดำเนินคดี คือ 1 วัน และค่าสูงสุดของระยะเวลาดำเนินคดี คือ 373 วัน

ตอนที่ 2.2 ผลลัพธ์ของการดำเนินคดีศุลกากร

ตารางที่ 10 คดีที่ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้วจำแนกตามฐานความผิด และผลการดำเนินคดี
(n=5,125)

ฐานความผิด	ผลการดำเนินคดี (การสั่งคดี)				รวม
	ปรับ	ผ่อนผันการปรับ	ยึดของ	ทั้งปรับทั้งยึดของ	
สำแดงเท็จ ตาม มาตรา 99	2,008 (54.14)	1,701 (45.86)	-	-	3,709 (72.37)
ปฏิบัติพิธีการ ไม่ถูกต้อง	100 (95.24)	5 (4.76)	-	-	105 (2.05)
สำแดงเท็จ ตาม มาตรา 99 และ ปฏิบัติพิธีการ ไม่ถูกต้อง	841 (98.94)	9 (1.06)	-	-	850 (16.59)
สำแดงเท็จหลีกเลี่ยง อากร ตามมาตรา 99, 27	-	2 (1.01)	44 (22.22)	152 (76.77)	198 (3.86)
ลักลอบและหลีกเลี่ยง ข้อห้าม ข้อจำกัด ตามมาตรา 27	1 (0.38)	4 (1.52)	127 (48.29)	131 (49.81)	263 (5.13)
รวม	2,950 (57.56)	1,721 (33.58)	171 (3.34)	283 (5.52)	5,125 (100.00)

จากตารางที่ 10 พบว่า แพ้คดีส่วนใหญ่ เป็นความผิดฐานสำแดงเท็จ ตามมาตรา 99 รองลงมาเป็นความผิดฐานสำแดงเท็จ ตามมาตรา 99 และปฏิบัติพิธีการไม่ถูกต้อง และลักลอบและหลีกเลี่ยง ข้อห้าม ข้อจำกัด ตามมาตรา 27 (ร้อยละ 72.37, 16.59 และร้อยละ 5.13 ตามลำดับ)

ผลการดำเนินคดี (การสั่งคดี) พบว่า สั่งคดีเป็นปรับ มากที่สุด รองลงมาคือ ผ่อนผันการปรับ ทั้งปรับทั้งยึดของ และยึดของ (ร้อยละ 57.56, 33.58, 5.52 และร้อยละ 3.34 ตามลำดับ)

และเมื่อพิจารณาฐานความผิดจำแนกตามการสั่งคดี พบว่า ความผิดฐานล่าแดงเท็จ ตามมาตรา 99 ความผิดฐานปฏิบัติพิธีการไม่ถูกต้อง และความผิดฐานล่าแดงเท็จ ตามมาตรา 99 และปฏิบัติพิธีการไม่ถูกต้อง เป็นการสั่งคดี ปรับ มากที่สุด รองลงมาคือ ผ่อนผันการปรับ ตามลำดับ ส่วนความผิดฐานล่าแดงเท็จหลีกเลี่ยงอากร ตามมาตรา 99, 27 และลักลอบและหลีกเลี่ยง ข้อห้ามข้อจำกัด ตามมาตรา 27 พบว่า เป็นการสั่งคดีทั้งปรับทั้งยึดของ มากที่สุด รองลงมาคือ ยึดของ ผ่อนผันการปรับ และปรับ ตามลำดับ

ตารางที่ 11 คดีที่ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้วจำแนกตามประเภทรายได้เข้ารัฐ (n=5,353)

ประเภทรายได้เข้ารัฐ	จำนวน	ร้อยละ
ค่าปรับ	2,950	86.66
500 บาท	1,243	42.14
1,000 บาท	1,484	50.31
1,000 บาทขึ้นไป แต่ไม่เกิน 10,000 บาท	125	4.24
10,000 บาทขึ้นไป แต่ไม่เกิน 100,000 บาท	58	1.97
100,000 บาทขึ้นไป แต่ไม่เกิน 1,000,000 บาท	34	1.15
1,000,000 บาทขึ้นไป	6	0.20
\bar{X} = 9,272.24 บาท SD = 97,599.92 บาท		
MIN = 500.00 บาท MAX = 3,429,607.00 บาท SUM = 27,353,117.70 บาท		
มูลค่าของกลาง	171	5.02
50 บาทขึ้นไป แต่ไม่เกิน 1,000 บาท	12	7.02
1,000 บาทขึ้นไป แต่ไม่เกิน 10,000 บาท	39	22.81
10,000 บาทขึ้นไป แต่ไม่เกิน 100,000 บาท	31	18.13
100,000 บาทขึ้นไป แต่ไม่เกิน 1,000,000 บาท	43	25.15
1,000,000 บาทขึ้นไป แต่ไม่เกิน 10,000,000 บาท	43	25.15
10,000,000 บาทขึ้นไป	3	1.75
\bar{X} = 828,213.38 บาท SD = 1,939,798.32 บาท		
MIN = 50.00 บาท MAX = 15,790,054.30 บาท SUM = 141,624,488.80 บาท		
ค่าปรับและมูลค่าของกลาง	283	8.31
5,000 บาทขึ้นไป แต่ไม่เกิน 100,000 บาท	13	4.59
100,000 บาทขึ้นไป แต่ไม่เกิน 1,000,000 บาท	154	54.42
1,000,000 บาทขึ้นไป แต่ไม่เกิน 10,000,000 บาท	101	35.69
10,000,000 บาทขึ้นไป	15	5.30
\bar{X} = 3,642,756.31 บาท SD = 22,859,335.81 บาท		
MIN = 8,924.80 บาท MAX = 372,568,400.00 บาท SUM = 1,030,900,034.47 บาท		

จากตารางที่ 11 พบว่า แฟ้มคดีที่ดำเนินการจัดเก็บรายได้เข้ารัฐส่วนใหญ่เป็นประเภท ค่าปรับ รองลงมาคือ ค่าปรับและมูลค่าของกลาง และเป็นมูลค่าของกลาง (ร้อยละ 86.66, 8.31 และร้อยละ 5.02 ตามลำดับ)

ค่าปรับ พบว่า เป็นแฟ้มคดีที่มีค่าปรับอยู่ในช่วงมูลค่า 1,000 บาท มากที่สุด รองลงมา เป็นช่วงมูลค่า 500 บาท (ร้อยละ 50.31 และร้อยละ 42.14 ตามลำดับ) โดยค่าเฉลี่ยของค่าปรับ คือ 9,272.24 บาท (SD = 97,599.92 บาท) ค่าต่ำสุดของค่าปรับ คือ 500.00 บาท ค่าสูงสุดของ ค่าปรับ คือ 3,429,607.00 บาท และผลรวมของค่าปรับ คือ 27,353,117.70 บาท

ค่าปรับและมูลค่าของกลาง พบว่า เป็นแฟ้มคดีที่มีค่าปรับและมูลค่าของกลางอยู่ในช่วง มูลค่า 100,000 บาทขึ้นไป แต่ไม่เกิน 1,000,000 บาท มากที่สุด รองลงมาคือ ช่วงมูลค่า 1,000,000 บาทขึ้นไป แต่ไม่เกิน 10,000,000 บาท (ร้อยละ 54.42 และร้อยละ 35.69 ตามลำดับ) โดยค่าเฉลี่ยของค่าปรับและมูลค่าของกลาง คือ 3,642,756.31 บาท (SD = 22,859,335.81 บาท) ค่าต่ำสุดของค่าปรับและมูลค่าของกลาง คือ 8,924.80 บาท ค่าสูงสุดของค่าปรับและมูลค่าของ กลาง คือ 372,568,400.00 บาท และผลรวมของค่าปรับและมูลค่าของกลาง คือ 1,030,900,034.47 บาท

มูลค่าของกลาง พบว่า เป็นแฟ้มคดีที่มีมูลค่าของกลางอยู่ในช่วงมูลค่า 100,000 บาท ขึ้นไป แต่ไม่เกิน 1,000,000 บาท และช่วงมูลค่า 1,000,000 บาทขึ้นไป แต่ไม่เกิน 10,000,000 บาท มากที่สุด รองลงมาคือ ช่วงมูลค่า 1,000 บาทขึ้นไป แต่ไม่เกิน 10,000 บาท (ร้อยละ 25.15 และร้อยละ 22.81 ตามลำดับ) โดยค่าเฉลี่ยของมูลค่าของกลาง คือ 828,213.38 บาท (SD = 1,939,798.32 บาท) ค่าต่ำสุดของมูลค่าของกลาง คือ 50.00 บาท ค่าสูงสุดของมูลค่าของกลาง คือ 15,790,054.30 บาท และผลรวมของมูลค่าของกลาง คือ 141,624,488.80 บาท

ทั้งนี้ หากพิจารณาผลรวมของรายได้เข้ารัฐที่ดำเนินการจัดเก็บมาจากแฟ้มคดีต่างๆ พบว่า เป็นแฟ้มคดีประเภทค่าปรับและมูลค่าของกลางมากที่สุด รองลงมาคือ แฟ้มคดีมูลค่า ของกลาง และแฟ้มคดีค่าปรับ (คิดเป็นจำนวนเงิน 1,030,900,034.47 บาท, 141,624,488.80 บาท และ 27,353,117.70 บาท ตามลำดับ)

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินคดีศาลากรจำแนกตามลักษณะของชุดข้อมูลคดีศาลากร

ตอนที่ 3.1 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินคดีศาลากรจำแนกตามลักษณะของผู้ดำเนินคดีศาลากร

ตารางที่ 12 การเปรียบเทียบปริมาณงานจำแนกตามประเภทผู้ดำเนินคดี (n=5,353)

ประเภทผู้ดำเนินคดี	ปริมาณงาน (แฟ้มคดี)	
	จำนวน	ร้อยละ
ผู้กล่าวหา	4,180	78.09
ผู้รับผิดชอบคดี	1,173	21.91

*หมายเหตุ: กรณีสั่งคดีไปก่อนผู้ดำเนินคดี คือ ผู้กล่าวหา และกรณีทำการจับกุมผู้ดำเนินคดี คือ ผู้รับผิดชอบคดี

จากตารางที่ 12 พบว่า ส่วนใหญ่ปริมาณงานคดีศาลากรในปีงบประมาณ 2560 ผู้ดำเนินคดี คือ เจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้า (ผู้กล่าวหา) ซึ่งมีมากกว่านิติกร (ผู้รับผิดชอบคดี) เกือบ 4 เท่า

ตารางที่ 13 การเปรียบเทียบระยะเวลาจำหน่ายตามประเภทผู้ดำเนินคดี (n=5,125)

ประเภทผู้ดำเนินคดี	ระยะเวลา (วัน)											รวม
	1-3	4-6	7-9	10-12	13-15	16-18	19-21	22-24	25-27	28-30	31ขึ้นไป	
ผู้กล่าวหา	2,976 (71.20)	348 (8.33)	269 (6.44)	127 (3.04)	75 (1.79)	67 (1.60)	43 (1.03)	48 (1.15)	12 (0.29)	16 (0.38)	199 (4.76)	4,180 (100.00)
ผู้รับผิดชอบคดี	347 (36.72)	137 (14.50)	127 (13.44)	28 (2.96)	72 (7.62)	22 (2.33)	40 (4.23)	22 (2.33)	3 (0.32)	20 (2.12)	127 (13.44)	945 (100.00)

จากตารางที่ 13 พบว่า แพ้มคดียี่ที่มีช่วงระยะเวลาดำเนินการ 1-3 วัน มีผู้ดำเนินคดีเป็นเจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้า (ผู้กล่าวหา) มากกว่านิติกร (ผู้รับผิดชอบคดี) เกือบ 2 เท่า และแพ้มคดียี่ที่มีช่วงระยะเวลาดำเนินการ 31 วัน ขึ้นไป มีผู้ดำเนินคดีเป็นนิติกร (ผู้รับผิดชอบคดี) มากกว่าเจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้า (ผู้กล่าวหา) เกือบ 4 เท่า

ตารางที่ 14 การเปรียบเทียบฐานความผิดจำแนกตามประเภทผู้ดำเนินคดี (n=5,125)

ประเภทผู้ดำเนินคดี	ฐานความผิด (แพ้มคดี)					รวม
	สำแดงเท็จตามมาตรา 99	ปฏิบัติพิธีการไม่ถูกต้อง	สำแดงเท็จตามมาตรา 99 และปฏิบัติพิธีการไม่ถูกต้อง	สำแดงเท็จหลีกเลี่ยงอากร ตามมาตรา 99, 27	ลักลอบและหลีกเลี่ยงข้อห้าม ข้อจำกัด ตามมาตรา 27	
ผู้กล่าวหา	3,322 (79.47)	8 (0.19)	850 (20.33)	-	-	4,180 (100.00)
ผู้รับผิดชอบคดี	387 (40.95)	97 (10.26)	-	198 (20.95)	263 (27.83)	945 (100.00)

จากตารางที่ 14 พบว่า ฐานความผิดที่เจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้า (ผู้กล่าวหา) ไม่มีอำนาจระบุเพื่อใช้ในการสั่งคดี คือ สำแดงเท็จหลีกเลี่ยงอากร ตามมาตรา 99, 27 และลักลอบและหลีกเลี่ยง ข้อห้าม ข้อจำกัด ตามมาตรา 27 (ซึ่งกรณีดังกล่าวถือเป็นความผิดสถานหนัก) ส่วนนิติกร (ผู้รับผิดชอบคดี) สามารถสั่งคดีได้ทุกฐานความผิด (ตั้งแต่เป็นความผิดสถานเบาไปจนถึงเป็นความผิดสถานหนัก) ทั้งนี้ ผลการศึกษาฐานความผิดจำแนกตามประเภทผู้ดำเนินคดี พบว่า แพ้มคดีสำแดงเท็จ ตามมาตรา 99 ผู้ระบุฐานความผิด เป็นเจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้า (ผู้กล่าวหา) มากกว่านิติกร (ผู้รับผิดชอบคดี) เกือบ 2 เท่า และแพ้มคดีปฏิบัติพิธีการไม่ถูกต้อง ผู้ระบุฐานความผิด เป็นนิติกร (ผู้รับผิดชอบคดี) มากกว่าเจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้า (ผู้กล่าวหา) ส่วนแพ้มคดีสำแดงเท็จ ตามมาตรา 99 และปฏิบัติพิธีการไม่ถูกต้อง ผู้ระบุฐานความผิด เป็นเจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้า (ผู้กล่าวหา) ทั้งหมด

ตารางที่ 15 การเปรียบเทียบผลการดำเนินคดีจำแนกตามประเภทผู้ดำเนินคดี (n=5,353)

ประเภทผู้ดำเนินคดี	ผลการดำเนินคดี (แพ้มคดี)		
	สั่งคดี	อยู่ระหว่างการดำเนินคดี	รวม
ผู้กล่าวหา	4,180 (100.00)	-	4,180 (100.00)
ผู้รับผิดชอบคดี	945 (85.56)	288 (19.44)	1,173 (100.00)

จากตารางที่ 15 พบว่า แพ้มคดีที่สั่งคดีแล้ว เป็นคดีมีเจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้า (ผู้กล่าวหา) เป็นผู้ดำเนินการมากกว่าคดีที่มีนิติกร (ผู้รับผิดชอบคดี) เป็นผู้ดำเนินการ และแพ้มคดีที่อยู่ระหว่างการดำเนินคดี พบเฉพาะในคดีที่มีนิติกร (ผู้รับผิดชอบคดี) เป็นผู้ดำเนินการเท่านั้น

ตารางที่ 16 การเปรียบเทียบการสั่งคดีจำแนกตามประเภทผู้ดำเนินคดี (n=5,125)

ประเภทผู้ดำเนินคดี	การสั่งคดี (แพ้มคดี)				รวม
	ปรับ	ผ่อนผันการปรับ	ยึดของ	ทั้งปรับทั้งยึดของ	
ผู้กล่าวหา	2,726 (65.22)	1,454 (34.78)	-	-	4,180 (100.00)
ผู้รับผิดชอบคดี	224 (23.70)	267 (28.25)	171 (18.10)	283 (29.95)	945 (100.00)

จากตารางที่ 16 พบว่า การสั่งคดีที่เจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้า (ผู้กล่าวหา) ไม่มีอำนาจสั่งได้ คือ ยึดของ และทั้งปรับทั้งยึดของ (ซึ่งกรณีดังกล่าวถือเป็นโทษสถานหนัก) ส่วนนิติกร (ผู้รับผิดชอบคดี) สามารถสั่งได้ทุกประเภทการสั่งคดี (ตั้งแต่โทษสถานเบาไปจนถึงโทษสถานหนัก) ผลการศึกษาการสั่งคดีจำแนกตามประเภทผู้ดำเนินคดี พบว่า แพ้มคดีสั่งปรับ ผู้สั่งคดีเป็นเจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้า (ผู้กล่าวหา) มากกว่านิติกร (ผู้รับผิดชอบคดี) เกือบ 3 เท่า ส่วนแพ้มคดีสั่งผ่อนผันการปรับ เป็นเจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้า (ผู้กล่าวหา) และนิติกร (ผู้รับผิดชอบคดี) ไม่แตกต่างกันมากนัก

ตารางที่ 17 การเปรียบเทียบประเภทรายได้เข้ารัฐจำแนกตามประเภทผู้ดำเนินคดี (n=3,404)

ประเภทผู้ดำเนินคดี	ประเภทรายได้เข้ารัฐ (แฟ้มคดี)			รวม
	ค่าปรับ	มูลค่า ของกลาง	ค่าปรับและมูลค่า ของกลาง	
ผู้กล่าวหา	2,726 (100.00)	-	-	2,726 (100.00)
ผู้รับผิดชอบคดี	224 (33.04)	171 (25.22)	283.00 (41.74)	678 (100.00)

จากตารางที่ 17 พบว่า เจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้า (ผู้กล่าวหา) มีแฟ้มคดีที่ดำเนินการจัดเก็บรายได้เข้ารัฐที่ได้มาจากค่าปรับมากกว่านิติกร (ผู้รับผิดชอบคดี) ประมาณ 3 เท่า ส่วนแฟ้มคดีที่ดำเนินการจัดเก็บรายได้เข้ารัฐที่ได้มาจากมูลค่าของกลางและค่าปรับและมูลค่าของกลางมีเพียงนิติกร (ผู้รับผิดชอบคดี) ที่ดำเนินการจัดเก็บเท่านั้น

ตารางที่ 18 การเปรียบเทียบผลรวมของรายได้เข้ารัฐจำแนกตามประเภทผู้ดำเนินคดี (n=3,404)

ประเภทผู้ดำเนินคดี	ผลรวมของรายได้เข้ารัฐ (บาท)			รวม
	ค่าปรับ	มูลค่า ของกลาง	ค่าปรับและมูลค่า ของกลาง	
ผู้กล่าวหา	2,163,000.00	-	-	2,163,000.00
ผู้รับผิดชอบคดี	25,190,117.70	141,624,488.80	1,030,900,034.47	1,197,714,640.97

จากตารางที่ 18 พบว่า ผลรวมของรายได้เข้ารัฐที่ดำเนินการจัดเก็บมาจากเจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้า (ผู้กล่าวหา) น้อยกว่านิติกร (ผู้รับผิดชอบคดี) 1,195,551,640.97 บาท โดยเมื่อพิจารณาประเภทของรายได้แล้ว พบว่า ผลรวมของรายได้เข้ารัฐที่ดำเนินการจัดเก็บเป็นค่าปรับที่จัดเก็บโดยเจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้า (ผู้กล่าวหา) น้อยกว่านิติกร (ผู้รับผิดชอบคดี) ส่วนผลรวมของรายได้เข้ารัฐที่ดำเนินการจัดเก็บเป็นมูลค่าของกลาง และค่าปรับและมูลค่าของกลางมีเพียงนิติกร (ผู้รับผิดชอบคดี) ที่ดำเนินการจัดเก็บเท่านั้น

ตอนที่ 3.1.1 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินคดีศาลากรจำแนกตามลักษณะของผู้รับผิดชอบคดี (นิติกร)

ตารางที่ 19 การเปรียบเทียบปริมาณงานของนิติกรจำแนกตามระดับตำแหน่ง (n=1,173)

ระดับตำแหน่ง	ปริมาณงาน (แฟ้มคดี)	
	จำนวน	ร้อยละ
ระดับปฏิบัติการ	925	78.86
ระดับชำนาญการ	248	21.14

จากตารางที่ 19 พบว่า ส่วนใหญ่ปริมาณงานคดีศาลากรในปีงบประมาณ 2560 นิติกร ซึ่งเป็นผู้ดำเนินคดี เป็นนิติกรระดับปฏิบัติการ ซึ่งมากกว่านิติกรระดับชำนาญการเกือบ 4 เท่า

ตารางที่ 20 การเปรียบเทียบระยะเวลาจำหน่ายตามระดับตำแหน่งของนิติกร (n=945)

ระดับตำแหน่ง	ระยะเวลา (วัน)											รวม
	1-3	4-6	7-9	10-12	13-15	16-18	19-21	22-24	25-27	28-30	31ขึ้นไป	
ระดับปฏิบัติการ	274 (36.44)	110 (14.63)	102 (13.56)	19 (2.53)	67 (8.91)	14 (1.86)	24 (3.19)	15 (1.99)	2 (0.27)	19 (2.53)	106 (14.10)	752 (100.00)
ระดับชำนาญการ	73 (37.82)	27 (13.99)	25 (12.95)	9 (4.66)	5 (2.59)	8 (4.15)	16 (8.29)	7 (3.63)	1 (0.52)	1 (0.52)	21 (10.88)	193 (100.00)

จากตารางที่ 20 พบว่า แพ้มคดียี่ที่มีช่วงระยะเวลาดำเนินการ 1-3 วัน เป็นของนิติกรระดับปฏิบัติการดำเนินการใกล้เคียงกับนิติกรระดับชำนาญการ ส่วนแพ้มคดียี่ที่มีช่วงระยะเวลาดำเนินการ 31 วัน ขึ้นไป เป็นของนิติกรระดับปฏิบัติการดำเนินการมากกว่าระดับชำนาญการ (ร้อยละ 14.10 และร้อยละ 10.88 ตามลำดับ)

ตารางที่ 21 การเปรียบเทียบฐานความผิดจำแนกตามระดับตำแหน่งของนิติกร (n=945)

ระดับตำแหน่ง	ฐานความผิด (แพ้มคดี)					รวม
	สำแดงเท็จ ตามมาตรา 99	ปฏิบัติพิธีการไม่ถูกต้อง	สำแดงเท็จ ตามมาตรา 99 และปฏิบัติพิธีการไม่ถูกต้อง	สำแดงเท็จ หลีกเลียงอากร ตามมาตรา 99, 27	ลักลอบและหลีกเลียงข้อห้าม ข้อจำกัด ตามมาตรา 27	
ระดับปฏิบัติการ	310 (41.22)	93 (12.37)	-	130 (17.29)	219 (29.12)	752 (100.00)
ระดับชำนาญการ	77 (39.90)	4 (2.07)	-	68 (35.23)	44 (22.80)	193 (100.00)

จากตารางที่ 21 ผลการศึกษาฐานความผิดจำแนกตามระดับตำแหน่งนิติกร พบว่า แพ้มคดีสำแดงเท็จ ตามมาตรา 99 ผู้ระบุฐานความผิด เป็นนิติกรระดับปฏิบัติการ และนิติกรระดับชำนาญการ ไม่แตกต่างกันมากนัก แพ้มคดีปฏิบัติพิธีการไม่ถูกต้อง ผู้ระบุฐานความผิด เป็นนิติกรระดับปฏิบัติการ มากกว่านิติกรระดับชำนาญการ 6 เท่า แพ้มคดีหลีกเลียงอากร ตามมาตรา 99, 27 ผู้ระบุฐานความผิด เป็นนิติกรระดับชำนาญการ มากกว่านิติกรระดับปฏิบัติการ 2 เท่า และแพ้มคดีลักลอบและหลีกเลียง ข้อห้าม ข้อจำกัด ตามมาตรา 27 ผู้ระบุฐานความผิด เป็นนิติกรระดับปฏิบัติการ มากกว่านิติกรระดับชำนาญการ (ร้อยละ 29.12 และร้อยละ 22.80 ตามลำดับ)

ตารางที่ 22 การเปรียบเทียบผลการดำเนินคดีจำแนกตามระดับตำแหน่งของนิติกร (n=1,173)

ระดับตำแหน่ง	ผลการดำเนินคดี (แพ้มคดี)		
	สั่งคดี	อยู่ระหว่างการดำเนินคดี	รวม
ระดับปฏิบัติการ	752 (81.30)	173 (18.70)	925 (100.00)
ระดับชำนาญการ	193 (77.82)	55 (22.18)	248 (100.00)

จากตารางที่ 22 พบว่า แพ้มคดีที่สั่งคดีแล้ว เป็นคดีมีนิติกรระดับปฏิบัติการ มากกว่านิติกรระดับชำนาญการ เล็กน้อย และแพ้มคดีที่อยู่ระหว่างการดำเนินคดี เป็นคดีมีนิติกรระดับปฏิบัติการ น้อยกว่านิติกรระดับชำนาญการ เป็นผู้ดำเนินการ (ร้อยละ 22.18 และร้อยละ 18.70 ตามลำดับ)

ตารางที่ 23 การเปรียบเทียบการสั่งคดีจำแนกตามระดับตำแหน่งของนิติกร (n=945)

ระดับตำแหน่ง	การสั่งคดี (แพ้มคดี)				รวม
	ปรับ	ผ่อนผันการปรับ	ยึดของ	ทั้งปรับทั้งยึดของ	
ระดับปฏิบัติการ	159 (21.14)	251 (33.38)	124 (16.49)	218 (28.99)	752 (100.00)
ระดับชำนาญการ	65 (33.68)	16 (8.29)	47 (24.35)	65 (33.68)	193 (100.00)

จากตารางที่ 23 ผลการศึกษาการสั่งคดีจำแนกตามระดับตำแหน่งนิติกร พบว่า แพ้มคดีสั่งปรับ แพ้มคดียึดของ และแพ้มคดีทั้งปรับทั้งยึดของ ผู้สั่งคดี เป็นนิติกรระดับปฏิบัติการ น้อยกว่านิติกรระดับชำนาญการ (ร้อยละ 21.14 และ 33.68, ร้อยละ 16.49 และ 24.35, ร้อยละ 28.99 และ 33.68 ตามลำดับ) และแพ้มคดีสั่งผ่อนผันการปรับ ผู้สั่งคดี เป็นนิติกรระดับปฏิบัติการ มากกว่านิติกรระดับชำนาญการประมาณ 4 เท่า

ตารางที่ 24 การเปรียบเทียบประเภทรายได้เข้ารัฐจำแนกตามระดับตำแหน่งของนิติกร (n=678)

ระดับตำแหน่ง	ประเภทรายได้เข้ารัฐ (แฟ้มคดี)			รวม
	ค่าปรับ	มูลค่า ของกลาง	ค่าปรับและมูลค่า ของกลาง	
ระดับปฏิบัติการ	159 (31.74)	124 (24.75)	218 (43.51)	501 (100.00)
ระดับชำนาญการ	65 (36.72)	47 (26.55)	65 (36.72)	177 (100.00)

จากตารางที่ 24 พบว่า นิติกรระดับปฏิบัติการ มีแฟ้มคดีที่ดำเนินการจัดเก็บรายได้เข้ารัฐที่ได้มาจากค่าปรับ น้อยกว่ากว่านิติกรระดับชำนาญการ (ร้อยละ 31.74 และร้อยละ 36.72 ตามลำดับ) และนิติกรระดับปฏิบัติการ มีแฟ้มคดีที่ดำเนินการจัดเก็บรายได้เข้ารัฐที่ได้มาจากค่าปรับและมูลค่าของกลาง มากกว่านิติกรระดับชำนาญการ (ร้อยละ 43.51 และร้อยละ 36.72 ตามลำดับ) ส่วนแฟ้มคดีที่ดำเนินการจัดเก็บรายได้เข้ารัฐที่ได้มาจากมูลค่าของกลาง นิติกรระดับปฏิบัติการ และนิติกรระดับชำนาญการ แตกต่างกันไม่มากนัก

ตารางที่ 25 การเปรียบเทียบผลรวมของรายได้เข้ารัฐจำแนกตามระดับตำแหน่งของนิติกร (n=678)

ระดับตำแหน่ง	ผลรวมของรายได้เข้ารัฐ (บาท)			รวม
	ค่าปรับ	มูลค่า ของกลาง	ค่าปรับและมูลค่าของ กลาง	
ระดับปฏิบัติการ	11,026,535.90	81,505,731.59	924,194,489.47	1,016,726,756.96
ระดับชำนาญการ	14,163,581.80	60,118,757.21	106,705,545.00	180,987,884.01

จากตารางที่ 25 พบว่า ผลรวมของรายได้เข้ารัฐที่ดำเนินการจัดเก็บมาจากนิติกรระดับปฏิบัติการ มากกว่านิติกรระดับชำนาญการ 835,738,872.95 บาท โดยเมื่อพิจารณาประเภทของรายได้แล้ว พบว่า ผลรวมของรายได้เข้ารัฐที่ดำเนินการจัดเก็บเป็นค่าปรับที่จัดเก็บโดยนิติกรระดับปฏิบัติการ น้อยกว่านิติกรระดับชำนาญการ ส่วนผลรวมของรายได้เข้ารัฐที่ดำเนินการจัดเก็บเป็นมูลค่าของกลาง และค่าปรับและมูลค่าของกลางที่จัดเก็บโดยนิติกรระดับปฏิบัติการ มากกว่านิติกรระดับชำนาญการ

ตารางที่ 26 การเปรียบเทียบปริมาณงานของนิติกร จำแนกตามอายุราชการ (n=1,173)

อายุราชการ	ปริมาณงาน (แฟ้มคดี)	
	จำนวน	ร้อยละ
1-10 ปี	925	78.86
11-20 ปี	243	20.72
21 ปีขึ้นไป	5	0.43

จากตารางที่ 26 พบว่า ปริมาณงานคดีศาลากรในปีงบประมาณ 2560 นิติกร ซึ่งเป็นผู้ดำเนินคดี เป็นนิติกรที่มีช่วงอายุราชการ 1-10 ปี มากที่สุด รองลงมาช่วงอายุราชการ 11-20 ปี และช่วงอายุราชการ 21 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 78.86, 20.72 และร้อยละ 0.43 ตามลำดับ) ทั้งนี้ พบว่า แฟ้มคดีเป็นของนิติกรที่มีช่วงอายุราชการ 21 ปีขึ้นไป มีเพียง 5 แฟ้มคดีเท่านั้น

ตารางที่ 27 การเปรียบเทียบระยะเวลาจำแนกตามอายุราชการของนิติกร (n=945)

อายุราชการ	ระยะเวลา (วัน)											รวม
	1-3	4-6	7-9	10-12	13-15	16-18	19-21	22-24	25-27	28-30	31ขึ้นไป	
1-10 ปี	274 (36.44)	110 (14.63)	102 (13.56)	19 (2.53)	67 (8.91)	14 (1.86)	24 (3.19)	15 (1.99)	2 (0.27)	19 (2.53)	106 (14.10)	752 (100.00)
11-20 ปี	73 (8.10)	27 (14.29)	24 (12.70)	8 (4.23)	4 (2.12)	8 (4.23)	16 (8.47)	7 (3.70)	1 (0.53)	1 (0.53)	21 (11.11)	189 (100.00)
21 ปีขึ้นไป	1 (25.00)	1 (25.00)	1 (25.00)	1 (25.00)	1 (25.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	4 (100.00)

จากตารางที่ 27 พบว่า แพ้มคดียี่มีช่วงระยะเวลาดำเนินการ 1-3 วัน เป็นของนิติกรที่มีช่วงอายุราชการ 11-20 ปี มากที่สุด รองลงมาคือ ช่วงอายุราชการ 1-10 ปี และช่วงอายุราชการ 21 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 38.10, 36.44 และร้อยละ 25.00 ตามลำดับ) ส่วนแพ้มคดียี่มีช่วงระยะเวลาดำเนินการ 31 วันขึ้นไป เป็นของนิติกรที่มีช่วงอายุราชการ 1-10 ปี มากกว่านิติกรที่มีช่วงอายุราชการ 11-20 ปี (ร้อยละ 14.10 และ 11.11 ตามลำดับ) ทั้งนี้ พบว่า แพ้มคดียี่เป็นของนิติกรที่มีช่วงอายุราชการ 21 ปีขึ้นไป มีเพียง 4 แพ้มคดียี่เท่านั้น

ตารางที่ 28 การเปรียบเทียบฐานความผิดจำแนกตามอายุราชการของนิติกร (n=945)

อายุราชการ	ฐานความผิด (แพ้มคดียี่)					
	สำแดงเท็จ ตามมาตรา 99	ปฏิบัติ พิธีการ ไม่ ถูกต้อง	สำแดงเท็จ ตามมาตรา 99 และ ปฏิบัติพิธี การไม่ ถูกต้อง	สำแดงเท็จ หลีกเลียง อากร ตาม มาตรา 99, 27	ลักลอบ และ หลีกเลียง ข้อห้าม ข้อ จำกัด ตาม มาตรา 27	รวม
1-10 ปี	310 (41.22)	93 (12.37)	-	130 (17.29)	219 (29.12)	752 (100.00)
11-20 ปี	75 (39.68)	4 (2.12)	-	66 (34.92)	44 (23.28)	189 (100.00)
21 ปีขึ้นไป	2 (50.00)	-	-	2 (50.00)	-	4 (100.00)

จากตารางที่ 28 พบว่า นิติกร (ผู้รับผิดชอบคดี) สามารถส่งคดีได้ทุกฐานความผิด (ตั้งแต่เป็นความผิดสถานเบาไปจนถึงเป็นความผิดสถานหนัก) ทั้งนี้ ผลการศึกษาฐานความผิดจำแนกตามอายุราชการของนิติกร พบว่า แพ้มคดียี่สำแดงเท็จ ตามมาตรา 99 ผู้ระบุฐานความผิดเป็นนิติกรที่มีช่วงอายุราชการ 21 ปีขึ้นไป มากที่สุด รองลงมาคือ ช่วงอายุราชการ 1-10 ปี และช่วงอายุราชการ 11-20 ปี (ร้อยละ 50.00, 41.22 และร้อยละ 39.68 ตามลำดับ) แพ้มคดียี่หลีกเลียงอากร ตามมาตรา 99, 27 ผู้ระบุฐานความผิด เป็นนิติกรที่มีช่วงอายุราชการ 21 ปีขึ้นไป มากที่สุด รองลงมาคือ ช่วงอายุราชการ 11-20 ปี และช่วงอายุราชการ 1-10 ปี (ร้อยละ 50.00, 34.92 และร้อยละ 17.29 ตามลำดับ) ทั้งนี้ พบว่า แพ้มคดียี่เป็นของนิติกรที่มีช่วงอายุราชการ 21 ปี

ขึ้นไป มีเพียง 4 แพ้คดีเท่านั้น แพ้คดีที่ปฏิบัติพิธีการไม่ถูกต้อง ผู้ระบุนฐานความผิด เป็นนิติกรที่มีช่วงอายุราชการ 1-10 ปี มากกว่านิติกรที่มีช่วงอายุราชการ 11-20 ปี 6 เท่า และแพ้คดีลักษณะ และหลีกเลี่ยง ข้อห้าม ข้อจำกัด ตามมาตรา 27 ผู้ระบุนฐานความผิด เป็นนิติกรที่มีช่วงอายุราชการ 1-10 ปี มากกว่านิติกรที่มีช่วงอายุราชการ 11-20 ปี (ร้อยละ 29.12 และร้อยละ 23.28 ตามลำดับ ตารางที่ 29 การเปรียบเทียบผลการดำเนินการดำเนินคดีจำแนกตามอายุราชการของนิติกร (n=1,173)

ระดับตำแหน่ง	ผลการดำเนินการดำเนินคดี (แพ้คดี)		
	สั่งคดี	อยู่ระหว่างการดำเนินการดำเนินคดี	รวม
1-10 ปี	752 (81.30)	173 (18.70)	925 (100.00)
11-20 ปี	189 (77.78)	54 (22.22)	243 (100.00)
21 ปีขึ้นไป	4 (80.00)	1 (20.00)	5 (100.00)

จากตารางที่ 29 พบว่า แพ้คดีที่สั่งคดีแล้ว เป็นคดีมีนิติกรที่มีช่วงอายุราชการ 1-10 ปี มากที่สุด รองลงมาคือ ช่วงอายุราชการ 21 ปีขึ้นไป และช่วงอายุราชการ 11-20 ปี (ร้อยละ 81.30, 80.00 และร้อยละ 77.78 ตามลำดับ) และแพ้คดีที่อยู่ระหว่างการดำเนินการดำเนินคดี เป็นคดีมีนิติกรที่มีช่วงอายุราชการ 11-20 ปี มากที่สุด รองลงมาคือ ช่วงอายุราชการ 21 ปีขึ้นไป และช่วงอายุราชการ 1-10 ปี (ร้อยละ 22.22, 20.00 และร้อยละ 18.70 ตามลำดับ) ทั้งนี้ พบว่า แพ้คดีเป็นของนิติกรที่มีช่วงอายุราชการ 21 ปีขึ้นไป มีเพียง 5 แพ้คดีเท่านั้น

ตารางที่ 30 การเปรียบเทียบการสังคดีจำแนกตามอายุราชการของนิติกร (n=945)

อายุราชการ	การสังคดี (แฟ้มคดี)				รวม
	ปรับ	ผ่อนผัน การปรับ	ยึดของ	ทั้งปรับ ทั้งยึดของ	
1-10 ปี	159 (21.14)	251 (33.38)	124 (16.49)	218 (28.99)	752 (100.00)
11-20 ปี	65 (33.33)	16 (8.47)	46 (24.34)	64 (33.86)	189 (100.00)
21 ปีขึ้นไป	2 (50.00)	-	1 (25.00)	1 (25.00)	4 (100.00)

จากตารางที่ 30 ผลการศึกษากการสังคดีจำแนกตามอายุราชการของนิติกร พบว่า แฟ้มคดีสังปรับ ผู้สังคดี เป็นนิติกรที่มีช่วงอายุราชการ 21 ปีขึ้นไป มากที่สุด รองลงมาคือ ช่วงอายุราชการ 11-20 ปี และช่วงอายุราชการ 1-10 ปี (ร้อยละ 50.00, 33.33 และร้อยละ 21.14 ตามลำดับ) แฟ้มคดีสังยึดของ ผู้สังคดี เป็นนิติกรที่มีช่วงอายุราชการ 21 ปีขึ้นไป มากที่สุด รองลงมาคือ ช่วงอายุราชการ 11-20 ปี และช่วงอายุราชการ 1-10 ปี (ร้อยละ 25.00, 24.34 และร้อยละ 16.49 ตามลำดับ) ทั้งนี้ พบว่า แฟ้มคดีเป็นของนิติกรที่มีช่วงอายุราชการ 21 ปีขึ้นไป มีเพียง 4 แฟ้มคดีเท่านั้น และแฟ้มคดีสังผ่อนผันการปรับ ผู้สังคดี เป็นนิติกรที่มีช่วงอายุราชการ 1-10 ปี มากกว่านิติกรที่มีช่วงอายุราชการ 11-20 ปี ประมาณ 4 เท่า ส่วนแฟ้มคดีสังทั้งปรับทั้งยึดของ ผู้สังคดี เป็นนิติกรที่มีช่วงอายุราชการ 11-20 ปี มากที่สุด รองลงมาคือ ช่วงอายุราชการ 1-10 ปี และช่วงอายุราชการ 21 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 33.86, 28.99 และร้อยละ 25.00 ตามลำดับ)

ตารางที่ 31 การเปรียบเทียบประเภทรายได้เข้ารัฐจำแนกตามอายุราชการของนิติกร (n=678)

อายุราชการ	ประเภทรายได้เข้ารัฐ (แฟ้มคดี)			รวม
	ค่าปรับ	มูลค่า ของกลาง	ค่าปรับและมูลค่า ของกลาง	
1-10 ปี	159 (31.74)	124 (24.75)	218 (43.51)	501 (100.00)
11-20 ปี	63 (36.42)	46 (26.59)	64 (36.99)	173 (100.00)
21 ปีขึ้นไป	2 (50.00)	1 (25.00)	1 (25.00)	4 (100.00)

จากตารางที่ 31 พบว่า แฟ้มคดีที่ดำเนินการจัดเก็บรายได้เข้ารัฐที่ได้มาจากค่าปรับ เป็นของนิติกรที่มีช่วงอายุราชการ 21 ปีขึ้นไป มากที่สุด รองลงมาคือ ช่วงอายุราชการ 11-20 ปี น้อยกว่า และช่วงอายุราชการ 1-10 ปี (ร้อยละ 50.00, 36.42 และร้อยละ 31.74 ตามลำดับ) ทั้งนี้ พบว่า แฟ้มคดีเป็นของนิติกรที่มีช่วงอายุราชการ 21 ปีขึ้นไป มีเพียง 4 แฟ้มคดีเท่านั้น และแฟ้มคดีที่ดำเนินการจัดเก็บรายได้เข้ารัฐที่ได้มาจากมูลค่าของกลาง เป็นของนิติกรที่มีช่วงอายุราชการ 1-10 ปี ช่วงอายุราชการ 11-20 ปี และช่วงอายุราชการ 21 ปีขึ้นไป แตกต่างกันไม่มากนัก ส่วน แฟ้มคดีที่ดำเนินการจัดเก็บรายได้เข้ารัฐที่ได้มาจากค่าปรับและมูลค่าของกลาง เป็นของนิติกรที่มีช่วงอายุราชการ 1-10 ปี มากที่สุด รองลงมาคือ ช่วงอายุราชการ 11-20 ปี และช่วงอายุราชการ 21 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 43.51, 36.99 และร้อยละ 25.00 ตามลำดับ)

ตารางที่ 32 การเปรียบเทียบผลรวมของรายได้เข้ารัฐจำแนกตามอายุราชการของนิติกร (n=678)

อายุราชการ	ผลรวมของรายได้เข้ารัฐ (บาท)			รวม
	ค่าปรับ	มูลค่า ของกลาง	ค่าปรับและมูลค่า ของกลาง	
1-10 ปี	11,026,535.90	81,505,731.59	924,194,489.47	1,016,726,756.96
11-20 ปี	13,432,543.80	58,867,385.21	104,865,949.00	177,165,878.01
21 ปีขึ้นไป	731,038.00	1,251,372.00	1,839,596.00	3,822,006.00

จากตารางที่ 32 พบว่า ผลรวมของรายได้เข้ารัฐที่ดำเนินการจัดเก็บมาจากนิติกรที่มีช่วงอายุราชการ 1-10 ปี มากที่สุด รองลงมาเป็นช่วงอายุราชการ 11-20 ปี และช่วงอายุราชการ 21 ปี ขึ้นไป (คิดเป็นจำนวนเงิน 1,016,726,756.96 บาท, 177,165,878.01 บาท และ 3,822,006.00 บาท ตามลำดับ) โดยเมื่อพิจารณาประเภทของรายได้แล้ว พบว่า ผลรวมของรายได้เข้ารัฐที่ดำเนินการจัดเก็บเป็นค่าปรับที่จัดเก็บโดยนิติกรที่มีช่วงอายุราชการ 11-20 ปี มากที่สุด ส่วนผลรวมของรายได้เข้ารัฐที่ดำเนินการจัดเก็บเป็นมูลค่าของกลาง และค่าปรับและมูลค่าของกลางที่จัดเก็บโดยนิติกรที่มีช่วงอายุราชการ 1-10 ปี มากที่สุด

ตอนที่ 3.1.2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินคดีศุลกากรจำแนกตามลักษณะของผู้กล่าวหา (เจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้า)

ตารางที่ 33 การเปรียบเทียบปริมาณงานของเจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้า จำแนกตามระดับตำแหน่ง (n=4,180)

ระดับตำแหน่ง	ปริมาณงาน (แพ้มคดี)	
	จำนวน	ร้อยละ
ระดับปฏิบัติการ	1,641	39.26
ระดับชำนาญการ	2,539	60.74

จากตารางที่ 33 พบว่า ส่วนใหญ่ปริมาณงานคดีศุลกากรในปีงบประมาณ 2560 เจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้า ซึ่งเป็นผู้ดำเนินคดี เป็นเจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้านระดับปฏิบัติการ ซึ่งน้อยกว่าเจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้านระดับชำนาญการเกือบ 2 เท่า

ตารางที่ 34 การเปรียบเทียบระยะเวลาจำหน่ายตามระดับตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ตรวจปลดยสินค้า (n=4,180)

ระดับตำแหน่ง	ระยะเวลา (วัน)											รวม
	1-3	4-6	7-9	10-12	13-15	16-18	19-21	22-24	25-27	28-30	31ขึ้นไป	
ระดับปฏิบัติการ	1,105 (67.34)	152 (9.26)	106 (6.46)	47 (2.86)	25 (1.52)	43 (2.62)	31 (1.89)	24 (1.46)	5 (0.30)	9 (0.55)	94 (5.73)	1,641 (100.00)
ระดับชำนาญการ	1,871 (73.69)	196 (7.72)	163 (6.42)	80 (3.15)	50 (1.97)	24 (0.95)	12 (0.47)	24 (0.95)	7 (0.28)	7 (0.28)	105 (4.14)	2,539 (100.00)

จากตารางที่ 34 พบว่า แพ้มคติที่มีช่วงระยะเวลาดำเนินการ 1-3 วัน เป็นของเจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้าระดับปฏิบัติการดำเนินการน้อยกว่าเจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้าระดับชำนาญการ (ร้อยละ 67.34 และร้อยละ 73.69 ตามลำดับ) ส่วนแพ้มคติที่มีช่วงระยะเวลาดำเนินการ 31 วันขึ้นไป เป็นของเจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้าระดับปฏิบัติการใกล้เคียงกับเจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้าระดับชำนาญการ

ตารางที่ 35 การเปรียบเทียบฐานความผิดจำแนกตามระดับตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้า (n=4,180)

ระดับตำแหน่ง	ฐานความผิด (แพ้มคติ)					รวม
	สำแดงเท็จตามมาตรา 99	ปฏิบัติพิธีการไม่ถูกต้อง	สำแดงเท็จตามมาตรฐาน 99 และปฏิบัติพิธีการไม่ถูกต้อง	สำแดงเท็จหลีกเลี่ยงอากรตามมาตรา 99, 27	ลักลอบและหลีกเลี่ยงข้อห้าม ข้อจำกัดตามมาตรา 27	
ระดับปฏิบัติการ	1,346 (82.02)	3 (0.18)	292 (17.79)	-	-	1,641 (100.00)
ระดับชำนาญการ	1,976 (77.83)	5 (0.20)	588 (21.98)	-	-	2,539 (100.00)

จากตารางที่ 35 พบว่า ฐานความผิดที่เจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้า (ผู้กล่าวหา) ไม่มีอำนาจระบุเพื่อใช้ในการสั่งคดี คือ สำแดงเท็จหลีกเลี่ยงอากร ตามมาตรา 99, 27 และลักลอบและหลีกเลี่ยง ข้อห้าม ข้อจำกัด ตามมาตรา 27 (ซึ่งกรณีดังกล่าวถือเป็นความผิดสถานหนัก) ทั้งนี้ ผลการศึกษาฐานความผิดจำแนกตามระดับตำแหน่งเจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้า พบว่า แพ้มคติสำแดงเท็จ ตามมาตรา 99 ผู้ระบุฐานความผิด เป็นเจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้าระดับปฏิบัติการมากกว่าเจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้าระดับชำนาญการ (ร้อยละ 82.02 และร้อยละ 77.83 ตามลำดับ) แพ้มคติปฏิบัติพิธีการไม่ถูกต้อง ผู้ระบุฐานความผิด เป็นเจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้าระดับปฏิบัติการ และเจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้าระดับชำนาญการ ไม่แตกต่างกันมากนัก ส่วนแพ้สำแดงเท็จ ตามมาตรา 99 และปฏิบัติพิธีการไม่ถูกต้อง ผู้ระบุฐานความผิด เป็นเจ้าหน้าที่

ตรวจปล่อยสินค้าระดับปฏิบัติการ น้อยกว่าเจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้าระดับชำนาญการ (ร้อยละ 17.79 และร้อยละ 21.98 ตามลำดับ)

ตารางที่ 36 การเปรียบเทียบผลการดำเนินงานคดีจำแนกตามระดับตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้า (n=4,180)

ระดับตำแหน่ง	ผลการดำเนินงานคดี (แฟ้มคดี)		
	สำคดี	อยู่ระหว่างการดำเนินงานคดี	รวม
ระดับปฏิบัติการ	1,641 (100.00)	-	1,641 (100.00)
ระดับชำนาญการ	2,539 (100.00)	-	2,539 (100.00)

จากตารางที่ 36 พบว่า เป็นคดีที่มีเจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้าระดับปฏิบัติการ และเจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้าระดับชำนาญการ เป็นผู้ดำเนินการทั้งหมด

ตารางที่ 37 การเปรียบเทียบการส่งคดีจำแนกตามระดับตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้า (n=4,180)

ระดับตำแหน่ง	การส่งคดี (แฟ้มคดี)				
	ปรับ	ผ่อนผัน การปรับ	ยึดของ	ทั้งปรับ ทั้งยึดของ	
ระดับปฏิบัติการ	1,012 (61.67)	629 (38.33)	-	-	1,641 (100.00)
ระดับชำนาญการ	1,714 (67.51)	825 (32.49)	-	-	2,539 (100.00)

จากตารางที่ 37 พบว่า การส่งคดีที่เจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้า (ผู้กล่าวหา) ไม่มีอำนาจสั่งได้ คือ ยึดของ และทั้งปรับทั้งยึดของ (ซึ่งกรณีดังกล่าวถือเป็นโทษสถานหนัก) ทั้งนี้ผลการศึกษาคดีจำแนกตามระดับเจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้า พบว่า แฟ้มคดีส่งปรับ ผู้ส่งคดี เป็นเจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้าระดับปฏิบัติการ น้อยกว่าเจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้าระดับชำนาญการ

การ (ร้อยละ 61.67 และร้อยละ 67.51 ตามลำดับ) และแฟ้มคดีสั่งฟ้องแผนการปรับ ผู้สังคดี เป็นเจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้าระดับปฏิบัติการ มากกว่าเจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้าระดับชำนาญการ (ร้อยละ 38.33 และร้อยละ 32.49 ตามลำดับ)

ตารางที่ 38 การเปรียบเทียบประเภทรายได้เข้ารัฐจำแนกตามระดับตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้า (n=2,726)

ระดับตำแหน่ง	ประเภทรายได้เข้ารัฐ (แฟ้มคดี)			รวม
	ค่าปรับ	มูลค่า ของกลาง	ค่าปรับและมูลค่า ของกลาง	
ระดับปฏิบัติการ	1,012 (100.00)	-	-	1,012 (100.00)
ระดับชำนาญการ	1,714 (100.00)	-	-	1,714 (100.00)

จากตารางที่ 38 พบว่า เจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้าระดับปฏิบัติการ มีแฟ้มคดีที่ดำเนินการจัดเก็บรายได้เข้ารัฐที่ได้มาจากค่าปรับ เท่ากันกับเจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้าระดับชำนาญการ ทั้งนี้พบว่า เจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้าจะดำเนินการจัดเก็บรายได้เข้ารัฐที่ได้มาจากค่าปรับเพียงอย่างเดียวเท่านั้น

ตารางที่ 39 การเปรียบเทียบผลรวมของรายได้เข้ารัฐจำแนกตามระดับตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้า (n=2,726)

ระดับตำแหน่ง	ผลรวมของรายได้เข้ารัฐ (บาท)			รวม
	ค่าปรับ	มูลค่า ของกลาง	ค่าปรับและมูลค่า ของกลาง	
ระดับปฏิบัติการ	751,000.00	-	-	751,000.00
ระดับชำนาญการ	1,412,000.00	-	-	1,412,000.00

จากตารางที่ 39 พบว่า ผลรวมของรายได้เข้ารัฐที่ดำเนินการจัดเก็บมาจากเจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้าระดับปฏิบัติการ น้อยกว่าเจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้าระดับชำนาญการ

661,000.00 บาท โดยเมื่อพิจารณาประเภทของรายได้แล้ว พบว่า ผลรวมของรายได้เข้ารัฐที่
ดำเนินการจัดเก็บเป็นค่าปรับเพียงอย่างเดียวเท่านั้น

ตารางที่ 40 การเปรียบเทียบปริมาณงานของเจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้าจำแนกตามอายุราชการ
(n=4,180)

อายุราชการ	ปริมาณงาน (แพ้มคดี)	
	จำนวน	ร้อยละ
1-10 ปี	2146	51.34
11-20 ปี	769	18.40
21-30 ปี	873	20.89
31 ปีขึ้นไป	392	9.38

จากตารางที่ 40 พบว่า ปริมาณงานคดีศุลกากรในปีงบประมาณ 2560 เจ้าหน้าที่ตรวจ
ปล่อยสินค้า ซึ่งเป็นผู้ดำเนินคดี เป็นเจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้าที่มีช่วงอายุราชการ 1-10 ปี มาก
ที่สุด รองลงมาคือ ช่วงอายุราชการ 11-20 ปี ช่วงอายุราชการ 21-30 ปี และช่วงอายุราชการ 31 ปี
ขึ้นไป (ร้อยละ 51.34, 18.40, 20.89 และร้อยละ 9.38 ตามลำดับ)

ตารางที่ 41 การเปรียบเทียบระยะเวลาจำแนกตามอายุราชการของเจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้า (n=4,180)

		ระยะเวลา (วัน)											
		4-6	7-9	10-12	13-15	16-18	19-21	22-24	25-27	28-30	31ขึ้นไป	รวม	
1-3													
1,494		187	142	51	34	50	32	25	6	10	115	2,146	
(69.62)		(8.71)	(6.62)	(2.38)	(1.58)	(2.33)	(1.49)	(1.16)	(0.28)	(0.47)	(5.36)	(100.00)	
603		36	23	21	11	11	9	11	2	4	38	769	
(78.41)		(4.68)	(2.99)	(2.73)	(1.43)	(1.43)	(1.17)	(1.43)	(0.26)	(0.52)	(4.94)	(100.00)	
603		81	74	39	26	4	2	8	3	-	33	873	
(69.07)		(9.28)	(8.48)	(4.47)	(2.98)	(0.46)	(0.23)	(0.92)	(0.34)	-	(3.78)	(100.00)	
276		44	30	16	4	2	-	4	1	2	13	392	
(70.41)		(11.22)	(7.65)	(4.08)	(1.02)	(0.51)	-	(1.02)	(0.26)	(0.51)	(3.32)	(100.00)	

จากตารางที่ 41 พบว่า แพ้มคืดที่มีช่วงระยะเวลาดำเนินการ 1-3 วัน เป็นของเจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้าที่มีช่วงอายุราชการ 11-20 ปี มากที่สุด รองลงมาคือ ช่วงอายุราชการ 31 ปีขึ้นไป ช่วงอายุราชการ 1-10 ปี และช่วงอายุราชการ 21-30 ปี (ร้อยละ 78.41, 70.41, 69.62 และร้อยละ 69.07 ตามลำดับ) ส่วนแพ้มคืดที่มีช่วงระยะเวลาดำเนินการ 31 วันขึ้นไป เป็นของเจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้าที่มีช่วงอายุราชการ 1-10 ปี มากที่สุด อย่างไรก็ตาม เจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้าที่ดำเนินการแพ้มคืดที่มีช่วงระยะเวลาดำเนินการ 31 วันขึ้นไป มีน้อยกว่าร้อยละ 6 ทุกช่วงกลุ่มอายุราชการ

ตารางที่ 42 การเปรียบเทียบฐานความผิดจำแนกตามอายุราชการของเจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้า (n=4,180)

อายุราชการ	ฐานความผิด (แพ้มคืด)					รวม
	สำแดงเท็จตามมาตรา 99	ปฏิบัติพิธีการไม่ถูกต้อง	สำแดงเท็จตามมาตรา 99 และปฏิบัติพิธีการไม่ถูกต้อง	สำแดงเท็จหลีกเลี่ยงอากรตามมาตรา 99, 27	ลักลอบและหลีกเลี่ยงข้อห้ามข้อจำกัดตามมาตรา 27	
1-10 ปี	1,759 (81.97)	2 (0.09)	385 (17.94)	-	-	2,146 (100.00)
11-20 ปี	612 (79.58)	2 (0.26)	155 (20.16)	-	-	769 (100.00)
21-30 ปี	604 (69.19)	2 (0.23)	267 (30.58)	-	-	873 (100.00)
31 ปีขึ้นไป	347 (88.52)	2 (0.51)	43 (10.97)	-	-	392 (100.00)

จากตารางที่ 42 พบว่า ฐานความผิดที่เจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้า (ผู้กล่าวหา) ไม่มีอำนาจระบุเพื่อใช้ในการสั่งคดี คือ สำแดงเท็จหลีกเลี่ยงอากร ตามมาตรา 99, 27 และลักลอบและหลีกเลี่ยง ข้อห้าม ข้อจำกัด ตามมาตรา 27 (ซึ่งกรณีดังกล่าวถือเป็นความผิดสถานหนัก) ทั้งนี้ ผลการศึกษาฐานความผิดจำแนกตามอายุราชการของเจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้า พบว่า แพ้มคืด

ลำแดงเท็จ ตามมาตรา 99 ผู้ระบุนฐานความผิด เป็นเจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้าที่มีช่วงอายุราชการ 31 ปีขึ้นไป มากที่สุด รองลงมาคือช่วงอายุราชการ 1-10 ปี ช่วงอายุราชการ 11-20 ปี และช่วงอายุราชการ 21-30 ปี (ร้อยละ 88.52, 81.97, 79.58 และร้อยละ 69.19 ตามลำดับ) แพ้คดีปฏิบัติพิธีการไม่ถูกต้อง ผู้ระบุนฐานความผิด เป็นเจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้าที่มีช่วงอายุราชการ 1-10 ปี ช่วงอายุราชการ 11-20 ปี ช่วงอายุราชการ 21-30 ปี และช่วงอายุราชการ 31 ปีขึ้นไป ดำเนินการไม่แตกต่างกันมากนัก และแพ้ลำแดงเท็จ ตามมาตรา 99 และปฏิบัติพิธีการไม่ถูกต้อง ผู้ระบุนฐานความผิด เป็นเจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้าที่มีช่วงอายุราชการ 21-30 ปี มากที่สุด รองลงมาคือช่วงอายุราชการ 11-20 ปี ช่วงอายุราชการ 1-10 ปี และช่วงอายุราชการ 31 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 30.58, 20.16, 17.94, และร้อยละ 10.97 ตามลำดับ)

ตารางที่ 43 การเปรียบเทียบผลการดำเนินคดีจำแนกตามอายุราชการของเจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้า (n=4,180)

อายุราชการ	ผลการดำเนินคดี (แพ้คดี)		
	สั่งคดี	อยู่ระหว่างการดำเนินคดี	รวม
1-10 ปี	4,180 (100.00)	-	2,146 (100.00)
11-20 ปี	796 (100.00)	-	796 (100.00)
21-30 ปี	873 (100.00)	-	873 (100.00)
31 ปีขึ้นไป	392 (100.00)	-	392 (100.00)

จากตารางที่ 43 พบว่า เป็นคดีที่มีเจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้าทุกช่วงกลุ่มอายุราชการ เป็นผู้ดำเนินการทั้งหมด

ตารางที่ 44 การเปรียบเทียบการสังคดีจำแนกตามอายุราชการของเจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้า
(n=4,180)

อายุราชการ	การสังคดี (แฟ้มคดี)				รวม
	ปรับ	ผ่อนผัน การปรับ	ยึดของ	ทั้งปรับ ทั้งยึดของ	
1-10 ปี	1,346 (62.72)	800 (37.28)	-	-	2,146 (100.00)
11-20 ปี	500 (65.02)	269 (34.98)	-	-	796 (100.00)
21-30 ปี	641 (73.42)	232 (26.58)	-	-	873 (100.00)
31 ปีขึ้นไป	239 (60.97)	153 (39.03)	-	-	392 (100.00)

จากตารางที่ 44 พบว่า การสังคดีที่เจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้า (ผู้กล่าวหา) ไม่มีอำนาจ
สั่งได้ คือ ยึดของ และทั้งปรับทั้งยึดของ (ซึ่งกรณีดังกล่าวถือเป็นโทษสถานหนัก) ทั้งนี้ผลการศึกษา
การสังคดีจำแนกตามอายุราชการของเจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้า พบว่า แฟ้มคดีสั่งปรับ ผู้สังคดี
เป็นเจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้าที่มีช่วงอายุราชการ 21-30 ปี มากที่สุด รองลงมาคือ ช่วงอายุ
ราชการ 11-20 ปี ช่วงอายุราชการ 1-10 ปี และช่วงอายุราชการ 31 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 73.42,
65.02, 62.72 และร้อยละ 60.97 ตามลำดับ) และแฟ้มคดีสั่งผ่อนผันการปรับ ผู้สังคดี เป็น
เจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้าที่มีช่วงอายุราชการ 31 ปีขึ้นไป มากที่สุด รองลงมาคือ ช่วงอายุ
ราชการ 1-10 ปี ช่วงอายุราชการ 11-20 ปี และช่วงอายุราชการ 21-30 ปี (ร้อยละ 39.03, 37.28,
34.98 และร้อยละ 26.58 ตามลำดับ)

ตารางที่ 45 การเปรียบเทียบประเภทรายได้เข้ารัฐจำแนกตามอายุราชการของเจ้าหน้าที่ตรวจ
ปล่อยสินค้า (n=2,726)

อายุราชการ	ประเภทรายได้เข้ารัฐ (แฟ้มคดี)			รวม
	ค่าปรับ	มูลค่า ของกลาง	ค่าปรับและมูลค่า ของกลาง	
1-10 ปี	1,346 (100.00)	-	-	1,346 (100.00)
11-20 ปี	500 (100.00)	-	-	500 (100.00)
21-30 ปี	641 (100.00)	-	-	641 (100.00)
31 ปีขึ้นไป	239 (100.00)	-	-	239 (100.00)

จากตารางที่ 45 พบว่า เจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้าทุกช่วงกลุ่มอายุราชการมีแฟ้มคดีที่
ดำเนินการจัดเก็บรายได้เข้ารัฐที่ได้มาจากค่าปรับเท่านั้น

ตารางที่ 46 การเปรียบเทียบผลรวมของรายได้เข้ารัฐจำแนกตามอายุราชการของเจ้าหน้าที่ตรวจ
ปล่อยสินค้า (n=2,726)

อายุราชการ	ผลรวมของรายได้เข้ารัฐ (บาท)			รวม
	ค่าปรับ	มูลค่า ของกลาง	ค่าปรับและมูลค่า ของกลาง	
1-10 ปี	1,041,000.00	-	-	1,041,000.00
11-20 ปี	416,500.00	-	-	416,500.00
21-30 ปี	535,000.00	-	-	535,000.00
31 ปีขึ้นไป	170,500.00	-	-	170,500.00

จากตารางที่ 46 พบว่า ผลรวมของรายได้เข้ารัฐที่ดำเนินการจัดเก็บมาจากค่าปรับ
เท่านั้น และเป็นเจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้ามีช่วงอายุราชการ 1-10 ปี มากที่สุด รองลงมาในช่วง

อายุราชการ 21-30 ปี ช่วงอายุราชการ 11-20 ปี และช่วงอายุราชการ 31 ปีขึ้นไป (คิดเป็นจำนวนเงิน 1,041,000.00 บาท, 535,000.00 บาท, 416,500.00 บาท และ 170,500.00 บาท ตามลำดับ)

ตอนที่ 3.2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินคดีศาลากรจำแนกตามลักษณะของข้อมูลคดีศาลากร

ตารางที่ 47 การเปรียบเทียบปริมาณงานจำแนกตามประเภทผู้ถูกกล่าวหา (n=5,353)

ประเภทผู้ถูกกล่าวหา	ปริมาณงาน (แฟ้มคดี)	
	จำนวน	ร้อยละ
นิติบุคคล	5,201	97.16
บุคคลธรรมดา	113	2.11
อื่นๆ	39	0.73

จากตารางที่ 47 พบว่า ปริมาณงานคดีศาลากรในปีงบประมาณ 2560 มีผู้ถูกกล่าวหาซึ่งเป็นนิติบุคคลมากกว่าผู้ถูกกล่าวหาประเภทอื่น (ร้อยละ 97.16)

ตารางที่ 48 การเปรียบเทียบระยะเวลาจำหน่ายตามประเภทผู้ถูกกล่าวหา (n=5,125)

ประเภทผู้ถูกกล่าวหา	ระยะเวลา (วัน)											รวม
	1-3	4-6	7-9	10-12	13-15	16-18	19-21	22-24	25-27	28-30	31ขึ้นไป	
นิติบุคคล	3,263 (65.56)	437 (9.50)	380 (7.64)	154 (3.09)	143 (2.87)	83 (1.67)	57 (1.15)	66 (1.33)	15 (0.30)	29 (0.58)	314 (6.31)	4,977 (100.00)
บุคคลธรรมดา	30 (27.27)	9 (8.18)	14 (12.73)	1 (0.91)	3 (2.73)	6 (5.45)	25 (22.73)	4 (3.64)	-	7 (6.36)	11 (10.00)	110 (100.00)
อื่นๆ	30 (78.95)	3 (7.89)	2 (5.26)	-	1 (2.63)	-	1 (2.63)	-	-	-	1 (2.63)	38 (100.00)

จากตารางที่ 48 พบว่า แพ้คดีที่มีช่วงระยะเวลาดำเนินการ 1-3 วัน เป็นของผู้ถูกกล่าวหาในกลุ่มอื่นๆ มากที่สุด รองลงมาคือ นิติบุคคล และบุคคลธรรมดา (ร้อยละ 78.95, 65.56, และร้อยละ 27.27 ตามลำดับ) ทั้งนี้ พบว่า แพ้คดีเป็นของผู้ถูกกล่าวหาในกลุ่มอื่นๆ มีเพียง 38 แพ้คดี ส่วนแพ้คดีที่มีช่วงระยะเวลาดำเนินการ 31 วันขึ้นไป เป็นของผู้ถูกกล่าวหาที่เป็นบุคคลธรรมดามากที่สุด รองลงมาคือ นิติบุคคล และกลุ่มอื่น ๆ (ร้อยละ 10.00, 6.31 และร้อยละ 2.63 ตามลำดับ)

ตารางที่ 49 การเปรียบเทียบฐานความผิดจำแนกตามประเภทผู้ถูกกล่าวหา (n=5,125)

ประเภทผู้ถูกกล่าวหา	ฐานความผิด (แพ้คดี)					รวม
	สำแดงเท็จ ตามมาตรา 99	ปฏิบัติพิธีการไม่ถูกต้อง	สำแดงเท็จ ตามมาตรา 99 และปฏิบัติพิธีการไม่ถูกต้อง	สำแดงเท็จ หลีกเลียงอากร ตามมาตรา 99, 27	ลักลอบและหลีกเลียงข้อห้าม ข้อจำกัด ตามมาตรา 27	
นิติบุคคล	3,643 (73.20)	104 (2.09)	850 (17.08)	187 (3.76)	193 (3.88)	4,977 (100.00)
บุคคลธรรมดา	34 (30.91)	-	-	9 (8.18)	67 (60.91)	110 (100.00)
อื่น ๆ	32 (84.21)	1 (2.63)	-	2 (5.26)	3 (7.89)	38 (100.00)

จากตารางที่ 49 พบว่า แพ้คดีสำแดงเท็จ ตามมาตรา 99 เป็นกลุ่มอื่น ๆ มากที่สุด รองลงมาคือนิติบุคคล และบุคคลธรรมดา (ร้อยละ 84.21, 73.20, และร้อยละ 30.91 ตามลำดับ) ทั้งนี้ พบว่า แพ้คดีเป็นของผู้ถูกกล่าวหาในกลุ่มอื่นๆ มีเพียง 38 แพ้คดี แพ้คดีปฏิบัติพิธีการไม่ถูกต้อง เป็นกลุ่มอื่น ๆ และนิติบุคคล แตกต่างกันไปไม่มากนัก แพ้สำแดงเท็จตามมาตรา 99 และปฏิบัติพิธีการไม่ถูกต้อง เป็นนิติบุคคลมากกว่าผู้ถูกกล่าวหาประเภทอื่น (ร้อยละ 17.08) แพ้สำแดงเท็จหลีกเลียงอากร ตามมาตรา 99, 27 เป็นบุคคลธรรมดามากที่สุด อย่างไรก็ตาม แพ้สำแดงเท็จหลีกเลียงอากร ตามมาตรา 99, 27 มีน้อยกว่าร้อยละ 9 ทุกประเภทผู้ถูกกล่าวหา และ

แฟ้มคดีลักลอบและหลีกเลี่ยง ข้อห้าม ข้อจำกัด ตามมาตรา 27 เป็นบุคคลธรรมดามากกว่าผู้ถูกกล่าวหาประเภทอื่น (ร้อยละ 60.91)

ตารางที่ 50 การเปรียบเทียบผลการดำเนินคดีจำแนกตามประเภทผู้ถูกกล่าวหา (n=5,353)

ประเภทผู้ถูกกล่าวหา	ผลการดำเนินคดี (แฟ้มคดี)		
	สั่งคดี	อยู่ระหว่างการดำเนินคดี	รวม
นิติบุคคล	4,977 (95.69)	224 (4.31)	5,201 (100.00)
บุคคลธรรมดา	110 (97.35)	3 (2.65)	113 (100.00)
อื่น ๆ	38 (97.44)	1 (2.56)	39 (100.00)

จากตารางที่ 50 พบว่า แฟ้มคดีที่สั่งคดีแล้ว เป็นคดีที่มีนิติบุคคล บุคคลธรรมดา และกลุ่มอื่น ๆ ไม่แตกต่างกันมากนัก อย่างไรก็ตามแฟ้มคดีที่อยู่ระหว่างการดำเนินคดี มีน้อยกว่าร้อยละ 5 ทุกประเภทผู้ถูกกล่าวหา

ตารางที่ 51 การเปรียบเทียบการสั่งคดีจำแนกตามประเภทผู้ถูกกล่าวหา (n=5,125)

ประเภทผู้ถูกกล่าวหา	การสั่งคดี (แฟ้มคดี)				รวม
	ปรับ	ผ่อนผันการปรับ	ยึดของ	ทั้งปรับทั้งยึดของ	
นิติบุคคล	2,938 (59.03)	1,663 (33.41)	105 (2.11)	271 (5.45)	4,977 (100.00)
บุคคลธรรมดา	12 (10.91)	22 (20.00)	64 (58.18)	12 (10.91)	110 (100.00)
อื่น ๆ	-	36 (94.74)	2 (5.26)	-	38 (100.00)

จากตารางที่ 51 พบว่า แฟ้มคดีสั่งปรับ เป็นนิติบุคคล มากกว่าบุคคลธรรมดาเกือบ 6 เท่า แฟ้มคดีสั่งผ่อนผันการปรับ เป็นกลุ่มอื่น ๆ มากที่สุด รองลงมาคือ นิติบุคคล และบุคคล

ธรรมดา (ร้อยละ 94.74, 33.41, และร้อยละ 20.00 ตามลำดับ) ทั้งนี้ พบว่า แฟ้มคดีเป็นของผู้ถูกกล่าวหาในกลุ่มอื่น ๆ มีเพียง 38 แฟ้มคดี แฟ้มคดีสั่งยึดของ เป็นบุคคลธรรมดา มากที่สุด รองลงมาคือ กลุ่มอื่น ๆ และนิติบุคคล (ร้อยละ 58.18, 5.26 และร้อยละ 2.11 ตามลำดับ) และ แฟ้มคดีทั้งปรับทั้งยึดของ เป็นบุคคลธรรมดา มากกว่านิติบุคคล ประมาณ 2 เท่า

ตารางที่ 52 การเปรียบเทียบประเภทรายได้เข้ารัฐจำแนกตามประเภทผู้ถูกกล่าวหา (n=3,404)

ประเภทผู้ถูกกล่าวหา	ประเภทรายได้เข้ารัฐ (แฟ้มคดี)			รวม
	ค่าปรับ	มูลค่าของกลาง	ค่าปรับและมูลค่าของกลาง	
นิติบุคคล	2,938 (88.65)	105 (3.17)	271 (8.18)	3,314 (100.00)
บุคคลธรรมดา	12 (13.64)	64 (72.73)	12 (13.64)	88 (100.00)
อื่น ๆ	-	2 (100.00)	-	2 (100.00)

จากตารางที่ 52 พบว่า แฟ้มคดีที่ดำเนินการจัดเก็บรายได้เข้ารัฐที่ได้มาจากค่าปรับ เป็นนิติบุคคลมากกว่าบุคคลธรรมดาเกือบ 7 เท่า และแฟ้มคดีที่ดำเนินการจัดเก็บรายได้เข้ารัฐที่ได้มาจากมูลค่าของกลาง เป็นกลุ่มอื่น ๆ มากที่สุด รองลงมาคือ บุคคลธรรมดา และนิติบุคคล (ร้อยละ 100.00, 72.73, และร้อยละ 3.17 ตามลำดับ) ทั้งนี้ พบว่า แฟ้มคดีเป็นของผู้ถูกกล่าวหาในกลุ่มอื่น ๆ มีเพียง 2 แฟ้มคดี ส่วนแฟ้มคดีที่ดำเนินการจัดเก็บรายได้เข้ารัฐที่ได้มาจากค่าปรับและมูลค่าของกลาง เป็นบุคคลธรรมดา มากกว่านิติบุคคลเกือบ 2 เท่า

ตารางที่ 53 การเปรียบเทียบผลรวมของรายได้เข้ารัฐจำแนกตามประเภทผู้ถูกกล่าวหา (n=3,404)

ประเภทผู้ถูกกล่าวหา	ผลรวมของรายได้เข้ารัฐ (บาท)			รวม
	ค่าปรับ	มูลค่าของกลาง	ค่าปรับและมูลค่าของกลาง	
นิติบุคคล	27,168,479.00	125,791,361.40	1,025,166,346.27	1,178,126,186.67
บุคคลธรรมดา	184,638.70	15,825,882.40	5,733,688.20	21,744,209.30
อื่น ๆ	-	7,245.00	-	7,245.00

จากตารางที่ 53 พบว่า ผลรวมของรายได้เข้ารัฐที่ดำเนินการจัดเก็บมาจากนิติบุคคล มากที่สุด รองลงมาคือ บุคคลธรรมดา และกลุ่มอื่น ๆ (คิดเป็นจำนวนเงิน 1,178,126,186.67 บาท , 21,744,209.30 บาท และ 7,245.00 บาท ตามลำดับ) โดยเมื่อพิจารณาประเภทของรายได้แล้ว พบว่า ผลรวมของรายได้เข้ารัฐที่ดำเนินการจัดเก็บเป็นค่าปรับ มูลค่าของกลาง และค่าปรับและ มูลค่าของกลาง ซึ่งทั้งหมดจัดเก็บมาจากนิติบุคคล มากที่สุด

ตารางที่ 54 การเปรียบเทียบปริมาณงานจำแนกตามหน่วยงานที่ตรวจพบความผิด (n=5,353)

หน่วยงานที่ตรวจพบความผิด	ปริมาณงาน (แฟ้มคดี)	
	จำนวน	ร้อยละ
ส่วนบริการศุลกากร 1	3,492	65.23
ส่วนบริการศุลกากร 2	379	7.08
ส่วนบริการศุลกากร 3	905	16.91
ส่วนบริการกลาง	114	2.13
ส่วนควบคุมทางศุลกากร	275	5.14
ศูนย์เอกซเรย์และเทคโนโลยีศุลกากร	188	3.51
*หมายเหตุ:	สบศ.1 คือ ส่วนบริการศุลกากร 1	สบก. คือ ส่วนบริการกลาง
	สบศ.2 คือ ส่วนบริการศุลกากร 2	สคศ. คือ ส่วนควบคุมทางศุลกากร
	สบศ.3 คือ ส่วนบริการศุลกากร 3	ศอท. คือ ศูนย์เอกซเรย์และเทคโนโลยีศุลกากร

จากตารางที่ 54 พบว่า ปริมาณงานคดีศุลกากรในปีงบประมาณ 2560 ที่หน่วยงาน ตรวจพบ เป็นของส่วนบริการศุลกากร 1 มากที่สุด รองลงมาคือ ส่วนบริการศุลกากร 3 (ร้อยละ 65.23 และร้อยละ 16.91 ตามลำดับ)

ตารางที่ 55 การเปรียบเทียบระยะเวลาจำหน่ายตามหน่วยงานที่ตรวจพบความผิด (n=5,125)

หน่วยงานที่ ตรวจพบความผิด	ระยะเวลา (วัน)												รวม
	1-3	4-6	7-9	10-12	13-15	16-18	19-21	22-24	25-27	28-30	31ขึ้นไป		
สบต.1	2,415 (70.93)	273 8.02)	219 (6.43)	77 (2.26)	74 (2.17)	41 (1.20)	27 (0.79)	51 (1.50)	9 (0.26)	22 (0.65)	197 (5.79)	3,405 (100.00)	
สบต.2	238 (63.81)	47 (12.60)	34 (9.12)	16 (4.29)	5 (1.34)	1 (0.27)	1 (0.27)	6 (1.61)	-	2 (0.54)	23 (6.17)	373 (100.00)	
สบต.3	511 (56.65)	107 (11.86)	91 (10.09)	53 (5.88)	23 (2.55)	37 (4.10)	29 (3.22)	5 (0.55)	5 (0.55)	4 (0.44)	37 (4.10)	902 (100.00)	
สบก.	12 (13.95)	4 (4.65)	7 (8.14)	1 (1.16)	11 (12.79)	5 (5.81)	26 (30.23)	7 (8.14)	-	3 (3.49)	10 (11.63)	86 (100.00)	
สคต.	14 (7.73)	36 (19.89)	37 (20.44)	6 (3.31)	31 (17.13)	-	-	-	1 (0.55)	5 (2.76)	51 (28.18)	181 (100.00)	
ศอช.	133 (74.72)	18 (10.11)	8 (4.49)	2 (1.12)	3 (1.69)	5 (2.81)	-	1.00 (0.56)	-	-	8 (4.49)	178 (100.00)	

จากตารางที่ 55 พบว่า แฟ้มคดีที่มีช่วงระยะเวลาดำเนินการ 1-3 วัน เป็นของศูนย์ เอกซเรย์และเทคโนโลยีศัลยกรรม มากที่สุด รองลงมาคือ ส่วนบริการศัลยกรรม 1 ส่วนบริการ ศัลยกรรม 2 ส่วนบริการศัลยกรรม 3 (ร้อยละ 74.72, 70.93, 63.81 และร้อยละ 56.65 ตามลำดับ) ส่วนแฟ้มคดีที่มีช่วงระยะเวลาดำเนินการ 31 วันขึ้นไป เป็นของส่วนควบคุมทางศัลยกรรม มากที่สุด รองลงมาคือ ส่วนบริการกลาง (ร้อยละ 28.18 และร้อยละ 11.63 ตามลำดับ)

ตารางที่ 56 การเปรียบเทียบฐานความผิดจำแนกตามหน่วยงานที่ตรวจพบความผิด (n=5,125)

หน่วยงานที่ตรวจพบความผิด	ฐานความผิด (แฟ้มคดี)					รวม
	สำแดงเท็จตาม มาตรา 99	ปฏิบัติ พิธีการ ไม่ถูกต้อง	สำแดงเท็จตาม มาตรา 99 และ ปฏิบัติพิธี การไม่ถูกต้อง	สำแดงเท็จ หลีกเลียง อากร ตาม มาตรา 99, 27	ลักลอบ และ หลีกเลียง ข้อห้าม ข้อ ก้ากัด ตาม มาตรา 27	
ส่วนบริการศัลยกรรม 1	2,268 (66.61)	80 (2.35)	733 (21.53)	169 (4.96)	155 (4.55)	3,405 (100.00)
ส่วนบริการศัลยกรรม 2	265 (71.05)	6 (1.61)	75 (20.11)	9 (2.41)	18 (4.83)	373 (100.00)
ส่วนบริการศัลยกรรม 3	855 (94.79)	2 (2.22)	39 (4.32)	2 (0.22)	4 (0.44)	902 (100.00)
ส่วนบริการกลาง	6 (6.98)	16 (18.60)	-	-	64 (74.42)	86 (100.00)
ส่วนควบคุมทางศัลยกรรม	177 (97.79)	-	-	2 (1.10)	2 (1.10)	181 (100.00)
ศูนย์เอกซเรย์และเทคโนโลยีศัลยกรรม	138 (77.53)	1 (0.56)	3 (1.69)	16 (8.99)	20 (11.24)	5,125 (100.00)

จากตารางที่ 56 พบว่า แฟ้มคดีสำแดงเท็จ ตามมาตรา 99 เป็นของส่วนควบคุมทางศัลยกรรม มากที่สุด รองลงมาคือ ส่วนบริการศัลยกรรม 3 ศูนย์เอกซเรย์และเทคโนโลยีศัลยกรรม ส่วนบริการศัลยกรรม 2 และส่วนบริการศัลยกรรม 1 (ร้อยละ 97.79, 94.79, 77.53, 71.05 และ

ร้อยละ 66.61 ตามลำดับ) แฟ้มคดีปฏิบัติพิธีการไม่ถูกต้อง เป็นของส่วนบริการกลาง มากกว่าหน่วยงานอื่น (ร้อยละ 18.60) แฟ้มสำแดงเท็จ ตามมาตรา 99 และปฏิบัติพิธีการไม่ถูกต้อง เป็นของส่วนบริการศุลกากร 1 มากที่สุด รองลงมาคือ ส่วนบริการศุลกากร 2 ส่วนบริการศุลกากร 3 และศูนย์เอกซเรย์และเทคโนโลยีศุลกากร (ร้อยละ 21.53, 20.11, 4.32 และร้อยละ 1.69 ตามลำดับ) แฟ้มสำแดงเท็จหลีกเลี่ยงอากร ตามมาตรา 99, 27 เป็นของศูนย์เอกซเรย์ และเทคโนโลยีศุลกากร มากที่สุด รองลงมาคือ ส่วนบริการศุลกากร 1 และส่วนบริการศุลกากร 2 (ร้อยละ 8.99, 4.96 และร้อยละ 2.41 ตามลำดับ) และแฟ้มคดีลักลอบและหลีกเลี่ยง ข้อห้าม ข้อจำกัด ตามมาตรา 27 เป็นของส่วนบริการกลาง มากที่สุด รองลงมาคือ ศูนย์เอกซเรย์ และเทคโนโลยีศุลกากร (ร้อยละ 74.42 และร้อยละ 11.24 ตามลำดับ)

ตารางที่ 57 การเปรียบเทียบผลการดำเนินคดีจำแนกตามหน่วยงานที่ตรวจพบความผิด (n=5,353)

หน่วยงานที่ตรวจพบความผิด	ผลการดำเนินคดี (แฟ้มคดี)		
	สั่งคดี	อยู่ระหว่างการดำเนินคดี	รวม
ส่วนบริการศุลกากร 1	3,405 (97.51)	87 (2.49)	3,492 (100.00)
ส่วนบริการศุลกากร 2	373 (98.42)	6 (1.58)	379 (100.00)
ส่วนบริการศุลกากร 3	902 (99.67)	3 (0.33)	905 (100.00)
ส่วนบริการกลาง	86 (75.44)	28 (24.56)	114 (100.00)
ส่วนควบคุมทางศุลกากร	181 (65.82)	94 (34.18)	275 (100.00)
ศูนย์เอกซเรย์และ เทคโนโลยีศุลกากร	178 (94.68)	10 (5.32)	188 (100.00)

จากตารางที่ 57 พบว่า แฟ้มคดีที่สั่งคดีแล้ว เป็นของส่วนบริการศุลกากร 3, ส่วนบริการศุลกากร 2, ส่วนบริการศุลกากร 1 และศูนย์เอกซเรย์และเทคโนโลยีศุลกากร ใกล้เคียงกัน (ร้อยละ 99.67, 98.42, 97.51 และร้อยละ 94.68 ตามลำดับ) ยกเว้นส่วนบริการกลาง และส่วนควบคุมทางศุลกากร (ร้อยละ 75.44 และร้อยละ 65.82 ตามลำดับ) และแฟ้มคดีที่อยู่ระหว่างการดำเนินคดี

เป็นของส่วนควบคุมทางศุลกากร มากที่สุด รองลงมาคือ ส่วนบริการกลาง (ร้อยละ 34.18 และ ร้อยละ 24.56 ตามลำดับ)

ตารางที่ 58 การเปรียบเทียบการส่งคดีจำแนกตามหน่วยงานที่ตรวจพบความผิด (n=5,125)

หน่วยงานที่ตรวจพบความผิด	การส่งคดี (แฟ้มคดี)				รวม
	ปรับ	ผ่อนผันการปรับ	ยึดของ	ทั้งปรับทั้งยึดของ	
ส่วนบริการศุลกากร 1	2,198 (64.55)	890 (26.14)	80 (2.35)	237 (6.96)	3,405 (100.00)
ส่วนบริการศุลกากร 2	214 (57.37)	132 (35.39)	7 (1.88)	20 (5.36)	373 (100.00)
ส่วนบริการศุลกากร 3	483 (53.55)	413 (45.79)	4 (0.44)	2 (0.22)	902 (100.00)
ส่วนบริการกลาง	21 (24.42)	1 (1.16)	55 (63.95)	9 (10.47)	86 (100.00)
ส่วนควบคุมทางศุลกากร	2 (1.10)	175 (96.69)	2 (1.10)	2 (1.10)	181 (100.00)
ศูนย์เอกซเรย์และเทคโนโลยีศุลกากร	32 (17.98)	110 (61.80)	23 (12.92)	13 (7.30)	178 (100.00)

จากตารางที่ 58 พบว่า แฟ้มคดีส่งปรับ เป็นของส่วนบริการศุลกากร 1 มากที่สุด รองลงมาคือ ส่วนบริการศุลกากร 2 และส่วนบริการศุลกากร 3 (ร้อยละ 64.55, 57.37 และร้อยละ 53.55 ตามลำดับ) แฟ้มคดีส่งผ่อนผันการปรับ เป็นของส่วนควบคุมทางศุลกากร มากที่สุด รองลงมาคือ ศูนย์เอกซเรย์และเทคโนโลยีศุลกากร ส่วนบริการศุลกากร 3 ส่วนบริการศุลกากร 2 และส่วนบริการศุลกากร 1 (ร้อยละ 96.69, 61.80, 45.79, 35.39 และร้อยละ 26.14 ตามลำดับ) แฟ้มคดีส่งยึดของ เป็นของส่วนบริการกลาง มากที่สุด รองลงมาคือ ศูนย์เอกซเรย์และเทคโนโลยีศุลกากร (ร้อยละ 63.95 และร้อยละ 12.92 ตามลำดับ) และแฟ้มคดีส่งทั้งปรับทั้งยึดของ เป็นของส่วนบริการกลาง มากที่สุด รองลงมาคือ ศูนย์เอกซเรย์และเทคโนโลยีศุลกากร ส่วนบริการศุลกากร 1 และส่วนบริการศุลกากร 2 (ร้อยละ 10.47, 7.30, 6.96 และร้อยละ 5.36 ตามลำดับ)

ตารางที่ 59 การเปรียบเทียบประเภทรายได้เข้ารัฐจำแนกตามหน่วยงานที่ตรวจพบความผิด (n=3.404)

หน่วยงานที่ ตรวจพบความผิด	ประเภทรายได้เข้ารัฐ (แฟ้มคดี)			รวม
	ค่าปรับ	มูลค่า ของกลาง	ค่าปรับและมูลค่า ของกลาง	
ส่วนบริการศุลกากร 1	2,198 (87.40)	80 (3.18)	237 (9.42)	2,515 (100.00)
ส่วนบริการศุลกากร 2	214 (88.80)	7 (2.90)	20 (8.30)	241 (100.00)
ส่วนบริการศุลกากร 3	483 (98.77)	4 (0.82)	2 (0.41)	489 (100.00)
ส่วนบริการกลาง	21 (24.71)	55 (64.71)	9 (10.59)	85 (100.00)
ส่วนควบคุมทางศุลกากร	2 (33.33)	2 (33.33)	2 (33.33)	6 (100.00)
ศูนย์เอกซเรย์และ เทคโนโลยีศุลกากร	32 (47.06)	23 (33.82)	13 (19.12)	68 (100.00)

จากตารางที่ 59 พบว่า แฟ้มคดีที่ดำเนินการจัดเก็บรายได้เข้ารัฐที่ได้มาจากค่าปรับ เป็นของส่วนบริการศุลกากร 3 มากที่สุด รองลงมาคือ ส่วนบริการศุลกากร 2 และส่วนบริการศุลกากร 1 (ร้อยละ 98.77, 88.80 และร้อยละ 87.40 ตามลำดับ) และแฟ้มคดีที่ดำเนินการจัดเก็บรายได้เข้ารัฐที่ได้มาจากมูลค่าของกลาง เป็นของส่วนบริการกลาง มากที่สุด รองลงมาคือ ศูนย์เอกซเรย์และเทคโนโลยีศุลกากร และส่วนควบคุมทางศุลกากร (ร้อยละ 64.71, 33.82 และร้อยละ 33.33 ตามลำดับ) ส่วนแฟ้มคดีที่ดำเนินการจัดเก็บรายได้เข้ารัฐที่ได้มาจากค่าปรับและมูลค่าของกลาง เป็นของส่วนควบคุมทางศุลกากร มากที่สุด รองลงมาคือ ศูนย์เอกซเรย์และเทคโนโลยีศุลกากร (ร้อยละ 33.33 และร้อยละ 19.12 ตามลำดับ)

ตารางที่ 60 การเปรียบเทียบผลรวมของรายได้เข้ารัฐจำแนกตามหน่วยงานที่ตรวจพบความผิด
(n=3.404)

หน่วยงานที่ ตรวจพบความผิด	ผลรวมของรายได้เข้ารัฐ (บาท)			รวม
	ค่าปรับ	มูลค่าของกลาง	ค่าปรับและมูลค่า ของกลาง	
ส่วนบริการศุลกากร 1	25,844,414.90	93,300,505.60	402,124,965.10	521,269,885.60
ส่วนบริการศุลกากร 2	688,249.90	3,549,811.79	506,436,432.30	510,674,493.99
ส่วนบริการศุลกากร 3	422,858.40	20,257,587.01	1,028,223.20	21,708,668.61
ส่วนบริการกลาง	29,000.00	253,278.90	60,028,646.67	60,310,925.57
ส่วนควบคุมทางศุลกากร	162,821.70	156,650.00	50,312,009.40	50,631,481.10
ศูนย์เอกซเรย์และ เทคโนโลยีศุลกากร	205,772.80	24,106,655.50	10,969,757.80	35,282,186.10

จากตารางที่ 60 พบว่า ผลรวมของรายได้เข้ารัฐที่ดำเนินการจัดเก็บมาจากส่วนบริการศุลกากร 1 มากที่สุด รองลงมาคือ ส่วนบริการศุลกากร 2 ส่วนบริการกลาง และส่วนควบคุมทางศุลกากร (คิดเป็นจำนวนเงิน 521,269,885.60 บาท, 510,674,493.99 บาท, 60,310,925.57 บาท และ 50,631,481.10 บาท ตามลำดับ) โดยเมื่อพิจารณาประเภทของรายได้แล้ว พบว่า ผลรวมของรายได้เข้ารัฐที่ดำเนินการจัดเก็บเป็นค่าปรับ และมูลค่าของกลางเป็นของส่วนบริการศุลกากร 1 มากที่สุด และผลรวมของรายได้เข้ารัฐที่ดำเนินการจัดเก็บเป็นค่าปรับและมูลค่าของกลางเป็นของส่วนบริการศุลกากร 2 มากที่สุด

ตารางที่ 61 การเปรียบเทียบปริมาณงานจำแนกตามประเภทใบอนุญาต (n=5,353)

ประเภทใบอนุญาต	ปริมาณงาน (แพ้มคดี)	
	จำนวน	ร้อยละ
ใบอนุญาตนำเข้า	3,270	61.09
ใบอนุญาตส่งออก	2,006	37.47
ใบอนุญาตผ่านแดนขาเข้า	7	0.13
ใบอนุญาตพิเศษผ่านแดนขาเข้า	70	1.31

จากตารางที่ 61 พบว่า ปริมาณงานคดีศุลกากรในปีงบประมาณ 2560 เป็นประเภท
ใบอนุญาตค้าขาเข้า มากที่สุด รองลงมาคือ ใบอนุญาตค้าขาออก (ร้อยละ 61.09 และร้อยละ 37.47
ตามลำดับ)

ตารางที่ 62 การเปรียบเทียบระยะเวลาจำแนกตามประเภทใบขนสินค้า (n=5,125)

ประเภท	ระยะเวลา (วัน)											รวม
	1-3	4-6	7-9	10-12	13-15	16-18	19-21	22-24	25-27	28-30	31 ขึ้นไป	
ใบขนสินค้าขาเข้า	1,944 (63.12)	328 (10.65)	274 (8.90)	116 (3.77)	101 (3.28)	39 (1.27)	23 (0.75)	18 (0.58)	8 (0.26)	23 (0.75)	206 (6.69)	3,080 (100.00)
ใบขนสินค้าขาออก	1,369 (69.39)	155 (7.86)	115 (5.83)	39 (1.98)	36 (1.82)	45 (2.28)	34 (1.72)	47 (2.38)	7 (0.35)	10 (0.51)	116 (5.88)	1,973 (100.00)
ใบขนสินค้า	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4
ผ่านแดนขาเข้า	(100.00)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(100.00)
ใบขนสินค้าพิเศษ	6 (8.82)	2 (2.94)	7 (10.29)	-	10 (14.71)	5 (7.35)	26 (38.24)	5 (7.35)	-	3 (4.41)	4 (5.88)	68 (100.00)

จากตารางที่ 62 พบว่า แพ้มคดียี่มีช่วงระยะเวลาดำเนินการ 1-3 วัน เป็นประเภท ไบชนสินค้าผ่านแดนขาเข้า มากที่สุด รองลงมาคือ ไบชนสินค้าขาออก ไบชนสินค้าขาเข้า และ ไบชนสินค้าพิเศษผ่านแดนขาเข้า (ร้อยละ 100.00, 69.39, 63.12 และร้อยละ 8.82 ตามลำดับ) ทั้งนี้ พบว่า แพ้มคดีเป็นประเภทไบชนสินค้าผ่านแดนขาเข้า มีเพียง 4 แพ้มคดี ส่วนแพ้มคดีที่มีช่วงระยะเวลาดำเนินการ 31 วันขึ้นไป เป็นของไบชนสินค้าขาเข้า ไบชนสินค้าขาออก และไบชนสินค้าพิเศษผ่านแดนขาเข้า ไม่แตกต่างกันมากนัก

ตารางที่ 63 การเปรียบเทียบฐานความผิดจำแนกตามประเภทไบชนสินค้า (n=5,125)

ประเภท ไบชนสินค้า	ฐานความผิด (แพ้มคดี)					รวม
	สำแดง เท็จ ตาม มาตรา 99	ปฏิบัติ พิธีการ ไม่ ถูกต้อง	สำแดงเท็จ ตามมาตรา 99 และ ปฏิบัติพิธี การไม่ ถูกต้อง	สำแดงเท็จ หลีกเลี่ยง อากร ตาม มาตรา 99, 27	ลักลอบและ หลีกเลี่ยง ข้อห้าม ข้อ จำกัด ตาม มาตรา 27	
ไบชนสินค้าขาเข้า	2,395 (77.76)	67 (2.18)	243 (7.89)	195 (6.33)	180 (5.84)	3,080 (100.00)
ไบชนสินค้าขาออก	1,312 (66.50)	25 (1.27)	605 (30.66)	3 (0.15)	28 (1.42)	1,973 (100.00)
ไบชนสินค้า ผ่านแดนขาเข้า	2 (50.00)	-	2 (50.00)	-	-	4 (100.00)
ไบชนสินค้าพิเศษ ผ่านแดนขาเข้า	-	13 (19.12)	-	-	55 (80.88)	68 (100.00)

จากตารางที่ 63 พบว่า แพ้มคดีสำแดงเท็จ ตามมาตรา 99 เป็นประเภทไบชนสินค้าขาเข้า มากที่สุด รองลงมาคือ ไบชนสินค้าขาออก และไบชนสินค้าผ่านแดนขาเข้า (ร้อยละ 77.76, 66.50, และร้อยละ 50.00 ตามลำดับ) แพ้มคดีปฏิบัติพิธีการไม่ถูกต้อง เป็นประเภทไบชนสินค้าพิเศษผ่านแดนขาเข้ามากกว่าไบชนสินค้าประเภทอื่น (ร้อยละ 19.12) แพ้มสำแดงเท็จ ตามมาตรา 99 และปฏิบัติพิธีการไม่ถูกต้อง เป็นประเภทไบชนสินค้าผ่านแดนขาเข้า มากที่สุด รองลงมาคือ ไบชนสินค้าขาออก (ร้อยละ 50.00 และร้อยละ 30.66 ตามลำดับ) ทั้งนี้ พบว่า แพ้มคดีเป็นประเภทไบชนสินค้าผ่านแดนขาเข้า มีเพียง 4 แพ้มคดี แพ้มสำแดงเท็จหลีกเลี่ยงอากร ตามมาตรา

99, 27 เป็นประเภทใบขนสินค้าขาเข้ามากกว่าใบขนสินค้าประเภทอื่น (ร้อยละ 6.33) และแฟ้มคดีลักลอบและหลีกเลี่ยง ข้อห้าม ข้อจำกัด ตามมาตรา 27 เป็นประเภทใบขนสินค้าพิเศษผ่านแดนขาเข้ามากกว่าใบขนสินค้าประเภทอื่น (ร้อยละ 80.88)

ตารางที่ 64 การเปรียบเทียบผลการดำเนินคดีจำแนกตามประเภทใบขนสินค้า (n=5,353)

ประเภทใบขนสินค้า	ผลการดำเนินคดี (แฟ้มคดี)		
	สั่งคดี	อยู่ระหว่างการดำเนินคดี	รวม
ใบขนสินค้าขาเข้า	3,080 (94.19)	190 (5.81)	3,270 (100.00)
ใบขนสินค้าขาออก	1,973 (98.35)	33 (1.65)	2,006 (100.00)
ใบขนสินค้าผ่านแดนขาเข้า	4 (57.14)	3 (42.86)	7 (100.00)
ใบขนสินค้าพิเศษผ่านแดนขาเข้า	68 (97.14)	2 (2.86)	70 (100.00)

จากตารางที่ 64 พบว่า แฟ้มคดีที่สั่งคดีแล้ว เป็นคดีที่เป็นประเภทใบขนสินค้าขาออก ใบขนสินค้าพิเศษผ่านแดนขาเข้า และใบขนสินค้าขาเข้า ไม่แตกต่างกันมากนัก และแฟ้มคดีที่อยู่ระหว่างการดำเนินคดี เป็นคดีที่เป็นของใบขนสินค้าผ่านแดนขาเข้ามากกว่าใบขนสินค้าประเภทอื่น (ร้อยละ 42.86)

ตารางที่ 65 การเปรียบเทียบการสั่งคดีจำแนกตามประเภทใบอนุญาต (n=5,125)

ประเภทใบอนุญาต	การสั่งคดี (แพ้มคดี)				รวม
	ปรับ	ผ่อนผัน การปรับ	ยึดของ	ทั้งปรับ ทั้งยึดของ	
ใบอนุญาตขาเข้า	1,196 (38.83)	1,516 (49.22)	112 (3.64)	256 (8.31)	3,080 (100.00)
ใบอนุญาตขาออก	1,739 (88.14)	203 (10.29)	4 (0.20)	27 (1.37)	1,973 (100.00)
ใบอนุญาต ผ่านแดนขาเข้า	2 (50.00)	2 (50.00)	-	-	4 (100.00)
ใบอนุญาตพิเศษ ผ่านแดนขาเข้า	13 (19.12)	-	55 (80.88)	-	68 (100.00)

จากตารางที่ 65 พบว่า แพ้มคดีสั่งปรับ เป็นประเภทใบอนุญาตขาออก มากที่สุด รองลงมาคือ ใบอนุญาตผ่านแดนขาเข้า (ร้อยละ 88.14 และร้อยละ 50.00 ตามลำดับ) แพ้มคดีสั่งผ่อนผันการปรับ เป็นของใบอนุญาตผ่านแดนขาเข้า มากที่สุด รองลงมาคือ ใบอนุญาตขาเข้า (ร้อยละ 50.00 และร้อยละ 49.22 ตามลำดับ) ทั้งนี้ พบว่า แพ้มคดีเป็นประเภทใบอนุญาตผ่านแดนขาเข้า มีเพียง 4 แพ้มคดี แพ้มคดีสั่งยึดของ เป็นของใบอนุญาตพิเศษผ่านแดนขาเข้า มากกว่าใบอนุญาตประเภทอื่น (ร้อยละ 80.88) และแพ้มคดีสั่งทั้งปรับทั้งยึดของ เป็นของใบอนุญาตขาเข้ามากกว่าใบอนุญาตประเภทอื่น (ร้อยละ 8.31)

ตารางที่ 66 การเปรียบเทียบประเภทรายได้เข้ารัฐจำแนกตามประเภทใบอนุญาต (n=3,404)

ประเภทใบอนุญาต	ประเภทรายได้เข้ารัฐ (แฟ้มคดี)			รวม
	ค่าปรับ	มูลค่า ของกลาง	ค่าปรับและมูลค่า ของกลาง	
ใบอนุญาตเข้า	1,196 (76.47)	112 (7.16)	256 (16.37)	1,564 (100.00)
ใบอนุญาตออก	1,739 (98.25)	4 (0.23)	27 (1.53)	1,770 (100.00)
ใบอนุญาต ผ่านแดนเข้า	2 (100.00)	-	-	2 (100.00)
ใบอนุญาตพิเศษ ผ่านแดนเข้า	13 (19.12)	55 (80.88)	-	68 (100.00)

จากตารางที่ 66 พบว่า แฟ้มคดีที่ดำเนินการจัดเก็บรายได้เข้ารัฐที่ได้มาจากค่าปรับเป็นคดีประเภทใบอนุญาตผ่านแดนเข้ามากที่สุด รองลงมาคือ ใบอนุญาตออก และใบอนุญาตเข้า (ร้อยละ 100.00, 98.25 และร้อยละ 76.47 ตามลำดับ) ทั้งนี้ พบว่า แฟ้มคดีเป็นใบอนุญาตผ่านแดนเข้า มีเพียง 2 แฟ้มคดี แฟ้มคดีที่ดำเนินการจัดเก็บรายได้ที่ได้มาจากมูลค่าของกลางเป็นประเภทใบอนุญาตพิเศษผ่านแดนเข้ามากกว่าใบอนุญาตประเภทอื่น (ร้อยละ 80.88) และแฟ้มคดีที่มีการจัดเก็บรายได้ที่ได้มาจากค่าปรับและมูลค่าของกลางเป็นประเภทใบอนุญาตเข้ามากกว่าใบอนุญาตประเภทอื่น (ร้อยละ 16.37)

ตารางที่ 67 การเปรียบเทียบผลรวมของรายได้เข้ารัฐจำแนกตามตามประเภทใบอนุญาต
(n=3,404)

ประเภทใบอนุญาต สินค้า	ผลรวมของรายได้เข้ารัฐ (บาท)			รวม
	ค่าปรับ	มูลค่าของกลาง	ค่าปรับและมูลค่า ของกลาง	
ใบอนุญาตนำเข้า	25,910,606.70	139,217,306.30	838,834,840.90	1,003,962,753.90
ใบอนุญาตส่งออก	1,419,511.00	2,153,903.60	192,065,193.57	195,638,608.17
ใบอนุญาต ผ่านแดนนำเข้า	2,000.00	-	-	2,000.00
ใบอนุญาตพิเศษ ผ่านแดนนำเข้า	21,000.00	253,278.90	-	274,278.90

จากตารางที่ 67 พบว่า ผลรวมของรายได้เข้ารัฐที่ดำเนินการจัดเก็บมาจากประเภทใบอนุญาตนำเข้า มากที่สุด รองลงมาคือ ใบอนุญาตส่งออก ใบอนุญาตพิเศษผ่านแดนนำเข้า และใบอนุญาตผ่านแดนนำเข้า (คิดเป็นจำนวนเงิน 1,003,962,753.90 บาท, 195,638,608.17 บาท, 274,278.90 บาท และ 2,000.00 บาท ตามลำดับ) โดยเมื่อพิจารณาประเภทของรายได้แล้ว พบว่า ผลรวมของรายได้เข้ารัฐที่ดำเนินการจัดเก็บเป็นค่าปรับ มูลค่าของกลาง และค่าปรับและมูลค่าของกลาง ซึ่งทั้งหมดจัดเก็บมาจากประเภทใบอนุญาตนำเข้า มากที่สุด

ตารางที่ 68 การเปรียบเทียบปริมาณงานจำแนกตามกลุ่มสินค้า (n=5,353)

กลุ่มสินค้า	ปริมาณงาน (แฟ้มคดี)	
	จำนวน	ร้อยละ
หมวดที่ 17	1,004	18.76
หมวดที่ 16	951	17.77
หมวดที่ 7	774	14.46
หมวดที่ 15	732	13.67
อื่นๆ	1,892	35.34

*หมายเหตุ: กลุ่มสินค้าที่จำแนกเป็นหมวด 17, 16, 7 และ 15 จัดเป็นกลุ่มสินค้าที่อยู่ในแฟ้มคดีศุลกากรสูงสุดตามลำดับ และอื่นๆ คือ กลุ่มสินค้าที่จำแนกเป็นหมวดอื่นที่ไม่ใช่หมวด 17, 16, 7 และ 15

จากตารางที่ 68 พบว่า ปริมาณงานคดีศาลากรในปีงบประมาณ 2560 เป็นกลุ่มอื่น ๆ มากกว่ากลุ่มสินค้าหมวดอื่น (ร้อยละ 35.34)

ตารางที่ 69 การเปรียบเทียบระยะเวลาจำแนกตามกลุ่มสินค้า (n=5,125)

กลุ่มสินค้า	ระยะเวลา (วัน)											รวม
	1-3	4-6	7-9	10-12	13-15	16-18	19-21	22-24	25-27	28-30	31 ขึ้นไป	
หมวดที่ 17	509 (54.09)	117 (12.43)	100 (10.63)	55 (5.84)	54 (5.74)	15 (1.59)	3 (0.32)	3 (0.32)	3 (0.32)	10 (1.06)	72 (7.65)	941 (100.00)
หมวดที่ 16	633 (67.92)	83 (8.91)	76 (8.15)	29 (3.11)	10 (1.07)	10 (1.07)	6 (0.64)	7 (0.75)	6 (0.64)	8 (0.86)	64 (6.87)	932 (100.00)
หมวดที่ 7	504 (67.56)	81 (10.86)	50 (6.70)	15 (2.01)	20 (2.68)	8 (1.07)	5 (0.67)	15 (2.01)	4 (0.54)	2 (0.27)	42 (5.63)	746 (100.0)
หมวดที่ 15	447 (66.12)	70 (10.36)	53 (7.84)	27 (3.99)	27 (3.99)	6 (0.89)	7 (1.04)	4 (0.59)	-	4 (0.59)	31 (4.59)	676 (100.0)
อื่นๆ	1,230 (67.21)	134 (7.32)	117 (6.39)	29 (1.58)	36 (1.97)	50 (2.73)	62 (3.39)	41 (2.24)	2 (0.11)	12 (0.66)	117 (6.39)	1,830 (100.0)

จากตารางที่ 69 พบว่า แพ้มคดียี่ที่มีช่วงระยะเวลาดำเนินการ 1-3 วัน เป็นกลุ่มสินค้าหมวดที่ 16, 7, กลุ่มอื่น ๆ และ 15 ใกล้เคียงกัน (ร้อยละ 67.92, 67.56, 67.21 และร้อยละ 66.12 ตามลำดับ) ยกเว้นกลุ่มสินค้าหมวดที่ 17 (ร้อยละ 54.09) และแพ้มคดียี่ที่มีช่วงระยะเวลาดำเนินการ 31 วันขึ้นไป เป็นกลุ่มสินค้าหมวดที่ 17, 16, 7, 15 และกลุ่มอื่น ๆ ไม่แตกต่างกันมากนัก

ตารางที่ 70 การเปรียบเทียบฐานความผิดจำแนกตามกลุ่มสินค้า (n=5,125)

กลุ่มสินค้า	ฐานความผิด (แพ้มคดียี่)					รวม
	สำแดงเท็จตามมาตรฐาน 99	ปฏิบัติพิธีการไม่ถูกต้อง	สำแดงเท็จตามมาตรฐาน 99 และปฏิบัติพิธีการไม่ถูกต้อง	สำแดงเท็จหลีกเลี่ยงอากรตามมาตรฐาน 99, 27	ลักลอบและหลีกเลี่ยงข้อห้ามข้อกักตมตามมาตรฐาน 27	
หมวดที่ 17	767 (81.51)	3 (0.32)	106 (11.26)	25 (2.66)	40 (4.25)	941 (100.00)
หมวดที่ 16	665 (71.35)	16 (1.72)	190 (20.39)	33 (3.54)	28 (3.00)	932 (100.00)
หมวดที่ 7	478 (64.08)	51 (6.84)	167 (22.39)	28 (3.75)	22 (2.95)	746 (100.00)
หมวดที่ 15	540 (79.88)	22 (3.25)	95 (14.05)	15 (2.22)	4 (0.59)	676 (100.00)
อื่น ๆ	1,259 (68.80)	13 (0.71)	292 (15.96)	97 (5.30)	169 (9.23)	1,830 (100.00)

จากตารางที่ 70 พบว่า แพ้มคดียี่สำแดงเท็จ ตามมาตรฐาน 99 เป็นกลุ่มสินค้าหมวดที่ 17 มากที่สุด รองลงมาคือ หมวดที่ 15 และหมวดที่ 16 (ร้อยละ 81.51, 79.88, และร้อยละ 71.35 ตามลำดับ) แพ้มคดียี่ปฏิบัติพิธีการไม่ถูกต้อง เป็นกลุ่มสินค้าหมวดที่ 7 มากกว่ากลุ่มสินค้าหมวดอื่น (ร้อยละ 6.87) แพ้มสำแดงเท็จ ตามมาตรฐาน 99 และปฏิบัติพิธีการไม่ถูกต้อง เป็นกลุ่มสินค้าหมวดที่ 7 มากที่สุด รองลงมาคือ หมวดที่ 16 และกลุ่มอื่น ๆ (ร้อยละ 22.39, 20.39 และร้อยละ 15.96 ตามลำดับ) แพ้มสำแดงเท็จหลีกเลี่ยงอากร ตามมาตรฐาน 99, 27 เป็นกลุ่มอื่น ๆ มากกว่า

กลุ่มสินค้าหมวดอื่น (ร้อยละ 5.30) และแฟ้มคดีลักลอบและหลีกเลี่ยง ใช้อำนาจ ใช้อำนาจ ตาม มาตรา 27 เป็นกลุ่มอื่น ๆ มากกว่ากลุ่มสินค้าหมวดอื่น (ร้อยละ 9.23)

ตารางที่ 71 การเปรียบเทียบผลการดำเนินคดีจำแนกตามกลุ่มสินค้า (n=5,353)

กลุ่มสินค้า	ผลการดำเนินคดี (แฟ้มคดี)		
	สั่งคดี	อยู่ระหว่างการดำเนินคดี	รวม
หมวดที่ 17	941 (93.73)	63 (6.27)	1,004 (100.00)
หมวดที่ 16	932 (98.00)	19 (2.00)	951 (100.00)
หมวดที่ 7	746 (96.38)	28 (3.62)	774 (100.00)
หมวดที่ 15	676 (92.35)	56 (7.65)	732 (100.00)
อื่น ๆ	1,830 (96.72)	62 (3.28)	1,892 (100.00)

จากตารางที่ 71 พบว่า แฟ้มคดีที่สั่งคดีแล้ว เป็นคดีที่เป็นกลุ่มสินค้าหมวดที่ 17, 16, 7, 15 และกลุ่มอื่น ๆ ไม่แตกต่างกันมากนัก และแฟ้มคดีที่อยู่ระหว่างการดำเนินคดี เป็นคดีที่เป็นกลุ่มสินค้าหมวดที่ 15 มากที่สุด รองลงมาคือ หมวดที่ 17 (ร้อยละ 7.65 และร้อยละ 6.27 ตามลำดับ)

ตารางที่ 72 การเปรียบเทียบการสั่งคดีจำแนกตามกลุ่มสินค้า (n=5,125)

กลุ่มสินค้า	การสั่งคดี (แพ้มคดี)				รวม
	ปรับ	ผ่อนผัน การปรับ	ยึดของ	ทั้งปรับ ทั้งยึดของ	
หมวดที่ 17	462 (49.10)	417 (44.31)	33 (3.51)	29 (3.08)	941 (100.00)
หมวดที่ 16	562 (60.30)	309 (33.15)	17 (1.82)	44 (4.72)	932 (100.00)
หมวดที่ 7	581 (77.88)	115 (15.42)	11 (1.47)	39 (5.23)	746 (100.00)
หมวดที่ 15	345 (51.04)	312 (46.15)	3 (0.44)	16 (2.37)	676 (100.00)
อื่นๆ	1,000 (54.64)	568 (31.04)	107 (5.85)	155 (8.47)	1,830 (100.00)

จากตารางที่ 72 พบว่า แพ้มคดีสั่งปรับ เป็นกลุ่มสินค้าหมวดที่ 7 มากที่สุด รองลงมาคือ หมวดที่ 16 (ร้อยละ 77.88 และร้อยละ 60.30 ตามลำดับ) แพ้มคดีสั่งผ่อนผันการปรับเป็นของ กลุ่มสินค้าหมวดที่ 15 มากที่สุด รองลงมาคือ หมวดที่ 17 (ร้อยละ 46.15 และร้อยละ 44.31 ตามลำดับ) แพ้มคดีสั่งยึดของ เป็นกลุ่มอื่นๆ มากที่สุด รองลงมาคือ หมวดที่ 17 (ร้อยละ 5.85 และร้อยละ 3.51 ตามลำดับ) และแพ้มคดีสั่งทั้งปรับทั้งยึดของ เป็นกลุ่มอื่นๆ มากกว่ากลุ่มสินค้า หมวดอื่น (ร้อยละ 8.47)

ตารางที่ 73 การเปรียบเทียบประเภทรายได้เข้ารัฐจำแนกตามกลุ่มสินค้า (n=3,404)

กลุ่มสินค้า	ประเภทรายได้เข้ารัฐ (แฟ้มคดี)			รวม
	ค่าปรับ	มูลค่า ของกลาง	ค่าปรับและมูลค่า ของกลาง	
หมวดที่ 17	462 (88.17)	33 (6.30)	29 (5.53)	524 (100.00)
หมวดที่ 16	562 (90.21)	17 (2.73)	44 (7.06)	623 (100.00)
หมวดที่ 7	581 (92.08)	11 (1.74)	39 (6.18)	631 (100.00)
หมวดที่ 15	345 (94.78)	3 (0.82)	16 (4.40)	364 (100.00)
อื่น ๆ	1,000 (79.24)	107 (8.48)	155 (12.28)	1,262 (100.00)

จากตารางที่ 73 พบว่า แฟ้มคดีที่ดำเนินการจัดเก็บรายได้เข้ารัฐที่ได้มาจากค่าปรับเป็นกลุ่มสินค้าหมวดที่ 15 มากที่สุด รองลงมาคือ หมวดที่ 7 และหมวดที่ 16 (ร้อยละ 94.78, 92.08 และร้อยละ 90.21 ตามลำดับ) แฟ้มคดีที่ดำเนินการจัดเก็บรายได้ที่ได้จากมูลค่าของกลางเป็นกลุ่มอื่น ๆ มากที่สุด รองลงมาคือ หมวดที่ 17 (ร้อยละ 8.48 และร้อยละ 6.30 ตามลำดับ) และแฟ้มคดีที่มีการจัดเก็บรายได้ที่ได้มาจากค่าปรับและมูลค่าของกลางเป็นกลุ่มอื่น ๆ มากกว่ากลุ่มสินค้าหมวดอื่น (ร้อยละ 12.28)

ตารางที่ 74 การเปรียบเทียบผลรวมของรายได้เข้ารัฐจำแนกตามกลุ่มสินค้า (n=3,404)

กลุ่มสินค้า	ผลรวมของรายได้เข้ารัฐ (บาท)			
	ค่าปรับ	มูลค่า	ค่าปรับและมูลค่า	รวม
		ของกลาง	ของกลาง	
หมวดที่ 17	747,407.80	60,459,790.80	479,800,010.60	541,007,209.20
หมวดที่ 16	5,398,833.20	25,810,105.51	136,498,602.90	167,707,541.61
หมวดที่ 7	1,589,359.30	9,182,187.60	48,634,898.30	59,406,445.20
หมวดที่ 15	16,796,315.40	1,298,364.50	42,585,182.40	60,679,862.30
อื่นๆ	2,821,202.00	44,874,040.39	323,381,340.27	371,076,582.66

จากตารางที่ 74 พบว่า ผลรวมของรายได้เข้ารัฐที่ดำเนินการจัดเก็บมาจากกลุ่มสินค้าหมวดที่ 17 มากที่สุด รองลงมาคือ กลุ่มอื่น ๆ หมวดที่ 16 หมวดที่ 15 และหมวดที่ 7 (คิดเป็นจำนวนเงิน 541,007,209.20 บาท, 371,076,582.66 บาท, 167,707,541.61 บาท, 60,679,862.30 บาท และ 59,406,445.20 บาท ตามลำดับ) โดยเมื่อพิจารณาประเภทของรายได้แล้ว พบว่า ผลรวมของรายได้เข้ารัฐที่ดำเนินการจัดเก็บเป็นค่าปรับ มาจากกลุ่มสินค้าหมวดที่ 15 มากที่สุด และผลรวมของรายได้เข้ารัฐที่ดำเนินการจัดเก็บเป็นมูลค่าของกลาง และค่าปรับและมูลค่าของกลาง มาจากกลุ่มสินค้าหมวดที่ 17 มากที่สุด

ตารางที่ 75 การเปรียบเทียบปริมาณงานจำแนกตามกลุ่มประเทศต้นทาง (n=3,347)

กลุ่มประเทศต้นทาง	ปริมาณงาน (แพ้มคดี)	
	จำนวน	ร้อยละ
เขตโอเชียเนีย	38	1.14
ทวีปยุโรป	238	7.11
ทวีปอเมริกาใต้	24	0.72
ทวีปอเมริกาเหนือ	160	4.78
ทวีปเอเชีย	2,857	85.36
ทวีปแอฟริกา	30	0.90

จากตารางที่ 75 พบว่า ปริมาณงานคดีศุลกากรในปีงบประมาณ 2560 เป็นทวีปเอเชีย มากกว่ากลุ่มประเทศต้นทางอื่น (ร้อยละ 85.36)

ตารางที่ 76 การเปรียบเทียบระยะเวลาจำหน่ายตามกลุ่มประเทศต้นทาง (n=3,152)

กลุ่มประเทศต้นทาง	ระยะเวลา (วัน)											รวม
	1-3	4-6	7-9	10-12	13-15	16-18	19-21	22-24	25-27	28-30	31ขึ้นไป	
เขตเอเชียเนี่ย	25 (71.43)	3 (8.57)	-	2 (5.71)	-	-	1 (2.86)	-	-	1 (2.86)	3 (8.57)	35 (100.00)
ทวีปยุโรป	153 (69.23)	21 (9.50)	15 (6.79)	5 (2.26)	4 (1.81)	4 (1.81)	4 (1.81)	3 (1.36)	-	3 (1.36)	9 (4.07)	221 (100.00)
ทวีปอเมริกาใต้	19 (82.61)	1 (4.35)	-	-	-	1 (4.35)	-	-	-	-	2 (8.70)	23 (100.00)
ทวีปอเมริกาเหนือ	91 (57.96)	13 (8.28)	18 (11.46)	5 (3.18)	9 (5.73)	5 (3.18)	7 (4.46)	2 (1.27)	-	1 (0.64)	6 (3.82)	157 (100.00)
ทวีปเอเชีย	1,647 (61.32)	285 (10.61)	246 (9.16)	103 (3.83)	98 (3.65)	34 (1.27)	37 (1.38)	18 (0.67)	8 (0.30)	21 (0.78)	189 (7.04)	2,686 (100.00)
ทวีปแอฟริกา	19 (63.33)	7 (23.33)	2 (6.67)	1 (3.33)	-	-	-	-	-	-	1 (3.33)	30 (100.00)

จากตารางที่ 76 พบว่า แพ้มคดียี่ที่มีช่วงระยะเวลาดำเนินการ 1-3 วัน ของกลุ่มประเทศต้นทางเป็นทวีปอเมริกาใต้ มากที่สุด รองลงมาคือ เขตโอเชียเนีย และทวีปยุโรป (ร้อยละ 82.61, 71.743 และร้อยละ 69.23 ตามลำดับ) ส่วนแพ้มคดียี่ที่มีช่วงระยะเวลาดำเนินการ 31 วันขึ้นไป ของกลุ่มประเทศต้นทางเป็นทวีปอเมริกาใต้ มากที่สุด รองลงมาคือ เขตโอเชียเนีย และทวีปเอเชีย (ร้อยละ 8.70, 8.57 และร้อยละ 7.04 ตามลำดับ)

ตารางที่ 77 การเปรียบเทียบฐานความผิดจำแนกตามกลุ่มประเทศต้นทาง (n=3,152)

กลุ่มประเทศต้นทาง	ฐานความผิด (แพ้มคดียี่)					รวม
	สำแดงเท็จ ตามมาตรา 99	ปฏิบัติพิธีการไม่ถูกต้อง	สำแดงเท็จ ตามมาตรา 99 และปฏิบัติพิธีการไม่ถูกต้อง	สำแดงเท็จ หลีกเลียงอากร ตามมาตรา 99, 27	ลักลอบและหลีกเลียงข้อห้าม ข้อจำกัด ตามมาตรา 27	
เขตโอเชียเนีย	27 (77.14)	1 (2.86)	-	1 (2.86)	6 (17.14)	35 (100.00)
ทวีปยุโรป	169 (76.47)	5 (2.26)	9 (4.07)	12 (5.43)	26 (11.76)	221 (100.00)
ทวีปอเมริกาใต้	10 (43.48)	1 (4.35)	1 (4.35)	-	11 (47.83)	23 (100.00)
ทวีปอเมริกาเหนือ	92 (58.60)	2 (1.27)	12 (7.64)	15 (9.55)	30 (22.93)	157 (100.00)
ทวีปเอเชีย	2,071 (77.10)	71 (2.64)	222 (8.27)	167 (6.22)	155 (5.77)	2,686 (100.00)
ทวีปแอฟริกา	28 (93.33)	-	1 (3.33)	-	1 (3.33)	30 (100.00)

จากตารางที่ 77 พบว่า แพ้มคดียี่สำแดงเท็จ ตามมาตรา 99 เป็นทวีปแอฟริกามากกว่ากลุ่มประเทศต้นทางอื่น (ร้อยละ 93.33 ตามลำดับ) ทั้งนี้ พบว่า แพ้มคดียี่ทวีปแอฟริกา มีเพียง 30 แพ้มคดียี่ แพ้มคดียี่ปฏิบัติพิธีการไม่ถูกต้อง เป็นทวีปอเมริกาใต้ มากกว่ากลุ่มประเทศต้นทางอื่น

(ร้อยละ 4.35 ตามลำดับ) ทั้งนี้ พบว่า แฟ้มคดีทวีปอเมริกาใต้ มีเพียง 23 แฟ้มคดี แฟ้มสำแดงเท็จ ตามมาตรา 99 และปฏิบัติพิธีการไม่ถูกต้อง เป็นทวีปเอเชีย มากที่สุด รองลงมาคือ ทวีปอเมริกาเหนือ (ร้อยละ 8.27 และร้อยละ 7.64 ตามลำดับ) แฟ้มสำแดงเท็จหลักเลียงอากร ตามมาตรา 99, 27 เป็นทวีปอเมริกาเหนือมากกว่ากลุ่มประเทศต้นทางอื่น (ร้อยละ 9.55) และแฟ้มคดีลักลอบและหลักเลียง ข้อห้าม ข้อจำกัด ตามมาตรา 27 เป็นทวีปอเมริกาใต้มากกว่ากลุ่มประเทศต้นทางอื่น (ร้อยละ 47.83)

ตารางที่ 78 การเปรียบเทียบผลการดำเนินคดีจำแนกตามกลุ่มประเทศต้นทาง (n=3,347)

กลุ่มประเทศต้นทาง	ผลการดำเนินคดี (แฟ้มคดี)		
	สั่งคดี	อยู่ระหว่างการดำเนินคดี	รวม
เขตโอเชียเนีย	35 (92.11)	3 (7.89)	38 (100.00)
ทวีปยุโรป	221 (92.86)	17 (7.14)	238 (100.00)
ทวีปอเมริกาใต้	23 (95.83)	1 (4.17)	24 (100.00)
ทวีปอเมริกาเหนือ	157 (98.13)	3 (1.88)	160 (100.00)
ทวีปเอเชีย	2,686 (94.01)	171 (5.99)	2,857 (100.00)
ทวีปแอฟริกา	30 (100.00)	-	30 (100.00)

จากตารางที่ 78 พบว่า แฟ้มคดีที่สั่งคดีแล้ว เป็นคดีที่เป็นเขตโอเชียเนีย ทวีปยุโรป ทวีปอเมริกาใต้ ทวีปอเมริกาเหนือ ทวีปเอเชีย ทวีปแอฟริกา ไม่แตกต่างกันมากนัก และแฟ้มคดีที่อยู่ระหว่างการดำเนินคดี เป็นคดีที่เป็นเขตโอเชียเนีย มากที่สุด รองลงมาคือ ทวีปยุโรป และทวีปเอเชีย (ร้อยละ 7.89, 7.14 และร้อยละ 5.99 ตามลำดับ)

ตารางที่ 79 การเปรียบเทียบการสังคดีจำแนกตามกลุ่มประเทศต้นทาง (n=3,152)

กลุ่มประเทศต้นทาง	การสังคดี (แฟ้มคดี)				รวม
	ปรับ	ผ่านผัน การปรับ	ยึดของ	ทั้งปรับ ทั้งยึดของ	
เขตโอเชียเนีย	7 (20.00)	21 (60.00)	3 (8.57)	4 (11.43)	35 (100.00)
ทวีปยุโรป	84 (38.01)	99 (44.80)	21 (9.50)	17 (7.69)	221 (100.00)
ทวีปอเมริกาใต้	2 (8.70)	10 (43.48)	2 (8.70)	9 (39.13)	23 (100.00)
ทวีปอเมริกาเหนือ	57 (36.31)	49 (31.21)	23 (14.65)	28 (17.83)	157 (100.00)
ทวีปเอเชีย	1,055 (39.28)	1,316 (48.99)	118 (4.39)	197 (7.33)	2,686 (100.00)
ทวีปแอฟริกา	6 (20.00)	23 (76.67)	-	1 (3.33)	30 (100.00)

จากตารางที่ 79 พบว่า แฟ้มคดีสังคดีปรับ เป็นทวีปเอเชีย มากที่สุด รองลงมาคือ ทวีปยุโรป และทวีปอเมริกาเหนือ และ (ร้อยละ 39.28, 38.01 และร้อยละ 36.31 ตามลำดับ) แฟ้มคดีสังคดีผ่านผันการปรับ เป็นทวีปทวีปแอฟริกา มากที่สุด รองลงมาเขตโอเชียเนีย (ร้อยละ 76.67 และร้อยละ 60.00 ตามลำดับ) แฟ้มคดีสังคดียึดของ เป็นทวีปอเมริกาเหนือมากกว่ากลุ่มประเทศต้นทางอื่น (ร้อยละ 14.65) และแฟ้มคดีสังคดีทั้งปรับทั้งยึดของ เป็นทวีปอเมริกาใต้มากกว่ากลุ่มประเทศต้นทางอื่น (ร้อยละ 39.13)

ตารางที่ 80 การเปรียบเทียบประเภทรายได้เข้ารัฐจำแนกตามกลุ่มประเทศต้นทาง (n=1,634)

กลุ่มประเทศต้นทาง	ประเภทรายได้เข้ารัฐ (แฟ้มคดี)			รวม
	ค่าปรับ	มูลค่า ของกลาง	ค่าปรับและมูลค่าของ กลาง	
เขตโอเชียเนีย	7 (50.00)	3 (21.43)	4 (28.57)	14 (100.00)
ทวีปยุโรป	84 (68.85)	21 (17.21)	17 (13.93)	122 (100.00)
ทวีปอเมริกาใต้	2 (15.38)	2 (15.38)	9 (69.23)	13 (100.00)
ทวีปอเมริกาเหนือ	57 (52.78)	23 (21.30)	28 (25.93)	108 (100.00)
ทวีปเอเชีย	1,055 (77.01)	118 (8.61)	197 (14.38)	1,370 (100.00)
ทวีปแอฟริกา	6 (85.71)	-	1 (14.29)	7 (100.00)

จากตารางที่ 80 พบว่า แฟ้มคดีที่ดำเนินการจัดเก็บรายได้เข้ารัฐที่ได้มาจากค่าปรับของกลุ่มประเทศต้นทางเป็นทวีปแอฟริกา มากที่สุด รองลงมาคือ ทวีปเอเชีย และทวีปยุโรป (ร้อยละ 85.71, 77.01 และร้อยละ 68.85 ตามลำดับ) ทั้งนี้ พบว่า แฟ้มคดีทวีปแอฟริกา มีเพียง 7 แฟ้มคดีที่ดำเนินการจัดเก็บรายได้ที่ได้มาจากมูลค่าของกลางของกลุ่มประเทศต้นทางเป็นเขตโอเชียเนีย มากที่สุด รองลงมาคือ ทวีปอเมริกาเหนือ (ร้อยละ 21.43 และร้อยละ 21.30 ตามลำดับ) และแฟ้มคดีที่มีการจัดเก็บรายได้ที่ได้มาจากค่าปรับและมูลค่าของกลางของกลุ่มประเทศต้นทางเป็นทวีปทวีปอเมริกาใต้มากกว่ากลุ่มประเทศต้นทางอื่น (ร้อยละ 69.23) ทั้งนี้ พบว่า แฟ้มคดีทวีปอเมริกาใต้ มีเพียง 13 แฟ้มคดี

ตารางที่ 81 การเปรียบเทียบผลรวมของรายได้เข้ารัฐจำแนกตามกลุ่มประเทศต้นทาง (n=1,634)

กลุ่มประเทศต้นทาง	ผลรวมของรายได้เข้ารัฐ (บาท)			รวม
	ค่าปรับ	มูลค่า	ค่าปรับและมูลค่า	
		ของกลาง	ของกลาง	
เขตโอเชียเนีย	185,561.90	1,564,747.00	6,482,767.00	8,233,075.90
ทวีปยุโรป	1,164,319.30	19,655,333.10	52,123,227.50	72,942,879.90
ทวีปอเมริกาใต้	3,000.00	2,141,086.70	13,006,994.50	15,151,081.20
ทวีปอเมริกาเหนือ	139,356.70	11,958,997.50	70,850,573.90	82,948,928.10
ทวีปเอเชีย	24,437,868.80	104,150,420.90	694,996,815.90	823,585,105.60
ทวีปแอฟริกา	3,500.00	-	1,374,462.10	1,377,962.10

จากตารางที่ 81 พบว่า ผลรวมของรายได้เข้ารัฐที่ดำเนินการจัดเก็บมาจากกลุ่มประเทศต้นทาง เป็นทวีปเอเชีย มากที่สุด รองลงมาคือ ทวีปอเมริกาเหนือ ทวีปยุโรป ทวีปอเมริกาใต้ เขตโอเชียเนีย และทวีปแอฟริกา (คิดเป็นจำนวนเงิน 823,585,105.60 บาท, 82,948,928.10 บาท, 72,942,879.90 บาท, 15,151,081.20 บาท, 8,233,075.90 บาท และ 1,377,962.10 บาท ตามลำดับ) โดยเมื่อพิจารณาประเภทของรายได้แล้ว พบว่า ผลรวมของรายได้เข้ารัฐที่ดำเนินการจัดเก็บเป็นค่าปรับ มูลค่าของกลาง และค่าปรับ และมูลค่าของกลาง ซึ่งทั้งหมดจัดเก็บมาจากทวีปเอเชีย มากที่สุด

ตารางที่ 82 การเปรียบเทียบปริมาณงานจำแนกตามกลุ่มประเทศปลายทาง (n=2,006)

กลุ่มประเทศปลายทาง	ปริมาณงาน (แพ้มคดี)	
	จำนวน	ร้อยละ
เขตโอเชียเนีย	89	4.44
ทวีปยุโรป	235	11.71
ทวีปอเมริกาใต้	28	1.40
ทวีปอเมริกาเหนือ	160	7.98
ทวีปเอเชีย	1,441	71.83
ทวีปแอฟริกา	52	2.59
อื่น ๆ*	1	0.05

* หมายเหตุ : อื่น ๆ คือ รหัสประเทศสำหรับเขตต่อเนื่อง ๆ zz

จากตารางที่ 82 พบว่า ปริมาณงานคดีศุลกากรในปีงบประมาณ 2560 เป็นทวีปเอเชีย มากกว่ากลุ่มประเทศปลายทางอื่น (ร้อยละ 71.83)

ตารางที่ 83 การเปรียบเทียบระยะเวลาจำหน่ายตามกลุ่มประเทศปลายทาง (n=1,973)

กลุ่มประเทศ	ระยะเวลา (วัน)											รวม	
	1-3	4-6	7-9	10-12	13-15	16-18	19-21	22-24	25-27	28-30	31ขึ้นไป		
เขตโอเชียเนีย	64 (74.42)	10 (11.63)	5 (5.81)	3 (3.49)	-	-	-	-	-	-	-	3 (3.49)	86 (100.00)
ทวีปยุโรป	155 (66.52)	19 (8.15)	5 (2.15)	6 (2.58)	10 (4.29)	10 (4.29)	-	15 (6.44)	-	1 (0.43)	12 (5.15)	233 (100.00)	
ทวีปอเมริกาใต้	19 (70.37)	4 (14.81)	3 (11.11)	-	-	-	-	-	-	-	1 (3.70)	27 (100.00)	
ทวีปอเมริกาเหนือ	126 (79.75)	13 (8.23)	4 (2.53)	2 (1.27)	3 (1.90)	2 (1.27)	2 (1.27)	1 (0.63)	-	1 (0.63)	4 (2.53)	158 (100.00)	
ทวีปเอเชีย	965 (67.96)	108 (7.61)	96 (6.76)	28 (1.97)	23 (1.62)	33 (2.32)	32 (2.25)	29 (2.04)	6 (0.42)	6 (0.42)	94 (6.62)	1,420 (100.00)	
ทวีปแอฟริกา	39 (81.25)	1 (2.08)	2 (4.17)	-	-	-	-	2 (4.17)	1 (2.08)	1 (2.08)	2 (4.17)	48 (100.00)	
อื่นๆ	1 (100.00)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 (100.00)	

จากตารางที่ 83 พบว่า แฟ้มคดีที่มีช่วงระยะเวลาดำเนินการ 1-3 วัน ของกลุ่มประเทศ ปลายทางเป็นกลุ่มอื่น ๆ มากที่สุด รองลงมาคือ ทวีปแอฟริกา ทวีปอเมริกาเหนือ และเขตโอเชียเนีย (ร้อยละ 100.00, 81.25, 79.75 และร้อยละ 74.42 ตามลำดับ) ทั้งนี้ พบว่า แฟ้มคดีเป็นกลุ่มอื่น ๆ มีเพียง 1 แฟ้มคดี ส่วนแฟ้มคดีที่มีช่วงระยะเวลาดำเนินการ 31 วันขึ้นไป ของกลุ่มประเทศ ปลายทางเป็นทวีปเอเชียมากที่สุด รองลงมาคือ ทวีปยุโรป (ร้อยละ 6.62 และร้อยละ 5.15 ตามลำดับ)

ตารางที่ 84 การเปรียบเทียบฐานความผิดจำแนกตามกลุ่มประเทศปลายทาง (n=1,973)

กลุ่มประเทศ ต้นทาง	ฐานความผิด (แฟ้มคดี)					รวม
	สำแดง เท็จ ตาม มาตรา 99	ปฏิบัติ พิธีการ ไม่ ถูกต้อง	สำแดงเท็จ ตามมาตรา 99 และ ปฏิบัติพิธี การไม่ ถูกต้อง	สำแดง เท็จ หลีกเลี่ยง อากร ตาม มาตรา 99, 27	ลักลอบและ หลีกเลี่ยง ข้อห้าม ข้อ จำกัด ตาม มาตรา 27	
เขตโอเชียเนีย	47 (54.65)	-	38 (44.19)	-	1 (1.16)	86 (100.00)
ทวีปยุโรป	159 (68.24)	1 (0.43)	71 (30.47)	-	2 (0.86)	233 (100.00)
ทวีปอเมริกาใต้	16 (59.26)	1 (3.70)	10 (37.04)	-	-	27 (100.00)
ทวีปอเมริกาเหนือ	93 (58.86)	-	61 (38.61)	1 (0.63)	3 (1.90)	158 (100.00)
ทวีปเอเชีย	965 (67.96)	22 (1.55)	411 (28.94)	2 (0.14)	20 (1.41)	1,420 (100.00)
ทวีปแอฟริกา	31 (64.58)	1 (2.08)	14 (29.17)	-	2 (4.17)	48 (100.00)
อื่น ๆ	1 (100.00)	-	-	-	-	1 (100.00)

จากตารางที่ 84 พบว่า ผลการศึกษารูปร่างความผิดปกติจำแนกตามกลุ่มประเทศปลายทาง พบว่า แพ้มคดีย้ำแดงเท้จ ตามมาตรา 99 เป็นกลุ่มอื่น ๆ มากที่สุด รองลงมาคือ ทวีปยุโรป และ ทวีปเอเชีย (ร้อยละ 100.00, 68.24, และร้อยละ 67.96 ตามลำดับ) ทั้งนี้ พบว่า แพ้มคดียี่เป็นอื่น มีเพียง 1 แพ้มคดียี่ปฏิบัติพิธีการไม่ถูกต้อง เป็นทวีปอเมริกาใต้ มากที่สุด รองลงมาคือ ทวีปแอฟริกา (ร้อยละ 3.70 และร้อยละ 2.08 ตามลำดับ) แพ้มคดียี่แดงเท้จ ตามมาตรา 99 และ ปฏิบัติพิธีการไม่ถูกต้อง เป็นเขตเอเชียเนี่ย มากที่สุด รองลงมาคือ ทวีปอเมริกาเหนือ และทวีป อเมริกาใต้ (ร้อยละ 44.19, 38.61 และร้อยละ 37.04 ตามลำดับ) แพ้มคดียี่แดงเท้จหลักเลี่ยงอากร ตามมาตรา 99, 27 เป็นทวีปอเมริกาเหนือ มากที่สุด รองลงมาคือ ทวีปเอเชีย (ร้อยละ 0.63 และ ร้อยละ 0.14 ตามลำดับ) และแพ้มคดียี่ลักลอบและหลักเลี่ยง ข้อห้าม ข้อก้ำกัศ ตามมาตรา 27 เป็น ทวีปแอฟริกามากกว่ากลุ่มประเทศปลายทางอื่น (ร้อยละ 4.17)

ตารางที่ 85 การเปรียบเทียบผลการดำเนินคดีจำแนกตามกลุ่มประเทศปลายทาง (n=2,006)

กลุ่มประเทศปลายทาง	ผลการดำเนินคดี (แพ้มคดียี่)		
	ส่งคดียี่	อยู่ระหว่างการดำเนินคดี	รวม
เขตเอเชียเนี่ย	86 (96.63)	3 (3.37)	89 (100.00)
ทวีปยุโรป	233 (99.15)	2 (0.85)	235 (100.00)
ทวีปอเมริกาใต้	27 (96.43)	1 (3.57)	28 (100.00)
ทวีปอเมริกาเหนือ	158 (98.75)	2 (1.25)	160 (100.00)
ทวีปเอเชีย	1,420 (98.54)	21 (1.46)	1,441 (100.00)
ทวีปแอฟริกา	48 (92.31)	4 (7.69)	52 (100.00)
อื่น ๆ	1 (100.00)	-	1 (100.00)

จากตารางที่ 85 พบว่า แฟ้มคดีที่สั่งคดีแล้ว เป็นคดีที่เป็นเขตโอเชียเนีย ทวีปยุโรป ทวีปอเมริกาใต้ ทวีปอเมริกาเหนือ ทวีปเอเชีย ทวีปแอฟริกา และกลุ่มอื่น ๆ ไม่แตกต่างกันมากนัก ทั้งนี้ พบว่า แฟ้มคดีเป็นกลุ่มอื่น ๆ มีเพียง 1 แฟ้มคดี และแฟ้มคดีที่อยู่ระหว่างการดำเนินคดี เป็นคดีที่เป็นของทวีปแอฟริกามากกว่ากลุ่มประเทศปลายทางอื่น (ร้อยละ 7.69)

ตารางที่ 86 การเปรียบเทียบการสั่งคดีจำแนกตามกลุ่มประเทศปลายทาง (n=1,973)

กลุ่มประเทศ ปลายทาง	การสั่งคดี (แฟ้มคดี)				รวม
	ปรับ	ผ่อนผัน การปรับ	ยึดของ	ทั้งปรับ ทั้งยึดของ	
เขตโอเชียเนีย	83 (96.51)	2 (2.33)	-	1 (1.16)	86 (100.00)
ทวีปยุโรป	216 (92.70)	15 (6.44)	1 (0.43)	1 (0.43)	233 (100.00)
ทวีปอเมริกาใต้	27 (100.00)	-	-	-	27 (100.00)
ทวีปอเมริกาเหนือ	139 (87.97)	15 (9.49)	2 (1.27)	2 (1.27)	158 (100.00)
ทวีปเอเชีย	1,228 (86.48)	170 (11.97)	1 (0.07)	21 (1.48)	1,420 (100.00)
ทวีปแอฟริกา	45 (93.75)	-	-	2 (4.17)	48 (100.00)
อื่น ๆ	1 (100.00)	-	-	-	1 (100.00)

จากตารางที่ 86 แฟ้มคดีสั่งปรับ เป็นทวีปอเมริกาใต้ กับกลุ่มอื่น ๆ มากที่สุด รองลงมา คือ เขตโอเชียเนีย ทวีปแอฟริกา ทวีปยุโรป ทวีปอเมริกาเหนือ และทวีปเอเชีย (ร้อยละ 100.00, 96.51, 93.75, 92.70, 87.97 และร้อยละ 86.48 ตามลำดับ) ทั้งนี้ พบว่า แฟ้มคดีเป็นอื่น ๆ มีเพียง 1 แฟ้มคดี แฟ้มคดีสั่งผ่อนผันการปรับ เป็นทวีปเอเชีย มากที่สุด รองลงมาเป็นทวีปอเมริกาเหนือ (ร้อยละ 11.97 และร้อยละ 9.49 ตามลำดับ) แฟ้มคดีสั่งยึดของ เป็นทวีปอเมริกาเหนือมากกว่ากลุ่มประเทศปลายทางอื่น (ร้อยละ 1.27) แฟ้มคดีสั่งทั้งปรับทั้งยึดของ เป็นทวีปแอฟริกามากกว่ากลุ่มประเทศปลายทางอื่น (ร้อยละ 4.17)

ตารางที่ 87 การเปรียบเทียบประเภทรายได้เข้ารัฐจำแนกตามกลุ่มประเทศปลายทาง (n=1,770)

กลุ่มประเทศปลายทาง	ประเภทรายได้เข้ารัฐ (แฟ้มคดี)			รวม
	ค่าปรับ	มูลค่า ของกลาง	ค่าปรับและมูลค่าของ กลาง	
เขตโอเชียเนีย	83 (98.81)	-	1 (1.19)	84 (100.00)
ทวีปยุโรป	216 (99.08)	1 (0.46)	1 (0.46)	218 (100.00)
ทวีปอเมริกาใต้	27 (100.00)	-	-	27 (100.00)
ทวีปอเมริกาเหนือ	139 (97.20)	2 (1.40)	2 (1.40)	143 (100.00)
ทวีปเอเชีย	1,228 (98.24)	1 (0.08)	21 (1.68)	1,250 (100.00)
ทวีปแอฟริกา	45 (95.74)	-	2 (4.26)	47 (100.00)
อื่น ๆ	1 (100.00)	-	-	1 (100.00)

จากตารางที่ 87 พบว่า แฟ้มคดีที่ดำเนินการจัดเก็บรายได้เข้ารัฐที่ได้มาจากค่าปรับของกลุ่มประเทศปลายทางเป็นเขตโอเชียเนีย ทวีปยุโรป ทวีปอเมริกาใต้ ทวีปอเมริกาเหนือ ทวีปเอเชีย ทวีปแอฟริกา และกลุ่มอื่น ๆ ไม่แตกต่างกันมากนัก ทั้งนี้ พบว่า แฟ้มคดีเป็นกลุ่มอื่น ๆ มีเพียง 1 แฟ้มคดี แฟ้มคดีที่ดำเนินการจัดเก็บรายได้ที่ได้มาจากมูลค่าของกลางของกลุ่มประเทศปลายทางเป็นทวีปอเมริกาเหนือมากกว่ากลุ่มประเทศปลายทางอื่น (ร้อยละ 1.40) และแฟ้มคดีที่มีการจัดเก็บรายได้ที่ได้มาจากค่าปรับและมูลค่าของกลางของกลุ่มประเทศปลายทางเป็นทวีปแอฟริกา มากกว่ากลุ่มประเทศปลายทางอื่น (ร้อยละ 2.46)

ตารางที่ 88 การเปรียบเทียบผลรวมของรายได้เข้ารัฐจำแนกตามกลุ่มประเทศปลายทาง (n=1,770)

กลุ่มประเทศ ปลายทาง	ผลรวมของรายได้เข้ารัฐ (บาท)			รวม
	ค่าปรับ	มูลค่า ของกลาง	ค่าปรับและมูลค่า ของกลาง	
เขตโอเชียเนีย	66,500.00	-	851,050.00	917,550.00
ทวีปยุโรป	163,500.00	87,500.00	34,384,100.00	34,635,100.00
ทวีปอเมริกาใต้	23,000.00	-	-	23,000.00
ทวีปอเมริกาเหนือ	112,500.00	807,678.00	9,921,221.80	10,841,399.80
ทวีปเอเชีย	1,021,511.00	1,258,725.60	135,173,922.77	137,454,159.37
ทวีปแอฟริกา	32,000.00	-	11,734,899.00	11,766,899.00
อื่น ๆ	500.00	-	-	500.00

จากตารางที่ 88 พบว่า ผลรวมของรายได้เข้ารัฐที่ดำเนินการจัดเก็บมาจากกลุ่มประเทศปลายทาง เป็นทวีปเอเชีย มากที่สุด รองลงมาคือ ทวีปยุโรป ทวีปแอฟริกา ทวีปอเมริกาเหนือ เขตโอเชียเนีย และทวีปอเมริกาใต้ (คิดเป็นจำนวนเงิน 137,454,159.37 บาท, 34,635,100.00 บาท, 11,766,899.00 บาท, 10,841,399.80 บาท, 917,550.00 บาท และ 23,000.00 บาท ตามลำดับ) โดยเมื่อพิจารณาประเภทของรายได้แล้ว พบว่า ผลรวมของรายได้เข้ารัฐที่ดำเนินการจัดเก็บเป็นค่าปรับ มูลค่าของกลาง และค่าปรับ และมูลค่าของกลาง ซึ่งทั้งหมดจัดเก็บมาจากทวีปเอเชียมากที่สุด

บทที่ 5

สรุปผลวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินคดีศาลการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560: กรณีศึกษา สำนักงานศาลการทำเรือแหลมฉบัง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงลักษณะของชุดข้อมูลคดีศาลการ เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินคดีศาลการ และเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินคดีศาลการ โดยจำแนกตามลักษณะของชุดข้อมูลคดี สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

สรุปผลวิจัย

จากจำนวนแพ้มคดีที่เข้าสู่ขั้นตอนหรือกระบวนการของฝ่ายคดี สำนักงานศาลการทำเรือแหลมฉบัง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ซึ่งมีได้หมายรวมถึงแพ้มคดีที่ผู้กระทำความผิดไม่ยินยอมที่จะการดำเนินการระงับคดีในชั้นศาลการ (ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2559 ถึงวันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2560) จำนวน 5,353 คดี พบรายละเอียด ดังนี้

ลักษณะของชุดข้อมูลคดีศาลการ

ลักษณะของผู้ดำเนินคดีศาลการ พบว่า แพ้มคดีส่วนใหญ่ ผู้ดำเนินคดีเป็นผู้กล่าวหา (เจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้า) และอยู่ในระดับชำนาญการมากที่สุด โดยมีช่วงอายุราชการ 1-10 ปี มากที่สุด ค่าเฉลี่ยของอายุราชการ คือ 14.47 ปี (SD = 10.90 ปี)

ลักษณะของข้อมูลคดีศาลการ พบว่า แพ้มคดีส่วนใหญ่ ผู้ถูกกล่าวหา เป็นประเภณีบุคคล ได้แก่ บริษัทจำกัด มากที่สุด หน่วยงานที่ตรวจพบความผิดส่วนใหญ่ คือ ส่วนบริการศาลการ 1 แพ้มคดีส่วนใหญ่ เป็นใบขนสินค้าขาเข้า ได้แก่ ใบขนสินค้าขาเข้า มากที่สุด และแพ้มคดีเป็นกลุ่มสินค้า หมวดที่ 17 มากที่สุด (เมื่อจำแนกเป็นหมวดตามพิกัดอัตราศาลการ) ซึ่งจัดเป็นสินค้าประเภทรถยนต์ และส่วนประกอบของรถยนต์ ระบบกันสะเทือนและส่วนประกอบของดังกล่าว (รวมถึงใช้ก๊อบ) รถจักรยานยนต์ เรือ รองลงมาเป็นหมวดที่ 16 ซึ่งจัดเป็นสินค้าประเภทเครื่องจักรและเครื่องใช้กล เครื่องอุปกรณ์ไฟฟ้า เครื่องยนต์ เครื่องพิมพ์และส่วนประกอบและอุปกรณ์ประกอบของเครื่องพิมพ์ แผงวงจรไฟฟ้า หมวดที่ 7 ซึ่งจัดเป็นสินค้าประเภทเม็ดพลาสติก พลาสติกและของที่ทำด้วยพลาสติก ยางและของที่ทำด้วยยาง และหมวดที่ 15 ซึ่งจัดเป็นสินค้าประเภทเหล็กและของใช้ทำด้วยเหล็ก อะลูมิเนียม และของอื่น ๆ ทำด้วยอะลูมิเนียม นอกจากนี้พบว่า แพ้มคดีส่วนใหญ่ เป็นกรณีสินค้านำเข้า มากกว่าเป็นกรณีสินค้าส่งออก กรณีเป็นสินค้า

นำเข้า กลุ่มประเทศต้นทาง มาจากทวีปเอเชียมากที่สุด ซึ่งมีการนำเข้าสินค้ามาจากประเทศญี่ปุ่น เป็นอันดับหนึ่ง กรณีเป็นสินค้าส่งออก กลุ่มประเทศปลายทาง มาจากทวีปเอเชียมากที่สุด ซึ่งมีการส่งออกสินค้าไปยังประเทศญี่ปุ่นเป็นอันดับหนึ่ง

ผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินคดีศุลกากร

ผลผลิตของการดำเนินคดีศุลกากร พบว่า ปริมาณงานส่วนใหญ่ เป็นประเภทงาน ที่เสร็จสิ้นแล้ว และอยู่ในช่วงระยะเวลา 1-3 วัน มากที่สุด ค่าเฉลี่ยของระยะเวลา คือ 11.79 วัน (SD = 42.22 วัน)

ผลลัพธ์ของการดำเนินคดีศุลกากร พบว่า ฐานความผิดที่ใช้ในการสั่งคดีส่วนใหญ่เป็น ความผิดฐานสำแดงเท็จ ตามมาตรา 99 และผลการดำเนินคดี (การสั่งคดี) พบว่า สั่งคดีเป็นปรับ มากที่สุด รองลงมาคือ ผ่อนผันการปรับ เมื่อพิจารณาฐานความผิดจำแนกตามการสั่งคดี พบว่า ความผิดฐานสำแดงเท็จ ตามมาตรา 99 ความผิดฐานปฏิบัติพิธีการไม่ถูกต้อง และความผิดฐาน สำแดงเท็จ ตามมาตรา 99 และปฏิบัติพิธีการไม่ถูกต้อง เป็นการสั่งคดี ปรับ มากที่สุด รองลงมาคือ ผ่อนผันการปรับ ตามลำดับ ส่วนความผิดฐานสำแดงเท็จหลีกเลี่ยงอากร ตามมาตรา 99, 27 และ ลักลอบและหลีกเลี่ยง ข้อห้าม ข้อจำกัด ตามมาตรา 27 พบว่า เป็นการสั่งคดีทั้งปรับทั้งยึดของ มากที่สุด รองลงมาคือ ยึดของ ผ่อนผันการปรับ และปรับ ตามลำดับ

โดยเพิ่มคดีที่ดำเนินการจัดเก็บรายได้เข้ารัฐส่วนใหญ่เป็นประเภทค่าปรับ รองลงมาคือ ค่าปรับและมูลค่าของกลาง และเป็นมูลค่าของกลาง หากพิจารณาผลรวมของรายได้เข้ารัฐที่ ดำเนินการจัดเก็บมาจากเพิ่มคดีต่าง ๆ พบว่า เป็นเพิ่มคดีประเภทค่าปรับและมูลค่าของกลาง มากที่สุด รองลงมาคือ เพิ่มคดีมูลค่าของกลาง และเพิ่มคดีค่าปรับ (คิดเป็นจำนวนเงิน 1,030,900,034.47 บาท, 141,624,488.80 บาท และ 27,353,117.70 บาท ตามลำดับ)

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินคดีศุลกากรจำแนกตามลักษณะของ ชุดข้อมูลคดีศุลกากร

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินคดีศุลกากรจำแนกตามลักษณะของผู้ ดำเนินคดีศุลกากร พบว่า ส่วนใหญ่ปริมาณงานคดีศุลกากรในปีงบประมาณ 2560 ผู้ดำเนินคดี คือ เจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้า (ผู้กล่าวหา) ซึ่งมีมากกว่านิติกร (ผู้รับผิดชอบคดี) เกือบ 4 เท่า เพิ่มคดีที่มีช่วงระยะเวลาดำเนินการ 1-3 วัน มีผู้ดำเนินคดี คือ เจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้า (ผู้กล่าวหา) ซึ่งมีมากกว่านิติกร (ผู้รับผิดชอบคดี) เกือบ 2 เท่า และเพิ่มคดีที่มีช่วงระยะเวลาดำเนินการ 31 วันขึ้นไป มีผู้ดำเนินคดีเป็นนิติกร (ผู้รับผิดชอบคดี) มากกว่าเจ้าหน้าที่ตรวจปล่อย สินค้า (ผู้กล่าวหา) เกือบ 4 เท่า และพบว่า เพิ่มคดีสำแดงเท็จ ตามมาตรา 99 ผู้ระบุฐานความผิด คือ เจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้า (ผู้กล่าวหา) มากกว่านิติกร (ผู้รับผิดชอบคดี) เกือบ 2 เท่า และ

แฟ้มคดีปฏิบัติพิธีการไม่ถูกต้อง ผู้ระบุนฐานความผิด คือ นิติกร (ผู้รับผิดชอบคดี) มากกว่าเจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้า (ผู้กล่าวหา) ส่วนแฟ้มคดีสำแดงเท็จ ตามมาตรา 99 และปฏิบัติพิธีการไม่ถูกต้อง ผู้ระบุนฐานความผิด คือ เจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้า (ผู้กล่าวหา) ทั้งหมด และพบว่า และแฟ้มคดีที่สั่งคดีแล้ว เป็นคดีมีเจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้า (ผู้กล่าวหา) เป็นผู้ดำเนินการมากกว่าคดีที่มีนิติกร (ผู้รับผิดชอบคดี) เป็นผู้ดำเนินการ ส่วนแฟ้มคดีที่อยู่ระหว่างการดำเนินคดีพบเฉพาะในคดีที่มีนิติกร (ผู้รับผิดชอบคดี) เป็นผู้ดำเนินการ ผลการศึกษาค่าการสั่งคดีจำแนกตามประเภทผู้ดำเนินคดี พบว่า แฟ้มคดีสั่งปรับ ผู้สั่งคดี คือ เจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้า (ผู้กล่าวหา) มากกว่านิติกร (ผู้รับผิดชอบคดี) เกือบ 3 เท่า ส่วนแฟ้มคดีสั่งผ่อนผันการปรับ คือ เจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้า (ผู้กล่าวหา) และนิติกร (ผู้รับผิดชอบคดี) ไม่แตกต่างกันมากนัก

สำหรับรายได้เข้ารัฐ พบว่า เจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้า (ผู้กล่าวหา) มีแฟ้มคดีที่ดำเนินการจัดเก็บรายได้เข้ารัฐที่ได้มาจากค่าปรับมากกว่านิติกร (ผู้รับผิดชอบคดี) ประมาณ 3 เท่า ส่วนแฟ้มคดีที่ดำเนินการจัดเก็บรายได้เข้ารัฐที่ได้มาจากมูลค่าของกลางและค่าปรับและมูลค่าของกลางมีเพียงนิติกร (ผู้รับผิดชอบคดี) ที่ดำเนินการจัดเก็บเท่านั้น ผลรวมของรายได้เข้ารัฐที่ดำเนินการจัดเก็บมาจากเจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้า (ผู้กล่าวหา) น้อยกว่านิติกร (ผู้รับผิดชอบคดี) 1,195,551,640.97 บาท โดยเมื่อพิจารณาประเภทของรายได้แล้ว พบว่า ผลรวมของรายได้เข้ารัฐที่ดำเนินการจัดเก็บเป็นค่าปรับที่จัดเก็บโดยเจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้า (ผู้กล่าวหา) น้อยกว่านิติกร (ผู้รับผิดชอบคดี) ส่วนผลรวมของรายได้เข้ารัฐที่ดำเนินการจัดเก็บเป็นมูลค่าของกลางและค่าปรับและมูลค่าของกลาง มีเพียงนิติกร (ผู้รับผิดชอบคดี) ที่ดำเนินการจัดเก็บเท่านั้น

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินคดีศาลากรจำแนกตามลักษณะของผู้รับผิดชอบคดี (นิติกร) พบว่า นิติกรเป็นระดับปฏิบัติการ ซึ่งมากกว่าระดับชำนาญการเกือบ 4 เท่า โดยมีช่วงอายุราชการ 1-10 ปี มากที่สุด แฟ้มคดีที่มีช่วงระยะเวลาดำเนินการ 1-3 วัน เป็นของนิติกรระดับปฏิบัติการดำเนินการใกล้เคียงกับนิติกรระดับชำนาญการ โดยมีช่วงอายุราชการ 11-20 ปี มากที่สุด และแฟ้มคดีที่มีช่วงระยะเวลาดำเนินการ 31 วันขึ้นไป เป็นของนิติกรระดับปฏิบัติการดำเนินการมากกว่าระดับชำนาญการ โดยมีช่วงอายุราชการ 1-10 ปี มากกว่านิติกรที่มีช่วงอายุราชการ 11-20 ปี ผลการศึกษานฐานความผิดจำแนกตามระดับตำแหน่งและอายุราชการ นิติกร พบว่า แฟ้มคดีสำแดงเท็จ ตามมาตรา 99 ผู้ระบุนฐานความผิด คือ นิติกรทุกช่วงระดับตำแหน่งดำเนินการไม่แตกต่างกันมากนัก โดยมีช่วงอายุราชการ 21 ปีขึ้นไป มากที่สุด แฟ้มคดีปฏิบัติพิธีการไม่ถูกต้อง ผู้ระบุนฐานความผิด คือ นิติกรระดับปฏิบัติการ มากกว่าระดับชำนาญการ 6 เท่า โดยมีช่วงอายุราชการ 1-10 ปี มากกว่าช่วงอายุราชการ 11-20 ปี 6 เท่า แฟ้มสำแดงเท็จ

หลีกเลี่ยงอากร ตามมาตรา 99, 27 ผู้ระบุฐานความผิด คือ นิติกรระดับชำนาญการ มากกว่าระดับปฏิบัติการ 2 เท่า โดยมีช่วงอายุราชการ 21 ปีขึ้นไป มากที่สุด และแฟ้มคดีลักลอบและหลีกเลี่ยงข้อห้าม ข้อจำกัด ตามมาตรา 27 ผู้ระบุฐานความผิด คือ นิติกรระดับปฏิบัติการ มากกว่าระดับชำนาญการ โดยมีช่วงอายุราชการ 1-10 ปี มากกว่าช่วงอายุราชการ 11-20 ปี และแฟ้มคดีที่สั่งคดีแล้ว โดยนิติกรทุกช่วงระดับตำแหน่ง ดำเนินการไม่แตกต่างกันมากนัก โดยช่วงอายุราชการ 1-10 ปี มากที่สุด ส่วนแฟ้มคดีที่อยู่ระหว่างการดำเนินคดี เป็นคดีมีนิติกรระดับปฏิบัติการ น้อยกว่าระดับชำนาญการ เป็นผู้ดำเนินการ โดยช่วงอายุราชการ 11-20 ปี มากที่สุด ผลการศึกษาการสั่งคดีจำแนกตามระดับตำแหน่งและอายุราชการนิติกร พบว่า แฟ้มคดีสั่งปรับ แฟ้มคดียึดของ และแฟ้มคดีทั้งปรับทั้งยึดของ ผู้สั่งคดี คือ นิติกรระดับปฏิบัติการ น้อยกว่านิติกรระดับชำนาญการ โดยช่วงอายุราชการ 21 ปีขึ้นไป มากที่สุด ช่วงอายุราชการ 21 ปีขึ้นไป มากที่สุด และช่วงอายุราชการ 11-20 ปี มากที่สุด ตามลำดับ และแฟ้มคดีสั่งผ่อนผันการปรับ ผู้สั่งคดี คือ นิติกรระดับปฏิบัติการ มากกว่านิติกรระดับชำนาญการประมาณ 4 เท่า โดยช่วงอายุราชการ 1-10 ปี มากกว่าช่วงอายุราชการ 11-20 ปี ประมาณ 4 เท่า

สำหรับรายได้เข้ารัฐ พบว่า นิติกรระดับปฏิบัติการ มีแฟ้มคดีที่ดำเนินการจัดเก็บรายได้เข้ารัฐที่ได้มาจากค่าปรับ น้อยกว่าระดับชำนาญการ โดยมีช่วงอายุราชการ 21 ปีขึ้นไป มากที่สุด และนิติกรระดับปฏิบัติการ มีแฟ้มคดีที่ดำเนินการจัดเก็บรายได้เข้ารัฐที่ได้มาจากค่าปรับและมูลค่าของกลาง มากกว่าระดับชำนาญการ โดยมีช่วงอายุราชการ 1-10 ปี มากที่สุด ส่วนแฟ้มคดีที่ดำเนินการจัดเก็บรายได้เข้ารัฐที่ได้มาจากมูลค่าของกลาง นิติกรทุกช่วงระดับตำแหน่ง และทุกช่วงกลุ่มอายุราชการ ดำเนินการแตกต่างกันไม่มากนัก ผลรวมของรายได้เข้ารัฐที่ดำเนินการจัดเก็บมาจากนิติกรระดับปฏิบัติการ มากกว่าระดับชำนาญการ 835,738,872.95 บาท โดยช่วงอายุราชการ 1-10 ปี มากที่สุด (คิดเป็นจำนวนเงิน 1,016,726,756.96 บาท) โดยเมื่อพิจารณาประเภทของรายได้แล้ว พบว่า ผลรวมของรายได้เข้ารัฐที่ดำเนินการจัดเก็บเป็นค่าปรับที่จัดเก็บโดยนิติกรระดับปฏิบัติการ น้อยกว่าระดับชำนาญการ โดยมีช่วงอายุราชการ 11-20 ปี มากที่สุด ส่วนผลรวมของรายได้เข้ารัฐที่ดำเนินการจัดเก็บเป็นมูลค่าของกลาง และค่าปรับและมูลค่าของกลางที่จัดเก็บโดยนิติกรระดับปฏิบัติการ มากกว่าระดับชำนาญการ โดยช่วงอายุราชการ 1-10 ปี มากที่สุด

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินคดีศุลกากรจำแนกตามลักษณะของผู้กล่าวหา (เจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้า) พบว่า ผู้ดำเนินคดีเป็นเจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้านำระดับปฏิบัติการ ซึ่งน้อยกว่าระดับชำนาญการเกือบ 2 เท่า โดยมีช่วงอายุราชการ 1-10 ปี มากที่สุด

แพ้มคดียี่มีช่วงระยะเวลาดำเนินการ 1-3 วัน เป็นของเจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้าระดับปฏิบัติการ
 ดำเนินการน้อยกว่าระดับชำนาญการ โดยมีมีช่วงอายุราชการ 11-20 ปี มากที่สุด และแพ้มคดียี่มี
 ช่วงระยะเวลาดำเนินการ 31 วันขึ้นไป เป็นของเจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้าระดับปฏิบัติการ
 ดำเนินการใกล้เคียงกับระดับชำนาญการ โดยมีช่วงอายุราชการ 1-10 ปี มากที่สุด อย่างไรก็ตาม
 มีน้อยกว่าร้อยละ 6 ทุกช่วงกลุ่มอายุราชการ ผลการศึกษาฐานความผิดจำแนกตามระดับตำแหน่ง
 และอายุราชการเจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้า พบว่า แพ้มคดียี่สำแดงเท็จ ตามมาตรา 99 ผู้ระบุนฐาน
 ความผิด คือ เจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้าระดับปฏิบัติการ มากกว่าระดับชำนาญการ โดยมีช่วง
 อายุราชการ 31 ปีขึ้นไป มากที่สุด แพ้มคดียี่ปฏิบัติพิธีการไม่ถูกต้อง ผู้ระบุนฐานความผิด คือ
 เจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้าทุกช่วงระดับตำแหน่ง และทุกช่วงกลุ่มอายุราชการ ดำเนินการไม่
 แตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด ส่วนแพ้มคดียี่สำแดงเท็จ ตามมาตรา 99 และปฏิบัติพิธีการไม่ถูกต้อง ผู้ระบุน
 ฐานความผิด คือ เจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้าระดับปฏิบัติการ น้อยกว่าระดับชำนาญการ โดยมี
 ช่วงอายุราชการ 21-30 ปี มากที่สุด และแพ้มคดียี่สังคดีแล้ว โดยเจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้าทุก
 ช่วงระดับตำแหน่ง และทุกช่วงกลุ่มอายุราชการ เป็นผู้ดำเนินการทั้งหมด ผลการศึกษากการสังคดี
 จำแนกตามระดับตำแหน่งและอายุราชการเจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้า พบว่า แพ้มคดียี่สังคดี
 ผู้สังคดี คือ เจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้าระดับปฏิบัติการ น้อยกว่าระดับชำนาญการ โดยมีช่วงอายุ
 ราชการ 21-30 ปี มากที่สุด และแพ้มคดียี่ส่งผ่านผันการปรับ ผู้สังคดี คือ เจ้าหน้าที่ตรวจปล่อย
 สินค้าระดับปฏิบัติการ มากกว่าระดับชำนาญการ โดยช่วงอายุราชการ 31 ปีขึ้นไป มากที่สุด
 สำหรับประเภทของรายได้เข้ารัฐ พบว่า เจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้าทุกช่วงระดับ
 ตำแหน่งและทุกช่วงกลุ่มอายุราชการ มีแพ้มคดียี่ดำเนินการจัดเก็บรายได้เข้ารัฐที่ได้มาจากค่าปรับ
 เท่านั้น ทั้งนี้พบว่า เจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้าจะดำเนินการจัดเก็บรายได้เข้ารัฐที่ได้มาจากค่าปรับ
 เพียงอย่างเดียวเท่านั้น ผลรวมของรายได้เข้ารัฐที่ดำเนินการจัดเก็บมาจากเจ้าหน้าที่ตรวจปล่อย
 สินค้าระดับปฏิบัติการ น้อยกว่าระดับชำนาญการ 661,000.00 บาท โดยช่วงอายุราชการ 1-10 ปี
 มากที่สุด (คิดเป็นจำนวนเงิน 1,041,000.00 บาท) โดยเมื่อพิจารณาประเภทของรายได้แล้ว พบว่า
 ผลรวมของรายได้เข้ารัฐที่ดำเนินการจัดเก็บเป็นค่าปรับเพียงอย่างเดียวเท่านั้น ซึ่งจัดเก็บโดย
 เจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้าระดับปฏิบัติการ น้อยกว่าระดับชำนาญการ โดยช่วงอายุราชการ
 1-10 ปี มากที่สุด

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินคดีศุลกากรจำแนกตามลักษณะของข้อมูลคดีศุลกากร

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินคดีศุลกากรจำแนกตามลักษณะของข้อมูลคดีศุลกากร พบว่า ปริมาณงานคดีศุลกากรในปีงบประมาณ 2560 มีผู้ถูกกล่าวหา ซึ่งเป็นนิติบุคคล มากกว่าผู้ถูกกล่าวหาประเภทอื่น โดยเป็นของส่วนบริการศุลกากร 1 มากที่สุด และเป็นประเภทใบอนุญาตสินค้าขาเข้า มากที่สุด เป็นสินค้ากลุ่มอื่น ๆ มากกว่ากลุ่มสินค้าหมวดอื่น กรณีเป็นสินค้านำเข้า และกรณีเป็นสินค้าส่งออก กลุ่มประเทศต้นทางและกลุ่มประเทศปลายทางเป็นทวีปเอเชียมากกว่ากลุ่มประเทศอื่น

แฟ้มคดีที่มีช่วงระยะเวลาดำเนินการ 1-3 วัน เป็นของผู้ถูกกล่าวหาที่เป็นกลุ่มอื่น ๆ มากที่สุด ทั้งนี้ พบว่า แฟ้มคดีเป็นของผู้ถูกกล่าวหาที่เป็นกลุ่มอื่น ๆ มีเพียง 38 แฟ้มคดี โดยเป็นคดีของศูนย์เอกซเรย์และเทคโนโลยีศุลกากร มากที่สุด และเป็นประเภทใบอนุญาตสินค้าผ่านแดนขาเข้า มากที่สุด ทั้งนี้ พบว่า แฟ้มคดีเป็นประเภทใบอนุญาตสินค้าผ่านแดนขาเข้า มีเพียง 4 แฟ้มคดี เป็นกลุ่มสินค้าหมวดที่ 16, 7, กลุ่มอื่น ๆ และ 15 ใกล้เคียงกัน ยกเว้นกลุ่มสินค้าหมวดที่ 17 กรณีเป็นสินค้านำเข้ากลุ่มประเทศต้นทางเป็นทวีปอเมริกาใต้ มากที่สุด กรณีสินค้าส่งออกกลุ่มประเทศปลายทางเป็นกลุ่มอื่น ๆ มากที่สุด รองลงมาคือ ทวีปแอฟริกา และทวีปอเมริกา ทั้งนี้ พบว่า แฟ้มคดีเป็นกลุ่มอื่น ๆ มีเพียง 1 แฟ้มคดี

ส่วนแฟ้มคดีที่มีช่วงระยะเวลาดำเนินการ 31 วันขึ้นไป เป็นของผู้ถูกกล่าวหาที่เป็นบุคคลธรรมดา มากกว่าผู้ถูกกล่าวหาประเภทอื่น โดยเป็นคดีของส่วนควบคุมทางศุลกากร มากที่สุด และเป็นของทุกประเภทใบอนุญาต เป็นกลุ่มสินค้าทุกหมวดสินค้านำเข้าดำเนินการไม่แตกต่างกันมากนัก กรณีสินค้านำเข้าของกลุ่มประเทศต้นทางเป็นทวีปอเมริกาใต้ มากที่สุด กรณีสินค้าส่งออกของกลุ่มประเทศปลายทางเป็นทวีปเอเชียมากที่สุด

ทั้งนี้ ผลการศึกษารูปร่างความผิดจำแนกตามประเภทผู้ถูกกล่าวหา พบว่า แฟ้มคดีสำแดงเท็จ ตามมาตรา 99 เป็นกลุ่มอื่น ๆ มากที่สุด รองลงมาคือนิติบุคคล ทั้งนี้ พบว่า แฟ้มคดีเป็นของผู้ถูกกล่าวหาที่เป็นอื่น ๆ มีเพียง 38 แฟ้มคดี แฟ้มคดีปฏิบัติพิธีการไม่ถูกต้อง เป็นกลุ่มอื่น ๆ และนิติบุคคล แตกต่างกันไปเล็กน้อย แฟ้มสำแดงเท็จ ตามมาตรา 99 และปฏิบัติพิธีการไม่ถูกต้อง เป็นนิติบุคคลมากกว่าผู้ถูกกล่าวหาประเภทอื่น แฟ้มสำแดงเท็จ หลีกเลียงอากร ตามมาตรา 99, 27 เป็นบุคคลธรรมดา มากที่สุด อย่างไรก็ตาม มีน้อยกว่าร้อยละ 9 ทุกประเภทผู้ถูกกล่าวหา และแฟ้มคดีลักลอบและหลีกเลียง ขื้อห้าม ขื้อกักตุน ตามมาตรา 27 เป็นบุคคลธรรมดา มากกว่าผู้ถูกกล่าวหาประเภทอื่น ผลการศึกษารูปร่างความผิดจำแนกตามหน่วยงานที่ตรวจพบความผิด พบว่า แฟ้มคดี

สำแดงเท็จ ตามมาตรา 99 เป็นของส่วนควบคุมทางศุลกากร มากที่สุด แฟ้มคดีปฏิบัติพิธีการไม่ถูกต้อง เป็นของส่วนบริการกลาง มากกว่าหน่วยงานอื่น แฟ้มสำแดงเท็จ ตามมาตรา 99 และปฏิบัติพิธีการไม่ถูกต้อง เป็นของส่วนบริการศุลกากร 1 มากที่สุด แฟ้มสำแดงเท็จหลีกเลี่ยงอากร ตามมาตรา 99, 27 เป็นของศูนย์เอกซเรย์และเทคโนโลยีศุลกากร มากที่สุด และแฟ้มคดีลักลอบและหลีกเลี่ยง ข้อห้าม ข้อจำกัด ตามมาตรา 27 เป็นของส่วนบริการกลาง มากที่สุด

ผลการศึกษารฐานความผิดจำแนกตามประเภทใบอนุญาต พบว่า แฟ้มคดีสำแดงเท็จ ตามมาตรา 99 เป็นประเภทใบอนุญาตนำเข้า มากที่สุด แฟ้มคดีปฏิบัติพิธีการไม่ถูกต้อง เป็นประเภทใบอนุญาตพิเศษผ่านแดนขาเข้ามากกว่าใบอนุญาตประเภทอื่น แฟ้มสำแดงเท็จ ตามมาตรา 99 และปฏิบัติพิธีการไม่ถูกต้อง เป็นประเภทใบอนุญาตผ่านแดนขาเข้า มากที่สุด รองลงมาคือใบอนุญาตนำเข้าออก ทั้งนี้ พบว่า แฟ้มคดีเป็นประเภทใบอนุญาตผ่านแดนขาเข้า มีเพียง 4 แฟ้มคดี แฟ้มสำแดงเท็จหลีกเลี่ยงอากร ตามมาตรา 99, 27 เป็นประเภทใบอนุญาตนำเข้ามากกว่าใบอนุญาตประเภทอื่น และแฟ้มคดีลักลอบและหลีกเลี่ยง ข้อห้าม ข้อจำกัด ตามมาตรา 27 เป็นประเภทใบอนุญาตพิเศษผ่านแดนขาเข้ามากกว่าใบอนุญาตประเภทอื่น ผลการศึกษารฐานความผิดจำแนกตามกลุ่มสินค้า พบว่า แฟ้มคดีสำแดงเท็จ ตามมาตรา 99 เป็นกลุ่มสินค้านมสดที่ 17 มากที่สุด แฟ้มคดีปฏิบัติพิธีการไม่ถูกต้อง เป็นกลุ่มสินค้านมสดที่ 7 มากกว่ากลุ่มสินค้านมสดอื่น แฟ้มสำแดงเท็จ ตามมาตรา 99 และปฏิบัติพิธีการไม่ถูกต้อง เป็นกลุ่มสินค้านมสดที่ 7 มากที่สุด แฟ้มสำแดงเท็จหลีกเลี่ยงอากร ตามมาตรา 99, 27 เป็นกลุ่มอื่น ๆ มากกว่ากลุ่มสินค้านมสดอื่น และแฟ้มคดีลักลอบและหลีกเลี่ยง ข้อห้าม ข้อจำกัด ตามมาตรา 27 เป็นกลุ่มอื่น ๆ มากกว่ากลุ่มสินค้านมสดอื่น ผลการศึกษารฐานความผิดจำแนกตามกลุ่มประเทศต้นทาง พบว่า แฟ้มคดีสำแดงเท็จ ตามมาตรา 99 เป็นทวีปแอฟริกามากกว่ากลุ่มประเทศต้นทางอื่น ทั้งนี้ พบว่า แฟ้มคดีทวีปแอฟริกา มีเพียง 30 แฟ้มคดี แฟ้มคดีปฏิบัติพิธีการไม่ถูกต้อง เป็นทวีปอเมริกาใต้ มากกว่ากลุ่มประเทศต้นทางอื่น ทั้งนี้ พบว่า แฟ้มคดีทวีปอเมริกาใต้ มีเพียง 23 แฟ้มคดี แฟ้มสำแดงเท็จ ตามมาตรา 99 และปฏิบัติพิธีการไม่ถูกต้อง เป็นทวีปเอเชีย มากที่สุด แฟ้มสำแดงเท็จหลีกเลี่ยงอากร ตามมาตรา 99, 27 เป็นทวีปอเมริกาเหนือมากกว่ากลุ่มประเทศปลายทางอื่น และแฟ้มคดีลักลอบและหลีกเลี่ยง ข้อห้าม ข้อจำกัด ตามมาตรา 27 เป็นทวีปอเมริกาใต้มากกว่ากลุ่มประเทศปลายทางอื่น และผลการศึกษารฐานความผิดจำแนกตามกลุ่มประเทศปลายทาง พบว่า แฟ้มคดีสำแดงเท็จ ตามมาตรา 99 เป็นกลุ่มอื่น ๆ มากที่สุด รองลงมาคือ ทวีปยุโรป และทวีปเอเชีย ทั้งนี้ พบว่า แฟ้มคดีเป็นกลุ่มอื่น ๆ มีเพียง 1 แฟ้มคดี แฟ้มคดีปฏิบัติพิธีการไม่ถูกต้อง เป็นทวีปอเมริกาใต้ มากที่สุด แฟ้มสำแดงเท็จ ตามมาตรา 99 และปฏิบัติพิธีการไม่ถูกต้อง เป็นเขตโอเชียเนีย มากที่สุด แฟ้ม

ลำแดงเท็จหลักเฉียงอากร ตามมาตรา 99, 27 เป็นทวีปอเมริกาเหนือ มากที่สุด และแฟ้มคดี
ลักลอบและหลักเฉียง ข้อห้าม ข้อจำกัด ตามมาตรา 27 เป็นทวีปแอฟริกามากกว่ากลุ่มประเทศ
ปลายทางอื่น

โดยแฟ้มคดีที่สังคดีแล้ว เป็นคดีที่ทุกประเภทผู้ถูกกล่าวหาไม่แตกต่างกันมากนัก และ
แฟ้มคดีที่อยู่ระหว่างการดำเนินคดี เป็นคดีที่มีนิติบุคคล มากที่สุด อย่างไรก็ตามแฟ้มคดี
ที่อยู่ระหว่างการดำเนินคดี มีน้อยกว่าร้อยละ 5 ทุกประเภทผู้ถูกกล่าวหา ผลการศึกษาการสังคดี
จำแนกตามประเภทผู้ถูกกล่าวหา พบว่า แฟ้มคดีสังคดีปรับ เป็นนิติบุคคล มากกว่าบุคคลธรรมดา
เกือบ 6 เท่า แฟ้มคดีสังคดีผ่านแผนการปรับ เป็นกลุ่มอื่น ๆ มากที่สุด ทั้งนี้ พบว่า แฟ้มคดีเป็นของผู้ถูก
กล่าวหาที่เป็นกลุ่มอื่น ๆ มีเพียง 38 แฟ้มคดี แฟ้มคดีสังคดีของ เป็นบุคคลธรรมดา มากที่สุด และ
แฟ้มคดีทั้งปรับทั้งยึดของ เป็นบุคคลธรรมดา มากกว่านิติบุคคล ประมาณ 2 เท่า แฟ้มคดีที่สังคดี
แล้ว เป็นของส่วนบริการศุลกากร 3, ส่วนบริการศุลกากร 2, ส่วนบริการศุลกากร 1 และศูนย์
เอกซเรย์และเทคโนโลยีศุลกากร ใกล้เคียงกัน ยกเว้นส่วนบริการกลาง และส่วนควบคุมทาง
ศุลกากร และแฟ้มคดีที่อยู่ระหว่างการดำเนินคดี เป็นของส่วนควบคุมทางศุลกากร มากที่สุด
ผลการศึกษาการสังคดีจำแนกตามหน่วยงานที่ตรวจพบความผิด พบว่า แฟ้มคดีสังคดีปรับ เป็นของ
ส่วนบริการศุลกากร 1 มากที่สุด แฟ้มคดีสังคดีผ่านแผนการปรับ เป็นของส่วนควบคุมทางศุลกากร
มากที่สุด แฟ้มคดีสังคดีของ เป็นของส่วนบริการกลาง มากที่สุด และแฟ้มคดีสังคดีทั้งปรับทั้งยึดของ
เป็นของส่วนบริการกลาง มากที่สุด แฟ้มคดีที่สังคดีแล้ว เป็นคดีที่เป็นทุกประเภทใบอนุญาตค้าไม่
แตกต่างกันมากนัก และแฟ้มคดีที่อยู่ระหว่างการดำเนินคดี เป็นคดีที่เป็นของใบอนุญาตค้าผ่านแดน
ขาเข้ามากกว่าใบอนุญาตค้าประเภทอื่น ผลการศึกษาการสังคดีจำแนกตามจำแนกตามประเภทใบ
ขนสินค้า พบว่า แฟ้มคดีสังคดีปรับ เป็นประเภทใบอนุญาตค้าขาออก มากที่สุด แฟ้มคดีสังคดีผ่านแผนการ
ปรับ เป็นของใบอนุญาตค้าผ่านแดนขาเข้า มากที่สุด รองลงมาคือ ใบอนุญาตค้าขาเข้า ทั้งนี้ พบว่า
แฟ้มคดีเป็นประเภทใบอนุญาตค้าผ่านแดนขาเข้า มีเพียง 4 แฟ้มคดี แฟ้มคดีสังคดีของ เป็นของใบ
ขนสินค้าพิเศษผ่านแดนขาเข้ามากกว่าใบอนุญาตค้าประเภทอื่น และแฟ้มคดีสังคดีทั้งปรับทั้งยึดของ
เป็นของใบอนุญาตค้าขาเข้ามากกว่าใบอนุญาตค้าประเภทอื่น แฟ้มคดีที่สังคดีแล้ว เป็นคดีที่เป็นกลุ่ม
สินค้าทุกหมวดไม่แตกต่างกันมากนัก และแฟ้มคดีที่อยู่ระหว่างการดำเนินคดี เป็นคดีที่เป็นกลุ่ม
สินค้าหมวดที่ 15 มากที่สุด ผลการศึกษาการสังคดีจำแนกตามกลุ่มสินค้า พบว่า แฟ้มคดีสังคดีปรับ
เป็นกลุ่มสินค้าหมวดที่ 7 มากที่สุด แฟ้มคดีสังคดีผ่านแผนการปรับ เป็นของกลุ่มสินค้าหมวดที่ 15
มากที่สุด แฟ้มคดีสังคดีของ เป็นกลุ่มอื่น ๆ มากที่สุด และแฟ้มคดีสังคดีทั้งปรับทั้งยึดของ เป็นกลุ่มอื่น ๆ
มากกว่ากลุ่มสินค้าหมวดอื่น แฟ้มคดีที่สังคดีแล้ว เป็นคดีที่เป็นทุกกลุ่มประเทศต้นทางไม่แตกต่าง

กันมากนัก และแฟ้มคดีที่อยู่ระหว่างการดำเนินคดี เป็นคดีที่เป็นเขตโอเชียเนีย มากที่สุด ผลการศึกษาการสังคดีจำแนกตามกลุ่มประเทศต้นทาง พบว่า แฟ้มคดีสั่งปรับ เป็นทวีปเอเชีย มากที่สุด แฟ้มคดีสั่งฟ้องผันการปรับ เป็นทวีปทวีปแอฟริกา มากที่สุด แฟ้มคดีสั่งยึดของ เป็นทวีปอเมริกาเหนือมากกว่ากลุ่มประเทศต้นทางอื่น และแฟ้มคดีสั่งทั้งปรับทั้งยึดของ เป็นทวีปอเมริกาใต้ มากกว่ากลุ่มประเทศต้นทางอื่น และแฟ้มคดีที่สั่งคดีแล้ว เป็นคดีที่เป็นทุกกลุ่มประเทศปลายทาง ไม่แตกต่างกันมากนัก ทั้งนี้ พบว่า แฟ้มคดีเป็นกลุ่มอื่นๆ มีเพียง 1 แฟ้มคดี ส่วนแฟ้มคดีที่อยู่ระหว่างการดำเนินคดี เป็นคดีที่เป็นของทวีปแอฟริกามากกว่ากลุ่มประเทศปลายทางอื่น ผลการศึกษาการสังคดีจำแนกตามกลุ่มประเทศปลายทาง พบว่า แฟ้มคดีสั่งปรับ เป็นทวีปอเมริกาใต้ กับกลุ่มอื่น ๆ มากที่สุด รองลงมาคือ เขตโอเชียเนีย ทวีปแอฟริกา และทวีปยุโรป ตามลำดับ ทั้งนี้ พบว่า แฟ้มคดีเป็นกลุ่มอื่นๆ มีเพียง 1 แฟ้มคดี แฟ้มคดีสั่งฟ้องผันการปรับ เป็นทวีปเอเชีย มากที่สุด แฟ้มคดีสั่งยึดของ เป็นทวีปอเมริกาเหนือมากกว่ากลุ่มประเทศปลายทางอื่น แฟ้มคดีสั่งทั้งปรับทั้งยึดของ เป็นทวีปแอฟริกามากกว่ากลุ่มประเทศปลายทางอื่น

สำหรับประเภทของรายได้เข้ารัฐ พบว่า แฟ้มคดีที่ดำเนินการจัดเก็บรายได้เข้ารัฐ ที่ได้มาจากค่าปรับ เป็นนิติบุคคลมากกว่าบุคคลธรรมดาเกือบ 7 เท่า และแฟ้มคดีที่ดำเนินการจัดเก็บรายได้เข้ารัฐที่ได้มาจากมูลค่าของกลาง เป็นกลุ่มอื่นๆ มากที่สุด รองลงมาคือ บุคคลธรรมดา ทั้งนี้ พบว่า แฟ้มคดีเป็นของผู้ถูกกล่าวหาที่เป็นกลุ่มอื่นๆ มีเพียง 2 แฟ้มคดี ส่วนแฟ้มคดีที่ดำเนินการจัดเก็บรายได้เข้ารัฐที่ได้มาจากค่าปรับและมูลค่าของกลาง เป็นบุคคลธรรมดา มากกว่านิติบุคคลเกือบ 2 เท่า ผลรวมของรายได้เข้ารัฐที่ดำเนินการจัดเก็บมาจากนิติบุคคล มากที่สุด (คิดเป็นจำนวนเงิน 1,178,126,186.67 บาท) โดยเมื่อพิจารณาประเภทของรายได้แล้ว พบว่า ผลรวมของรายได้เข้ารัฐที่ดำเนินการจัดเก็บเป็นค่าปรับ มูลค่าของกลาง และค่าปรับและมูลค่าของกลาง ซึ่งทั้งหมดจัดเก็บมาจากนิติบุคคล มากที่สุด แฟ้มคดีที่ดำเนินการจัดเก็บรายได้เข้ารัฐที่ได้มาจากค่าปรับ เป็นของส่วนบริการศุลกากร 3 มากที่สุด และแฟ้มคดีที่ดำเนินการจัดเก็บรายได้เข้ารัฐที่ได้มาจากมูลค่าของกลาง เป็นของส่วนบริการกลาง มากที่สุด ส่วนแฟ้มคดีที่ดำเนินการจัดเก็บรายได้เข้ารัฐที่ได้มาจากค่าปรับและมูลค่าของกลาง เป็นของส่วนควบคุมทางศุลกากร มากที่สุด ผลรวมของรายได้เข้ารัฐที่ดำเนินการจัดเก็บมาจากส่วนบริการศุลกากร 1 มากที่สุด (คิดเป็นจำนวนเงิน 521,269,885.60 บาท) โดยเมื่อพิจารณาประเภทของรายได้แล้ว พบว่า ผลรวมของรายได้เข้ารัฐที่ดำเนินการจัดเก็บเป็นค่าปรับ และมูลค่าของกลางเป็นของส่วนบริการศุลกากร 1 มากที่สุด และผลรวมของรายได้เข้ารัฐที่ดำเนินการจัดเก็บเป็นค่าปรับและมูลค่าของกลางเป็นของส่วนบริการศุลกากร 2 มากที่สุด แฟ้มคดีที่ดำเนินการจัดเก็บรายได้เข้ารัฐที่ได้มา

จากค่าปรับเป็นประเภทใบอนุญาตผ่านแดนขาเข้ามากที่สุด รองลงมาคือ ใบอนุญาตผ่านแดนขาออก ทั้งนี้ พบว่า แฟ้มคดีเป็นใบอนุญาตผ่านแดนขาเข้า มีเพียง 2 แฟ้มคดี แฟ้มคดีที่ดำเนินการจัดเก็บรายได้ที่ได้มาจากมูลค่าของกลางเป็นประเภทใบอนุญาตพิเศษผ่านแดนขาเข้ามากกว่าใบอนุญาตประเภทอื่น และแฟ้มคดีที่มีการจัดเก็บรายได้ที่ได้มาจากค่าปรับและมูลค่าของกลางเป็นประเภทใบอนุญาตผ่านแดนขาเข้ามากกว่าใบอนุญาตประเภทอื่น ผลรวมของรายได้เข้ารัฐที่ดำเนินการจัดเก็บมาจากประเภทใบอนุญาตผ่านแดนขาเข้า มากที่สุด (คิดเป็นจำนวนเงิน 1,003,962,753.90 บาท) โดยเมื่อพิจารณาประเภทของรายได้แล้ว พบว่า ผลรวมของรายได้เข้ารัฐที่ดำเนินการจัดเก็บเป็นค่าปรับ มูลค่าของกลาง และค่าปรับ และมูลค่าของกลาง ซึ่งทั้งหมดจัดเก็บมาจากประเภทใบอนุญาตผ่านแดนขาเข้า มากที่สุด แฟ้มคดีที่ดำเนินการจัดเก็บรายได้เข้ารัฐที่ได้มาจากค่าปรับเป็นกลุ่มสินค้าหมวดที่ 15 มากที่สุด แฟ้มคดีที่ดำเนินการจัดเก็บรายได้ที่ได้มาจากมูลค่าของกลางเป็นกลุ่มอื่น ๆ มากที่สุด และแฟ้มคดีที่มีการจัดเก็บรายได้ที่ได้มาจากค่าปรับและมูลค่าของกลางเป็นกลุ่มอื่น ๆ มากกว่ากลุ่มสินค้าหมวดอื่น ผลรวมของรายได้เข้ารัฐที่ดำเนินการจัดเก็บมาจากกลุ่มสินค้าหมวดที่ 17 มากที่สุด (คิดเป็นจำนวนเงิน 541,007,209.20 บาท) โดยเมื่อพิจารณาประเภทของรายได้แล้ว พบว่า ผลรวมของรายได้เข้ารัฐที่ดำเนินการจัดเก็บเป็นค่าปรับ มาจากกลุ่มสินค้าหมวดที่ 15 มากที่สุด และผลรวมของรายได้เข้ารัฐที่ดำเนินการจัดเก็บเป็นมูลค่าของกลาง และค่าปรับ และมูลค่าของกลาง มาจากกลุ่มสินค้าหมวดที่ 17 มากที่สุด แฟ้มคดีที่ดำเนินการจัดเก็บรายได้เข้ารัฐที่ได้มาจากค่าปรับของกลุ่มประเทศต้นทางเป็นทวีปแอฟริกา มากที่สุด รองลงมาคือ ทวีปเอเชีย ทั้งนี้ พบว่า แฟ้มคดีทวีปแอฟริกา มีเพียง 7 แฟ้มคดี แฟ้มคดีที่ดำเนินการจัดเก็บรายได้ที่ได้มาจากมูลค่าของกลางของกลุ่มประเทศต้นทางเป็นเขตเอเชียเนียบ มากที่สุด รองลงมาคือ ทวีปอเมริกาเหนือ และแฟ้มคดีที่มีการจัดเก็บรายได้ที่ได้มาจากค่าปรับและมูลค่าของกลางของกลุ่มประเทศต้นทางเป็นทวีปทวีปอเมริกาใต้มากกว่ากลุ่มประเทศต้นทางอื่น ทั้งนี้ พบว่า แฟ้มคดีทวีปอเมริกาใต้ มีเพียง 13 แฟ้มคดี ผลรวมของรายได้เข้ารัฐที่ดำเนินการจัดเก็บมาจากกลุ่มประเทศต้นทาง เป็นทวีปเอเชีย มากที่สุด (คิดเป็นจำนวนเงิน 823,585,105.60 บาท) โดยเมื่อพิจารณาประเภทของรายได้แล้ว พบว่า ผลรวมของรายได้เข้ารัฐที่ดำเนินการจัดเก็บเป็นค่าปรับ มูลค่าของกลาง และค่าปรับ และมูลค่าของกลาง ซึ่งทั้งหมดจัดเก็บมาจากทวีปเอเชีย มากที่สุด และแฟ้มคดีที่ดำเนินการจัดเก็บรายได้เข้ารัฐที่ได้มาจากค่าปรับของกลุ่มประเทศปลายทางทุกกลุ่มไม่แตกต่างกันมากนัก ทั้งนี้ พบว่า แฟ้มคดีเป็นกลุ่มอื่น ๆ มีเพียง 1 แฟ้มคดี แฟ้มคดีที่ดำเนินการจัดเก็บรายได้ที่ได้มาจากมูลค่าของกลางของกลุ่มประเทศปลายทางเป็นทวีปอเมริกาเหนือมากกว่ากลุ่มประเทศปลายทางอื่น แฟ้มคดีที่มีการจัดเก็บรายได้ที่ได้มาจากค่าปรับและมูลค่าของกลางของกลุ่ม

ประเทศปลายทางเป็นทวีปแอฟริกามากกว่ากลุ่มประเทศปลายทางอื่น ผลรวมของรายได้เข้ารัฐที่ดำเนินการจัดเก็บมาจากกลุ่มประเทศปลายทาง เป็นทวีปเอเชีย มากที่สุด (คิดเป็นจำนวนเงิน 137,454,159.37 บาท) โดยเมื่อพิจารณาประเภทของรายได้แล้ว พบว่า ผลรวมของรายได้เข้ารัฐที่ดำเนินการจัดเก็บเป็นค่าปรับ มูลค่าของกลาง และค่าปรับ และมูลค่าของกลาง ซึ่งทั้งหมดจัดเก็บมาจากทวีปเอเชีย มากที่สุด

อภิปรายผล

จากจำนวนแพ้มคดีที่เข้าสู่ขั้นตอนหรือกระบวนการของฝ่ายคดี สำนักงานศาลทหารท่าเรือแหลมฉบัง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ซึ่งไม่ได้หมายรวมถึงแพ้มคดีที่ผู้กระทำความผิดไม่ยินยอมที่จะการดำเนินการระงับคดีในชั้นศาลทหาร (ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2559 ถึงวันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2560) จำนวน 5,353 คดี มีประเด็นที่น่าสนใจและนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ผู้ดำเนินคดีส่วนใหญ่เป็นผู้กล่าวหา (เจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้า) นั้นแสดงให้เห็นว่าแพ้มคดีศาลทหารส่วนใหญ่ที่เกิดขึ้นนั้น ล้วนแล้วแต่เป็นคดีที่สามารถดำเนินการสั่งคดีไปก่อนได้ โดยอาศัยอำนาจและหน้าที่ของผู้กล่าวหา (เจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้า) ตามคำสั่งสำนักงานศาลทหารท่าเรือแหลมฉบัง ที่ 6/2557 เรื่อง มอบหมายการสั่งคดีไปก่อนตามประมวลระเบียบปฏิบัติศาลทหาร พ.ศ.2556 ประกอบกับการดำเนินคดีสำหรับการกระทำความผิดตามกฎหมายศาลทหาร มีลักษณะพิเศษที่แตกต่างจากการกระทำความผิดตามกฎหมายอื่น กล่าวคือ นอกจากจะดำเนินคดีตามกระบวนการยุติธรรมโดยพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการจนถึงการฟ้องร้องต่อศาลแล้ว กฎหมายศาลทหารยังได้ให้อำนาจแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา 102 และมาตรา 102 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติศาลทหาร พระพุทธศักราช 2469 ที่จะดำเนินการด้านคดีเพื่อให้คดีเสร็จสิ้นโดยไม่ต้องฟ้องร้องคดีต่อศาลก็ได้ (มาโนช รอดสม, 2558, หน้า 247) ดังที่กล่าวมาข้างต้นผู้ดำเนินคดีจึงจะต้องเป็นผู้ที่มีความละเอียด รอบคอบ อีกทั้งต้องมีความรู้ความเชี่ยวชาญทางด้านกฎหมายศาลทหาร ระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ตลอดจนกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นเพื่อให้กระบวนการพิจารณาคดีศาลทหารหนึ่ง ๆ เป็นไปด้วยความถูกต้อง เป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย จึงเป็นเรื่องจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการมอบหมายงานด้านคดี (ประเภทที่สามารถดำเนินการสั่งคดีไปก่อนได้) ให้กับผู้กล่าวหา (เจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้า) ที่มีคุณวุฒิ วิทยุฒิ ตลอดจนประสบการณ์ทำงานที่ค่อนข้างสูง (ระดับตำแหน่งชำนาญการ) ทำหน้าที่เป็นกำลังหลักที่สำคัญของการดำเนินงานด้านคดีศาลทหารต่อไป

2. จากจำนวนแฟ้มคดีศาลการทั้งหมด พบว่า ผู้ถูกกล่าวหา เป็นประเภทนิติบุคคล ซึ่งได้แก่ บริษัทจำกัด มากที่สุด ทั้งนี้ นิติบุคคลเป็นบุคคลซึ่งกฎหมายให้สมมติตนเองขึ้นมาเป็นนิติบุคคลที่มีสิทธิเทียบเท่ากับบุคคลธรรมดาได้ และความสะดวกในการทำธุรกรรมต่าง ๆ ผู้ประกอบการนำเข้าสู่ส่งออกจึงต้องมีการจดทะเบียนธุรกิจเป็นประเภทนิติบุคคล เพื่อให้ตนเองสามารถประกอบธุรกิจด้านการนำเข้าส่งออกได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย โดยข้อมูลการจดทะเบียนธุรกิจจากกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ในช่วงปี 2554 จนถึง 2561 นั้น มีธุรกิจที่จดทะเบียนและมีสถานะดำเนินกิจการอยู่ทั้งสิ้น จำนวนสูงถึง 685,718 ราย คิดเป็นมูลค่าทุนจดทะเบียนรวมทั้งหมด 17.16 ล้านล้านบาท หากแบ่งตามประเภทการดำเนินกิจการ พบว่า เป็นบริษัทจำกัด จำนวน 502,368 ราย คิดเป็นร้อยละ 73.20 เป็นห้างหุ้นส่วนจำกัด/ ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล จำนวน 182,173 ราย คิดเป็นร้อยละ 26.60 และเป็นบริษัทมหาชนจำกัด จำนวน 1,177 ราย คิดเป็นร้อยละ 0.20 ดังนั้นจากข้อมูลดังกล่าวจำนวนผู้จดทะเบียนเป็นประเภทนิติบุคคลที่ดำเนินกิจการเป็นบริษัทจำกัดสูงสุด จึงสอดคล้องกับจำนวนแฟ้มคดีศาลการที่พบว่า ผู้ถูกกล่าวหาส่วนใหญ่เป็นประเภทนิติบุคคล ซึ่งได้แก่ บริษัทจำกัด มากที่สุดเช่นกัน

3. หน่วยงานที่ตรวจพบความผิดส่วนใหญ่ เป็นส่วนบริการศาลการ 1 อาจเนื่องจากปริมาณการนำเข้าส่งออก ณ ส่วนบริการศาลการ 1 ที่สูงกว่าหน่วยงานอื่น ทั้งนี้เป็นเพราะโครงสร้างการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบงานในส่วนบริการศาลการ 1 ยังครอบคลุมไปถึงความรับผิดชอบในเขตพื้นที่ของผู้ประกอบการท่าเรือ (Terminal) (ท่าเรือเอกชน) ซึ่งเป็นท่าเทียบเรือสินค้า และอยู่ภายใต้การควบคุมทางศาลการ ได้แก่ (สำนักงานศาลการท่าเรือแหลมฉบัง, 2559)

1. บริษัท แอลซีบีคอนเทนเนอร์ เทอร์มินัล 1 จำกัด
2. บริษัท เอเวอร์กรีน คอนเทนเนอร์ จำกัด
3. บริษัท อีสเทิร์นซีแหลมฉบัง เทอร์มินัล จำกัด
4. บริษัท แอล ซีเอ็ม ที จำกัด
5. บริษัท ทีไอ พีเอส จำกัด
6. บริษัท แหลมฉบัง อินเตอร์เนชั่นแนลเทอร์มินัล จำกัด
7. ท่าเทียบเรือ ซี3 ท่าเรือแหลมฉบัง

ทำให้เมื่อส่วนบริการศาลการ 1 รับผิดชอบดูแลท่าเทียบเรือสินค้าเป็นจำนวนมากแล้ว ปริมาณการนำเข้าส่งออกสินค้า จึงมีปริมาณมากตามไปด้วย ประกอบกับการนำเข้าส่งออกสินค้า ยังมีความเกี่ยวพันว่าด้วยเรื่องการปฏิบัติพิธีการศาลการด้วย ดังนั้นโอกาสที่ผู้ประกอบการนำเข้าส่งออกจะพยายามกระทำความผิดเพื่อหลีกเลี่ยงการชำระภาษีอากร ณ หน่วยงานบริการศาลการ

โดยใช้กลวิธีต่าง ๆ จึงเป็นไปได้ค่อนข้างสูง และสอดคล้องกับจำนวนแฟ้มคดีศุลกากรที่รับมาจาก ส่วนบริการศุลกากร 1 ที่เป็นผู้ตรวจพบความผิดที่ค่อนข้างสูงด้วยเช่นกัน

4. จำนวนแฟ้มคดีศุลกากรส่วนใหญ่ เป็นคดีที่มาจากกรณำเข้าสินค้า มากกว่าการ ส่งออกสินค้า ดังนั้นแล้วประเภทใบอนุญาตจึงเป็นประเภทใบอนุญาตนำเข้ามากที่สุด ทั้งนี้ เหตุผลและวัตถุประสงค์ในการจัดเก็บอากรขาเข้า ประกอบด้วย 1) เพื่อเป็นแหล่งรายได้ของรัฐ 2) เพื่อส่งเสริมและให้ความคุ้มครองอุตสาหกรรมภายในประเทศ 3) เพื่อส่งเสริมด้านเกษตรกรรม เพื่อแก้ไขสภาวะทางสังคม 4) เพื่อใช้เป็นมาตรการส่งเสริมการส่งออก (ฉันทลักษณ์ เจริญศักดิ์, 2552, หน้า 14-15) ดังที่กล่าวมาด้วยเหตุผลและวัตถุประสงค์ข้างต้น การนำเข้าสินค้านำเข้าย่อมต้องมี ค่าภาษีอากรแทบทั้งสิ้น เว้นแต่สินค้านำเข้าบางรายการที่จะรับสิทธิประโยชน์หรือใช้สิทธิพิเศษต่าง ๆ เพื่อยกเว้นหรือลดหย่อนค่าภาษีอากรได้ ซึ่งต่างกับการส่งออกสินค้าที่รัฐบาลพยายามส่งเสริม ศักยภาพและสนับสนุนผู้ประกอบการเพื่อการส่งออกอย่างเต็มที่ มีเพียงสินค้าไม่กี่รายการเท่านั้น ที่ยังต้องเสียค่าภาษีอากร นอกนั้นอากรขาออกเป็นศูนย์ รวมทั้งสินค้านำเข้าบางรายการที่จำแนก เป็นหมวดตามพระราชกำหนด พิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2559 มีอัตราค่าภาษีอากร ที่สูงมาก นั่นอาจเป็นเหตุผลที่ทำให้ผู้ประกอบการนำเข้าส่งออกมักจะพยายามกระทำความผิด เพื่อหลีกเลี่ยงการชำระค่าภาษีอากร โดยใช้กลวิธีต่าง ๆ จึงส่งผลกระทบต่อการจัดเก็บภาษีอากร ที่ไม่เป็นไปตามเป้าประสงค์อีกด้วย

5. กรณีนำเข้าสินค้า กลุ่มประเทศต้นทางในการนำเข้ามาจากทวีปเอเชียมากที่สุด ประกอบกับสินค้าเป็นกลุ่มสินค้าหมวดที่ 17 มากที่สุด รองลงมาเป็นหมวดที่ 16 (เมื่อจำแนกเป็น หมวดตามพิกัดอัตราศุลกากร) ทั้งนี้สอดคล้องกับข้อมูลสถิติสินค้าที่มีอากรขาเข้าสูงสุด 10 อันดับ แรก (ปีงบประมาณ 2559) พบว่า อันดับที่ 1 เป็นสินค้าประเภทยานยนต์และส่วนประกอบ อันดับ ที่ 2 เป็นประเภทเครื่องจักรและส่วนประกอบ และอันดับที่ 3 เป็นประเภทเครื่องอุปโภคบริโภคไฟฟ้าและ ส่วนประกอบ ตามลำดับ ซึ่งกลุ่มสินค้านี้ดังกล่าวข้างต้นจัดอยู่ในกลุ่มสินค้าหมวดที่ 17 และ 16 ด้วย เช่นกัน (สำนักงานศุลกากรท่าเรือแหลมฉบัง, พ.ศ. 2559)

การศึกษาผลผลิตของการดำเนินคดีศุลกากร พบว่า ปริมาณงานส่วนใหญ่ เป็นประเภท งานที่เสร็จสิ้นแล้ว อยู่ในช่วงระยะเวลา 1-3 วัน มากที่สุด นั่นเป็นเพราะมีการกำหนดขั้นตอนหรือ กระบวนการเกี่ยวกับการดำเนินคดีศุลกากรของฝ่ายคดีมีความชัดเจน (ตามแผนผังขั้นตอนหรือ กระบวนการเกี่ยวกับการดำเนินคดีศุลกากรของฝ่ายคดี สำนักงานศุลกากรท่าเรือแหลมฉบัง) ทำให้สามารถดำเนินงานต่อแฟ้มคดีหนึ่ง ๆ เป็นไปด้วยความรวดเร็ว นอกจากนี้ยังพอสามารถแบ่ง ลักษณะงานที่ค่อนข้างง่ายกว่า (กรณีสิ่งคดีไปก่อน) และลักษณะงานที่ค่อนข้างยากกว่า (กรณีทำ

การจับกุม) นอกจากกันได้พอสังเขป ทั้งนี้ความยากง่ายของงานยังมีผลต่อระยะเวลาที่ใช้
ดำเนินการ

ส่วนการศึกษาผลลัพธ์ของการดำเนินคดีศาลอาญา พบว่า ฐานความผิดที่ใช้ในการสั่งคดี
ส่วนใหญ่เป็นความผิดฐานล่าช้า ตามมาตรา 99 นั้นแสดงให้เห็นว่าจำนวนแพ้มคดีที่เกิดขึ้น
ส่วนใหญ่เป็นความผิดสถานเบา ซึ่งสามารถแบ่งลักษณะฐานความผิดออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่ม
ของความผิดสถานเบา ได้แก่ ล่าช้า ตามมาตรา 99, ปฏิบัติพิธีการไม่ถูกต้อง และล่าช้า
ตามมาตรา 99 และปฏิบัติพิธีการไม่ถูกต้อง และกลุ่มของความผิดสถานหนัก ได้แก่ ล่าช้า
หลีกเลี่ยงอากร ตามมาตรา 99, 27 และลักลอบและหลีกเลี่ยง ข้อห้าม ข้อจำกัด ตามมาตรา 27
ประกอบกับฐานความผิดยังถูกใช้เพื่อพิจารณาในการสั่งคดีต่อไป ซึ่งผลการดำเนินคดีส่วนใหญ่
เป็นประเภทสั่งคดีที่เป็นปรับมากที่สุด นั้นแสดงให้เห็นว่าจำนวนแพ้มคดีที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่มีโทษ
สถานเบา ซึ่งสามารถแบ่งลักษณะการสั่งคดีออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มของโทษสถานเบา ได้แก่ สั่ง
ปรับ และสั่งผ่อนผันการปรับ และกลุ่มของโทษสถานหนัก ได้แก่ สั่งยึดของ สั่งทั้งปรับทั้งยึดของ
นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาถึงฐานความผิดกับการสั่งคดีแล้ว ยังพบว่า กลุ่มของความผิด และกลุ่ม
ของโทษ มีลักษณะของความสัมพันธ์ที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ กลุ่มของความผิดสถาน
เบา จะมีความสัมพันธ์กับกลุ่มของโทษสถานเบา และกลุ่มของความผิดสถานหนัก จะมีความ
สัมพันธ์กับกลุ่มของโทษสถานหนัก

จากจำนวนแพ้มคดีที่ดำเนินการจัดเก็บรายได้เข้ารัฐส่วนใหญ่เป็นค่าปรับ รองลงมาคือ
ค่าปรับและมูลค่าของกลาง และเป็นมูลค่าของกลาง ทั้งนี้ หากพิจารณาผลรวมของรายได้เข้ารัฐที่
ดำเนินการจัดเก็บรายได้แล้ว พบว่า เป็นแพ้มคดีค่าปรับและมูลค่าของกลางมากที่สุด รองลงมา
คือ แพ้มคดีมูลค่าของกลาง และแพ้มคดีค่าปรับ

เมื่อพิจารณาถึงรายได้ที่เข้ารัฐแล้ว สามารถแบ่งการพิจารณาออกได้เป็น 2 ประเด็นคือ

1. หากพิจารณาแพ้มคดีแล้ว ส่วนใหญ่เป็นประเภทค่าปรับ ที่สามารถดำเนินการ
จัดเก็บรายได้เข้ารัฐได้เป็นจำนวนเงิน 27,353,117.70 บาท
2. หากพิจารณาที่ผลรวมของรายได้แล้ว เป็นประเภทค่าปรับและมูลค่าของกลางที่
สามารถดำเนินการจัดเก็บรายได้เข้ารัฐได้มากที่สุด เป็นจำนวนเงิน 1,030,900,034.47 บาท

สำหรับประเภทค่าปรับนั้น มีกำหนดอัตราเปรียบเทียบปรับสำหรับเป็นเกณฑ์ในการ
พิจารณาเปรียบเทียบงดการฟ้องร้องตามพระราชบัญญัติศาลอาญาไว้แล้ว ส่วนประเภทค่าปรับและ
มูลค่าของกลาง เป็นรายได้เข้ารัฐ ที่มาจากประเภทค่าปรับ และประเภทมูลค่าของกลาง นั่นคือ
นอกจากประเภทค่าปรับข้างต้นแล้ว ยังมีประเภทมูลค่าของกลางที่มีการคำนวณจากราคาและ

ภาษีอากร ทั้งนี้ กลุ่มสินค้าบางหมวด ซึ่งเป็นกลุ่มสินค้าที่จำแนกเป็นหมวดตามพระราชกำหนด พิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2559 มีอัตราค่าภาษีอากรที่สูงมาก จึงทำให้ถึงแม้ว่าส่วนใหญ่ จะเป็นแฟ้มคดีจากค่าปรับแต่เมื่อพิจารณาที่ผลรวมของรายได้แล้วพบว่ายังน้อยกว่าแฟ้มคดีค่าปรับ และมูลค่าของกลาง

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินคดีศุลกากรจำแนกตามลักษณะของผู้ ดำเนินคดีศุลกากร พบว่า จำนวนแฟ้มคดีที่มีช่วงระยะเวลาดำเนินการ 31 วันขึ้นไป เป็นของ นิติกร (ผู้รับผิดชอบคดี) มากกว่าเจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้า (ผู้กล่าวหา) ซึ่งเป็นผู้ดำเนินการเกือบ 4 เท่า และจำนวนแฟ้มคดีที่อยู่ระหว่างการดำเนินคดี พบเฉพาะในคดีที่มีนิติกร (ผู้รับผิดชอบคดี) เป็นผู้ดำเนินการ ซึ่งอาจกล่าวโดยรวมทั้งแฟ้มคดีที่มีช่วงระยะเวลาดำเนินการ 31 วันขึ้นไป และ แฟ้มคดีที่อยู่ระหว่างการดำเนินคดี (ยังไม่เสร็จสิ้น) เป็นลักษณะงานที่ค่อนข้างยาก (กรณีทำการ จับกุม) และจะต้องส่งเรื่องดังกล่าวให้แก่นิติกรเป็นผู้ดำเนินการ (ตามแผนผังขั้นตอนหรือ กระบวนการเกี่ยวกับการดำเนินคดีศุลกากรของฝ่ายคดี สำนักงานศุลกากรท่าเรือแหลมฉบัง) ซึ่งเป็นลักษณะของคดีที่มีความผิด และบทลงโทษที่ค่อนข้างหนัก ดังนั้นเพื่อให้กระบวนการพิจารณา คดีเป็นไปด้วยความถูกต้อง และเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย จึงจำเป็นต้องอาศัยเอกสาร และข้อมูลที่ ครบถ้วน ประกอบเป็นพยานหลักฐาน เพื่อประโยชน์ต่อการพิจารณาคดีแก่เจ้าหน้าที่ ทั้งนี้อาจจะ ต้องใช้ระยะเวลาพอสมควร

จำนวนแฟ้มคดีสั่งปรับ ผู้ส่งคดี คือ เจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้า (ผู้กล่าวหา) มากกว่า นิติกร (ผู้รับผิดชอบคดี) เกือบ 3 เท่า และหากพิจารณาที่ผลรวมของรายได้เข้ารัฐที่ดำเนินการ จัดเก็บมาจากเจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้า (ผู้กล่าวหา) น้อยกว่านิติกร (ผู้รับผิดชอบคดี) คิดเป็น จำนวนเงิน 1,195,551,640.97 บาท โดยเมื่อพิจารณาประเภทของรายได้แล้ว พบว่า ผลรวมของ รายได้เข้ารัฐที่ดำเนินการจัดเก็บเป็นค่าปรับที่จัดเก็บโดยเจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้า (ผู้กล่าวหา) น้อยกว่านิติกร (ผู้รับผิดชอบคดี) ส่วนผลรวมของรายได้เข้ารัฐที่ดำเนินการจัดเก็บเป็นมูลค่าของ กลาง และค่าปรับและมูลค่าของกลาง มีเพียงนิติกร (ผู้รับผิดชอบคดี) ที่ดำเนินการจัดเก็บเท่านั้น ทั้งนี้ เพราะแฟ้มคดีสั่งปรับเป็นการส่งคดีที่เจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้า (ผู้กล่าวหา) มีอำนาจสั่งคดี ได้ และยังเป็นลักษณะการส่งคดีที่อยู่ในกลุ่มของโทษสถานเบา ได้แก่ สั่งปรับ และสั่งผ่อนผันการ ปรับ เท่านั้น หากพิจารณาแล้วรายได้เข้ารัฐจึงมาจากประเภทค่าปรับเพียงอย่างเดียว ส่วนผ่อนผัน การปรับไม่ถือว่าเป็นการจัดเก็บรายได้เข้ารัฐ สำหรับผลรวมของรายได้เข้ารัฐทั้งหมด กับรายได้ด้าน พบว่า เจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้า (ผู้กล่าวหา) ดำเนินการจัดเก็บรายได้เข้ารัฐได้น้อยกว่านิติกร (ผู้รับผิดชอบคดี) ประกอบกับลักษณะการส่งคดีที่อยู่ในกลุ่มของโทษสถานหนัก ได้แก่ สั่งยึดของ

สั่งทั้งปรับทั้งยึดของ มีเพียงนิติกร (ผู้รับผิดชอบคดี) เท่านั้นที่เป็นผู้มีอำนาจในการสั่งคดีดังกล่าว จึงทำให้การจัดเก็บรายได้ทั้งหมดไม่ว่าจะมาจากประเภทค่าปรับ ประเภทมูลค่าของกลาง และ ประเภทค่าปรับและมูลค่าของกลางเป็นของนิติกร (ผู้รับผิดชอบคดี) มากกว่าเจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้า (ผู้กล่าวหา) ทั้งหมด ซึ่งเป็นไปตามคำสั่งสำนักงานศุลกากรท่าเรือแหลมฉบัง ที่ 6/2557 เรื่อง มอบหมายการสั่งคดีไปก่อนตามประมวลระเบียบปฏิบัติศุลกากร พ.ศ. 2556

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินคดีศุลกากรจำแนกตามลักษณะของข้อมูลคดีศุลกากร จากผลการศึกษา หากพิจารณา ผลรวมของรายได้เข้ารัฐที่ดำเนินการจัดเก็บ และทุกประเภทแหล่งรายได้ แล้ว พบว่า มาจากประเภทใบอนุญาตสินค้าขาเข้า มากที่สุด กลุ่มประเทศต้นทาง และกลุ่มประเทศปลายทาง เป็นทวีปเอเชีย มากที่สุด ส่วนผลรวมของรายได้เข้ารัฐที่ดำเนินการจัดเก็บมาจากกลุ่มสินค้าหมวดที่ 17 มากที่สุด โดยเมื่อพิจารณาประเภทของรายได้แล้ว พบว่า ประเภทค่าปรับ มาจากกลุ่มสินค้าหมวดที่ 15 มากที่สุด และประเภทมูลค่าของกลาง และประเภทค่าปรับและมูลค่าของกลาง มาจากกลุ่มสินค้าหมวดที่ 17 มากที่สุด สำหรับรายได้เข้ารัฐ จากผลการศึกษา พบว่า ดำเนินการจัดเก็บมาจาก ค่าปรับ มูลค่าของกลาง และค่าปรับและมูลค่าของกลาง ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นแหล่งรายได้ของหนึ่งของรัฐ นอกเหนือจากการจัดเก็บภาษี ขณะเดียวกันในทางกลับกันก็ช่วยสะท้อนให้เห็นถึงมูลค่าความเสียหายทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นได้เช่นกัน ดังนั้นแล้ว จากผลการศึกษาข้างต้น ตัวแปรใบอนุญาตสินค้า ตัวแปรกลุ่มประเทศต้นทาง และตัวแปรกลุ่มสินค้า ถือเป็นตัวแปรด้านลักษณะของข้อมูลคดีที่ไม่อาจควบคุมได้โดยตัวผู้ปฏิบัติงาน ดังนั้น จึงจำเป็นต้องใช้ตัวแปรเหล่านี้ เพื่อเป็นตัวบ่งชี้ถึงแนวโน้มต่อการกระทำความผิดของผู้ประกอบการนำเข้าส่งออก ประกอบกับประเด็นที่จะต้องให้ความสำคัญควบคู่กันไป คือ กลุ่มของความผิดสถานหนัก ได้แก่ สำแดงเท็จหลีกเลี่ยงอากร ตามมาตรา 99, 27 และลักลอบและหลีกเลี่ยง ข้อห้าม ข้อจำกัด ตามมาตรา 27 และกลุ่มของโทษสถานหนัก ได้แก่ สั่งยึดของ สั่งทั้งปรับทั้งยึดของ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ใบอนุญาตสินค้า ผลการศึกษารฐานความผิด พบว่า เพิ่มสำแดงเท็จหลีกเลี่ยงอากร ตามมาตรา 99, 27 เป็นประเภทใบอนุญาตสินค้าขาเข้ามากกว่าใบอนุญาตประเภทอื่น และเพิ่มคดีลักลอบและหลีกเลี่ยง ข้อห้าม ข้อจำกัด ตามมาตรา 27 เป็นประเภทใบอนุญาตพิเศษผ่านแดนขาเข้า มากกว่าใบอนุญาตประเภทอื่น และผลการสั่งคดี พบว่า เพิ่มคดี เพิ่มคดีสั่งยึดของ เป็นของใบอนุญาตพิเศษผ่านแดนขาเข้ามากกว่าใบอนุญาตประเภทอื่น เพิ่มคดีสั่งทั้งปรับทั้งยึดของ เป็นของใบอนุญาตขาเข้ามากกว่าใบอนุญาตประเภทอื่น นั้นแสดงให้เห็นว่าทั้งใบอนุญาตขาเข้า และใบอนุญาตพิเศษผ่านแดนขาเข้า เป็นประเภทใบอนุญาตที่มีแนวโน้มที่ผู้ประกอบการนำเข้า

ส่งออกจะกระทำความผิด ทั้งนี้เป็นเพราะการนำเข้าสินค้าย่อมต้องมีค่าภาษีอากรแทบทั้งสิ้น เว้นแต่สินค้าบางรายการที่จะรับสิทธิประโยชน์หรือใช้สิทธิพิเศษต่าง ๆ เพื่อยกเว้นหรือลดหย่อนค่าภาษีอากรได้ ประกอบกับการนำเข้าสินค้าบางรายการที่จำแนกเป็นหมวดตามพระราชกำหนด พิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2559 พบว่า มีอัตราค่าภาษีอากรที่สูงมาก นั่นอาจเป็นเหตุผลที่ทำให้ผู้ประกอบการนำเข้าส่งออกมักจะพยายามกระทำความผิดเพื่อหลีกเลี่ยงการชำระค่าภาษีอากร โดยใช้กลวิธีต่าง ๆ

กลุ่มประเทศต้นทาง ผลการศึกษาจากฐานความผิด พบว่าผลการศึกษาจากฐานความผิด พบว่า แฟ้มสำแดงเท็จหลีกเลี่ยงอากร ตามมาตรา 99, 27 เป็นทวีปอเมริกาเหนือ มากกว่ากลุ่มประเทศต้นทางอื่น แฟ้มคดีลักลอบและหลีกเลี่ยง ข้อห้าม ข้อจำกัด ตามมาตรา 27 เป็นทวีปอเมริกาใต้มากกว่ากลุ่มประเทศต้นทางอื่น และผลการสังคดี พบว่า แฟ้มคดีสังคดีของทวีปอเมริกาเหนือมากกว่ากลุ่มประเทศต้นทางอื่น แฟ้มคดีสังคดีทั้งปรับทั้งยึดของ เป็นทวีปอเมริกาใต้มากกว่ากลุ่มประเทศต้นทางอื่น ส่วนกลุ่มประเทศปลายทาง ผลการศึกษาจากฐานความผิด พบว่า แฟ้มสำแดงเท็จหลีกเลี่ยงอากร ตามมาตรา 99, 27 เป็นทวีปอเมริกาเหนือ มากกว่ากลุ่มประเทศปลายทางอื่น แฟ้มคดีลักลอบและหลีกเลี่ยง ข้อห้าม ข้อจำกัด ตามมาตรา 27 เป็นทวีปแอฟริกามากกว่ากลุ่มประเทศปลายทางอื่น และผลการสังคดี พบว่าแฟ้มคดีสังคดีของทวีปอเมริกาเหนือมากกว่ากลุ่มประเทศปลายทางอื่น แฟ้มคดีสังคดีทั้งปรับทั้งยึดของ เป็นทวีปแอฟริกามากกว่ากลุ่มประเทศปลายทางอื่น นั่นแสดงให้เห็นว่ากลุ่มประเทศต้นทาง (กรณีนำเข้าสินค้า) ได้แก่ ทวีปอเมริกาเหนือ และทวีปอเมริกาใต้ เป็นกลุ่มประเทศต้นทาง ที่มีแนวโน้มที่ผู้ประกอบการนำเข้าส่งออกจะกระทำความผิด ทั้งนี้เป็นเพราะแหล่งกำเนิดหรือต้นกำเนิดของสินค้า เช่น สัตว์ป่าสงวน หรือสัตว์ที่อยู่ในบัญชีควบคุมของอนุสัญญาไซเตส เป็นต้น ข้อตกลงและสิทธิประโยชน์ทางการค้าระหว่างประเทศ เช่น การนำเข้าผลไม้สด ของสดแช่แข็ง เข้ามาโดยการสำแดงถิ่นกำเนิดเป็นเท็จ เป็นต้น การกำหนดโควตาหรือการควบคุมการปริมาณการนำเข้าส่งออก ในบางประเทศ การลอกเลียนแบบเครื่องหมายการค้า ละเมิดลิขสิทธิ์และทรัพย์สินทางปัญญา เช่น เสื้อผ้า ของใช้ เป็นต้น ของต้องจำกัด ต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เช่น อาหาร ยา เครื่องสำอาง และอาหารเสริม (สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา) เครื่องมือวิทยุสื่อสาร อุปกรณ์โทรคมนาคม (สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ) อาวุธปืน กระสุนปืน วัตถุระเบิด และสิ่งเทียมอาวุธปืน (กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย) รถยนต์ (กรมการขนส่งทางบก) สัตว์มีชีวิตและซากสัตว์ (กรมปศุสัตว์) และกลุ่มประเทศปลายทาง (กรณีส่งออกสินค้า) ได้แก่ ทวีปอเมริกาเหนือ และทวีป

แอฟริกา เป็นกลุ่มประเทศปลายทาง ที่มีความต้องการสินค้าซึ่งเป็นของต้องจำกัด ต้องได้รับ อนุญาตเป็นหนังสือจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เช่น พระพุทธรูป ศิลปวัตถุ โบราณวัตถุ ต้องได้รับ อนุญาตเป็นหนังสือจากกรมศิลปากร เป็นต้น รวมถึงผลิตภัณฑ์ไม้และไม้แปรรูปที่พยายามลักลอบ หลีกเลี้ยง ข้อห้าม ข้อจำกัด และมีเจตนาขู่ค่าภาษีอากร

กลุ่มสินค้า ผลการศึกษาจากรฐานความผิด พบว่า แฟ้มสำแดงเท็จหลีกเลี้ยงอากร ตาม มาตรา 99, 27 เป็นกลุ่มอื่น ๆ มากกว่ากลุ่มสินค้าหมวดอื่น แฟ้มคดีลักลอบและหลีกเลี้ยง ข้อห้าม ข้อจำกัด ตามมาตรา 27 เป็นกลุ่มอื่น ๆ มากกว่ากลุ่มสินค้าหมวดอื่น และผลการสั่งคดี พบว่า แฟ้มคดีสั่งยึดของ เป็นกลุ่มอื่น ๆ มากที่สุด รองลงมาคือ หมวดที่ 17 แฟ้มคดีสั่งทั้งปรับทั้งยึดของ เป็นกลุ่มอื่น ๆ มากกว่ากลุ่มสินค้าหมวดอื่น นั้นแสดงให้เห็นว่ากลุ่มสินค้าทั้งกลุ่มอื่น ๆ และหมวด ที่ 17 เป็นกลุ่มสินค้ามีแนวโน้มที่ผู้ประกอบการนำเข้าส่งออกจะกระทำความผิด ทั้งนี้เป็นเพราะ กลุ่มสินค้าหมวดที่ 17 ประกอบด้วย สินค้าประเภทรถยนต์ และส่วนประกอบของรถยนต์ ระบบกัน สะเทือนและส่วนประกอบของของดังกล่าว (รวมถึงใช้ก๊อปปี้) รถจักรยานยนต์ เรือ เป็นต้น ซึ่งกลุ่ม สินค้าเหล่านี้บางรายการมีอัตราค่าภาษีอากรที่สูงมาก และยังคงอยู่ในกลุ่มของของต้องจำกัด ซึ่ง หมายถึง ของบางชนิด ที่กฎหมายควบคุมการนำเข้าและการส่งออกไปนอกราชอาณาจักรการ นำเข้าและการส่งออกของต้องจำกัด ต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้องซึ่ง จะต้องนำมาแสดงในเวลาปฏิบัติพิธีการศุลกากรด้วย ตัวอย่าง เช่น รถยนต์ รถจักรยานยนต์ จะต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากกรมการขนส่งทางบก ชิ้นส่วนยานพาหนะ จะต้องได้รับ อนุญาตเป็นหนังสือจากกระทรวงอุตสาหกรรม เป็นต้น รวมไปถึง กลุ่มสินค้ากลุ่มอื่น ๆ ที่อาจเข้า ข่ายของต้องจำกัดตามลักษณะดังกล่าวข้างต้น เช่น อาหาร ยา เครื่องสำอาง และอาหารเสริม บุนหรี ยาสูบ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เครื่องมือวิทยุสื่อสาร อุปกรณ์โทรคมนาคม เป็นต้น และ นอกจากนี้ยังพบว่ามีกลุ่มสินค้าบางรายการจัดอยู่ในกลุ่มสินค้าต้องห้าม หมายถึง ของที่ห้ามไม่ให้ นำเข้ามา หรือส่งออกไปนอกราชอาณาจักร เช่น สารเสพติด วัตถุ หรือสื่อลามก ของ ลอกเลียนแบบเครื่องหมายการค้า ละเมิดลิขสิทธิ์และทรัพย์สินทางปัญญา ธนบัตร หรือเหรียญ กษาปณ์ปลอม และสัตว์ป่าสงวน หรือสัตว์ที่อยู่ในบัญชีควบคุมของอนุสัญญาไซเตส จากเงื่อนไข ดังกล่าวข้างต้น ผู้ประกอบการนำเข้าส่งออกมักจะพยายามกระทำความผิดเพื่อหลีกเลี้ยงการชำระ ภาษีอากร หรือเพื่อหลบเลี่ยงการควบคุมหรือการตรวจสอบจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ด้วยกลวิธี ต่าง ๆ และตามหน่วยงานบริการศุลกากรต่าง ๆ เป็นผลให้การจับกุมภาษีอากรมักจะไม่เป็นไป ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. จากผลการศึกษา พบว่า แพ้มนคติส่วนใหญ่ ผู้ดำเนินคดีเป็นผู้กล่าวหา (เจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้า) โดยอยู่ในระดับชำนาญการมากที่สุด และใช้ระยะเวลาในการดำเนินการ 1-3 วัน นั้น การสอนงาน (Coaching) ถือเป็น การถ่ายทอดเทคนิคและวิธีการทำงานอย่างหนึ่งที่สามารถส่งต่อระหว่างรุ่นพี่ (ระดับชำนาญการ) กับรุ่นน้อง (ระดับปฏิบัติการ) เพื่อจะคอยเสริมสร้างความรู้ (Knowledge) เพิ่มทักษะ (Skill) และกำหนดคุณลักษณะเฉพาะตัว (Personal attributes) ของผู้ปฏิบัติงานแต่ละคน ซึ่งเป็นสิ่งที่จำเป็นต่อการพัฒนาตนเองให้สามารถปฏิบัติงานได้เทียบเท่ากับเกณฑ์มาตรฐาน หรือเพื่อให้งานเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากที่สุด
2. การมอบอำนาจการสั่งคดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมอบอำนาจให้พนักงานศุลกากรระดับต่างๆ สั่งคดีแทนอธิบดีกรมศุลกากรได้นั้น (การงดการฟ้องร้องโดยอธิบดีกรมศุลกากร) ส่งผลต่อผู้ปฏิบัติงานด้านคดีให้เกิดความคล่องตัวในการดำเนินคดีศุลกากร รวมถึงการเปรียบเทียบค่าปรับที่ฟ้องร้องที่สามารถกระทำได้อย่างรวดเร็ว กรมศุลกากรอาจจะต้องศึกษาถึงความเป็นไปได้ในการปรับแก้ไข ระเบียบหรือตัวบทกฎหมาย เดิมที่นอกจากจะมอบอำนาจการสั่งคดีในระดับนโยบายไปจนถึงระดับปฏิบัติการ (มอบอำนาจการสั่งคดีแนวดิ่ง) โดยการเพิ่มอำนาจการสั่งคดีให้หน่วยงานระดับปฏิบัติการต่อระดับปฏิบัติการสามารถกระทำได้ (มอบอำนาจการสั่งคดีแนวราบ) กล่าวคือ ผู้ปฏิบัติงานด้านคดีสามารถพิจารณากำหนดความเหมาะสมของงาน ลักษณะงาน รวมถึงขั้นตอนหรือกระบวนการที่ทำให้การดำเนินงานนั้นสัมฤทธิ์ผล ทั้งนี้เพื่อสอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป และเพื่ออำนวยความสะดวกการบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
3. จากผลการศึกษา พบว่า แพ้มนคติที่มีลักษณะฐานความผิดอยู่ในกลุ่มของความผิดสถานหนัก แต่ผลการสั่งคดีอยู่ในกลุ่มของโทษสถานเบา ซึ่งลักษณะดังกล่าวยังไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาที่พบว่า ยังพบว่า กลุ่มของความผิด และกลุ่มของโทษ มีลักษณะของความสัมพันธ์ที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน รวมทั้ง ยังพบว่า ลักษณะการสั่งคดีในกลุ่มของโทษสถานเบา ได้แก่ สั่งปรับ และสั่งผ่อนผันการปรับ มีการดำเนินการโดยใช้ระยะเวลานานกว่า 31 วันขึ้นไป ไกล่เคียงกันมาก ซึ่งเป็นข้อผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นกับกระบวนการพิจารณาคดี นั้นอาจแสดงให้เห็นว่าตัวบทกฎหมายหรือเกณฑ์การพิจารณาที่ใช้เป็นฐานหรือเทียบลักษณะความผิด ไปยังบทลงโทษ มีความคลุมเครือและยังไม่ชัดเจน ดังนั้นกรมศุลกากร จะต้องมีการปรับแก้ระเบียบและกฎหมายศุลกากร

ให้มีความทันสมัยอยู่เสมอ เป็นมาตรฐานที่ยอมรับ และสร้างความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย ตลอดจนสอดคล้องกับบริบทและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงใหม่ๆ ที่เกิดขึ้น

4. การกำหนดมาตรการควบคุมทางศุลกากร เพื่อให้เป็นไปตามหลักการบริหารจัดการความเสี่ยง (Risk management) ด้วยการนำระบบโปรไฟล์ (Profile) มาใช้สำหรับผ่านพิธีการและการตรวจปล่อยสินค้านำเข้าหรือส่งออก นอกจากนี้ในระดับส่วนกลาง คือ คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของสำนักตรวจสอบอากร ที่เป็นผู้รับผิดชอบในการจัดทำและพัฒนา Central profile แล้ว จำเป็นอย่างยิ่งที่หน่วยงานในระดับสำนัก สำนักงาน หรือด่านศุลกากร ที่เป็นผู้รับผิดชอบในการจัดทำและพัฒนา Local profile จะต้องนำข้อมูลตัวแปร หรือปัจจัยอื่นๆ ดังผลการศึกษาข้างต้น เช่น ผู้ถูกกล่าวหา หน่วยงานที่ตรวจพบความผิด ใบขนสินค้า กลุ่มสินค้า กลุ่มประเทศต้นทาง และกลุ่มประเทศปลายทาง มาพิจารณาร่วมด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้การสุ่มตรวจตู้สินค้าเงื่อนไขเปิดตรวจ มีระดับความเชื่อมั่นถึงผลต่อการตรวจพบการกระทำความผิดสูงมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. จากผลการศึกษา พบว่า ลักษณะงานที่ค่อนข้างง่าย (กรณีสั่งคดีไปก่อน) และจัดเป็นแฟ้มคดีที่มีลักษณะฐานความผิด และการสั่งคดีอยู่ในกลุ่มของความผิด และโทษสถานเบา ซึ่งผู้กล่าวหา (เจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้า) ส่วนใหญ่ใช้ระยะเวลาดำเนินการเพียงแค่ 1-3 วัน ดังนั้นแล้ว ขั้นตอนหรือกระบวนการเกี่ยวกับการดำเนินคดีศุลกากรของฝ่ายคดี นอกจากความชัดเจนในการแบ่งลักษณะงานแล้ว ยังจะต้องกำหนดระยะเวลาในการทำงานที่ค่อนข้างแน่นอน ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถดำเนินการต่อแฟ้มคดีหนึ่งๆ เป็นไปด้วยความสะดวก รวดเร็ว ตลอดจนสามารถที่จะกำหนดตัวชี้วัด (KPI) ในงานได้อย่างชัดเจน เพื่อประโยชน์ในการวัดผลและประเมินผลการทำงานในระดับหน่วยงาน หรือตัวผู้ปฏิบัติงานได้ต่อไป

2. เพิ่มกลไกในการตรวจสอบหรือกลั่นกรองความผิดปกติอันจะเกิดขึ้นกับกระบวนการพิจารณาคดี ซึ่งจากผลการศึกษา พบว่า แฟ้มคดีที่มีลักษณะฐานความผิด และการสั่งคดีอยู่ในกลุ่มของความผิด และโทษสถานเบา โดยผู้กล่าวหา (เจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้า) เป็นผู้ดำเนินการ ใช้ระยะเวลานานเกินกว่า 3 วัน จนถึง 31 วันขึ้นไป จะต้องรีบดำเนินการตรวจสอบความผิดปกติที่เกิดขึ้น พร้อมหาวิธีการในการแก้ไขปัญหาทันที หากตรวจสอบแล้วพบว่า ลักษณะงานดังกล่าวต้องอยู่ในข่ายงานที่ค่อนข้างยาก (กรณีทำการจับกุม) และมีผู้รับผิดชอบคดี (นิติกร) เป็นผู้ดำเนินการ หน่วยงานอาจจะต้องเพิ่มเติมหรือกำหนดขั้นตอนหรือกระบวนการเกี่ยวกับการดำเนินคดีศุลกากรในลักษณะช่องทางพิเศษ เพื่อเป็นการส่งมอบงานให้กับผู้ปฏิบัติงานหนึ่งไปยังผู้ปฏิบัติงานหนึ่ง ทั้งนี้ เพื่อให้งานนั้นดำเนินการไปตามขั้นตอนหรือกระบวนการ

ได้อย่างถูกต้อง ในขณะที่เดียวกันช่วยลดปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน และภาพลักษณ์อันไม่เหมาะสม แก่หน่วยงานและตัวผู้ปฏิบัติงานได้อีกทางหนึ่ง

3. สำหรับรายได้เข้ารัฐ จากผลการศึกษา พบว่า การจัดเก็บรายได้แยกตามประเภทแหล่งที่มา ได้แก่ ค่าปรับ มูลค่าของกลาง และค่าปรับและมูลค่าของกลาง ล้วนแล้วแต่เป็นแหล่งรายได้ของหนึ่งของรัฐ นอกเหนือจากการจัดเก็บภาษี ขณะเดียวกันรายได้เข้ารัฐจากแหล่งที่มาข้างต้นยังช่วยสะท้อนให้เห็นถึงมูลค่าความเสียหายทางเศรษฐกิจที่มีโอกาสเกิดขึ้นได้ไปพร้อม ๆ กัน เพราะฉะนั้นเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้ปฏิบัติงานจะต้องตระหนัก และให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่งว่า การดำเนินคดีศุลกากรเป็นเพียงหนึ่งมาตรการสำคัญถัดลงมาจากการควบคุมทางศุลกากรที่จะช่วยลดมูลค่าความเสียหายทางเศรษฐกิจอันจะเกิดขึ้นกับประเทศ แต่สิ่งสำคัญที่สุดคือผู้ปฏิบัติงานจะต้องปลูกฝังวินัยและเสริมสร้างทัศนคติที่ดีกับผู้ประกอบการนำเข้าส่งออกให้พึงรู้หน้าที่ ตลอดจนความรับผิดชอบของตนต่อการชำระภาษีอากร มากกว่าการมาเฝ้าระวังและตรวจจับการกระทำความผิดทางศุลกากรที่จะต้องถูกดำเนินคดีทางศุลกากรต่อไป

ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

1. การศึกษาวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาในลักษณะเชิงเปรียบเทียบ โดยทำการเปรียบเทียบระหว่างผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินคดีศุลกากร ประจำปีงบประมาณอื่น ๆ หรือข้อมูลการดำเนินคดีศุลกากรที่มีการเก็บรวบรวมไว้ในปีอื่น ๆ ร่วมด้วย ซึ่งผลการศึกษาวิจัยที่ได้จะถูกใช้เป็นตัวชี้วัด (KPI) ในการสะท้อนถึงผลการปฏิบัติงานที่แท้จริง สู่แนวทางในการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best practices) ต่อไป

2. การศึกษาวิจัยครั้งต่อไป อาจมีการเพิ่มเติมรูปแบบหรือวิธีการศึกษาวิจัยอื่นร่วมด้วย เพื่อให้ได้ข้อมูลเฉพาะหรือข้อมูลเชิงลึก นั่นคือ การสัมภาษณ์ โดยแบ่งออกเป็นผู้ปฏิบัติงานโดยตรง เพื่อให้ได้ข้อมูลเฉพาะในทางเทคนิคที่ละเอียดยิ่งขึ้น และผู้บังคับบัญชาหรือระดับผู้บริหาร เพื่อให้ได้ข้อมูลภาพรวมอย่างเป็นระบบระเบียบ ทั้งนี้ เพื่อความครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูล และถือเป็นข้อมูลที่สะท้อนผลของการปฏิบัติงานในลักษณะสองทาง (Two-way) อย่างแท้จริง

บรรณานุกรม

- กรมศุลกากร. (2556). *ประมวลระเบียบปฏิบัติศุลกากร พ.ศ. 2556*. กรุงเทพฯ: กรมศุลกากร.
- กระทรวงการคลัง. (2559). *รายงานประจำปี 2559*. กรุงเทพฯ: กระทรวงการคลัง.
- จารุพรรณ ดวงใจ. (2551). *ประสิทธิภาพของระบบพิธีการศุลกากรอิเล็กทรอนิกส์แบบไร้เอกสารในการผ่านพิธีการศุลกากรของด่านศุลกากรเชียงใหม่ตามทัศนะของเจ้าหน้าที่ศุลกากรและผู้ประกอบการ*. การศึกษาระดับรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, สำนักวิชาศิลปศาสตร์, มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง.
- จิรายุ อิศรางกูร ณ อยุธยา. (2514). *การคุ้มครองอุตสาหกรรมภายใน มาจากทฤษฎีภาษีอากรเพื่อปกป้องที่แท้จริง (Theory of effective protective rate)*. กรุงเทพฯ: สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย.
- เฉลิมพงศ์ มีสมนัย. (2547). การบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์. *วารสารการจัดการสมัยใหม่* 2(กรกฎาคม), 132-135.
- เฉลิม สุขเจริญ. (2557). *แรงจูงใจในการทำงานกับประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี*. สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, คณะศิลปศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกริก.
- ติน ปรัชญาพฤทธิ และไกรยุทธ ธีรตยาคินันท์. (2537). *ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการพลเรือน: รายงานผลการวิจัย*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน.
- ตุลา มหาพสุธานนท์. (2545). *หลักการจัดการ หลักการบริหาร*. กรุงเทพฯ: นศ. พัฒนา.
- ทศพร ศิริสัมพันธ์. (2543). *การบริหารผลการดำเนินงาน (Performance management) รวมบทความวิชาการ 100 ปี รัฐประศาสนศาสตร์ไทย*. กรุงเทพฯ: ภาควิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิพาวดี เมฆสุวรรณค์. (2538). *การส่งเสริมประสิทธิภาพในระบบราชการ*. กรุงเทพฯ: สำนักงาน ก.พ.
- ทิพาวดี เมฆสุวรรณค์. (2545). *การบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ ในชุดวิชาเรียนด้วยตนเอง หลักสูตรการบริหารงาน การบริหารงานกิจการภาครัฐแนวใหม่*. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน.
- ธงชัย สันติวงษ์. (2541). *ทฤษฎีองค์การและการออกแบบองค์การ*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

ธนู อารจ. (2553). *ศักยภาพการใช้ระบบผ่านพิธีการศุลกากรทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Customs) ที่มีต่อการค้าระหว่างประเทศของด่านศุลกากร ในจังหวัดเชียงราย*. การศึกษาอิสระ รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, คณะสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

ธัญลักษณ์ เจริญศักดิ์. (2552). *การดำเนินคดีศุลกากร ศึกษาแนวทางในการกำหนดโทษสำหรับ ความผิดอาญาศุลกากร*. วิทยานิพนธ์นิติศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชานิติศาสตร์, คณะ นิติศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นฤมล กิตตะยานนท์. (2527). *พฤติกรรมในองค์การ*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะ เศรษฐศาสตร์ และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

นฤมล บุญรอด. (2548). *ประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของข้าราชการในหน่วยงานด้านวิชาการ กรม ศุลกากร*. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารทั่วไป, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.

ประภัสร์ จันทร์สม. (2551). *ผลสัมฤทธิ์ของการจัดเก็บภาษีสุรากลั่นชุมชนในจังหวัดเชียงใหม่*. การค้นคว้าแบบอิสระรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ฝ่ายคดี สำนักงานศุลกากรท่าเรือแหลมฉบัง. (2560). *เอกสารปฏิบัติราชการ (คำสั่ง ประมวล ระเบียบปฏิบัติ) ฝ่ายคดี สำนักงาน ศุลกากรท่าเรือแหลมฉบัง*. ม.ป.ท.

พระราชกำหนดพิกัตอัตราศุลกากร (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2559. (2559, 26 ธันวาคม). *ราชกิจจานุเบกษา*. หน้า 1-2.

พระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 22) พุทธศักราช 2557. (2557, 23 ธันวาคม). *ราชกิจจานุเบกษา*. หน้า 26-29.

พัชญาณี บุญศรี. (2559). *การประเมินผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานโครงการสนับสนุนแผนปฏิบัติงาน ใฝ่ระวังและควบคุมมาตรฐานสินค้าเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรี*. การค้นคว้าแบบอิสระ รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, คณะรัฐศาสตร์และ รัฐประศาสนศาสตร์, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

พิทยา บวรวัฒนา. (2530). *ประสิทธิผลของหน่วยงาน ทฤษฎีองค์การสำหรับ นักรัฐประศาสนศาสตร์ เอกสารประกอบคำบรรยายวิชาทฤษฎีองค์การ*. กรุงเทพฯ: คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย (เอกสารอัดสำเนา).

พิภพ วงษ์เงิน. (2547). *พฤติกรรมองค์การ*. กรุงเทพฯ: รวมสาสน์ (1977).

ภักษา ด้วงกลัด. (2555). รายงานความเหลื่อมล้ำของระบบภาษีไทย. เข้าถึงได้จาก http://v-reform.org/v-report/tax_review1/

มธุรส พรหมนารถ. (2549). การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีสุรากลั่นชุมชนของสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่เชียงใหม่รายสาขาเมืองเชียงใหม่. การศึกษาค้นคว้าอิสระศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขารัฐประศาสนศาสตร์, สำนักวิชาศิลปศาสตร์, มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง.

มาโนช รอดสม. (2558). ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายศุลกากรและกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากร (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์บูรพาศิลป์.

ยูทธนา ทาตายุ. (2543). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการผลิต: กรณีศึกษา กองการผลิตบริษัทวิद्यุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารทั่วไป, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.

รัตนา มั่นหาด. (2549). ประสิทธิภาพของระบบการชำระค่าภาษีอากรผ่านธนาคารทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Payment): กรณีศึกษาสำนักงานศุลกากรท่าอากาศยานกรุงเทพ. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารทั่วไป, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2539). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.

วันเพ็ญ จิระวิชญา. (2547). ประสิทธิภาพในการตรวจสอบหลังการตรวจปล่อยของสำนักตรวจสอบอากร กรมศุลกากร. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชารัฐศาสตร์, คณะรัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

วิมลมาส ไช้ไสว กาญจนาศุคันธสิริกุล และกาญจน์ ประทุม. (2552). ความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิผลการจัดการเวลากับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 28(3), 25-36.

- ไฉวรรณ ศรีหาตาล จุลสุชดา ศิริสม และจินดารัตน์ ปีมณี. (2551). ความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพการเรียนรู้กับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย มหาสารคาม. ฉบับพิเศษ*, 86-95.
- ศุภลักษณ์ พิณีภูวดล. (2540). *กรอบความคิดทางสังคมวิทยาและรูปแบบภาษี ในรวมบทความเนื่องในวโรกาสครบรอบ 84 ปี ศาสตราจารย์ ดร.ประยูร กาญจนกุล*. กรุงเทพฯ: นิติธรรม.
- สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน สำนักงาน ก.พ. (2547). (2547). *การบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์* (พิมพ์ครั้งที่ 5). นนทบุรี: สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน.
- สถิต ลิ้มพงศ์พันธุ์. (2531). กฎหมายศุลกากรระหว่างประเทศ. *วารสารศุลกากร*, 2(พฤศจิกายน-ธันวาคม), 9-12.
- สมพงษ์ เกษมสิน. (2519). *การบริหารงานบุคคลแผนใหม่*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สมพงษ์ เกษมสิน. (2526). *การบริหารบุคคลแผนใหม่* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สมยศ นาวิการ. (2529). *การเพิ่มประสิทธิภาพของการบริหาร*. กรุงเทพฯ: บรรณกิจ.
- สมลาภ พรหมศรี. (2551). *ผลสำเร็จของการให้บริการพิธีการศุลกากรส่งออกทางอิเล็กทรอนิกส์แบบไร้เอกสารของฝ่ายบริการคลังสินค้าทัณฑ์บนที่ 2 สำนักสิทธิประโยชน์ทางภาษีอากร กรมศุลกากร*. การค้นคว้าแบบอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์, คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2547). *คู่มือการพัฒนาระบบการบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์* (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สวัสดิการสำนักงาน ก.พ.
- สำนักงานศุลกากรท่าเรือแหลมฉบัง. (2559). *รายงานประจำปี 2559*.ชลบุรี: สำนักงานศุลกากรท่าเรือแหลมฉบัง.
- สุพจน์ ทรายแก้ว. (2543). *การวัดผลการปฏิบัติงานเอกสารประกอบการสัมมนาเชิงปฏิบัติการจัดทำแผนกลยุทธ์*. เชียงราย: สถาบันราชภัฏเชียงราย.
- สุพจน์ ทรายแก้ว. (2545). *การจัดการภาครัฐแนวใหม่*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เทียนวัฒนา.
- อนันท์ งามสะอาด. (2551). *ประสิทธิภาพ (Efficiency) และ ประสิทธิภาพ (Effective) ต่างกันอย่างไร*. เข้าถึงได้จาก http://www.sisat.ac.th/main/index.php?option=com_content&view=article&id=187%25

Price, J. L. (1964). *Organization effectiveness: An inventory of propositions*. Homewood Ill:

Richard D. Irvin.

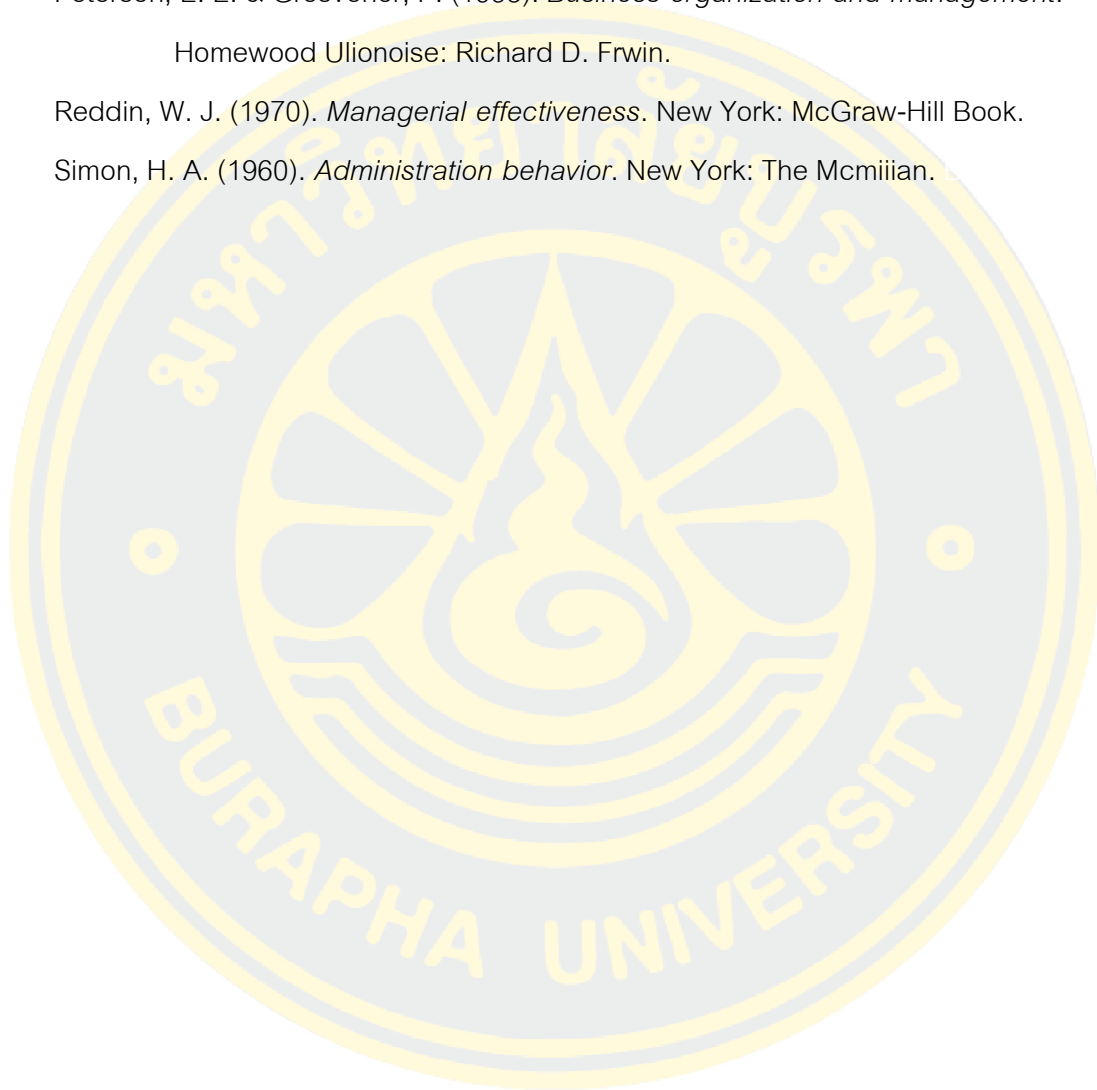
Oxford. (2000). *Oxford advanced learner's dictionary*. New York: Oxford University Press.

Peterson, E. E. & Grosvenor, P. (1953). *Business organization and management*.

Homewood Ulionoise: Richard D. Frwin.

Reddin, W. J. (1970). *Managerial effectiveness*. New York: McGraw-Hill Book.

Simon, H. A. (1960). *Administration behavior*. New York: The Mcmiiian.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบบันทึกระบบงานคดี

คู่มือเพิ่มเติม	ผู้ดูแล																		
	วัน/เดือน/ปี	(2)																	
คู่มือเพิ่มเติม	ผู้ดูแล																		
	วัน/เดือน/ปี	(3)																	
คู่มือเพิ่มเติม	ผู้ดูแล																		
	วัน/เดือน/ปี	(4) (5) (6)																	
คู่มือเพิ่มเติม	ผู้ดูแล																		
	วัน/เดือน/ปี	(7) (8)																	
คู่มือเพิ่มเติม	ผู้ดูแล																		
	วัน/เดือน/ปี	(9) (10)																	
คู่มือเพิ่มเติม	ผู้ดูแล																		
	วัน/เดือน/ปี	(11) (12) (13)																	
คู่มือเพิ่มเติม	ผู้ดูแล																		
	วัน/เดือน/ปี	(14) (15) (16) (17) (18) (19)																	
คู่มือเพิ่มเติม	ผู้ดูแล																		
	วัน/เดือน/ปี	(20)																	
คู่มือเพิ่มเติม	ผู้ดูแล																		
	วัน/เดือน/ปี	(21) (22) (23) (24) (25) (26) (27) (28) (29) (30)																	

คำอธิบายเพิ่มเติม

- 1. ปริมาณงาน
- 2. ระยะเวลา
- 3. หน่วยงานที่ตรวจพบความผิด
- 4. ประเภทผู้ดำเนินคดี
- 5. ระดับตำแหน่งผู้รับผิดชอบคดี
- 6. อาชญากรทางผู้รับผิดชอบคดี
- 7. ระดับตำแหน่งผู้กล่าวหา
- 8. อาชญากรทางผู้กล่าวหา
- 9. ประเภทผู้ถูกกล่าวหา
- 10. ประเภทโทษคดี
- 11. กลุ่มประเทศต้นทาง
- 12. กลุ่มประเทศปลายทาง
- 13. กลุ่มสินค้า
- 14. สถานความผิด
- 15. ระยะห่างทางกดำเนินการ
- 16. ไร่

ภาคผนวก ข
เอกสารทางราชการ

คำสั่งสำนักงานศุลกากรท่าเรือแหลมฉบัง

ที่ ๖ /๒๕๕๗

เรื่อง มอบหมายการส่งคดีไปก่อนตามประมวลระเบียบปฏิบัติศุลกากร พ.ศ. ๒๕๕๖

เพื่อประโยชน์ของทางราชการและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องในด้านคดีศุลกากร เป็นการกระจายอำนาจการบริหารงานด้านคดีศุลกากร นอกเหนือจากที่ได้มอบหมายให้ฝ่ายคดีดำเนินการแล้ว โดยเฉพาะการพิจารณาส่งคดีไปก่อนสำหรับคดีซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานศุลกากรท่าเรือแหลมฉบัง เช่น ความผิดเกี่ยวกับการปฏิบัติพิธีการศุลกากรไม่ถูกต้องครบถ้วนตามกฎหมาย และความผิดฐานสำแดงเท็จบางประการซึ่งไม่มีผลกระทบต่อค่าภาษีอากร หรือกรณีไม่มีเหตุทุจริตด้วยประการใดๆ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พุทธศักราช ๒๕๓๔ ประกอบกับคำสั่งกรมศุลกากรที่ ๓๑๙/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๖ หมวด ๓ ส่วนที่ ๑ (ก) ข้อ ๙.๑ และข้อ ๑๐ คำสั่งทั่วไปกรมศุลกากรที่ ๒๙/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๖ จึงมีคำสั่งดังนี้

๑. ให้ยกเลิกคำสั่งสำนักงานศุลกากรท่าเรือแหลมฉบังที่ ๑๖๕/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๖ เรื่อง มอบหมายการส่งคดีไปก่อนตามประมวลระเบียบปฏิบัติราชการ พ.ศ. ๒๕๕๔ เสียทั้งสิ้น

๒. ให้หน่วยงานด้านบริการศุลกากร ได้แก่ ส่วนบริการกลาง ส่วนบริการศุลกากร ๑-๓ และส่วนเอกซเรย์และเทคโนโลยีศุลกากร ดำเนินการด้านคดีศุลกากรได้ เฉพาะกรณีความผิดหรือประเภทคดีที่กำหนดไว้ในคำสั่งนี้ โดยเจ้าหน้าที่ผู้ตรวจพบความผิดเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการ และเสนอเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งหัวหน้าฝ่าย หรือรักษาการในตำแหน่งหัวหน้าฝ่าย เป็นผู้พิจารณาส่งคดีไปก่อนสำหรับความผิดที่เกิดขึ้นและอยู่ในความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงาน เพื่อเปรียบเทียบงดการฟ้องร้องตามพระราชบัญญัติศุลกากรซึ่งกำหนดไว้ในประมวลระเบียบปฏิบัติศุลกากร พ.ศ. ๒๕๕๖ ข้อ ๑ ๐๓ ๐๓ ๐๑ ดังนี้

๒.๑ กรณีความผิดฐานสำแดงเท็จ เป็นเหตุให้อากรเกินจากที่ต้องชำระ ตามเกณฑ์ประมวลฯ ๑ ๐๓ ๐๓ ๐๑ (๑) ข้อ ๑

๒.๒ กรณีความผิดฐานสำแดงเท็จ เป็นเหตุให้อากรขาดไม่เกิน ๕,๐๐๐.- บาท ตามเกณฑ์ประมวลฯ ๑ ๐๓ ๐๓ ๐๑ (๑) ข้อ ๒

๒.๓ กรณีที่ขอวางเงินประกันอากรไว้ในอัตราสูงก่อนที่เจ้าหน้าที่จะตรวจพบความผิดตามเกณฑ์ประมวลฯ ๑ ๐๓ ๐๓ ๐๑ (๑) ข้อ ๓

๒.๔ กรณีความผิดฐานสำแดงเท็จเป็นเหตุให้อากรขาดเกิน ๕,๐๐๐.- บาท แต่ผู้กระทำความผิดตรวจพบความผิดเองแล้วร้องขอแก้ไขให้ถูกต้อง โดยแสดงแจ้งชัดเป็นลายลักษณ์อักษรต่อเจ้าหน้าที่ก่อนที่เจ้าหน้าที่ตรวจพบความผิด ทั้งนี้ โดยไม่มีเหตุทุจริตด้วยประการใดๆ ตามเกณฑ์ประมวลฯ ๑ ๐๓ ๐๓ ๐๑ (๑) ข้อ ๔

๒.๕ กรณี...

- ๒ -

๒.๕ กรณีความผิดฐานสำแดงเท็จแต่ไม่มีผลกระทบต่อค่าอาหาร ตามเกณฑ์ประมวลฯ ๑ ๐๓ ๐๓ ๐๑ (๑) ข้อ ๗

๒.๖ กรณีความผิดฐานสำแดงเท็จเกี่ยวกับข้อมูลในใบขนสินค้า อันได้แก่ รหัสสถิติ สินค้า มูลค่าการนำเข้าและส่งออก ปริมาณหรือน้ำหนักตามหน่วยที่จัดเก็บสถิติ รหัสประเทศที่เป็นสากล อัตราแลกเปลี่ยน และเลขประจำตัวผู้เสียภาษีมูลค่าเพิ่ม ซึ่งไม่มีผลกระทบต่อค่าอาหาร ให้ปรับ ๕๐๐.- บาท เว้นแต่กรณีที่ผู้กระทำความผิดตรวจพบความผิดเองแล้วร้องขอแก้ไขให้ถูกต้องโดยแสดงแจ้งชัดเป็นลายลักษณ์อักษร ต่อเจ้าหน้าที่ภายใน ๑๐ วัน นับแต่วันส่งมอบหรือส่งออก ให้ผ่อนผันการปรับ ตามเกณฑ์ประมวลฯ ๑ ๐๓ ๐๑ (๓)

๒.๗ กรณีความผิดฐานสำแดงเท็จเกี่ยวกับของที่นำเข้าเก็บในและนำออกจากคลังสินค้า หักชั่งบน หรือเขตปลอดอากร หรือเขตประกอบการเสรี หรือขอใช้สิทธิประโยชน์จากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนซึ่งอาจเป็นช่องทางให้ทุจริตได้ แม้จะอยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะยกเว้นหรือลดหย่อนอากรให้ได้ก็ตาม ให้ปรับ ๑,๐๐๐ บาท ตามเกณฑ์ประมวลฯ ๑ ๐๓ ๐๓ ๐๑ (๘)

๒.๘ กรณีความผิดที่ผู้กระทำความผิดละเลย หรือฝ่าฝืนระเบียบที่กฎหมายกำหนดเกี่ยวกับพิธีการศุลกากร ให้ปรับ ๑,๐๐๐.- บาท และหากมีสัญญาประกันที่ไว้ต่อกรมศุลกากรให้พิจารณาบังคับสัญญาประกัน ตามควรแก่กรณี ตามเกณฑ์ประมวลฯ ๑ ๐๓ ๐๓ ๐๑ (๒๑)

๒.๙ กรณีความผิดตามมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พระพุทธศักราช ๒๔๖๙ ซึ่งข้อเท็จจริงเห็นได้ชัดเจนว่าไม่ใช่เป็นการกระทำเพื่อลักลอบหนีศุลกากร หลีกเลี่ยงอากร หรือหลีกเลี่ยงข้อห้าม ข้อจำกัด ให้ปรับ ๑,๐๐๐.- บาท ตามเกณฑ์ประมวลฯ ๑ ๐๓ ๐๓ ๐๑ (๒๕)

๒.๑๐ กรณีผู้นำของเข้าจะมีความผิดหรือไม่มีความผิดตามกฎหมายศุลกากรก็ตาม หากยื่นแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่ม หรือภาษีสรรพสามิต หรือภาษีเพื่อมหาดไทย หรือภาษีอื่นๆ ไว้ไม่ถูกต้อง หรือมีข้อผิดพลาด ทำให้จำนวนค่าภาษีที่ต้องเสียคลาดเคลื่อนไป ให้พิจารณาตามคำสั่งกรมสรรพากร คำสั่งกรมสรรพสามิต หรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง ตามเกณฑ์ประมวลฯ ๑ ๐๓ ๐๓ ๐๑ (๒๙)

๓. ให้เจ้าหน้าที่ผู้ตรวจพบความผิด หรือรับผิดชอบคดีของหน่วยงานตาม ๒. เสนอเรื่องต่อผู้ได้รับมอบหมายให้พิจารณาสั่งคดีไปก่อน โดยระบุข้อเท็จจริงอันเป็นรายละเอียดแห่งความผิด ข้อกฎหมาย ประกาศ คำสั่ง หรือระเบียบปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง พร้อมความคิดเห็น ตามแบบที่กำหนดแนบท้ายคำสั่งนี้ เมื่อพิจารณาสั่งคดีแล้ว ให้ส่งเรื่องไปฝ่ายคดี ส่วนควบคุมทางศุลกากร สำนักงานศุลกากรท่าเรือแหลมฉบัง เพื่อออกเลขที่แฟ้มคดีและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องตามระเบียบต่อไป

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๗

(นายจกฤช อุเทนสุด)

รักษาการ ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคนิคการตรวจสอบสินค้า รักษาการแทน
ผู้อำนวยการสำนักงานศุลกากรท่าเรือแหลมฉบัง

เกณฑ์การพิจารณาเปรียบเทียบงดการฟ้องร้องตามพระราชบัญญัติศุลกากร

1 03 03 01 เกณฑ์การเปรียบเทียบงดการฟ้องร้องตามพระราชบัญญัติศุลกากร

(1) ให้ผ่อนผันการปรับในความผิดฐานสำแดงเท็จกรณี

ข้อ 1 กรณีสำแดงเท็จเป็นเหตุให้อากรเกินจากที่ต้อง

ข้อ 2 กรณีสำแดงเท็จเป็นเหตุให้อากรขาดไม่เกิน 5,000 บาท

ข้อ 3 กรณีที่ขอวางเงินประกันอากรไว้ในอัตราสูงก่อนที่เจ้าหน้าที่จะตรวจพบ

ความผิด

ข้อ 4 กรณีสำแดงเท็จเป็นเหตุให้อากรขาดเกิน 5,000 บาท แต่ผู้กระทำความผิดตรวจพบ ความผิดเองแล้วร้องขอแก้ไขให้ถูกต้องโดยแสดงแจ้งชัดเป็นลายลักษณ์อักษรต่อเจ้าหน้าที่ ก่อนที่เจ้าหน้าที่ ตรวจพบความผิด ทั้งนี้ โดยไม่มีเหตุทุจริตด้วยประการใด ๆ

ข้อ 5 กรณีเจ้าหน้าที่ผู้สำรวจเงินอากรทักท้วง

ข้อ 6 กรณีสำแดงชนิดหรือปริมาณของใช้ในบ้านเรือนและของใช้ส่วนตัวคลาดเคลื่อนจากของที่นำเข้าจริงเพียงเล็กน้อย และเห็นได้ว่ามิได้นำเข้าเพื่อประโยชน์ทางการค้า

ข้อ 7 กรณีสำแดงเท็จแต่ไม่มีผลกระทบต่อค่าอากร

ข้อ 8 กรณีมีคำชี้แจงพอใจหรือเมื่อข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานฟังเป็นที่ยุติได้ว่าผู้กระทำความผิดไม่มีเจตนาทุจริตหรือการกระทำนั้นไม่ทำให้รัฐต้องเสียหาย

(2) กรณีความผิดฐานสำแดงเท็จเกี่ยวกับการไม่รักษาเอกสาร บันทึกเรื่องราว ทะเบียนสมุดบัญชี หรือตราสารอย่างอื่น ซึ่งกฎหมายศุลกากรบังคับไว้ ให้ปรับ 1,000 บาท

(3) กรณีการสำแดงเท็จเกี่ยวกับข้อมูลในใบขนสินค้าอันได้แก่ รหัสสถิติสินค้า มูลค่าการนำเข้าและ ส่งออก ปริมาณหรือน้ำหนักตามหน่วยที่จัดเก็บสถิติ รหัสประเทศที่เป็นสากล อัตราแลกเปลี่ยน และเลข ประจำตัวผู้เสียภาษีมูลค่าเพิ่ม ซึ่งไม่มีผลกระทบต่อค่าอากร ให้ปรับ 500 บาท เว้นแต่กรณีที่ผู้กระทำ ความผิดตรวจพบความผิดเองแล้วร้องขอแก้ไขให้ถูกต้องโดยแสดงแจ้งชัดเป็นลายลักษณ์อักษรต่อเจ้าหน้าที่ ภายใน 10 วัน นับแต่วันส่งมอบหรือส่งออก ให้ผ่อนผันการปรับ

(4) กรณีความผิดฐานสำแดงเท็จที่มีข้อเท็จจริงและหลักฐานเห็นได้ว่ามูลเหตุแห่งการกระทำผิดเกิด จากผู้กระทำความผิดไม่ใช้ความระมัดระวังให้เพียงพอ ให้ปรับร้อยละ 10 ของอากรที่ขาดไม่น้อยกว่า 1,000 บาท แต่ไม่เกิน 100,000 บาท และให้ชำระค่าภาษีอากรที่ขาดให้ครบถ้วนพร้อมเบี้ยปรับ ภาษีมูลค่าเพิ่มตามส่วน

(5) ความผิดฐานล่าแดงที่อยู่และ/ หรือสถานประกอบการในใบขนสินค้าขาเข้า ใบขนสินค้าขาออก หรือเอกสารอื่น ๆ เป็นเท็จ หรือการล่าแดงเอกสารดังกล่าวให้เจ้าหน้าที่ผิดหลง ซึ่งที่อยู่หรือสถานประกอบการโดยสถานที่ดังกล่าวไม่มีสภาพแห่งการเป็นสถานประกอบการอย่างแท้จริง หรือมีการแอบอ้างสถานที่โดยฉ้อฉล ให้เปรียบเทียบปรับ 50,000 บาท

(6) ความผิดฐานไม่จัดเก็บ และรักษาบัญชี เอกสารหลักฐาน และข้อมูลไม่ว่าในสื่อรูปแบบใดๆ ที่กำลังผ่านหรือได้ผ่านศุลกากรแล้ว ไม่เก็บเอกสารไว้ ณ สถานประกอบการหรือสถานที่อื่นๆ ที่อธิบดีกำหนด ให้เปรียบเทียบปรับไม่น้อยกว่า 10,000 บาท แต่ไม่เกิน 50,000 บาท

(7) การกระทำใด ๆ อันเกี่ยวกับสินค้าที่ส่งออก หรือประสงค์จะส่งออกเพื่อขอคืนอากร หรือชดเชยค่าภาษีอากร หากข้อเท็จจริงและหลักฐานปรากฏในคดีเป็นความผิดฐานล่าแดงเท็จ ให้ปรับร้อยละ 10 ของ จำนวนค่าอากรที่อาจจะได้รับคืนหรือเงินชดเชยที่จะพึงได้รับเกินกว่าความจริง ทั้งนี้ ค่าปรับและชดใช้มูลค่า ของกลางแทนการยกของกลางให้เป็นของแผ่นดินต้องไม่น้อยกว่า 1,000 บาท แต่ไม่เกิน 50,000 บาท

(8) การล่าแดงเท็จเกี่ยวกับของที่นำเข้าเก็บในและนำออกจากคลังสินค้าทัณฑ์บน หรือเขตปลอด อากร หรือเขตประกอบการเสรี หรือขอใช้สิทธิประโยชน์จากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนซึ่งอาจเป็น ช่องทางให้ทุจริตได้ แม้จะอยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะยกเว้นหรือลดหย่อนอากรให้ได้ก็ตาม ให้ปรับ 1,000 บาท

(9) ความผิดฐานล่าแดงเท็จตามมาตรา 99 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช 2469 เกี่ยวกับการปลอมหรือแก้ไขเพิ่มเติม ตัดทอนข้อความแห่งเอกสารใด ให้ปรับดังต่อไปนี้

ข้อ 1 การแก้ไขเพิ่มเติม ตัดทอน ข้อความแห่งเอกสารโดยไม่ได้รับอนุญาต ซึ่งไม่มีผลกระทบต่อ ค่าอากร ให้ปรับ 1,000 บาท

ข้อ 2 การปลอมดวงตรา ลายมือชื่อ ลายมือชื่อย่อ หรือเครื่องหมายอย่างอื่นของพนักงาน เจ้าหน้าที่ ให้ปรับร้อยละ 10 ของราคาของ ไม่น้อยกว่า 10,000 บาท แต่ไม่เกิน 50,000 บาท หากการกระทำผิดตามวรรคหนึ่งเป็นความผิดฐานปลอมเอกสารและ/ หรือ ใช้เอกสารปลอม ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 264 และ/ หรือ มาตรา 268 ซึ่งอัตราโทษในความผิดฐานปลอมเอกสาร และ/ หรือใช้เอกสารปลอมสูงกว่าอัตราโทษในความผิดฐานล่าแดงเท็จไม่ว่าจะเป็นการกระทำกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท หรือต่างกรรมต่างวาระ ให้ส่งเรื่องให้พนักงานสอบสวนดำเนินคดี หากเป็นกรณี กระทำกรรมเดียวผิดกฎหมายหลายบท และมีผลกระทบต่อค่าภาษีอากร อันเป็นความผิดฐานหลีกเลี่ยงอากร ตามมาตรา 27 แห่ง

พระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช 2469 ซึ่งเป็นบทหนัก ให้เปรียบเทียบระดับคดีตาม เกณฑ์
ประมวลฯ 1 03 03 01 (10)

(10) ความผิดฐานสำแดงเท็จเพื่อหลีกเลี่ยงอากร หรือความผิดฐานหลีกเลี่ยงอากรให้
ปรับสองเท่า ของอากรที่ขาด และให้ชำระค่าภาษีอากรที่ขาดให้ครบถ้วน พร้อมเบี้ยปรับหนึ่งเท่า
ของภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีสรรพสามิต ภาษีเพื่อมหาดไทยที่ขาด (ถ้ามี) การแก้ไข เพิ่มเติม ตัดทอน
ข้อความแห่งเอกสารโดยไม่ได้รับอนุญาต การปลอมดวงตรา ลายมือชื่อ ลายมือชื่อย่อ หรือ
เครื่องหมายอย่างอื่นของพนักงานเจ้าหน้าที่ เป็นเหตุให้ค่าภาษีอากรขาด ให้ปรับสี่เท่าของ อากร
ที่ขาด และให้ชำระค่าภาษีอากรที่ขาดให้ครบถ้วน พร้อมเบี้ยปรับหนึ่งเท่าของภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษี
สรรพสามิต ภาษีเพื่อมหาดไทยที่ขาด (ถ้ามี) ทั้งนี้ ค่าปรับและคดีใช้มูลค่าของกลางแทนการยก
ของกลางให้ เป็นของแผ่นดินต้องไม่น้อยกว่า 50,000 บาท

(11) ความผิดฐานสำแดงเท็จเพื่อหลีกเลี่ยงอากรในกรณีให้เห็นได้ว่าเป็นการนำของ
ชุกช่อนมากับของที่สำแดงโดยวิธีการอันแยบยล เพื่อไม่ให้เจ้าหน้าที่ตรวจพบของที่ชุกช่อนไว้
ให้ปรับสี่เท่าของอากรที่ขาด กับอีกหนึ่งเท่าของภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีสรรพสามิต ภาษีเพื่อ
มหาดไทยที่ขาด (ถ้ามี) และให้ยกของที่ชุกช่อนมา นั้นให้เป็นของแผ่นดิน

(12) การกระทำความผิดตามมาตรา 60 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช
2469 ดังนี้

ข้อ 1 การกระทำที่เป็นการสำแดงเท็จ หรือการกระทำอื่นใดให้ของที่จะส่งออกไม่
ถูกต้องตามที่ สำแดงในใบขนสินค้า หรือเอกสาร หรือหลักฐานการส่งของออก เว้นแต่การส่งของ
ออกขาดจำนวนที่ได้ปฏิบัติ ตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด และการกระทำดังกล่าวทำให้ใบขนสินค้า
ขาออก หรือเอกสาร หรือหลักฐานการส่ง ของออกนั้น อาจใช้ขอคืนเงินอากรตามมาตรา 19 หรือ
มาตรา 19 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 9) พุทธศักราช 2482 ได้โดยมิชอบ หรือ
มากกว่าที่พึงจะได้โดยถูกต้องสำหรับการส่งของออกนั้น ให้ปรับหนึ่งเท่าของจำนวนเงินอากรที่อาจ
ได้รับคืนโดยมิชอบ หรือมากกว่าที่พึงจะได้โดยถูกต้องสำหรับการส่งของออกนั้น และให้ยกของ
ส่วนที่ผิดซึ่งเจ้าหน้าที่ได้ตรวจพบให้เป็นของแผ่นดิน

ข้อ 2 การขอคืนเงินอากรเป็นเท็จ หรือการกระทำอื่นใดเกี่ยวกับการขอคืนเงินอากร
เป็นเท็จ ตามมาตรา 19 หรือมาตรา 19 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 9) พุทธศักราช
2482 และทำให้คำขอ หรือเอกสารนั้นอาจได้รับการคืนเงินอากรโดยมิชอบหรือมากกว่าที่พึงจะได้
โดยถูกต้องให้ปรับสองเท่าของ จำนวนเงินอากรที่ขอคืนโดยมิชอบหรือมากกว่าที่พึงจะได้โดย
ถูกต้อง และให้ยกของส่วนที่ผิดให้เป็นของ แผ่นดิน

(13) ความผิดฐานพยายามนำของที่ยังมิได้เสียค่าภาษี หรือของต้องกำกวด หรือของต้องห้าม หรือที่ยัง มิได้ผ่านศุลกากรโดยถูกต้อง เข้ามาในหรือออกไปนอกราชอาณาจักร เช่น ความผิดซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจ พบในห้องตรวจของผู้โดยสารที่ทำอากาศยานหรือตรวจพบที่ด่านพรมแดน หรือด่านศุลกากร เป็นต้น ให้ผู้ต้องหาของกลางให้เป็นของแผ่นดิน ในกรณีที่ของกลางเป็นช้างและงาช้าง แรดและนอแรด เสือและซากเสือ ตัวนึ่งและซากตัวนึ่ง ตามบัญชี CITES ให้ปรับหนึ่งเท่าของราคาของรวมค่าอากร กับอีกหนึ่งเท่าของภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีสรรพสามิต ภาษีเฟ้อมหาดไทย และภาษีอื่น ๆ (ถ้ามี) และให้ยกของกลางให้เป็นของแผ่นดิน

(14) ความผิดฐานนำหรือพา หรือพยายามนำหรือพาเงินตราออกไปนอกราชอาณาจักร โดยมิได้รับ อนุญาต ให้ผู้ต้องหาของกลางให้เป็นของแผ่นดิน และคืนเงินตราให้แก่ผู้ต้องหาตามจำนวนที่มีสิทธิ จะนำติดตัวออกไปโดยไม่ต้องขออนุญาตจากเจ้าพนักงาน เว้นแต่กรณีที่ผู้ต้องหาได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงาน ก่อนถูกจับกุมให้นำเงินตราออกไปจำนวนเท่าใดก็ได้คืนเงินตราจำนวนที่ได้รับอนุญาต และที่มีสิทธิจะนำติดตัวออกไปโดยไม่ต้องขออนุญาต บุคคลใดส่งหรือนำเงินตราต่างประเทศที่เป็นธนบัตรหรือเหรียญกษาปณ์อันมีมูลค่ารวมกันเกินสองหมื่นดอลลาร์สหรัฐหรือเทียบเท่าออกไปนอกหรือเข้ามาในราชอาณาจักร โดยไม่แจ้งรายการเกี่ยวกับเงินตรา ต่างประเทศนั้นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ศุลกากรในขณะผ่านด่านศุลกากร เป็นการฝ่าฝืนหรือละเลยไม่ปฏิบัติตาม ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง กำหนดวงเงินตราต่างประเทศที่ผู้นำเงินตราต่างประเทศออกไปนอกหรือเข้ามาในประเทศต้องสำแดงรายการเงินตราต่างประเทศ ลงวันที่ 6 ธันวาคม 2550 ซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตาม ความใน ข้อ 10 แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2497) แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 25 (พ.ศ. 2550) ออกตามความใน พระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พ.ศ. 2485 หากข้อเท็จจริงไม่ปรากฏว่า เงินตราต่างประเทศดังกล่าวเป็นเงินที่ได้มาโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายให้เปรียบเทียบระดับคดีในความผิดดังกล่าว โดยปรับเป็นเงิน 20,000 บาท และให้ผู้ต้องหาปฏิบัติให้ครบถ้วนถูกต้องตามประกาศกระทรวงการคลัง ดังกล่าวแล้วให้คืนเงินตราต่างประเทศของกลางให้แก่ผู้ต้องหาไปได้ แต่ถ้ามีข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานว่า เงินตราต่างประเทศดังกล่าวเป็นเงินที่ได้มาโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ให้เปรียบเทียบระดับคดีในความผิด ดังกล่าว โดยให้ผู้ต้องหาของกลางต่างประเทศของกลางทั้งจำนวนให้เป็นของแผ่นดิน

(15) ความผิดฐานลักลอบหนีศุลกากร ให้ปรับสองเท่าของราคาของรวมค่าอากร กับอีกหนึ่งเท่าของ ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีสรรพสามิต ภาษีเฟ้อมหาดไทย และภาษีอื่น ๆ (ถ้ามี) และให้ยกของกลางให้เป็นของแผ่นดิน เว้นแต่ในกรณีดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ในกรณีเจ้าหน้าที่ตรวจพบและจับกุมผู้ต้องหาขณะอยู่ในช่องเขียว (GREEN CHANNEL) หรือผ่านพ้นช่องเขียวออกไปแล้วแต่ยังไม่พ้นห้องตรวจของผู้โดยสารของท่าอากาศยาน ให้ยกของกลางให้เป็นของแผ่นดิน ในกรณีที่ของกลางเป็นข้างและงาช้าง แรดและนอแรด เสือและซากเสือ ตัวนิ่มและซากตัวนิ่ม ตามบัญชี CITES ให้ปรับหนึ่งเท่าของราคาของรวมค่าอากร กับอีกหนึ่งเท่าของภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีสรรพสามิต ภาษีเพื่อมหาดไทย และภาษีอื่น ๆ (ถ้ามี) และให้ยกของกลางให้เป็นของแผ่นดิน

ข้อ 2 ในกรณีเจ้าหน้าที่ตรวจพบและจับกุมผู้ต้องหาภายหลังผ่านพ้นห้องตรวจของผู้โดยสารของท่าอากาศยาน ให้ปรับสองเท่าของราคาของรวมค่าอากรกับอีกหนึ่งเท่าของ ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีสรรพสามิต ภาษีเพื่อมหาดไทย และภาษีอื่น ๆ (ถ้ามี) และให้ยกของกลางให้เป็นของแผ่นดิน

ข้อ 3 ในกรณีที่ของกลางเป็นของที่ไม่ต้องชำระอากรศุลกากร ไม่ว่าจะตรวจพบ ณ ที่ใด ในราชอาณาจักร ให้ยกของกลางให้เป็นของแผ่นดิน

ข้อ 4 ในความผิดฐานลักลอบหนีศุลกากรตามที่กล่าวมาข้างต้น ถ้าเป็นการนำเข้ามา ในลักษณะ ซุกซ่อนโดยวิธีการอันแยบยลเพื่อไม่ให้เจ้าหน้าที่ตรวจพบ ให้ปรับสี่เท่าของราคาของรวมค่าอากร และให้ยกของกลางให้เป็นของแผ่นดิน ในกรณีที่ผู้ต้องหา หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ กระทำการโดยอุกอาจ เช่น ใช้กำลังต่อสู้ ชัดขวาง หรือทำร้ายร่างกายเจ้าหน้าที่ผู้ทำการจับกุม ไม่หยุดยานพาหนะที่บรรทุกของลักลอบหนีศุลกากรให้ตรวจค้น โดยมีเจตนาฝ่าฝืนคำสั่งของเจ้าหน้าที่ หรือเยี่ยงของกลางหรือทำลายของกลาง ที่เจ้าหน้าที่จับกุมหรือยึดไว้ หรือทำลาย เครื่องหมายดวงตรา กุญแจ หรือเครื่องผูกมัดใด ๆ ที่เจ้าหน้าที่ได้ทำหรือหมายไว้ที่ของกลางนั้น ให้ปรับสี่เท่าของราคาของรวมค่าอากร และให้ยกของกลางให้เป็นของแผ่นดิน และให้แจ้งความ ดำเนินคดีกับบุคคลที่ต่อสู้ขัดขวางการจับกุมตามควรแก่กรณี หากการต่อสู้ขัดขวางดังกล่าวเป็น เหตุให้เจ้าหน้าที่ผู้ทำการจับกุมได้รับอันตราย ให้ส่งเรื่องให้พนักงานสอบสวนดำเนินคดีโดยไม่รับ ทำความตกลงงดการฟ้องร้อง

ข้อ 5 ในกรณีลักลอบนำน้ำมันเชื้อเพลิงเข้ามา มีปริมาณตั้งแต่ 5,000 ลิตรขึ้นไป ให้ปรับสี่เท่า ของราคาของรวมค่าอากร และให้ยกของกลางให้เป็นของแผ่นดิน หากลักลอบเข้ามา มีปริมาณต่ำกว่า 5,000 ลิตร ให้ปรับสองเท่าของราคาของรวมค่าอากร กับอีกหนึ่งเท่าของ ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีสรรพสามิต ภาษีเพื่อมหาดไทย และภาษีอื่น ๆ (ถ้ามี) และให้ยกของกลาง ให้เป็นของแผ่นดิน

(16) ความผิดฐานเกี่ยวข้องด้วยประการใด ๆ ในการลักลอบหนีศุลกากรเข้ามาในหรือออกไปนอกราชอาณาจักร

ข้อ 1 นายเรือ หรือผู้ควบคุมเรือให้ปรับร้อยละ 10 ของราคาของ แต่ไม่เกิน 200,000 บาท

ข้อ 2 ผู้ควบคุมยานพาหนะประเภทรถยนต์หรือรถบรรทุก ให้ปรับร้อยละ 10 ของราคาของ แต่ไม่เกิน 200,000 บาท ในกรณียานพาหนะตามข้อ 1 และข้อ 2 ได้มีการจัดทำที่ปิดบังที่พราง หรือที่ซุกซ่อนของกลาง เพื่อไม่ให้เจ้าหน้าที่ตรวจพบ ให้ปรับร้อยละ 20 ของราคาของ แต่ไม่น้อยกว่า 100,000 บาท

ข้อ 3 ลูกเรือ หรือผู้ช่วยเหลือผู้ควบคุมยานพาหนะ ให้ปรับร้อยละ 5 ของราคาของ แต่ไม่เกินคนละ 20,000 บาท

(17) ความผิดตามมาตรา 27 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช 2469 ให้ผู้ต้องหาทุก ของกลางให้เป็นของแผ่นดิน เว้นแต่ในกรณีดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ในกรณีที่ของกลางเป็นเครื่องใช้หรือเครื่องใช้ยนต์ หรือส่วนประกอบและอุปกรณ์ประกอบของเครื่องใช้หรือเครื่องใช้ยนต์ที่ต้องขออนุญาตในการนำเข้า ให้ปรับร้อยละ 25 ของราคาของกลาง และให้ยกของกลางให้เป็นของแผ่นดิน

ข้อ 2 ในกรณีที่ของกลางเป็นช้างและงาช้าง แรดและนอแรด เสือและซากเสือ ตัวย่นม และซาก ตัวย่นม ตามบัญชี CITES ให้ปรับหนึ่งเท่าของราคาของรวมค่าอากร กับอีกหนึ่งเท่าของภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีสรรพสามิต ภาษีเพื่อมหาดไทย และภาษีอื่น ๆ (ถ้ามี) และให้ยกของกลางให้เป็นของแผ่นดิน

ข้อ 3 ในกรณีที่ของกลางเป็นของที่ตามสภาพพึงรู้ได้ว่า เป็นของที่ไม่ได้ผ่านศุลกากร โดยถูกต้อง หรือเป็นสินค้าเกษตรประเภท กระเทียม หอมหัวใหญ่ (รวมเมล็ดพันธุ์หอมหัวใหญ่) หอมแดง มันฝรั่ง และเส้นไหม ให้ปรับหนึ่งเท่าของราคาของรวมค่าอากร กับอีกหนึ่งเท่าของภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีสรรพสามิต ภาษีเพื่อมหาดไทย และภาษีอื่น ๆ (ถ้ามี) และให้ยกของกลางให้เป็นของแผ่นดิน

ข้อ 4 ในกรณีที่ของกลางเป็นน้ำมันเชื้อเพลิงปริมาณตั้งแต่ 5,000 ลิตรขึ้นไป ให้ปรับหนึ่งเท่าของราคาของรวมค่าอากร กับอีกหนึ่งเท่าของภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีสรรพสามิต ภาษีเพื่อมหาดไทย และภาษีอื่น ๆ (ถ้ามี) และให้ยกของกลางให้เป็นของแผ่นดิน หากปริมาณต่ำกว่า 5,000 ลิตร ให้ยกของกลางให้เป็นของแผ่นดิน

ข้อ 5 ในกรณีที่ยานพาหนะที่ใช้ในการกระทำความผิด ได้มีการจัดทำที่ปิดบังที่พราง หรือที่ซุกซ่อนของกลาง เพื่อไม่ให้เจ้าหน้าที่ตรวจพบ ให้ปรับผู้ควบคุมยานพาหนะร้อยละ 10 ของราคาของกลาง ไม่น้อยกว่า 20,000 บาท แต่ไม่เกิน 50,000 บาท

(18) ความผิดเกี่ยวกับของต้องห้าม ต้องกำกวดในการนำเข้ามาในหรือส่งออกป็นออก ราชอาณาจักร

ข้อ 1 ของใด ๆ ซึ่งเป็นของต้องห้ามนำเข้า หรือส่งออก ให้ผู้นำของเข้า หรือผู้ส่งของ ออกยกของกลางให้เป็นของแผ่นดิน และในกรณีที่เห็นได้ว่า ของนั้นเป็นของที่มีคุณค่าทาง ศิลปวัตถุ โบราณวัตถุ ประวัติศาสตร์ หรือโบราณคดี ให้ลงโทษปรับด้วยตามความเหมาะสมแก่ กรณี ในกรณีของต้องห้ามตามวรรคแรก เป็นวัตถุลามก หรือสื่อลามก หรือเป็นของที่ละเมิดลิขสิทธิ์ หรือทรัพย์สินทางปัญญา หรือช้างและงาช้าง แรด และนอแรด เสือและซากเสือ ตัวนึ่งและ ซากตัวนึ่ง ตามบัญชี CITES ให้ปรับหนึ่งเท่าของราคาของรวมค่าอากร กับอีกหนึ่งเท่าของ ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีสรรพสามิต ภาษีเพื่อมหาดไทย และภาษีอื่น ๆ (ถ้ามี) และให้ยกของกลางให้ เป็นของแผ่นดิน ความผิดเกี่ยวกับการนำของที่มีการแสดงกำเนิดเป็นเท็จเข้ามาในราชอาณาจักร ให้ยกของกลางให้เป็นของ

ข้อ 2 ของใด ๆ ซึ่งเป็นของต้องกำกวดในการนำเข้า หากหน่วยราชการผู้มีหน้าที่ออก ใบอนุญาต ได้ ออกใบอนุญาตให้ภายหลังวันนำเข้า หรือได้แจ้งให้กรมศุลกากรทราบเป็นลาย ลักษณะอักษรว่าผ่อนผันให้นำเข้ามาได้ หรืออนุญาตให้นำเข้ามาได้และให้ส่งกลับออกไปนอก ราชอาณาจักร ให้ปรับร้อยละ 10 ของราคาของ ไม่น้อยกว่า 1,000 บาท แต่ไม่เกิน 20,000 บาท โดยไม่คำนึงถึงว่าของนั้น ๆ จะต้องเสียอากรหรือไม่ แต่ในกรณีที่หน่วยราชการผู้มีหน้าที่ออก ใบอนุญาตได้ออกใบอนุญาตให้ล่าช้าเกินกว่าหนึ่งเดือนนับแต่วันที่ผู้นำของเข้าร้องขอ ซึ่งเห็นได้ว่า ผู้นำของเข้าพยายามปฏิบัติให้ถูกต้องแล้ว ให้ปรับร้อยละ 5 ของราคาของ ไม่น้อยกว่า 1,000 บาท แต่ไม่เกิน 10,000 บาท กรณีมีใบอนุญาตหลายฉบับ ให้ปรับเป็นรายใบอนุญาต แต่กรณีที่ มี ใบอนุญาตฉบับเดียวใช้กับใบขนสินค้าหลายฉบับ ให้ปรับเป็นรายใบขนสินค้า ในกรณีที่หน่วย ราชการผู้มีหน้าที่ออกใบอนุญาตมิได้ออกใบอนุญาต หรือมิได้แจ้งให้กรมศุลกากรทราบเป็นลาย ลักษณะอักษรดังกล่าวในวรรคแรกให้ผู้นำของเข้ายกของกลางให้เป็นของแผ่นดิน กรณีของต้อง กำกวดตามวรรคสอง เป็นของประเภทอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด หรือ ช้างและงาช้าง แรดและนอแรด เสือและซากเสือ ตัวนึ่งและซากตัวนึ่ง ตามบัญชี CITES ให้ปรับหนึ่งเท่าของ ราคาของรวมค่าอากร กับอีกหนึ่งเท่าของภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีสรรพสามิต ภาษีเพื่อมหาดไทย และ

ภาชีอื่น ๆ (ถ้ามี) และให้ยกของกลางให้เป็นของแผ่นดิน ความในวรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสามให้ใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการพิจารณาแก้ของต้องกำกวดในการส่งออกด้วยโดยอนุโลม

ข้อ 3 กรณีนำอาหาร ยา เครื่องสำอาง วัตถุอันตราย ปุ๋ยเคมี หรือพันธุ์พืช ฯลฯ เข้ามาในราชอาณาจักร โดยไม่ปฏิบัติตามประกาศอันเกี่ยวกับฉลาก หรือใบรับรองการวิเคราะห์ หรือเอกสารกำกับ หรือ เงื่อนไขเกี่ยวกับการนำของนั้นเข้ามา แล้วแต่กรณี ให้ปรับ 1,000 บาท หากของที่นำเข้ามาจำนวนมาก ให้ทำหนังสือแจ้งสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบด้วย

ข้อ 4 กรณีนำอาหารที่อยู่ในข่ายควบคุมการนำเข้า ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ 102 (พ.ศ. 2529) แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ 116 (พ.ศ. 2531) เข้ามาในราชอาณาจักร ใช้หลักเกณฑ์ ดังนี้

(1) กรณีผู้นำของเข้านำอาหารเข้ามาในราชอาณาจักร โดยไม่มีหนังสือรับรองความปลอดภัยของสถาบันของทางราชการที่เชื่อถือได้ของประเทศที่เป็นแหล่งกำเนิดตามข้อ 3 ของประกาศกระทรวงสาธารณสุขฉบับดังกล่าวมาแสดงในขณะผ่านพิธีการ แต่ผลการวิเคราะห์ของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ปรากฏว่ามีกัมมันตรังสีไม่เกินกำหนดตามประกาศให้ปรับร้อยละ 5 ของราคาของ ไม่น้อยกว่า 1,000 บาท แต่ไม่เกิน 10,000 บาท

(2) กรณีผู้นำของเข้านำอาหารเข้ามาในราชอาณาจักร โดยมีหนังสือรับรองความปลอดภัยตามข้อ 3 ของประกาศกระทรวงสาธารณสุขฉบับดังกล่าวมาแสดง และผลการวิเคราะห์ของ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ปรากฏว่ามีกัมมันตรังสีเกินกำหนดตามประกาศให้ปรับร้อยละ 10 ของราคาของ ไม่น้อยกว่า 1,000 บาท แต่ไม่เกิน 20,000 บาท แล้วให้ส่งอาหารนั้นกลับออกไปนอก ราชอาณาจักร

(3) กรณีผู้นำของเข้านำอาหารเข้ามาในราชอาณาจักร โดยไม่มีหนังสือรับรองความปลอดภัย ตามข้อ 3 ของประกาศกระทรวงสาธารณสุขฉบับดังกล่าวมาแสดง และผลการวิเคราะห์ของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ปรากฏว่ามีกัมมันตรังสีเกินกำหนดตามประกาศ ให้ปรับร้อยละ 20 ของราคาของ ไม่น้อยกว่า 1,000 บาท แต่ไม่เกิน 20,000 บาท แล้วให้ส่งอาหารนั้นกลับออกไปนอก ราชอาณาจักร

ข้อ 5 กรณีนำปุ๋ยเคมีเข้ามาในราชอาณาจักรไม่ตรงตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และพระราชบัญญัติปุ๋ย พ.ศ. 2518 ใช้หลักเกณฑ์ ดังนี้

(1) ปุ๋ยเคมีที่นำเข้ามาไม่ตรงตามขนาดบรรจุในใบสำคัญการขึ้นทะเบียน ให้ปรับ 1,000 บาท และให้ผู้นำเข้าของเข้าจัดการบรรจุตามขนาดในใบสำคัญการขึ้นทะเบียนแล้วให้ผ่านพิธีการไปได้

(2) ปุ๋ยเคมีที่นำเข้ามาที่มีความชื้นสูงเกินกำหนดให้ปรับ 1,000 บาท และให้ผู้นำเข้า ลดความชื้นให้ถูกต้อง โดยนำหลักฐานผลการวิเคราะห์มาแสดง แล้วให้ผ่านพิธีการไปได้

(3) ปุ๋ยเคมีที่นำเข้ามาที่มีเกณฑ์คลาดเคลื่อนของปริมาณธาตุอาหารรับรองไม่ตรงตามกำหนด โดยผู้นำเข้ายื่นคำร้องขอสุ่มตัวอย่างไปวิเคราะห์ยังกรมวิชาการเกษตร และผลการวิเคราะห์ 2 ใน 3 ครั้ง มีเกณฑ์คลาดเคลื่อนของปริมาณธาตุอาหารรับรองตรงตามกำหนด ให้ผ่านพิธีการศุลกากรไปได้โดยไม่ต้องพิจารณาความผิด

(4) ปุ๋ยเคมีที่นำเข้ามาที่มีสูตรหรือเกรดไม่ตรงตามใบสำคัญการขึ้นทะเบียน ต่อมาผู้นำเข้าได้ขอลดเกรดและขอขึ้นทะเบียนตามสูตรใหม่ต่อกรมวิชาการเกษตร ให้ปรับสูตรละ 10,000 บาท และให้ผู้นำเข้าจัดการแก้ไขสูตรหรือเกรดที่ภาชนะบรรจุให้ตรงตามที่ขอขึ้นทะเบียน

ข้อ 6 กรณีการนำเมล็ดพันธุ์ซึ่งเป็นของควบคุมการนำเข้าตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. 2518 เข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อการค้า และปรากฏว่ามีคุณภาพต่ำกว่ามาตรฐานที่กำหนดใช้หลักเกณฑ์ ดังนี้

(1) กรณีผู้นำของเข้าประสงค์จะส่งเมล็ดพันธุ์ที่นำเข้กลับออกไปนอกราชอาณาจักร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแจ้งให้กรมศุลกากรทราบว่า ผ่อนผันให้นำเข้ามาในราชอาณาจักรได้โดยมีเงื่อนไขให้ ส่งกลับออกไป ให้ปรับร้อยละ 10 ของราคาของ ไม่น้อยกว่า 1,000 บาท แต่ไม่เกิน 20,000 บาท

(2) กรณีผู้นำของเข้าไม่ประสงค์จะส่งของกลับออกไปนอกราชอาณาจักรให้ปรับร้อยละ 10 ของราคาของ ไม่น้อยกว่า 1,000 บาท แต่ไม่เกิน 20,000 บาท และให้ยกของให้เป็นของแผ่นดิน

(19) ความผิดฐานส่งสินค้าออกไปนอกราชอาณาจักร โดยไม่ผ่านพิธีการศุลกากรให้ถูกต้อง

ข้อ 1 กรณีผู้ส่งของออกส่งข้อมูลการส่งออกในระบบศุลกากรอิเล็กทรอนิกส์ (TCES) และกรมศุลกากรได้ออกเลขที่ใบขนสินค้าขาออกให้ก่อนเรือเดินทางออกไปนอกราชอาณาจักร โดยสินค้าไม่ติดเงื่อนไข ความเสี่ยงให้เปิดตรวจ (Green line) แต่ได้มีการนำสินค้าบรรทุกขึ้นเรือ และส่งออกโดยมิได้ปฏิบัติพิธีการศุลกากรให้ครบถ้วนถูกต้องตามที่กรมศุลกากรกำหนด หาก

ข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ส่งของออกมิได้มีเจตนาทุจริต ในการลักลอบหนีศุลกากรหรือหลีกเลี่ยงอากร ให้ปรับตัวแทนเรือ ผู้ส่งของออก และผู้ที่เกี่ยวข้องร่วมกันเป็นเงิน 10,000 บาท

ข้อ 2 กรณีผู้ส่งของออกส่งข้อมูลการส่งออกในระบบศุลกากรอิเล็กทรอนิกส์ (TCES) และกรมศุลกากรได้ออกเลขที่ใบขนสินค้าขาออกให้ก่อนเรือเดินทางออกไปนอกราชอาณาจักร โดยสินค้าติดเงื่อนไข ความเสี่ยงให้เปิดตรวจ (Red line) แต่ได้มีการนำสินค้าบรรทุกขึ้นเรือและส่งออกโดยมิได้นำสินค้ามาให้ เจ้าหน้าที่ศุลกากรตรวจสอบเลย หากข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ส่งของออกมิได้มีเจตนาทุจริตในการลักลอบหนี ศุลกากร หรือหลีกเลี่ยงอากร ให้ปรับตัวแทนเรือผู้ส่งของออกและผู้ที่เกี่ยวข้องร่วมกันเป็นเงิน 10,000 บาท และให้ระงับการใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีอากร

ข้อ 3 กรณีที่ได้มีการนำสินค้าบรรทุกขึ้นเรือและส่งออกไปนอกราชอาณาจักรโดยผู้ส่งของออก มิได้ส่งข้อมูลใบขนสินค้าขาออกในระบบศุลกากรอิเล็กทรอนิกส์ (TCES) เพื่อปฏิบัติพิธีการศุลกากร หาก ข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ส่งของออกมิได้มีเจตนาทุจริตในการลักลอบหนีศุลกากร หรือหลีกเลี่ยงอากรให้ปรับตัว แทนเรือ ผู้ส่งของออกและผู้ที่เกี่ยวข้องร่วมกันเป็นเงิน 50,000 บาท และให้ระงับการใช้สิทธิประโยชน์ทาง ภาษีอากร ความผิดตามข้อ 1 ข้อ 2 และข้อ 3 หากกระทำความผิดซ้ำครั้งต่อไปในรอบปีปฏิทิน ให้เพิ่มโทษอีกร้อยละห้าสิบของโทษที่ได้รับครั้งแรก

(20) ผู้ใดขัดขวางหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของอธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามมาตรา 115 ทวิ วรรคแรก แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช 2469 ให้เปรียบเทียบปรับไม่น้อยกว่า 10,000 บาท แต่ไม่เกิน 50,000 บาท

(21) ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดละเลย หรือฝ่าฝืนระเบียบที่กฎหมายกำหนดเกี่ยวกับพิธีการศุลกากรให้ ปรับ 1,000 บาท และหากมีสัญญาประกันที่ให้ไว้ต่อกรมศุลกากรให้พิจารณาบังคับสัญญาประกัน ตามควรแต่กรณี

(22) ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดละเลยหรือฝ่าฝืนระเบียบพิธีการเกี่ยวกับการขอใช้สิทธิยกเว้นหรือ ลดหย่อนอากรโดยขอใช้สิทธิยกเว้น หรือลดหย่อนภายหลังได้ผ่านพิธีการศุลกากรไปแล้วให้เปรียบเทียบปรับใบขนละ 5,000 บาท

(23) ความผิดฐานทำให้เสียหาย หรือทำลายดวงตรา หรือตราที่เจ้าหน้าที่ศุลกากรประทับไว้ตามมาตรา 15 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช 2469 ซึ่งไม่ใช่เป็นการปฏิบัติการตามหน้าที่เพื่อเป็นหลักฐานใน การยึด อาศัย หรือรักษาสິงของนั้น ให้ปรับ 10,000 บาท

(24) ความผิดฐานขึ้นไปบนเรือต่างประเทศโดยไม่ได้รับอนุญาต ตามมาตรา 15 ทวิ แห่ง พระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช 2469 ให้ปรับ 1,000 บาท

(25) ความผิดตามมาตรา 38 มาตรา 49 มาตรา 51 มาตรา 58 และมาตรา 118 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พระพุทธศักราช 2469 และมาตรา 15 และมาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติ ศุลกากร (ฉบับที่ 8) พุทธศักราช 2480 ซึ่งข้อเท็จจริงเห็นได้ชัดเจนว่าไม่ใช่เป็นการกระทำเพื่อลักลอบหนี ศุลกากร หลีกเลี่ยงอากร หรือหลีกเลี่ยงข้อห้าม ข้อจำกัด ให้ปรับ 1,000 บาท

(26) ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดเป็นส่วนราชการ หน่วยงานอื่นของรัฐ รัฐวิสาหกิจ สถานทูต องค์การ สาธารณกุศล ผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ที่ได้รับเอกสิทธิ์ใด ๆ ตามข้อผูกพันกับประเทศไทย หรือตามกฎหมายระหว่างประเทศ หรือตามสัญญาฉบับนานาชาติประเทศ ให้ทำทัณฑ์บน หรือทำหนังสือตักเตือนให้ปฏิบัติพิธีการให้ถูกต้องในโอกาสต่อไป

(27) ในกรณีที่ให้ผู้กระทำความผิดต้องยกของกลางให้เป็นของแผ่นดิน แต่ไม่มีของกลาง เช่น ผู้กระทำความผิดได้จำหน่ายของกลางไป หรือของกลางได้ถูกทำลายไปแล้ว ให้ผู้กระทำความผิดชดใช้เงินตาม มูลค่าของกลางในราคาประเมินค่าภาษีอากรทุกประเภท แทนการยกของกลางให้เป็นของแผ่นดิน

(28) กรณีเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติศุลกากร และเป็นความผิดตามกฎหมายอื่นด้วยซึ่งเป็น การกระทำความผิดเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท และอัตราโทษตามกฎหมายศุลกากรสูงกว่าอัตราโทษตามกฎหมายอื่น ให้งดการฟ้องร้องตามหลักเกณฑ์ข้างต้น แต่ถ้าอัตราโทษตามกฎหมายอื่นสูงกว่าอัตราโทษตามกฎหมายศุลกากร ให้ส่งเรื่องให้พนักงานสอบสวนดำเนินคดี

(29) ผู้นำของเข้าจะมีความผิดหรือไม่มีความผิดตามกฎหมายศุลกากรก็ตาม หากยื่นแบบแสดง รายการภาษีมูลค่าเพิ่ม หรือภาษีสรรพสามิต หรือภาษีเพื่อมหาดไทย หรือภาษีอื่น ๆ ไว้ไม่ถูกต้องหรือมี ข้อผิดพลาด ทำให้จำนวนค่าภาษีที่ต้องเสียคลาดเคลื่อนไป ให้พิจารณาตามคำสั่งกรมสรรพากร คำสั่งกรม สรรพสามิต หรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นายอิทธิวัฒน์ ฤทธิอรุณพงศ์
วัน เดือน ปี เกิด	8 มิถุนายน พ.ศ. 2531
สถานที่เกิด	จังหวัดแม่ฮ่องสอน
ตำแหน่งและประวัติการทำงาน	นักวิชาการศุลกากรปฏิบัติการ ศูนย์เอกซเรย์และเทคโนโลยีศุลกากร สำนักงานศุลกากรท่าเรือแหลมฉบัง
ที่อยู่ปัจจุบัน	เลขที่ 919 หมู่ 11 ซอยดาวเทียม ตำบลทุ่งสุขลา อำเภอศรีราชา จังหวัด ชลบุรี 20230
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2550-2554 รัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร์) คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ. 2559-2561 รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการภาครัฐ และภาคเอกชน) วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา